

RADA GMINY GRĘBÓW

Załącznik Nr 5
do uchwały Nr 2018
Rady Gminy Grębów
z dnia 2018r.

III ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRĘBÓW

GRĘBÓW 2018 ROK

Zmiany wprowadzone III zmianą studium wyróżniono w tekście []³

RADA GMINY GRĘBÓW

Załącznik Nr 3
Do uchwały Nr XXII.153.2016
Rady Gminy Grębów
z dnia 29 września 2016 r.

II ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRĘBÓW

GRĘBÓW 2016 ROK

ustalenia II zmiany studium wyróżniono w tekście []²

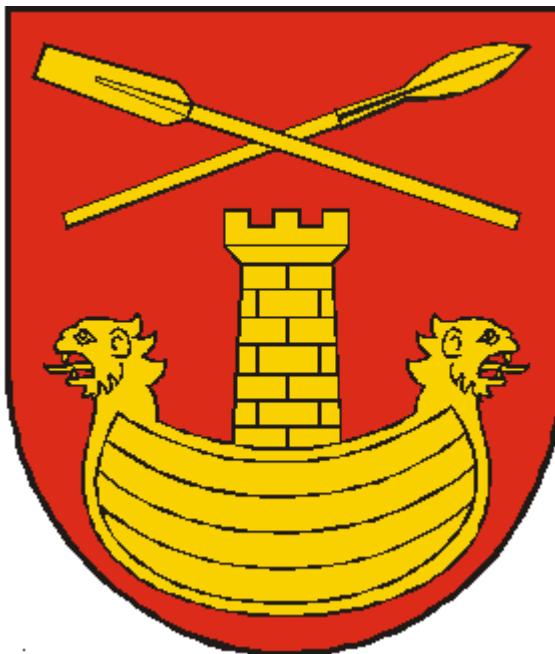
RADA GMINY GRĘBÓW

Załącznik Nr 5
Do uchwały Nr XX.139.2016
Rady Gminy Grębów
z dnia 23 sierpnia 2016 r.

I ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRĘBÓW

GRĘBÓW 2015 ROK

ustalenia I zmiany studium wyróżniono w tekście * []

STUDIUM

UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW

ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY GRĘBÓW

CZ. II.

KIERUNKI

ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY GRĘBÓW

Załącznik nr 5 do Uchwały Nr XXIV.201.2013
Rady Gminy Grębów z dnia 22 marca 2013 r.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRĘBÓW		
1.	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ ROZWOJU STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ	
1.1.	Kierunki i zasady polityki funkcjonalno-przestrzennej - cele rozwoju.	11.
1.2.	Kierunki i zasady rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej.	13.
1.2.1.	Kierunki zmian w strukturze administracyjnej gminy.	
1.2.2.	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy.	
1.2.3.	Kierunki zmian w strukturze funkcjonalnej gminy - główne obszary funkcjonalne.	
1.2.4.	Główne ośrodki obsługi gminy.	
1.3.	Główne strefy funkcjonalne.	17.
1.4.	Kierunki i zasady rozwoju komunikacji.	20.
1.5.	Ogólne kierunki i zasady realizacji infrastruktury technicznej.	21.
1.6.	Kierunki i zasady realizacji infrastruktury technicznej w układzie branżowym.	21.
1.7.	Obszary wskazane do sporządzenia planów miejscowych, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.	24.
1.8.	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, oraz obszary przestrzeni publicznej.	25.
1.9.	Obszary wskazane do realizacji ponadlokalnych celów publicznych.	26.
1.10.	Obszary wskazane do realizacji lokalnych celów publicznych.	26.
1.11.	Obszary wymagające spełnienia szczególnych warunków zagospodarowania oraz system oznaczeń zastosowany w części graficznej "Studium".	26.
1.12.	Tereny o określonym kierunkowym przeznaczeniu oraz system oznaczeń zastosowany w części graficznej "Studium".	29.
2.	KIERUNKI ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU JEDNOSTEK OSADNICZYCH (WSI)	
2.1.	Ustalenia dla poszczególnych miejscowości.	31.
2.1.1.	Stale. Wytyczne do planów miejscowych.	
2.1.2.	Żupawa. Wytyczne do planów miejscowych.	
2.1.3.	Poreby Furmańskie. Wytyczne do planów miejscowych.	
2.1.4.	Jamnica. Wytyczne do planów miejscowych.	
2.1.5.	Grębów. Wytyczne do planów miejscowych.	
2.1.6.	Wydrza. Wytyczne do planów miejscowych.	
2.1.7.	Krawce. Wytyczne do planów miejscowych.	
2.2.	Kierunkowe - podstawowe i dopuszczalne przeznaczenie terenów	40.

	w strefach funkcjonalnych.	
2.2.1.	Ustalenia dla stref funkcjonalnych i terenów poszczególnych stref.	
	I.A. Strefa rolniczo-leśna. I.B. Ustalenia dla terenów strefy rolniczo-leśnej.	
	II.A. Strefa rolniczo-osadnicza. II.B. Ustalenia dla terenów strefy rolniczo-osadniczej.	
	III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna): • mieszkaniowo-usługowa, III.B. ustalenia dla terenów strefy mieszkaniowo-usługowej.	
	III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna): • produkcyjna III.B. Ustalenia dla terenów strefy produkcyjnej.	
	III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna): • rekreacyjno-turystyczna III.B. Ustalenia dla terenów strefy rekreacyjno-turystycznej.	
	III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna): • zieleni publicznej III.B. ustalenia dla terenów strefy zieleni publicznej.	
	III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna): • infrastruktury technicznej III.B. Ustalenia dla terenów strefy infrastruktury technicznej.	
	III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna): • komunikacji drogowej i obsługi ruchu drogowego III.B. Ustalenia dla terenów strefy komunikacji drogowej i obsługi ruchu drogowego.	
	III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna): • komunikacji kolejowej i obsługi ruchu kolejowego. III.B. Ustalenia dla terenów strefy komunikacji kolejowej i obsługi ruchu kolejowego.	
	IV.A. Strefa wód powierzchniowych, śródlądowych. IV.B. Ustalenia dla terenów strefy wód powierzchniowych, śródlądowych.	
2.2.2	Wytyczne do planów miejscowych.	
2.3.	Planowane wskaźniki wykorzystania terenów.	87.
2.3.1.	Wskaźniki wykorzystania terenów wyznaczone w Studium.	
2.3.2.	Wytyczne do planów miejscowych.	
2.4.	Ustalenia Studium w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów.	89.
2.4.1.	Ustalenia dla strefy ochrony krajobrazu naturalnego.	
2.4.2.	Ustalenia dla strefy ochrony przyrody.	
2.4.3.	Ustalenia dla strefy obszarów funkcjonalnych.	
2.4.4.	Ustalenia dla strefy obszarów problemowych.	
2.4.5.	Ustalenia dla strefy ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.	
2.4.6.	Ustalenia dla strefy ochrony zasobów środowiska oraz ujęć wody.	
2.4.7.	Ustalenia dla strefy złóż oraz eksploatacji surowców mineralnych.	
2.4.8.	Ustalenia dla strefy zagrożeń powodziowych.	
2.4.9.	Ustalenia dla strefy zagrożeń denudacyjnych.	

2.4.10	Ustalenia dla strefy uciążliwości i ochrony (bezpieczeństwa) urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji oraz w strefach sanitarnych cmentarzy czynnych.	
2.4.11	Wytyczne do planów miejscowych.	
3.	ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO	
3.1.	Zasady polityki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i krajobrazu gminy Grębów - wg programów regionalnych i lokalnych. • Wytyczne do planów miejscowych.	110.
3.2.	Polityka w zakresie ograniczania negatywnego oddziaływania eksploatacji siarki na środowisko. • Wytyczne do planów miejscowych.	112.
3.3.	Ochrona wód powierzchniowych. • Wytyczne do planów miejscowych.	113.
3.4.	Ochrona wód podziemnych. • Wytyczne do planów miejscowych.	114.
3.5.	Ochrona powietrza atmosferycznego. • Wytyczne do planów miejscowych.	115.
3.6.	Ochrona złóż surowców mineralnych. • Wytyczne do planów miejscowych.	116.
3.7.	Ochrona gruntów rolnych i leśnych. • Wytyczne do planów miejscowych.	116.
4.	ŚRODOWISKO NATURALNE - PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU	
4.1.	System powiązań ekologicznych – tereny otwarte. • Wytyczne do planów miejscowych.	118.
4.2.	Obszary i obiekty – prawnie chronione i proponowane do ochrony.	118.
4.2.1.	Obszary Chronionego Krajobrazu. • Wytyczne do planów miejscowych.	
4.2.2.	Parki Krajobrazowe. • Wytyczne do planów miejscowych.	
4.2.3.	Rezerваты przyrody. • Wytyczne do planów miejscowych.	
4.2.4.	Pomniki przyrody. • Wytyczne do planów miejscowych.	
4.2.5.	Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. • Wytyczne do planów miejscowych.	
4.2.6.	Obszary ochronne Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 - ustanowione. • Wytyczne do planów miejscowych.	
4.2.7.	Obszary ochronne Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 - potencjalne. • Wytyczne do planów miejscowych.	

5.	ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	
5.1.	Podstawowe rodzaje działań w zakresie ochrony dóbr kultury.	127.
5.2.	Zadania administracji publicznej oraz właścicieli lub posiadaczy zabytków.	128.
5.4.	Wytyczne do planów miejscowych wynikające z programów regionalnych i lokalnych.	131.
6.	ŚRODOWISKO KULTUROWE - PRAWNE FORMY OCHRONY ZASÓBÓW I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	
6.1.	Wytyczne do planów miejscowych wynikające z ustaleń Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.	133.
6.1.1.	Strefa zachowanych obiektów i obszarów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (5a-KA). • Wytyczne do planów miejscowych.	
6.1.2.	Strefa zachowanych obiektów i obszarów zabytkowych z ewidencji zabytków (poza rejestrem) prowadzonego przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (5b-KB). • Wytyczne do planów miejscowych.	
6.1.3.	Strefa Ekspozycji Krajobrazowej (5c-KE). • Wytyczne do planów miejscowych.	
6.1.4.	Strefa Ochrony Archeologicznej stanowisk z ewidencji prowadzonej przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (W). • Wytyczne do planów miejscowych.	
6.1.5.	Strefa Ochrony Krajobrazu Kulturowego (5d-JARK). • Wytyczne do planów miejscowych.	
6.1.6.	Strefa Dóbr Kultury Współczesnej (5e-DK). • Wytyczne do planów miejscowych.	
6.1.7.	Obiekty postulowane do wpisu do ewidencji zabytków. • Wytyczne do planów miejscowych.	
7.	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	
7.1.	Podstawowe cele i kierunki zagospodarowania w obrębie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.	145.
7.1.1.	Cele polityki w obrębie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na tle zasobów gospodarstw rolnych.	
7.1.2.	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz ochrona jej zasobów.	
7.1.3.	Wytyczne do planów miejscowych.	
7.2.	Podstawowe cele i kierunki zagospodarowania w obrębie leśnej przestrzeni produkcyjnej.	
7.2.1.	Cele polityki w obrębie leśnej przestrzeni produkcyjnej na tle zasobów leśnych.	
7.2.2.	Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz ochrona jej zasobów.	
7.2.3.	Wytyczne do planów miejscowych.	

8.	KIERUNKI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO	
8.1.	Prognoza rozwoju demograficznego.	151.
8.2.	Prognoza zmian jakości życia mieszkańców.	153.
8.2.1.	System i standardy obsługi ludności.	
8.2.2.	Oświata i wychowanie.	
8.2.3.	Ochrona zdrowia i opieka społeczna.	
8.2.4.	Kultura.	
8.2.5.	Sport i turystyka.	
8.2.6.	Handel, gastronomia, rzemiosło, działalność gospodarcza.	
8.3.	Prognoza rynku pracy.	156.
8.4.	Rozwój budownictwa mieszkaniowego.	156.
9.	KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI	
9.1.	Cele i kierunki rozwoju komunikacji drogowej.	158.
9.1.1	Cele i kierunki rozwoju dróg publicznych - istniejących.	
9.1.2	Cele i kierunki rozwoju dróg publicznych - projektowanych.	
9.1.3	Cele i kierunki rozwoju dróg transportu rolniczego.	
9.1.4	Kierunki rozwoju dróg pieszych i rowerowych.	
9.1.5	Bezpieczeństwo ruchu.	
9.1.6.	Wytyczne do planów miejscowych.	
9.2.	Cele i kierunki rozwoju komunikacji kolejowej.	164.
9.2.1.	Kierunki polityki rozwoju transportu kolejowego.	
9.2.2.	Wytyczne do planów miejscowych.	
10.	KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
10.1.	Kierunki rozwoju systemów elektroenergetycznych.	165.
	• Wytyczne do planów miejscowych.	
10.2	Kierunki rozwoju systemów telekomunikacyjnych.	167.
	• Wytyczne do planów miejscowych.	
10.3	Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w gaz.	167.
	• Wytyczne do planów miejscowych.	
10.4.	Kierunki rozwoju systemów ciepłowniczych.	168.
	• Wytyczne do planów miejscowych.	
10.5.	Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę.	168.
	• Wytyczne do planów miejscowych.	
10.6.	Kierunki rozwoju gospodarki ściekowej.	168.
	• Wytyczne do planów miejscowych.	
10.7.	Kierunki rozwoju gospodarki odpadami.	169.
10.7.1.	Gospodarka odpadami w powiązaniu z Planem Gospodarki Odpadami dla powiatu tarnobrzskiego.	
10.7.1	Kierunki gospodarki odpadami komunalnymi..	
10.7.2	Kierunki gospodarki odpadami komunalnymi.	
10.7.3	Kierunki gospodarki komunalnymi osadami ściekowymi.	
10.7.4	Kierunki gospodarki odpadami sektora gospodarczego.	

10.7.5	Kierunki gospodarki odpadami niebezpiecznymi.	
10.7.6	Kierunki gospodarki odpadami w gminie Grębów na tle zamierzeń ponadlokalnych.	
10.7.7	Wytyczne do planów miejscowych.	
10.8.	Regulacja stosunków wodnych. • Wytyczne do planów miejscowych.	175.
11.	OCHRONA PRZED ZAGROŻENIAMI ŚRODOWISKOWYMI	
11.1.	Systemy ochrony.	176.
11.2.	Ochrona cywilna.	176.
11.2.1	Budownictwo ochronne.	
11.2.2	Systemy alarmowe.	
11.2.3	Systemy zaciemniania.	
11.2.4	Systemy zaopatrzenia w wodę.	
11.2.5	Urządzenia specjalne.	
11.2.6	Zasilanie elektroenergetyczne.	
11.2.7	Forma przestrzenna i struktura wewnętrzna zabudowy.	
11.3.	Ochrona przed zagrożeniami antropogenicznymi.	179.
11.3.1	Ochrona klimatu akustycznego.	
11.3.2	Ochrona klimatu atmosferycznego.	
11.3.3	Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.	
11.3.4	Ochrona przed presją osadnictwa oraz niewłaściwym użytkowaniem środowiska.	
11.4.	Ochrona przed zagrożeniami naturalnymi.	180.
11.4.1	Ochrona przeciwpowodziowa.	
11.4.2	Ochrona przeciwsuwiskowa.	
12.	KIERUNKI GOSPODARCZEGO WYKORZYSTANIA POLIGONU WOJSKOWEGO	
12.1.	Zasady prowadzenia gospodarki leśnej.	182.
12.2.	Współpraca wojskowa z administracją cywilną.	182.
12.3.	Ubezpieczenie ośrodka szkolenia poligonowego.	183.
12.4.	Zasady zawiadamiania ludności cywilnej o ćwiczeniach w strzelaniu.	183.
12.5.	Ochrona przeciwpożarowa terenów leśnych.	184.
12.6.	Łowiectwo na terenie poligonu.	185.
13.	KIERUNKI REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ PUBLICZNYCH - INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM	
13.1.	Gospodarowanie mieniem komunalnym.	186.
13.1.1.	Obrót nieruchomościami.	
13.1.2.	Cele i zadania gospodarki nieruchomościami komunalnymi.	
13.2.	Realizacja przedsięwzięć publicznych.	190.

13.3.	Obszary, dla których sporządzenie planów miejscowych jest obowiązkowe lub pożądane z uwagi na istniejące uwarunkowania.	192.
13.3.	Określenie obszarów, dla których sporządzenie planów miejscowych jest obowiązkowe lub pożądane z uwagi na istniejące uwarunkowania.	192.
13.3.1.	Tereny Górnicze.	
13.3.2.	Parki krajobrazowe, rezerваты przyrody, obszary Natura 2000.	
13.3.3.	Zadania rządowe służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.	
13.3.4.	Zadania służące realizacji lokalnych celów publicznych.	
14.	WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - SYNTEZA	
14.1.	Wytyczne wynikające z warunków ekofizjograficznych i kierunków gospodarczych.	195.
14.2.	Wytyczne wynikające z uwarunkowań wynikających z przepisów o ochronie środowiska oraz ustawy o ochrony przyrody.	195.
14.3.	Wytyczne wynikające z przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz ustawy o lasach.	196.
14.4.	Wytyczne wynikające z ustawy o ochronie zabytków.	196.
14.5.	Wytyczne wynikające z lokalnych planów i prognoz.	197.
14.6.	Wytyczne wynikające z położenia gminy i związków z otoczeniem.	198.
14.7.	Wytyczne wynikające z dotychczasowego sposobu zabudowy i zagospodarowania terenów.	198.
14.8.	Wytyczne wynikające ze zmiany sytuacji gospodarczej i znaczenia rynku pracy.	198.
14.9.	Wytyczne wynikające ze zmiany sytuacji demograficznej.	198.
14.10.	Wytyczne z uwarunkowań wynikających z wieloletnich programów rozwoju gminy.	198.
14.11.	Wytyczne wynikające z aktualnych aktów prawnych.	199.
14.12.	Wytyczne wynikające z przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju różnych form użytkowania i zagospodarowania.	199.
14.13.	Wytyczne w zakresie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane ochronie środowiska dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania i zachowania różnorodności biologicznej, w tym tereny szczególnej ochrony.	200.
14.2.14	Wytyczne w zakresie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów i ich rolę w strukturze kulturowej obszaru powinno być podporządkowane ochronie środowiska dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania i zachowania różnorodności kulturowej.	200.
14.15.	Wytyczne i ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska oraz występowania zagrożeń i uciążliwości środowiska.	201.

15.	SYNTEZA STUDIUM ORAZ UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ	204.
15.1.	Podstawy formalno-prawne, cel i zakres opracowania.	204.
15.2.	Zawartość opracowania.	205.
15.3.	Zakres planowanych zmian na obszarze gminy Grębów.	207.
15.4.	Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.	208.
16.	Uzasadnienie rozwiązań i synteza ustaleń I zmiany Studium	217.
17.	Uzasadnienie przyjętych rozwiązań i synteza ustaleń II zmiany Studium.	220.
18.	Uzasadnienie przyjętych rozwiązań i synteza ustaleń III zmiany Studium.	222.
	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	224.

1. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ ROZWOJU STRUKTURY FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNEJ

1.1. Kierunki i zasady polityki funkcjonalno-przestrzennej - cele rozwoju.

- 1. Kształtowanie polityki funkcjonalno-przestrzennej na obszarze gminy na podstawie Studium odbywać się będzie za pomocą następujących działań:**
 - 1) koordynujących zakres i kolejność sporządzania planów miejscowych w zakresie gospodarki przestrzennej,
 - 2) inspirujących aktywną rolę władz gminy na rzecz rozwoju przestrzennego,
 - 3) negocjacyjnych związanych między innymi z wprowadzaniem zadań rządowych do planów miejscowych oraz z uwzględnieniem interesów gminy w polityce regionalnej,
 - 4) promujących rozwój ekonomiczny.
- 2. Dla prawidłowego rozwoju społeczno - gospodarczego gminy konieczne będzie osiągnięcie następujących celów:**
 - 1) poprawy jakości życia społeczeństwa według zasady „tworzenia szans dla każdego”,
 - 2) generowanie efektywnego i zrównoważonego rozwoju (ekorozwoju),
 - 3) ochrony środowiska naturalnego – przyrody i krajobrazu,
 - 4) ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
- 3. Wyznacza się następujące kierunki polityki funkcjonalno-przestrzennej:**
 - 1) zapewnienie warunków zrównoważonego rozwoju, tj. takiej organizacji przestrzennej, która eliminowałaby ilość konfliktów pomiędzy ochroną środowiska i dobrami kultury, a rozwojem gospodarczym i działaniami na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców,
 - 2) realizacja ponadlokalnych celów publicznych oraz poprawa warunków gospodarczych, w tym:
 - a) stworzenie warunków przestrzennych dla poprawy jakości życia mieszkańców,
 - b) stworzenie warunków przestrzennych dla ożywienia życia gospodarczego gminy,
 - c) zwiększenie efektywności gospodarowania terenami oraz zapewnienie ładu przestrzennego;
 - 3) poprawa warunków życia mieszkańców, w tym:
 - a) zapewnienie odpowiedniej powierzchni terenów mieszkaniowych na terenach posiadających szczególnie predyspozycje dla rozwoju tej funkcji w warunkach nie stwarzających istotnych kolizji z występującymi zasobami przyrodniczo krajobrazowymi i uwarunkowaniami ochrony środowiska oraz zasobami kulturowymi,
 - b) tworzenie warunków dla rozwoju usług wielobranżowych (handel, rzemiosło usługowe i produkcyjne, gastronomia i inne),
 - c) ustalenie przestrzennych warunków sprzyjających poprawie funkcjonowania i rozbudowie systemu infrastruktury technicznej,

- d) doskonalenia systemu komunikacyjnego oraz poprawa i zapewnienia warunków dostępności dla wyznaczonych nowych terenów budowlanych – mieszkaniowych, usługowych, produkcyjnych, rekreacyjnych;
- 4) zapewnienie warunków dla podejmowania inicjatyw i aktywności gospodarczej, w tym:
 - a) zapewnienia przestrzennych warunków realizacji nieuciążliwych inwestycji strategicznych na terenach przydatnych dla tych celów – w ramach istniejącego zainwestowania oraz na terenach nie zainwestowanych – na terenach ustalonych do rozwoju urbanizacji, pod warunkiem spełnienia wymagań ochrony środowiska,
 - b) wyznaczenie nowych terenów dla rozwoju funkcji gospodarczych,
 - c) wspieranie inicjatyw lokalnej ludności w zakresie uruchomienia drobnej działalności gospodarczej,
 - d) tworzenie warunków dla rozwoju w obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej w obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej przyjaznych dla środowiska – rolniczych gospodarstw ekologicznych oraz agroturystycznych;
- 5) poprawa ładu przestrzennego poprzez zwiększenie efektywności gospodarowania terenami, zespołami i obiektami kubaturowymi, w tym:
 - a) intensyfikacja użytkowania terenów poprzez uzupełnienia lub rozbudowę istniejącej zabudowy,
 - b) przeciwdziałanie rozproszaniu zabudowy,
 - c) zmiana sposobu użytkowania obiektów i terenów wymagających efektywnego wykorzystania,
 - d) racjonalne zarządzanie i gospodarowanie istniejącymi obiektami i zespołami.
 - e) prawidłowe wykorzystanie istniejącego uzbrojenia terenów;
- 6) poprawa powiązań z krajobrazem naturalnym i kulturowym poprzez wypromowanie katalogów projektów architektonicznych uwzględniających wartościowe elementy architektury regionalnej – w zakresie skali, typu, formy i detalu architektonicznego nowej zabudowy, w szczególności zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
rozwój gospodarczy na obszarze gminy Grębów winien kształtować się na zasadzie zrównoważonego rozwoju:
 - z zachowaniem ładu przestrzennego – rozwoju z uwzględnieniem przestrzennych czynników środowiskowych,
 - z zachowaniem ładu funkcjonalnego – rozwoju z uwzględnieniem funkcjonalnych czynników środowiskowych,
 - z zachowaniem wartości i zasobów środowiska naturalnego i kulturowego – rozwoju z uwzględnieniem przyrodniczych i kulturowo-krajobrazowych czynników środowiskowych.

1.2. Kierunki i zasady rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej.

1.2.1. Kierunki zmian w strukturze administracyjnej gminy.

Gmina Grębów utrzyma dotychczasowy podział administracyjny na 7 jednostek osadniczych (wsi): Grębów, Wydrza, Krawce, Stale, Jamnica, Żupawa oraz Poręby Furmańskie **oraz dotychczasowy podział na 9 sołectw:** Grębów, Zabrze, Zapole, Wydrza, Krawce, Stale, Jamnica, Żupawa oraz Poręby Furmańskie (administracyjnie sołectwa Zabrze i Zapole włączone zostały do miejscowości Grębów).

1.2.2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy.

Główne kierunki kształtowania struktury przestrzennej województwa podkarpackiego obejmują wzmocnienie infrastruktury społecznej i technicznej o znaczeniu europejskim, krajowym i regionalnym, usprawnianie sieci transportu oraz poprawę ładu przestrzennego. Na tym tle strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy będą tworzyć główne ośrodki osadnicze, jako elementy węzłowe z siecią powiązań infrastrukturalnych, kształtujących potencjalne pasma rozwoju oraz przestrzenie otwarte o różnych funkcjach uwarunkowanych cechami środowiska przyrodniczego i krajobrazu.

W strukturze przestrzennej gminy w dalszym ciągu występować będą zarówno koncentracje osadnictwa o kierunku wschód-zachód (Grębów, Jamnica), jak i północ-południe (Stale, Wydrza, Krawce) oraz układy mieszane (Zabrze Górne, Żupawa, Poręby Furmańskie). Zespoły i większe kompleksy lasów w południowo-wschodniej i północnej części gminy uzupełniać będą osadniczy układ przestrzenny.

Konieczne procesy modernizacji i rozbudowy w/w ośrodków wiejskich stanowić będą podstawowy czynnik kształtowania się pasm (osi rozwoju) o kierunkach północ-południe "Zabrze-Grębów-Wydrza-Krawce" i wschód-zachód "Stale-Jeziórko-Grębów Jamnica", oraz dynamizujących aktywność gospodarczą gminy. Uzupełnieniem dla kształtujących się głównych osi rozwojowych gminy będzie droga wojewódzka 871 oraz drogi powiatowe: Stany 1016R oraz Alfredówka 1116R. Układ ten sprzyjać będzie spójności regionu i usprawnieniu powiązań głównych ośrodków usługowo-gospodarczych. W zasięgu oddziaływania tak określonych pasm rozwoju znajdować się będzie ok. 80 % ludności gminy.

Przemiany struktury wielofunkcyjnych terenów otwartych będą polegały na:

- ochronie najcenniejszych wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego.
- umacnianiu ośrodków gminnych w zakresie obsługi ludności i rolnictwa,
- stymulowaniu specjalizacji produkcji rolnej i rozwoju turystyki w dostosowaniu do warunków naturalnych środowiska.

Polityka gminy ukierunkowana na poprawę efektywności struktur przestrzennych, polegać będzie na wspieraniu restrukturyzacji funkcjonalno-przestrzennej, w tym:

- restrukturyzacji centralnej – wielofunkcyjnego rozwoju administracyjnego, usługowego, oraz mieszkaniowego,
- zaplecza przyrodniczego, klimatycznego i rekreacyjnego gminy,
- rozwoju przemysłowo-gospodarczego oraz obszarów koncentracji rozwoju technologicznego.

W strefach tych należy przede wszystkim lokalizować inwestycje zgodne z funkcjami wiodącymi. Dopuszczalne mogą być również lokalizacje innych funkcji niż preferowane – z zachowaniem spójności z kierunkami rozwoju w zakresie celów publicznych - lokalnych i ponadlokalnych.

Obowiązuje ochrona elementów kształtujących strukturę przestrzenną i krajobraz gminy, które stanowią:

- tereny otwarte - doliny rzek: Łęgu, Trześniówki, Żupawki oraz lokalnych kanałów mniejszych cieków oraz zbiorników, stawów i oczek wodnych,
- tereny zieleni leśnej, śródpolnej i łąkowej,
- zieleni nie urządzonej i urządzonej w obrębie terenów zurbanizowanych kształtujące powiązania z terenami przyrodniczo-czynnymi,
- obiekty historyczne, zabytkowe założenie pałacowo-parkowe (rodu Dolańskich), stanowiące ważne elementy identyfikacji i tożsamości historycznej w układzie przestrzennym gminy,
- historycznie ukształtowane zespoły osadnicze – układ przestrzeni o charakterze reprezentacyjnym i ich powiązania – krystalizujący strukturę urbanistyczną poszczególnych miejscowości oraz przestrzenną strukturę gminy,
- główne pierzeje uliczne i rynku w Grębowie – kształtujące krajobraz terenów zurbanizowanych,
- centra ośrodków:
 - usługowych (Grębów, Stale),
 - centra ośrodków mieszkaniowo-usługowych (Jamnica, Wydrza, Poręby Furmańskie),
 - centra ośrodków mieszkaniowo-rekreacyjnych (Krawce, Żupawa, Zabrze).

Obowiązuje ochrona głównych przestrzeni o charakterze reprezentacyjnym, do których zalicza się:

- centrum miejscowości Grębów z rynkiem, kościołem i cmentarzem parafialnym oraz podstawowym układem komunikacyjnym,
- założenie pałacowo-parkowe rodu Dolańskich w Grębowie,
- centrum miejscowości Krawce z kościołem i cmentarzem parafialnym oraz podstawowym układem komunikacyjnym.

Główne kierunki zmian i przekształceń układu przestrzeni o charakterze reprezentacyjnym oraz ich powiązań, a także pierzei usługowych i eksponowanych wymagają realizacji w zagospodarowaniu przestrzennym poniższych ustaleń:

- wyeksponowania w strukturze przestrzennej gminy wzajemnych powiązań ulic

- i placów, a w szczególności zachowanego historycznego układu dróg i ulic,
- rewaloryzacji funkcjonalno-przestrzennej ulic i placów stanowiących główne przestrzenie reprezentacyjne, z uwzględnieniem wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych,
- harmonijne uzupełnianie zabudowy wzdłuż ulic i placów stanowiących główne przestrzenie reprezentacyjne z zachowaniem lokalnego charakteru oraz form architektonicznych poszczególnych miejscowości, w sposób tworzący spójną kompozycję przestrzenną,
- urządzenie terenów zieleni łączących tereny zurbanizowane wchodzące w skład przestrzeni publicznej gminy,
- podnoszenie atrakcyjności przestrzeni społecznych poprzez wprowadzanie programu z zakresu usług publicznych – w szczególności kultury i oświaty,
- tworzenie nowych placów publicznych, skwerów oraz innych miejsc integracji społecznej,
- wprowadzanie ujednoliconych elementów małej architektury oraz znaków informacyjnych,
- komponowanie nawierzchni placów, dróg i ciągów pieszych, zieleni i oświetlenia, w szczególności w centrach poszczególnych miejscowości,
- organizacja przestrzeni i zasad parkowania
- dla pierzei usługowych i eksponowanych należy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określić spójne rozwiązania materiałowo-kolorystyczne kształtowania elewacji
- wprowadzenie zasad lokalizacji reklam i znaków informacyjnych na terenach publicznych i prywatnych.

1.2.3. Kierunki zmian w strukturze funkcjonalnej gminy - główne obszary funkcjonalne.

Kierunki zmian w strukturze funkcjonalnej gminy określa się przez rozlokowanie i wzajemne relacje przestrzenne obszarów funkcjonalnych.

1) Wyznacza się:

– centralny obszar mieszkalnictwa, produkcji i usług MPU

usytuowany wzdłuż drogi wojewódzkiej Tarnobrzeg - Stalowa Wola, obejmujący część miejscowości położonych na głównej osi rozwoju: Stale - Grębów - Jamnica - Wydrza, w tym: obszar aktywności gospodarczej "Jeziórko".

- **Ustala się podstawowe działania na w/w obszarze:**

- 1) **intensywny** rozwój osadnictwa oraz działalności gospodarczej,
- 2) modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej,
- 3) modernizacja i rozwój komunikacji.

2) Wyznacza się:

– północno-wschodni obszar rolnictwa i usług RU

usytuowany równolegle do północnej granicy gminy, obejmujący miejscowości: Żupawa, Poręby Furmańskie, północną część wsi Grębów - sołectwo Zabrze oraz północną część wsi Jamnica (zespół stawów hodowlanych).

- **Ustala się podstawowe działania na w/w obszarze:**

- 1) **ekstensywny** rozwój osadnictwa oraz działalności gospodarczej,
- 2) modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej,
- 3) modernizacja i rozwój komunikacji,
- 4) poprawa stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

3) Wyznacza się:

– południowo-wschodni obszar rolnictwa i rekreacji RT

usytuowany równolegle do południowo wschodniej granicy gminy, obejmujący część miejscowości: Grębów (Nowy Grębów, Zapolebnik) Stale (Stale - Siedlisko), Wydrza, Krawce.

- **Ustala się podstawowe działania na w/w obszarze:**

- 1) ograniczony rozwój osadnictwa oraz działalności gospodarczej,
- 2) modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej,
- 3) modernizacja i rozwój komunikacji,
- 4) poprawa stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

1.2.4. Główne ośrodki obsługi gminy.

- **Zewnętrzne ośrodki obsługi gminy.**

Głównym ośrodkiem regionalnej obsługi gminy i głównym biegunem rozwoju gminy Grębów pozostanie miasto Tarnobrzeg, a ośrodkami obsługi lokalnego szczebla: Stalowa Wola i Sandomierz.

- **Wewnętrzne ośrodki obsługi gminy.**

Kierunki zmian w strukturze gminy określa się poprzez identyfikację oraz ustalenie kierunkowych wzajemnych relacji funkcjonalno-przestrzennych elementów struktury administracyjnej gminy (wsi) - lokalnych ośrodków funkcjonalnych.

W układzie administracyjno-funkcjonalnym rolę głównego ośrodka obsługi wewnętrznej gminy w dalszym ciągu pełnić będzie miejscowość Grębów - siedziba władz samorządowych oraz jednostka obsługi mieszkańców poziomu I w zakresie usług: oświaty, ochrony zdrowia, łączności i telekomunikacji, obsługi bankowej, policji i straży pożarnej. Ośrodkiem wspomagającym II poziom obsługi gminy poziom będą Stale, a rolę ośrodków lokalnych I stopnia pełnić będą: Wydrza i Jamnica, Krawce, Żupawa oraz Poręby Furmańskie.

W układzie przestrzenno-funkcjonalnym szczególne funkcje pełnić będą:

- **jednostki podstawowe - główne:** Grębów,
- **jednostki wspomagające:**
Stale oraz Jamnica (położone na głównej osi rozwoju - wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 871 Tarnobrzeg - Stalowa Wola); zlokalizowane przy zewnętrznych granicach gminy);
- **jednostki lokalne:** Żupawa, Poręby Furmańskie, Krawce (samodzielne, położone poza główną osią rozwoju;
- **jednostki strategiczne:**
 1. **bieguny rozwoju**
(położone centralnie pomiędzy dwoma głównymi ośrodkami):
 - 1) "Jeziórko - Stale"
(obszar aktywności gospodarczej przewidziany do rewitalizacji),
 - 2) "Jeziórko - Grębów"
(obszar przewidziany do rozwoju aktywności gospodarczej),
 2. **ośrodki rekreacyjne:**
 - 1) na terenach w sąsiedztwie zespołów leśnych:
Krawce, Żupawa, przysiółki: Zabrze, Zapole, Stale-Siedlisko
 - 2) na terenach pogórniczych: "Grębów" oraz "Wydrza",
 3. **ośrodki mieszkaniowo-usługowe:** Grębów oraz Wydrza.
 4. **ośrodki powiązań komunikacyjnych z otaczającymi obszarami**
(położone przy zewnętrznej granicy gminy):
 - 1) kolejowych - Poręby Furmańskie - Grębów,
 - 2) drogowych - Stale, Poręby Furmańskie, Jamnica.
- **jednostki peryferyjne:**
 1. kompleksy leśne (Żupawa, przysiółek Zabrze, Grębów, Krawce),
 2. kompleksy rolne (Wydrza, Grębów),
 3. kompleksy łąkowe (Stale, Wydrza, Krawce, Jamnica),
 4. kompleksy wodne (zespół stawów hodowlanych w Jamnicy),
 5. wojskowe tereny zamknięte.

1.3. Główne strefy funkcjonalne.

1. Wyznacza się:

I. Strefę wartości przyrodniczych i kulturowo-krajobrazowych

obejmującą chronione tereny zasobów przyrody, systemów ekologicznych, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;

w obrębie I strefy wyznacza się:

- 1) tereny i obiekty objęte ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych,
- 2) systemy ekologiczne obejmujące tereny doliny Łęgu, zieleni istniejącej i projektowanej (do zalesienia),
- 3) tereny ochrony wód podziemnych (GZWP) oraz wód powierzchniowych,
- 4) strefy ochrony konserwatorskiej oraz tereny atrakcyjne krajobrazowo, określone strefą kontynuacji tradycji,
- 5) tereny zagrożeń środowiskowych.

• **Ustala się podstawowe działania w strefie I:**

- 1) utrzymanie istniejącego użytkowania rolniczego i gospodarki leśnej oraz terenów i obiektów istniejącej struktury osadniczej – z zachowaniem wymagań ochrony środowiska i innych przepisów odrębnych przy prowadzeniu działalności inwestycyjnej – w szczególności w zakresie infrastruktury technicznej;
- 2) ochrona i konserwacja wartości naturalnych oraz rekultywacja zniszczonych elementów krajobrazu naturalnego i kulturowego;
- 3) stwarzania warunków do sukcesywnej rekompozycji osadnictwa wiejskiego, z uwzględnieniem ograniczeń jego funkcjonowania;
- 4) budowy i rozbudowy obiektów, urządzeń i elementów infrastruktury technicznej, których funkcjonowanie nie jest sprzeczne z wymogami ochrony środowiska;
- 5) ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego i kulturowego:
 - a) zachowanie i kontynuacja wartościowych cech krajobrazu osadniczego, w tym: wartościowych struktur i cech zabudowy,
 - b) zachowanie cech ekspozycji krajobrazu naturalnego i powiązań widokowych, w tym: ochrona i oznaczenie punktów i tras widokowych,
 - c) rekultywacja zdewastowanych elementów środowiska – przyrody i krajobrazu;
- 6) wprowadzenia zmian w ukształtowaniu i pokryciu naturalnym obszaru gminy poprawiających wartości ekologiczne i walory krajobrazowe:
 - a) poprawę stanu jakościowego lasów państwowych i prywatnych,
 - b) transformację gruntów rolnych o niskich klasach bonitacyjnych gleb - na użytki zielone lub leśne.

2. Wyznacza się:

II. Strefę rolniczej przestrzeni produkcyjnej -

obejmującą obszary zagospodarowania i użytkowania rolniczego stanowiące źródło utrzymania ludności rolniczej oraz zaplecze żywnościowe - w aspekcie lokalnym i regionalnym;

w obrębie II strefy wyznacza się:

- 1) tereny rozwoju osadnictwa wiejskiego o wielofunkcyjnym charakterze zabudowy, tj. zabudowy jednorodzinnej dla ludności nierolniczej, zabudowy zagrodowej oraz rozwoju usług publicznych o znaczeniu podstawowym - charakter zabudowy winien nawiązywać do przyjętych standardów regionalnych,
- 2) tereny rozwoju rolnictwa z wykorzystaniem obszarów zmeliorowanych, w tym tereny:
 - gleb dobrej jakości tj. klasy III – IV,
 - sprzyjających warunków ekologicznych - m.in. o dobrej wilgotności i składzie chemicznym gleb,
 - o korzystnej strukturze własnościowej,
 - specjalizacji produkcji i wykorzystania nowych technologii;
- 3) tereny o zróżnicowanych warunkach rozwoju rolnictwa wynikających z ograniczeń:
 - a) gruntowo – wilgotnościowych, o obniżonej jakości gleb (klasy IV-VI), mikroklimatycznych i higieny atmosfery, wyrażających się spadkiem wydajności produkcji i jakości produktów - tzw. zdrowej żywności,
 - b) mikroklimatycznych i atmosferycznych,
 - c) zagrożeń naturalnych - powodzią oraz podtopieniem,
 - d) zagrożeń antropogenicznych (korytarze uciążliwości infrastrukturalnej oraz strefy ochronne ujęć wody).

- **Ustala się podstawowe działania w strefie II:**

- 1) rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego i dystrybucji produktów rolnych,
- 2) produkcja (uprawa) roślin przemysłowych,
- 3) budowa systemów i urządzeń wodno-melioracyjnych, służących poprawie jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- 4) ograniczenie wnoszenia nowej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej poprzez uwzględnianie w działalności inwestycyjnej warunków hydrogeologicznych.

3. Wyznacza się:

III. Strefę osadnictwa oraz rozwoju gospodarczego i przekształceń -

obejmującą tereny zabudowy mieszkaniowej, usług publicznych, rozproszoną zabudowę drobnej wytwórczości oraz obszar aktywności gospodarczej "Jeziórko";

w obrębie III strefy wyznacza się:

- tereny wielofunkcyjne z preferowaną funkcją usług publicznych - centra
- 1) administracyjno-kulturalno-usługowe gminy z uzupełniającą funkcją mieszkaniową,
 - 2) tereny wielofunkcyjne preferowane do lokalizacji intensywnej zabudowy mieszkaniowej wyposażone w sieć usług podstawowych,
 - 3) tereny zabudowy ekstensywnej mieszkaniowej turystycznej, turystyczno-lotniskowej i lotniskowej oraz zaplecza rekreacji,
 - 4) tereny przekształceń i rozwoju gospodarczego, obejmujące dotychczasowe tereny przemysłowe o profilu produkcyjnym i produkcyjno-usługowym oraz tereny rzemiosła usługowego i produkcyjnego.
 - 5) tereny przemysłowe, zrekultywowane, objęte programem działalności inwestycyjnej o funkcjach wynikających z potrzeb środowiska lokalnego, w tym przeznaczone do powierzchniowej eksploatacji surowców pospolitych oraz działalności produkcyjnej i usługowej.
 - 6) tereny komunikacji oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.

- **Ustala się podstawowe działania w obszarze III:**

- 1) porządkowanie istniejącej struktury osadniczej poprzez opracowania projektowe oraz realizacje nowych inwestycji o wysokich walorach funkcjonalnych i przestrzennych, z zachowaniem cech regionalnych przy tworzeniu nowych kompozycji architektoniczno-urbanistycznych zabudowy - w dostosowaniu do warunków lokalizacyjnych,
- 2) kształtowanie terenów jednofunkcyjnych i wielofunkcyjnych z zachowaniem prawidłowych relacji pomiędzy poszczególnymi zespołami o różnorodnym przeznaczeniu, z ochroną środowiska mieszkaniowego i rekreacyjnego,
- 3) przekształcanie terenów usług publicznych, mieszkaniowo-usługowych, rekreacyjno lotniskowych i innych poprzez rehabilitację i rewitalizację poszczególnych zespołów zabudowy, w tym:
 - a) modernizacje architektoniczne obiektów i zespołów,
 - b) uzupełnienie wyposażenia w elementy infrastruktury technicznej i komunikacji,
 - c) wprowadzanie elementów zieleni i małej architektury,
 - d) zapewnienie właściwej ilości miejsc parkingowych (w zależności od funkcji),
 - e) koncentrowanie usług publicznych na obszarze centrum gminy,

- 4) kontrola działalności produkcyjnej oraz inwestycji zw. z urządzeniami infrastruktury technicznej w zakresie możliwości funkcjonowania i poszerzania działalności w obrębie strefy – przy spełnieniu wymagań ochrony środowiska w zakresie wynikającym z przepisów odrębnych, w tym przy podejmowaniu przedsięwzięć produkcyjnych:
 - a) określenie przewidywanego zasięgu przekroczeń standardów jakości środowiska,
 - b) właściwe kształtowanie zielonych stref izolacyjnych w obrębie terenów przemysłowych w celu wykluczenia konfliktów z terenami mieszkalnictwa i rekreacji,
 - c) w sytuacjach konfliktowych szczegółowe ustalenie zakresu, rodzaju i technologii przewidywanej działalności, które pozwolą na uzyskanie właściwych relacji z otoczeniem - zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 4) tworzenie miejsc integracji społecznej – placów, pasaży spacerowych i handlowych oraz innych elementów - w dostosowaniu do warunków lokalnych,
- 5) wprowadzanie lokalnych identyfikatorów przestrzeni – placów, skwerów, promenad, miejsc pamięci – w nawiązaniu do tradycyjnych cech przestrzennych zabudowy, w szczególności w obrębie struktur osadniczych pozbawionych wartościowych cech regionalnych.

1.4. Kierunki i zasady rozwoju komunikacji.

1. Wyznacza się następujące kierunki i zasady rozwoju komunikacji drogowej:

- 1) utrzymuje się istniejący układ komunikacyjny dróg publicznych, który stanowią:
 - a) droga wojewódzka Nr 871 klasy G (główna) relacji Tarnobrzeg-Stalowa Wola,
 - b) drogi powiatowe DP klasy Z (zbiorcze),
 - c) drogi gminne DG klasy L (lokalne),
 - d) drogi gminne DG klasy D (dojazdowe),
 - e) drogi KDW – wewnętrzne oraz służebności przejazdu;
- 2) dopuszcza się adaptację i modernizację istniejących tras wraz z niezbędnymi uzupełnieniami, wynikającymi z obsługi ruchu tranzytowego i powiązań lokalnych oraz wyznaczanie nowych połączeń komunikacji lokalnej;
- 3) dla terenów dróg istniejących ustala się obowiązek zachowania lub uzyskania poprzez przebudowę, wymaganych parametrów technicznych oraz warunków ich dostępności – zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) przewiduje się konieczność realizacji dróg obwodowych wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 871 w rejonach: Jamnicy oraz projektowanej strefy aktywności gospodarczej "Jeziórko";
- 5) uwzględnia się możliwość realizacji na obszarze gminy odcinka projektowanej drogi ekspresowej S-74 relacji Piotrków Trybunalski - Nisko.

2. Wyznacza się następujące kierunki i zasady rozwoju komunikacji kolejowej:

- 1) utrzymuje się dotychczasową linię kolejową wraz z odcinkami przebiegającymi przez obszar gminy Grębów;
- 2) dopuszcza się adaptację i modernizację istniejących tras wraz z niezbędnymi uzupełnieniami wynikającymi z obsługi ruchu tranzytowego i powiązań lokalnych;
- 3) nie przewiduje się wzrostu znaczenia komunikacji kolejowej dla obszaru gminy - zarówno znaczącej zmiany skali przewozów pasażerskich, jak i towarowych.

1.5. Kierunki i zasady rozwoju infrastruktury technicznej.

1. Na obszarze gminy Grębów:

- 1) utrzymuje się istniejące – wyodrębnione i nie wyodrębnione rysunkiem "Studium" – obiekty budowlane, sieci oraz urządzenia infrastruktury technicznej;
 - 2) dopuszcza się remonty, modernizację, przebudowę oraz rozbudowę obiektów budowlanych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, lokalne zmiany przebiegu istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, wynikające z uzasadnionych rozwiązań projektowych oraz rozbudowę i budowę nowych systemów uzbrojenia terenów (z wyjątkiem elektrowni wiatrowych i wodnych), w tym obiektów budowlanych, sieci i innych urządzeń infrastruktury technicznej: wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, ciepłych, elektroenergetycznych (m. in. stacji transformatorowych), telekomunikacyjnych – łączności przewodowej i bezprzewodowej oraz odnawialnych źródeł energii;
 - 3) dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej wzdłuż ciągów pieszych i drogowych – w zakresie zgodnym z przepisami odrębnymi o drogach publicznych oraz innymi przepisami odrębnymi – wg warunków właściwego zarządcy oraz na terenach rolnych; w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przejście sieciami infrastruktury technicznej przez tereny zainwestowane i nie zainwestowane – przeznaczone do zabudowy;
 - 4) dopuszcza się prowadzenie prac poszukiwawczych, tj. badań geofizycznych oraz wierceń poszukiwawczych złóż surowców mineralnych,
- 2. Realizacja inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej winna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi.**

1.6. Kierunki i zasady rozwoju infrastruktury technicznej - w układzie branżowym.

1. Wyznacza się następujące kierunki i zasady rozwoju elektroenergetyki:

- 1) zaopatrzenie gminy w energię elektryczną odbywać się będzie liniami napowietrznymi 15 kV z GPZ 110/15: Tarnobrzeg, Trześń i Stalowa Wola II Posanie; w perspektywie GPZ Stalowa Wola II zastąpi GPZ 110/15 kV „Rozwadów”,
- 2) globalny nacisk w programie rozwoju elektroenergetyki położony będzie na poprawę jakości obsługi odbiorców poprzez sukcesywną modernizację układu zasilania sieci rozdzielczych średniego napięcia, budowę nowych stacji transformatorowych oraz remont linii niskiego napięcia – w dostosowaniu do rozwoju osadnictwa, w tym:
 - a) zapewnienie przewidzianych parametrów jakościowych dostarczanej energii elektrycznej,
 - b) zwiększenie niezawodności dostaw energii,
 - c) zapewnienie dostaw energii elektrycznej,
- 2) perspektywiczny wzrost zapotrzebowania mocy dla nowych odbiorców, jak również zapewnienie dostaw energii o właściwych parametrach istniejącym odbiorcom, realizowane będą poprzez rozbudowę i modernizację sieci średniego i niskiego napięcia w Krawcach, Żupawie, Grębowie, Jamnicy i Wydrzy.

2. Wyznacza się następujące kierunki i zasady rozwoju telekomunikacji:

- 1) rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych następował będzie stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie,
- 2) przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych - zarówno w formie tradycyjnej, jak i z wykorzystaniem nowych technologii, postuluje się budowę infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym, połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej,
- 3) zakłada się utrzymanie istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej (obiektów budowlanych, urządzeń i sieci) z dopuszczeniem systemu rozbudowy usług telekomunikacyjnych poprzez: remonty, modernizację, rozbudowę - względnie budowę: nowych central i sieci abonenckich, sieci ogólnodostępnych automatów telefonicznych i innych obiektów budowlanych, sieci i urządzeń łączności przewodowej oraz bezprzewodowej, w tym m. in. nowych masztów i stacji bazowych telefonii komórkowej, urządzeń obsługujących bezprzewodową sieć telefonii stacjonarnej, stacji telewizyjnych, infrastruktury światłowodowej, masztów i anten dostępu radiowego oraz masztów technicznych, związanych z funkcjonowaniem portów lotniczych,
- 4) zapewnienie łączności telefonicznej mieszkańcom gminy odbywać się będzie poprzez:
 - a) rozbudowę istniejących central cyfrowych w Grębowie i Stalach,
 - b) rozbudowę sieci dostępowej przez Telekomunikację Polską S.A. – Zakład Telekomunikacji w Tarnobrzegu,
 - c) rozbudowę sieci systemu radiowego przez Pilicką Telefonię S.A. na bazie istniejącej stacji przekaźnikowej w Olendrach,
 - d) rozbudowę telefonii komórkowej Era GSM, Plus GSM,
 - e) wprowadzenie nowego systemu cyfrowego telefonii komórkowej „Centertel” IDEA 900 poprzez budowę wieży z nadajnikami nadawczo – odbiorczymi w Jeziórku i Jamnicy.

3. Wyznacza się następujące kierunki i zasady realizacji odnawialnych źródeł energii OZE:

- 1) dopuszcza się realizację urządzeń i obiektów budowlanych z zakresu OZE - odnawialnych źródeł energii,
- 2) technologia urządzeń i obiektów budowlanych z zakresu OZE oraz ich moc wytwórcza winna spełniać warunki wynikające m. in. z obowiązujących przepisów z w/w zakresu oraz z przepisów o ochronie środowiska.

4. Wyznacza się następujące kierunki i zasady zaopatrzenia w gaz:

- 1) zakłada się utrzymanie istniejącej infrastruktury gazowej (obiektów budowlanych, urządzeń i sieci) z dopuszczeniem rozbudowy systemu poprzez: remonty, modernizację, rozbudowę - względnie budowę obiektów, urządzeń i sieci gazowych,
- 2) docelowe potrzeby mieszkańców gminy zabezpiecza zrealizowany układ sieci średnioprężnej, opierający się na stacji redukcyjno – pomiarowej I⁰ Jamnica (posiadającej znaczne rezerwy przepustowości), zaopatrującej sołectwa Jamnica, Grębów, Wydrza, Krawce, Zabrze, Poręby Furmańskie oraz rozwinięcie sieci od strony sołectwa Cygany dla potrzeb wsi Stale i Żupawa.

5. Wyznacza się następujące kierunki i zasady zaopatrzenia w ciepło:

- 1) system indywidualny (podstawowy) – poprzez ekologiczne źródła zasilania (dla pojedynczych obiektów),
- 2) system zbiorczy (uzupełniający) – poprzez kotłownie z ekologicznymi źródłami zasilania (dla perspektywicznych, zespołowych inwestycji: osiedli mieszkaniowych, ośrodków usługowo-produkcyjnych, rekreacyjnych i innych – w dostosowaniu do bieżących potrzeb,
- 3) podtrzymanie i wsparcie tendencji do modernizacji lub zastępowania mało sprawnych, uciążliwych dla środowiska lokalnych kotłowni poprzez wprowadzanie nowoczesnych systemów zapewniających niską emisję zanieczyszczeń – wykorzystujących paliwa „czyste ekologicznie”, m. in.: gaz, lekki olej opałowy, energię elektryczną) oraz niekonwencjonalne źródła energii cieplnej - np. słoneczne, wiatrowe i inne.

6. Wyznacza się następujące kierunki i zasady zaopatrzenia w wodę:

- 1) utrzymuje się istniejącą infrastrukturę wodociągową (obiekty budowlane, urządzenia i sieci) z dopuszczeniem rozbudowy systemu poprzez: remonty, modernizację, rozbudowę - względnie budowę nowych obiektów, urządzeń i sieci wodociągowych,
- 2) zaopatrzenie w wodę odbywać się będzie w oparciu o istniejące zasoby wód podziemnych:
 - a) ujęcie „Klonowe” – zabezpieczające potrzeby mieszkańców sołectw: Grębów, Wydrza, Krawce, Jamnica, Zabrze, Poręby Furmańskie, Żupawa oraz potrzeby zabudowy usługowo-przemysłowej w obrębie zlikwidowanych: Kopalni Jeziórko i Ciepłowni Olendry,
 - b) ujęcie „Studzieniec” – zabezpieczające potrzeby miasta Tarnobrzega oraz sołectwa Stale i posiadające znaczne rezerwy wody, które możliwe są do wykorzystania przez potencjalnych odbiorców,
 - c) lokalnie – poprzez indywidualne ujęcia studzienne, które docelowo wykorzystywane będą dla celów gospodarczych i przeciwpożarowych.

7. Wyznacza się następujące kierunki i zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków:

- 1) komunalne systemy kanalizacji – z odprowadzeniem do zbiorczych, oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej sieci kanalizacyjnej – sukcesywnie realizowanej dla poszczególnych sołectw,
- 2) indywidualne systemy kanalizacji – z oczyszczalniami ścieków dla pojedynczych siedisk lub grup zabudowy – oddalonych od sieci magistralnych i urządzeń komunalnych.
- 3). Wyznacza się trzy podstawowe obszary, w których będzie stosowany grupowy system oczyszczania ścieków:
 - a) obszar zlewni mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków sanitarnych Grębów – obejmujący sołectwa: Grębów, Wydrza, Krawce, Zabrze, Poręby Furmańskie,
 - b) obszar zlewni sołectwa Jamnica, który ciąży do przewidzianego systemu oczyszczalni w gminie Zaleszany,

- c) obszar zlewni obejmującej sołectwa – Stale i Żupawa, z której ścieki sanitarne mogą zostać skierowane do oczyszczalni w Tarnobrzegu lub zagospodarowane w mechaniczno – biologicznej oczyszczalni, ścieków usytuowanej na terenie zabudowy przemysłowej byłej Kopalni Jeziórko,
- 4) dla rozproszonej zabudowy na terenie sołectw: Grębów (przysiółek Sokół), Stale i Wydrza możliwa jest realizacja indywidualnych systemów gromadzenia i dowozu ścieków do punktów zlewnych lub realizacji lokalnych systemów utylizacji ścieków.

8. Wyznacza się następujące kierunki i zasady gospodarki odpadami:

- 1) Uporządkowanie oraz wprowadzenie zorganizowanego, zbiorczego systemu gospodarki odpadami,
- 2) gospodarkę odpadami komunalnymi należy prowadzić na zasadzie zbiórki, segregacji oraz wywozu na zbiorcze składowisko odpadów - na obszarze gminy,
- 3) segregacja i gromadzenie odpadów powinna się odbywać w wydzielonych do tego miejscach i okresowo opróżnianych pojemnikach, usytuowanych na każdej posesji oraz poprzez zorganizowany wywóz na ustalone miejsca składowania lub utylizacji,
- 4) gospodarkę odpadami należy prowadzić z uwzględnieniem segregacji odpadów u źródeł ich powstawania, z jednoczesnym wyodrębnieniem odpadów niebezpiecznych, zgodnie z ustaleniami samorządowych aktów dotyczących gospodarki odpadami oraz z przepisami odrębnymi.

9. Wyznacza się następujące kierunki i zasady regulacji stosunków wodnych:

- 1) zakończenie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych złóż siarki i realizacji zagospodarowania wodnego,
- 2) realizacja zbiornika wielofunkcyjnego „Krawce” na rzece Łęg o znaczącej funkcji retencyjnej,
- 3) obustronne przedłużenie wałów przeciwpowodziowych rzeki Łęg na terenie sołectwa Krawce.

1.7. Obszary wskazane do sporządzenia planów miejscowych, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

- 1. **Wyznacza się obszary, dla których zachodzi potrzeba sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w I etapie:**
w granicach dotychczasowego Terenu Górniczego "Jeziórko IV" likwidowanej kopalni siarki "Jeziórko".
- 2. **Wyznacza się obszary, dla których zachodzi potrzeba sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w II oraz III etapie:**
 - 1) obszar "Grębów - Rondo";
 - 2) pozostała część obszaru gminy - poza zasięgiem dotychczasowego Terenu Górniczego "Jeziórko IV" likwidowanej kopalni siarki "Jeziórko" z wyłączeniem terenów objętych aktualnie obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy lub z włączeniem ich do w/w planu - dla ujednolicenia polityki przestrzennej oraz prawa miejscowego.

3. **Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne obejmują fragmenty terenów wyznaczonych w Studium do zabudowy, w obrębie których miejscowo występują grunty rolne klasy III w areałach powyżej 0,5 ha.**
4. **W Studium nie występują obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.**

1.8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, oraz obszary przestrzeni publicznej;

1. **Wyznacza się obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych:**
 - 1) Tereny Górnicze: "Jeziórko V", "Jeziórko-Konieczny", "Grębów Skóra I", "Jeziórko-Kosior";
 - 2) ustanowienie proj. ornitologiczno-wodno-leśnego rezerwatu "Stawy" (w części na obszarze gminy),
 - 3) ustanowienie proj. Parku Krajobrazowego Puszczy Sandomierskiej (w części na obszarze gminy),
 - 4) włączenie do sieci Natura 2000 potencjalnych obszarów ochrony Natura 2000 pn. "Uroczyska Puszczy Sandomierskiej"
 - 5) realizacja odcinka drogi ekspresowej S-74 relacji Piotrków Trybunalski - Nisko (w przypadku wariantu przebiegającego przez obszar gminy Grębów).
2. **Wyznacza się obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości:**
 - 1) tereny położone na obszarach 3f-AG - aktywności gospodarczej "Jeziórko" o symbolu P, symbolu U/P oraz symbolu P,U;
 - 2) tereny położone w koncentracjach osadnictwa wnioskowane przez Urząd Gminy do przekształcenia na tereny budowlane - osiedlowe (wyróżnione graficznie na rysunku Studium) - osiedlowe o symbolu MN, symbolu MN,U, symbolu MN,UTL, symbolu MN,U,UTL oraz o symbolu MU,UTL.
3. **Wyznacza się obszary przestrzeni publicznej, wymagające określenia zasad kształtowania:**
 - 1) obszar koncentracji usług publicznych 3g-C "Grębów - Centrum",
 - 2) obszar koncentracji usług publicznych "Grębów - Rondo",
 - 3) tereny placów i skwerów publicznych, w tym Rynku w Grębowie,
 - 4) tereny komunikacji publicznej.

1.9. Obszary wskazane do realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

- 1. Wyznacza się ponadlokalne cele publiczne - w zagospodarowaniu przestrzennym gminy:**
 - 1) realizacja retencyjnego zbiornika wodnego "Krawce" na rzece Łęg (w części na obszarze gminy) oraz zabezpieczenia przeciwpowodziowe na rzece Łęg),
 - 2) realizacja odcinka drogi ekspresowej S-74 relacji Piotrków Trybunalski - Nisko (wariant przebiegający poza obszarem Natura 2000),
 - 3) ustanowienie ornitologiczno-wodno-leśnego rezerwatu "Stawy" (w części na obszarze gminy),
 - 4) ustanowienie Parku Krajobrazowego Puszczy Sandomierskiej (w części na obszarze gminy),
 - 5) włączenie do sieci Natura 2000 potencjalnych obszarów ochrony Natura 2000 pn. "Uroczyska Puszczy Sandomierskiej"

1.10. Obszary wskazane do realizacji lokalnych celów publicznych.

- 1. Wyznacza się lokalne cele publiczne - w zagospodarowaniu przestrzennym gminy:**
 - 1) zakończenie rekultywacji terenów pogórnich oraz utworzenie na tych terenach ośrodka aktywności gospodarczej,
 - 2) modernizacja dróg gminnych oraz realizacja nowych połączeń komunikacyjnych,
 - 3) modernizacja oraz rozbudowa systemu infrastruktury technicznej: m.in. wodociągowej, kanalizacyjnej, regulacja stosunków wodnych (odbudowa koryt rzek i potoków).
 - 4) wyznaczenie rezerw terenowych dla rozwoju osadnictwa: mieszkaniowych, usługowych, rekreacyjnych oraz produkcyjnych dla rozwoju działalności gospodarczej.

1.11. Obszary wymagające spełnienia szczególnych warunków zagospodarowania oraz system oznaczeń zastosowany w części graficznej "Studium".

- 1. Strefa ochrony krajobrazu naturalnego:**
 - 1a-PKp** – granice proj. Parku Krajobrazowego Puszczy Sandomierskiej
 - 1b-OW** – oś widokowa w otoczeniu pałacu Dolańskich
- 2. Strefa ochrony przyrody:**
 - 2a-NAT** – granice obszaru ochrony Natura 2000 „Puszcza Sandomierska”
 - 2a-NATp** – granice potencjalnych obszarów ochrony Natura 2000 „Uroczyska Puszczy Sandomierskiej”
 - 2b-REZ** – granice proj. rezerwatu przyrody „Stawy
 - 2b-REZp** – granice proj. powiększenia zasięgu rezerwatu przyrody „Stawy”

- 2b-OT** – granice otuliny ochronnej proj. rezerwatu przyrody „Stawy”
 - 2c-LOnr** – granice lasów ochronnych (nr oznaczono rodzaj ochrony)
 - Ponr** – pomniki przyrody żywej (nr w rejestrze)
 - Pop** – pomniki przyrody żywej – projektowane
- 3. Strefa obszarów funkcjonalnych o strategicznym charakterze:**
- 3a-MPU** – granice centralnego obszaru mieszkalnictwa, produkcji i usług
 - 3b-RU** – granice północno-wschodniego obszaru rolnictwa i usług
 - 3c-RT** – granice południowo-wschodniego obszaru rolnictwa i rekreacji
 - 3d-KO** – granice koncentracji osadnictwa
 - 3e-IP/WSZ** – granice obszarów inwestycji perspektywicznych -
proj. zbiornika retencyjnego "Krawce"
 - 3f-AG** – granice obszaru aktywności gospodarczej „Jeziórko”
 - 3g-C** – granice koncentracji usług publicznych „Grębów - Centrum”
 - 3h-PW** – granice poligonu wojskowego „Nowa Dęba - Lipa”
- 4. Strefa obszarów problemowych:**
- 4a-RH** – granice obszarów wymagających przekształceń i rehabilitacji
 - 4b-RK** – granice obszarów wymagających przekształceń i rekultywacji
- 5. Strefa ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:**
- 5a-KA** – strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej
zabytkowych obiektów i obszarów
 - 5b-KB** – strefa częściowej ochrony konserwatorskiej
zabytkowych obiektów i obszarów
 - 5c-KE** – strefa ekspozycji krajobrazowej zabytkowych obiektów i obszarów
 - 5d-JARK** – strefa ochrony krajobrazu kulturowego
 - A nr** – obiekty z ewidencji wpisane do rejestru zabytków (nr w rejestrze)
 - E nr** – obiekty wpisane do ewidencji zabytków (nr w studium)
 - W nr** – stanowiska archeologiczne (nr w rejestrze)
 - KW nr** – wartościowe obiekty kultury współczesnej (nr w Studium)
- 6. Strefa ochrony zasobów środowiska oraz ujęć wody:**
- 6a-EKO** – granice obszarów ochrony ekologicznej
 - 6b-W (SOB)** – granice stref ochrony bezpośredniej ujęć wody
 - 6c-W (SOP)** – granice stref ochrony pośredniej ujęć wody:
SOPw - ochrony pośredniej wewnętrznej
SOPz - ochrony pośredniej zewnętrznej
 - 6d-GZWP(ONO)** – granice Obszaru Najwyższej Ochrony
Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425
 - 6e-GZWP(OWO)** – granice Obszaru Wysokiej Ochrony
Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425
 - 6f-ALP** – granice Lasów Państwowych
 - 6g-B** – granice obszarów ochrony użytków rolnych
o wysokich klasach bonitacyjnych gleb
 - 6h-ORG** – granice obszarów ochrony kompleksów gleb organicznych
 - 6i-RZ** – granice obszarów ochrony kompleksów użytków zielonych

7. Strefa złóż oraz eksploatacji surowców mineralnych:

7a-ZU nr – granice udokumentowanych złóż surowców mineralnych

nr I – złóż siarki **"Jeziórko – Grębów – Wydrza"**

nr II – złóż siarki **"Jamnica"**

nr III – złóż surowców okruchowych – piasku „Grębów -Skóra I”

nr IV – złóż surowców okruchowych – piasku „Grębów -Kosior”

nr V – złóż surowców okruchowych – piasku "Jeziórko -Konieczny"

[nr VI - złóż surowców okruchowych – piasku **"GRĘBÓW JEZIÓRKO–POLE I"]***

7b-PE nr – granice rejonów potencjalnej eksploatacji siarki nr 1, 2, 3

7c-OGnr – granice Obszarów Górniczych:

nr 1 „Jeziórko V”, nr 2 „Grębów - Skóra I”, nr 3 „Grębów - Kosior”, [nr 4 „Grębów Jeziórko – Pole I”]*

7d-TGnr – granice Terenów Górniczych:

nr 1 „Jeziórko V”, nr 2 Grębów - Skóra I”, nr 3 „Grębów - Kosior” [nr 4 „Grębów – Jeziórko – Pole I”]*

8. Strefa zagrożeń oraz ochrony przeciwpowodziowej:

8a-ZZ – granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (pomiędzy wałami przeciwpowodziowymi)

8b-ZW – granice obszarów zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi (w przypadku przerwania lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych)

8c-IW – granice stref ochronnych (bezpieczeństwa) wzdłuż wałów przeciwpowodziowych

9. Strefa zagrożeń denudacyjnych:

9a-DE – granice obszarów zagrożonych procesami denudacyjnymi (w obrębie linii brzegowej głównych cieków wodnych)

10. Strefa uciążliwości i ochrony (bezpieczeństwa) urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji oraz strefy sanitarne cmentarzy czynnych:

1) Granice stref sanitarnych:

10a-ZC nr – granice stref sanitarnych cmentarzy czynnych

I strefa – 50 m od granicy cmentarzy (w przypadku sieci wodociągowej)

II strefa – 150 m od granicy cmentarzy (w przypadku braku sieci wodociągowej)

2) Granice stref ochronnych (bezpieczeństwa):

10b-E – sieci elektroenergetycznych 220 kV, 110 kV oraz 15 kV i głównych punktów zasilania

10c-G – gazociągów wysokoprężnych oraz stacji redukcyjno-pomiarowych

3) Granice przewidywanego zasięgu przekroczeń standardów jakości środowiska w otoczeniu:

10d-K – komunalnej oczyszczalni ścieków sanitarnych w Grębowie

10e-O – składowiska odpadów komunalnych w Grębowie

10f-K – trasy kolejowej nr 74 oraz 78

10g-KDG – drogi wojewódzkiej nr 871 Tarnobrzeg – Stalowa Wola

10h-KDS – proj. drogi ekspresowej nr S-74 Piotrków Trybunalski – Nisko

1.12. Tereny o określonym kierunkowym przeznaczeniu oraz system oznaczeń zastosowany w części graficznej "Studium".

Zaproponowane w projekcie Studium (opracowanie graficzne) kierunkowe przeznaczenie poszczególnych terenów z uwzględnieniem przyjętej symboliki:

1) strefa rolniczo-leśna:

- tereny lasów państwowych – ZL-ALP
- tereny lasów prywatnych – ZL
- tereny zadrzewień – LZ
- tereny rolne przeznaczone do zalesienia – R/ZL

2) strefa rolniczo-osadnicza:

- tereny użytków rolnych (gruntów ornych, sadów, upraw ogrodniczych) – R
- tereny użytków zielonych (łąk i pastwisk) – RZ
- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, leśnych i rybackich – RM
- tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz leśnych i rybackich – RU (RU(L) - leśniczówki)

3) strefa osadnicza (inwestycyjna) -

• mieszkaniowo-usługowa:

a) tereny mieszkaniowe oraz mieszkaniowo-usługowe:

- tereny usług publicznych oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – UM
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej oraz usługowej – MU
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – MN, [1MN]*, [2MN]²

• usługowa:

b) tereny usługowe:

- tereny usług publicznych o sprecyzowanym przeznaczeniu, w tym:
 - usług zdrowia – UZ
 - usług kultury – UK
 - usług oświaty – UO
 - usług innych – UI
- tereny sportowe – US
- tereny ośrodków sakralnych – UKS (kościół, domy zakonne, plebanie itp.)
- tereny usług wielobranżowych – U (publicznych, niepublicznych, turystycznych)

[– teren zabudowy usługowej – 1U]*

• produkcyjna:

c) tereny produkcyjno-usługowe oraz górnicze:

- tereny produkcyjno-magazynowo składowe – P
- tereny produkcyjno-usługowe – P,U
- [– teren zabudowy produkcyjno-usługowej – 1P,U]³
- tereny przemysłu górniczego – PG

[– tereny działalności przemysłowej – eksploatacja piasku – 1PE, 2PE,

3PE]*

- tereny usługowe z dopuszczeniem

- produkcyjno-magazynowo-składowych – U/P
- **rekreacyjna:**
- d) **tereny rekreacyjne:**
 - tereny rekreacji zbiorowej – turystyczne – UT
 - tereny rekreacji indywidualnej i zbiorowej – turystyczno-letniskowe – UTL
 - tereny rekreacji indywidualnej – letniskowe – ML
 - tereny rekreacji nadwodnej – UTW (bez obiektów kubaturowych)
- **zieleni publicznej:**
- e) **tereny zieleni urządzonej i nie urządzonej:**
 - tereny zieleni parkowej – ZP
 - tereny cmentarzy – ZC
 - tereny cmentarzy wojennych – ZCW
 - tereny zieleni izolacyjnej – ZI
 - tereny zieleni nie urządzonej – ZN
- **infrastruktury technicznej:**
- f) **tereny infrastruktury technicznej:**
 - tereny urządzeń zaopatrzenia w wodę – W
 - tereny urządzeń odprowadzania i oczyszczania ścieków – K
 - tereny urządzeń gazownictwa – G
 - tereny urządzeń elektroenergetyki – E
 - tereny użytków rolnych z dopuszczeniem odnawialnych źródeł energii – R/OZE
 - tereny użytków zielonych z dopuszczeniem odnawialnych źródeł energii – RZ/OZE
 - tereny urządzeń telekomunikacji – T
 - tereny składowisk odpadów – O
 - tereny wałów przeciwpowodziowych – IW
- **komunikacji drogowej:**
- g) **tereny komunikacji drogowej oraz obsługi ruchu drogowego:**
 - tereny dróg wojewódzkich – DWG klasy G (głównych)
 - tereny dróg wojewódzkich – DWG klasy G (głównych)
 - tereny dróg powiatowych – DPZ klasy Z (zbiorczych)
 - tereny dróg gminnych – DGL klasy L (lokalnych)
 - tereny dróg gminnych – DGD klasy D (dojazdowych)
 - tereny dróg wewnętrznych – KDW
 - tereny obsługi ruchu drogowego (stacji paliw, napraw i diagnostyki pojazdów) – KU
 - tereny parkingów publicznych – KP
- **komunikacji kolejowej:**
- h) **tereny komunikacji kolejowej oraz obsługi ruchu kolejowego:**
 - tereny komunikacji kolejowej (tereny zamknięte) – KK
 - tereny obsługi ruchu kolejowego – stacje kolejowych (tereny zamknięte) – KKW
- 4) **strefa wód powierzchniowych, śródlądowych:**
 - tereny wód powierzchniowych, śródlądowych – WS
 - tereny zbiorników przeciwpowodziowych – WSP
 - tereny stawów rekreacyjnych – WST
 - tereny stawów hodowlanych – WSH

Na rysunku Studium dodatkowo wyróżniono:

- tereny położone na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią – symbol terenu -ZZ.

2. KIERUNKI ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU JEDNOSTEK OSADNICZYCH (WSI)

2.1. Ustalenia dla poszczególnych miejscowości.

2.1.1. Stale.

- **Obszary funkcjonalne w obrębie miejscowości:**
 - 3b-RU** – północno-wschodni obszar rolnictwa i usług,
 - 3a-MPU** – centralny obszar mieszkalnictwa, produkcji i usług.
- **Ogólna charakterystyka funkcjonalno-przestrzenna miejscowości.**

Miejscowość położona jest przy drodze wojewódzkiej - na traktzie z Grębowa do Tarnobrzega, u zbiegu drogi z Żupawy. Zabudowa wsi koncentruje się przy drodze do Żupawy oraz wiejskiej drodze wzdłuż rzeki Dąbrówki przechodzącej poza wsią w drogę polną. Nad wsią, od północy dominuje *Orla góra* i teren leśny wokół niej, zwany *Orliska*. Zabudowę wsi rozdziela biegnąca przez most na Dąbrówce droga do Tarnobrzega. Na obszarze wsi położona jest część rekultywowanego obszaru górniczego "Jeziórko".
- **Rola w obsłudze wewnętrznej gminy:** ośrodek wspomagający.
- **Szczególne powiązania społeczno-gospodarcze i przestrzenne:**

z Tarnobrzegiem - ze względu na położenie przy zachodniej granicy gminy.
- **Charakterystyka funkcjonalna w obrębie planowanych zmian przeznaczenia:**
 - MN, [1MN]* – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
 - MU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej oraz usługowej
 - UTL – tereny zabudowy rekreacyjnej turystyczno-letniskowej
 - U – tereny usługowe
 - [1U – teren zabudowy usługowej]*
 - P,U – tereny produkcyjno-usługowe
 - [1P,U – teren zabudowy produkcyjno-usługowej]³
 - [PE - tereny działalności przemysłowej – eksploatacja piasku]*
- **Warunki środowiskowe w obrębie planowanych zmian przeznaczenia w strefach oraz na obszarach ograniczeń i ochrony:**
 - 2a-NAT** – obszar ochrony Natura 2000 „Puszcza Sandomierska”
 - Po nr** – pomniki przyrody ożywionej (nr w rejestrze)
 - 3d-KO** – koncentracje osadnictwa
 - 3f-AG** – obszary aktywności gospodarczej „Jeziórko
 - 4a-RH** – obszary wymagających przekształceń i rehabilitacji
 - 4b-R** – obszary wymagających przekształceń i rekultywacji
 - 4b-RK** – obszary wymagające przekształceń i rekultywacji („Jeziórko”)
 - 6b-W(SOB)** – strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody
 - 6c-W(SOP)** – strefy ochrony pośredniej ujęć wody:
 - SOPw - ochrony pośredniej wewnętrznej
 - SOPz - ochrony pośredniej zewnętrznej
 - 6d-GZWP(ONO)** – Obszar Najwyższej Ochrony

- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425
- 6h-ORG** – obszary ochrony kompleksów gleb organicznych
 - 6i-RZ** – obszary ochrony kompleksów użytków zielonych
 - 8a-ZZ** – obszary szczególnego zagrożenia powodzią
(pomiędzy wałami przeciwpowodziowymi)
 - 8b-ZW** – obszary zagrożone zalaniem wodami powodziowymi
(w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych)
 - 8c-IW** – strefy ochronne (bezpieczeństwa) 50 m wzdłuż wałów
przeciwpowodziowych
 - 9a-DE** – obszary zagrożone procesami denudacyjnymi
(w obrębie linii brzegowej głównych cieków wodnych)
 - 10a-ZC nr** – strefy sanitarne cmentarzy czynnych
 - I strefa – 50 m od granicy cmentarzy
 - II strefa – 150 m od granicy cmentarzy
 - 10b-E** – strefy ochronne (bezpieczeństwa) sieci elektroenergetycznych
110 kV oraz 220 kV
 - 10c-G** – strefy ochronne (bezpieczeństwa) sieci gazowych wysokoprężnych
 - 10g-KDG** – strefa przekroczeń standardów jakości środowiska (uciążliwości)
w otoczeniu drogi wojewódzkiej 871 Tarnobrzeg – Stalowa Wola

• Wytyczne do planów miejscowych.

Projekt Studium wprowadza:

- kontynuację istniejących koncentracji osadnictwa wzdłuż dróg gminnych dojazdowych oraz w formie skoncentrowanych niewielkich struktur osiedlowych,
- dyspozycje funkcjonalne w obrębie zabudowy przemysłowej likwidowanej kopalni „Jeziórko”.

[- możliwość eksploatacji kruszywa naturalnego w oparciu o uzyskane koncesje...]*

Obowiązuje spełnienie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz przepisów odrębnych w odniesieniu do w/w stref oraz obszarów ograniczeń i ochrony, w szczególności:

- na obszarach zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi (w przypadku przerwania lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych) obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych nowej zabudowy do występujących zagrożeń – zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na terenach o naturalnych - mało korzystnych warunkach gruntowo-wodnych dla lokalizacji zabudowy oraz na terenach przekształconych antropogenicznie, w obrębie których była prowadzona działalność górnicza - zagrożonych osiadaniem oraz zmiennymi warunkami geotechnicznymi gruntów, lokalizacja obiektów budowlanych wymaga rozpoznania hydrogeologicznego oraz obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych nowej zabudowy do występujących zagrożeń – zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.1.2. Żupawa.

- **Obszary funkcjonalne w obrębie miejscowości:**
 - 3b-RU** – północno-wschodni obszar rolnictwa i usług.
- **Ogólna charakterystyka funkcjonalno-przestrzenna miejscowości.**

Miejscowość położona wzdłuż drogi powiatowej prowadzącej ku wsi Furmany, u zbiegu dróg gminnych, w pobliżu dużego kompleksu leśnego.

- **Rola w obsłudze wewnętrznej gminy:** ośrodek obsługi lokalnej.
- **Szczególne powiązania społeczno-gospodarcze i przestrzenne:**
z Tarnobrzegiem - ze względu na położenie przy zachodniej granicy gminy oraz z sąsiednią wsią Stale.
- **Charakterystyka funkcjonalna w obrębie planowanych zmian przeznaczenia:**
MN, [2MN]² – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
MU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej oraz usługowej
UTL – tereny zabudowy rekreacyjnej turystyczno-letniskowej
- **Warunki środowiskowe w obrębie planowanych zmian przeznaczenia w strefach oraz na obszarach ograniczeń i ochrony:**
 - 2a-NAT** – obszar ochrony Natura 2000 „Puszcza Sandomierska”
 - Po nr** – pomniki przyrody ożywionej (nr w rejestrze)
 - 3d-KO** – koncentracje osadnictwa
 - 6d-GZWP(ONO)** – Obszar Najwyższej Ochrony
Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425
 - 6h-ORG** – obszary ochrony kompleksów gleb organicznych
 - 8b-ZW** – obszary zagrożone zalaniem wodami powodziowymi (w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych)
 - 8c-IW** – strefy ochronne (bezpieczeństwa) 50 m wzdłuż wałów przeciwpowodziowych
 - 9a-DE** – obszary zagrożone procesami denudacyjnymi (w obrębie linii brzegowej głównych cieków wodnych)
 - 10b-E** – strefy ochronne (bezpieczeństwa) sieci elektroenergetycznych 110 kV oraz 220 kV .

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Projekt Studium wprowadza:

- kontynuację istniejących koncentracji osadnictwa wzdłuż dróg gminnych dojazdowych oraz w formie skoncentrowanych niewielkich struktur osiedlowych,

Obowiązuje spełnienie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz przepisów odrębnych w odniesieniu do w/w stref oraz obszarów ograniczeń i ochrony, w szczególności:

- na obszarach zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi (w przypadku przerwania lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych) obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych nowej zabudowy do występujących zagrożeń – zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na terenach o naturalnych - mało korzystnych warunkach gruntowo-wodnych dla lokalizacji zabudowy oraz na terenach przekształconych antropogenicznie, w obrębie których była prowadzona działalność górnicza - zagrożonych osiadaniem oraz zmiennymi warunkami geotechnicznymi gruntów, lokalizacja obiektów budowlanych wymaga rozpoznania hydrogeologicznego oraz obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych nowej zabudowy do występujących zagrożeń – zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.1.3. Poręby Furmańskie.

- **Obszary funkcjonalne w obrębie miejscowości:**
 - 3b-RU** – północno-wschodni obszar rolnictwa i usług.
- **Ogólna charakterystyka funkcjonalno-przestrzenna miejscowości.**

Niewielka obszarowo miejscowość położona na skraju Puszczy Sandomierskiej, przy drogach powiatowych w kierunku Tarnobrzega i Trześni oraz przy linii kolejowej Rozwadów - Stalowa Wola.
- **Rola w obsłudze wewnętrznej gminy:** ośrodek obsługi lokalnej.
- **Szczególne powiązania społeczno-gospodarcze i przestrzenne:**

z Tarnobrzegiem - ze względu na położenie przy północnej granicy gminy oraz z sąsiednią wsią Stale oraz z przysiółkami Zabrze Górne i Zabrze Dolne.
- **Charakterystyka funkcjonalna w obrębie planowanych zmian przeznaczenia:**
 - MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
 - MU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej oraz usługowej
 - UTL – tereny zabudowy rekreacyjnej turystyczno-letniskowej
- **Warunki środowiskowe w obrębie planowanych zmian przeznaczenia w strefach oraz na obszarach ograniczeń i ochrony:**
 - 2a-NAT** – obszar ochrony Natura 2000 „Puszcza Sandomierska”
 - 3d-KO** – koncentracje osadnictwa
 - 6d-GZWP(ONO)** – Obszar Najwyższej Ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425
 - 10b-E** – strefy ochronne (bezpieczeństwa) sieci elektroenergetycznych 110 kV
 - 10f-KK** – strefa przewidywanego zasięgu przekroczeń standardów jakości środowiska (uciążliwości) w otoczeniu trasy kolejowej nr 74
- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Projekt Studium wprowadza:

- kontynuację istniejących koncentracji osadnictwa wzdłuż dróg gminnych dojazdowych oraz w formie skoncentrowanych niewielkich struktur osiedlowych,
- Obowiązuje spełnienie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz przepisów odrębnych w odniesieniu do w/w stref oraz obszarów ograniczeń i ochrony, w szczególności na terenach położonych wzdłuż trasy kolejowej obowiązuje zachowanie stref ochronnych – zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.1.4. Jamnica.

- **Obszary funkcjonalne w obrębie miejscowości:**
 - 3b-RU** – północno-wschodni obszar rolnictwa i usług,
 - 3a-MPU** – centralny obszar mieszkalnictwa, produkcji i usług.
- **Ogólna charakterystyka funkcjonalno-przestrzenna miejscowości.**

Niewielka miejscowość położona wzdłuż wschodniej granicy gminy, po północnej stronie drogi wojewódzkiej nr 871 z Tarnobrzega do Stalowej Woli

i Rozwadowa. Zabudowa wsi jest nieregularna, rozproszona przy drodze biegnącej w stronę Kotowej Woli.

- **Rola w obsłudze wewnętrznej gminy:** ośrodek wspomagający.
- **Szczególne powiązania społeczno-gospodarcze i przestrzenne:**
ze Stalową Wolą - ze względu na położenie przy wschodniej granicy gminy oraz sąsiednim Grębówem.
- **Charakterystyka funkcjonalna w obrębie planowanych zmian przeznaczenia:**
 - MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
 - MU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej oraz usługowej
 - UTL – tereny zabudowy rekreacyjnej turystyczno-letniskowej
 - U – tereny usługowe
- **Warunki środowiskowe w obrębie planowanych zmian przeznaczenia w strefach oraz na obszarach ograniczeń i ochrony:**
 - 2a-NAT** – obszar ochrony Natura 2000 „Puszcza Sandomierska”
 - 2a-NATp** – potencjalne obszary ochrony Natura 2000 „Uroczyska Puszczy Sandomierskiej”
 - Po nr** – pomniki przyrody ożywionej (nr w rejestrze)
 - 3d-KO** – koncentracje osadnictwa
 - 6d-GZWP(ONO)** – Obszar Najwyższej Ochrony
Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425
 - 6h-ORG** – obszary ochrony kompleksów gleb organicznych
 - 6i-RZ** – obszary ochrony kompleksów użytków zielonych
 - 8a-ZZ** – obszary szczególnego zagrożenia powodzią
(pomiędzy wałami przeciwpowodziowymi)
 - 8b-ZW** – obszary zagrożone zalaniem wodami powodziowymi
(w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych)
 - 8c-IW** – strefy ochronne (bezpieczeństwa) 50 m wzdłuż wałów przeciwpowodziowych
 - 9a-DE** – obszary zagrożone procesami denudacyjnymi
(w obrębie linii brzegowej głównych cieków wodnych)
 - 10b-E** – strefy ochronne (bezpieczeństwa) sieci elektroenergetycznych 110 kV
 - 10c-G** – strefy ochronne (bezpieczeństwa) sieci gazowych wysokoprężnych
 - 10g-KDG** – strefa przekroczeń standardów jakości środowiska (uciążliwości) w otoczeniu drogi wojewódzkiej 871 Tarnobrzeg – Stalowa Wola

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Projekt Studium wprowadza:

- kontynuację istniejących koncentracji osadnictwa wzdłuż dróg gminnych dojazdowych oraz w formie skoncentrowanych niewielkich struktur osiedlowych.

Obowiązuje spełnienie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz przepisów odrębnych w odniesieniu do w/w stref oraz obszarów ograniczeń i ochrony, w szczególności na obszarach zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi (w przypadku przerwania lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych) obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych nowej zabudowy do występujących zagrożeń – zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenach położonych wzdłuż drogi wojewódzkiej 871 Tarnobrzeg – Stalowa Wola obowiązuje zachowanie stref ochronnych przed uciążliwością drogi – zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.1.5. Grębów.

- **Obszary funkcjonalne w obrębie miejscowości:**
 - 3a-MPU** – centralny obszar mieszkalnictwa, produkcji i usług
 - 3b-RU** – północno-wschodni obszar rolnictwa i usług
 - 3c-RT** – północno-wschodni obszar rolnictwa i usług
- **Ogólna charakterystyka funkcjonalno-przestrzenna miejscowości.**

Największa miejscowość i centrum administracyjno-usługowe gminy, położona po obu stronach drogi wojewódzkiej 871 Tarnobrzeg – Stalowa Wola. Do wsi należą przysiółki: Zabrze Górne, Zabrze Dolne, Zapolebnik i Nowy Grębów.
- **Rola w obsłudze wewnętrznej gminy:** główny ośrodek obsługi I stopnia.
- **Szczególne powiązania społeczno-gospodarcze i przestrzenne:**

z sąsiednią Wydrzą - posiadającą duże rezerwy terenów budowlanych.
- **Charakterystyka funkcjonalna w obrębie planowanych zmian przeznaczenia:**
 - MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
 - MU** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej oraz usługowej
 - UTL** – tereny zabudowy rekreacyjnej turystyczno-letniskowej
 - U** – tereny usługowe
 - P,U** – tereny produkcyjno-usługowe
 - PG** – tereny przemysłu górniczego

[PE - tereny działalności przemysłowej – eksploatacja piasku]*
- **Warunki środowiskowe w obrębie planowanych zmian przeznaczenia w strefach oraz na obszarach ograniczeń i ochrony:**
 - 1a-PKp** – proj. Park Krajobrazowy Puszczy Sandomierskiej
 - 2a-NAT** – obszar ochrony Natura 2000 „Puszcza Sandomierska”
 - 2a-NATp** – potencjalne obszary ochrony Natura 2000 „Uroczyska Puszczy Sandomierskiej”
 - Po nr** – pomniki przyrody żywej (nr w rejestrze)
 - 3d-KO** – koncentracje osadnictwa
 - 4b-RK** – obszary wymagające przekształceń i rekultywacji („Jeziórko”)
 - 5a-KA** – strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej zabytkowych obiektów i obszarów
 - 5b-KB** – strefa częściowej ochrony konserwatorskiej zabytkowych obiektów i obszarów
 - 5c-KE** – strefa ekspozycji krajobrazowej zabytkowych obiektów i obszarów
 - 5d-JARK** – strefa ochrony krajobrazu kulturowego
 - 6d-GZWP(ONO)** – Obszar Najwyższej Ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425
 - 6h-ORG** – obszary ochrony kompleksów gleb organicznych
 - 6i-RZ** – obszary ochrony kompleksów użytków zielonych
 - 8a-ZZ** – obszary szczególnego zagrożenia powodzią (pomiędzy wałami przeciwpowodziowymi)
 - 8b-ZW** – obszary zagrożone zalaniem wodami powodziowymi

8c-IW	(w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych) – strefy ochronne (bezpieczeństwa) 50 m wzdłuż wałów przeciwpowodziowych
9a-DE	– obszary zagrożone procesami denudacyjnymi (w obrębie linii brzegowej głównych cieków wodnych)
10a-ZC nr	– strefy sanitarne cmentarzy czynnych I strefa – 50 m od granicy cmentarza II strefa – 150 m od granicy cmentarza
10b-E	– strefy ochronne (bezpieczeństwa) sieci elektroenergetycznych 110 kV
10c-G	– strefy ochronne (bezpieczeństwa) sieci gazowych wysokoprężnych
10g-KDG	– strefa przekroczeń standardów jakości środowiska (uciążliwości) w otoczeniu drogi wojewódzkiej 871 Tarnobrzeg – Stalowa Wola
10h-KDS	– strefa przewidywanego zasięgu przekroczeń standardów jakości środowiska (uciążliwości) w otoczeniu proj. drogi ekspresowej nr S-74 Piotrków Trybunalski - Opatów - Nisko
10f-KK	– strefa przewidywanego zasięgu przekroczeń standardów jakości środowiska (uciążliwości) w otoczeniu trasy kolejowej nr 74

• Wytyczne do planów miejscowych.

Projekt Studium wprowadza:

- kontynuację istniejących koncentracji osadnictwa wzdłuż dróg gminnych dojazdowych oraz w formie skoncentrowanych niewielkich struktur osiedlowych,
- dyspozycje funkcjonalne w obrębie zabudowy przemysłowej likwidowanej kopalni „Jeziórko” oraz na nowych terenach aktywności gospodarczej o profilu produkcyjno-usługowym.

Obowiązuje spełnienie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz przepisów odrębnych w odniesieniu do w/w stref oraz obszarów ograniczeń i ochrony, w szczególności:

- na obszarach zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi (w przypadku przerwania lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych) obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych nowej zabudowy do występujących zagrożeń – zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na terenach o naturalnych - mało korzystnych warunkach gruntowo-wodnych dla lokalizacji zabudowy oraz na terenach przekształconych antropogenicznie, w obrębie których była prowadzona działalność górnicza - zagrożonych osiadaniem oraz zmiennymi warunkami geotechnicznymi gruntów, lokalizacja obiektów budowlanych wymaga rozpoznania hydrogeologicznego oraz obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych nowej zabudowy do występujących zagrożeń – zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na terenach położonych wzdłuż drogi wojewódzkiej 871 Tarnobrzeg – Stalowa Wola obowiązuje zachowanie stref ochronnych przed uciążliwością drogi – zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.1.6. Wydrza.

- **Obszary funkcjonalne w obrębie miejscowości:**
 - 3a-MPU** – centralny obszar mieszkalnictwa, produkcji i usług
 - 3c-RT** – północno-wschodni obszar rolnictwa i usług.
- **Ogólna charakterystyka funkcjonalno-przestrzenna miejscowości.**

Rozległa miejscowość położona wzdłuż drogi powiatowej na trasie od Grębowa w kierunku wsi Krawce - posiadająca duże rezerwy terenów do zabudowy.
- **Rola w obsłudze wewnętrznej gminy:** ośrodek wspomagający.
- **Szczególne powiązania społeczno-gospodarcze i przestrzenne:**

z sąsiednim Grębowem.
- **Charakterystyka funkcjonalna w obrębie planowanych zmian przeznaczenia:**
 - MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
 - MU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej oraz usługowej
 - UTL – tereny zabudowy rekreacyjnej turystyczno-letniskowej
 - U – tereny usługowe
 - P,U – tereny produkcyjno-usługowe
 - PG – tereny przemysłu górniczego
- **Warunki środowiskowe w obrębie planowanych zmian przeznaczenia w strefach oraz na obszarach ograniczeń i ochrony:**
 - 1a-PKp** – proj. Park Krajobrazowy Puszczy Sandomierskiej
 - 2a-NAT** – obszar ochrony Natura 2000 „Puszcza Sandomierska”
 - 3d-KO** – koncentracje osadnictwa
 - 4b-RK** – obszary wymagające przekształceń i rekultywacji („Jeziórko”)
 - 5d-JARK** – strefa ochrony krajobrazu kulturowego
 - 6d-GZWP(ONO)** – Obszar Najwyższej Ochrony
Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425
 - 6h-ORG** – obszary ochrony kompleksów gleb organicznych
 - 6i-RZ** – obszary ochrony kompleksów użytków zielonych
 - 8b-ZW** – obszary zagrożone zalaniem wodami powodziowymi
(w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych)
 - 9a-DE** – obszary zagrożone procesami denudacyjnymi
(w obrębie linii brzegowej głównych cieków wodnych)
- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Projekt Studium wprowadza:

- kontynuację istniejących koncentracji osadnictwa wzdłuż dróg gminnych dojazdowych oraz w formie skoncentrowanych niewielkich struktur osiedlowych,
- dyspozycje funkcjonalne na nowych terenach aktywności gospodarczej o profilu rekreacyjnym.

Obowiązuje spełnienie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz przepisów odrębnych w odniesieniu do w/w stref oraz obszarów ograniczeń i ochrony; w szczególności:

- na obszarach zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi (w przypadku przerwania lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych) obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych nowej zabudowy do występujących zagrożeń – zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na terenach o naturalnych - mało korzystnych warunkach gruntowo-wodnych dla lokalizacji zabudowy oraz na terenach przekształconych antropogenicznie, w obrębie których była prowadzona działalność górnicza - zagrożonych osiadaniem oraz zmiennymi warunkami geotechnicznymi gruntów, lokalizacja obiektów budowlanych wymaga rozpoznania hydrogeologicznego oraz obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych nowej zabudowy do występujących zagrożeń – zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.1.7. Krawce.

- **Obszary funkcjonalne w obrębie miejscowości:**
 - 3a-MPU** – centralny obszar mieszkalnictwa, produkcji i usług
 - 3c-RT** – północno-wschodni obszar rolnictwa i usług,
- **Ogólna charakterystyka funkcjonalno-przestrzenna miejscowości.**

Miejscowość o charakterze rekreacyjno-rolniczym, położona przy rozległych kompleksach Puszczy Sandomierskiej, wzdłuż drogi powiatowej na trasie od Grębowa w kierunku - Stanów.
- **Rola w obsłudze wewnętrznej gminy:** ośrodek obsługi lokalnej.
- **Szczególne powiązania społeczno-gospodarcze i przestrzenne:**

z sąsiednią Wydrzą.
- **Charakterystyka funkcjonalna w obrębie planowanych zmian przeznaczenia:**
 - MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
 - MU** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej oraz usługowej
 - UTL** – tereny zabudowy rekreacyjnej turystyczno-letniskowej
 - U** – tereny usługowe
- **Warunki środowiskowe w obrębie planowanych zmian przeznaczenia w strefach oraz na obszarach ograniczeń i ochrony:**
 - 1a-PKp** – proj. Park Krajobrazowy Puszczy Sandomierskiej
 - 2a-NAT** – obszar ochrony Natura 2000 „Puszcza Sandomierska”
 - 2a-NATp** – potencjalne obszary ochrony Natura 2000 „Uroczyska Puszczy Sandomierskiej”
 - 3d-KO** – koncentracje osadnictwa
 - 3e-IP/WSZ** – obszary inwestycji perspektywicznych - proj. zbiornik retencyjny "Krawce"
 - 4b-RK** – obszary wymagające przekształceń i rekultywacji („Jeziórko")
 - 5d-JARK** – strefa ochrony krajobrazu kulturowego
 - 6d-GZWP(ONO)** – Obszar Najwyższej Ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425
 - 6h-ORG** – obszary ochrony kompleksów gleb organicznych
 - 6i-RZ** – obszary ochrony kompleksów użytków zielonych
 - 8b-ZW** – obszary zagrożone zalaniem wodami powodziowymi (w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych)
 - 9a-DE** – obszary zagrożone procesami denudacyjnymi (w obrębie linii brzegowej głównych cieków wodnych)

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Projekt Studium wprowadza:

- kontynuację istniejących koncentracji osadnictwa wzdłuż dróg gminnych dojazdowych oraz w formie skoncentrowanych niewielkich struktur osiedlowych,
- dyspozycje funkcjonalne na nowych terenach o profilu rekreacyjnym.

Obowiązuje spełnienie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz przepisów odrębnych w odniesieniu do w/w stref oraz obszarów ograniczeń i ochrony, w szczególności na obszarach zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi (w przypadku przerwania lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych) obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych nowej zabudowy do występujących zagrożeń – zgodnie z przepisami odrębnymi. Niezbędna jest realizacja dalszych odcinków wałów przeciwpowodziowych wzdłuż rzeki Łęg oraz zbiornika retencyjnego "Krawce".

2.2. Kierunkowe - podstawowe i dopuszczalne przeznaczenie terenów w strefach funkcjonalnych.

2.2.1. Ustalenia dla stref funkcjonalnych i terenów poszczególnych stref.

I.A. Strefa rolniczo-leśna.

1. W Studium wyznacza się strefę rolniczo-leśną obejmującą tereny wydzielone liniami rozgraniczającymi o następujących formach użytkowania:

- a) lasy o funkcjach gospodarczych i ochronnych,
- b) lasy o szczególnych wartościach naturalnych - przyrodniczych, krajobrazowych, źródliskowych,
- c) zadrzewienia,
- d) rolne - przeznaczone do zalesienia.

2. Strategia kierunkowa.

- 1) Utrzymanie istniejącego użytkowania i zagospodarowania z dopuszczeniem uzupełnień i przekształceń oraz poszerzania kompleksów leśnych.
- 2) Przeciwdziałanie degradacji środowiska leśnego dla zapewnienia harmonijnego rozwoju życia mieszkańców gminy.
- 3) Wykorzystanie obszarów leśnych oraz ich najbliższego sąsiedztwa dla realizacji programów z zakresu rekreacji (turystyki i sportu) oraz ochrony zdrowia.
- 4) Przekształcanie terenów zieleni leśnej zagrożonych ekspansją osadnictwa - w parki leśne.
- 5) Gospodarka leśna winna być zgodna z obowiązującymi przepisami o lasach, w szczególności w zakresie zasad zachowania, ochrony i powiększania zasobów leśnych w powiązaniu z innymi elementami środowiska i z gospodarką narodową.
- 6) **Gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o plany urządzenia lasów z uwzględnieniem:**
 - a) ochrony warunków klimatycznych,
 - b) zachowania równowagi przyrodniczej,

- c) zachowania leśnych zasobów genetycznych,
 - d) zachowania walorów krajobrazowych,
 - e) ochrony gleb i terenów narażonych na zanieczyszczenie lub uszkodzenie.
- 7) Należy przestrzegać aktualnych przepisów o ochronie przyrody w celu zachowania:**
- a) stabilności ekosystemów i utrzymania procesów ekologicznych,
 - b) różnorodności gatunkowej,
 - c) dziedzictwa geologicznego,
 - d) ciągłości istnienia gatunków i ekosystemów,
 - e) właściwego stanu zasobów i składników przyrody.
- 8) Należy bezwzględnie chronić istniejące na obszarach leśnych koncentracje przyrodnicze o randze:**
- a) stanowisk dokumentacyjnych przyrody nieożywionej (formacje geologiczne, skamieniałości, twory mineralne, fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych),
 - b) użytków ekologicznych (naturalne ciek i zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy i kamieńce).
- 9) Powiększanie obszarów leśnych poprzez zalesianie gruntów rolniczo nieprzydatnych; na obszarze całej gminy należy prowadzić w sposób nie stwarzający konfliktów z istniejącą i projektowaną strukturą funkcjonalno-przestrzenną.
- 10) Optymalne tereny do zalesienia wskazuje się postulatywnie na rysunku Studium nr 3 - do zalesienia dopuszcza się również tereny nie wskazane na w/w rysunku – wyselekcjonowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 11) Ochrona krajobrazu w obrębie strefy rolniczo-leśnej obejmuje w szczególności obszary Puszczy Sandomierskiej.
- 12) Szczególną ochroną należy objąć tereny leśne o znaczeniu wodochronnym i glebochronnym.
- 3. Ogólne warunki realizacji inwestycji i ochrony środowiska w strefie rolniczo-leśnej.**
- 1) Na terenach zieleni leśnej realizacja obiektów i urządzeń innych niż dopuszczone niniejszym planem oraz nie objętych przepisami szczególnymi wymaga jego zmiany w stosownym zakresie oraz uzyskania zgody właściwych jednostek administracyjnych na użytkowanie na cele nieleśne.
 - 2) W szczególnie uzasadnionych przypadkach zmiana użytkowania leśnego na użytkowanie rolne może nastąpić na zasadach i w trybie obowiązujących przepisów.
- 4. Dla zrównoważonego rozwoju strefy rolniczo-leśnej należy prowadzić:**
- a) monitoring stanu środowiska terenów biologicznie czynnych w obrębie lasów i ich bezpośredniej otuliny,
 - b) działania ochronne w celu zachowania terenów otwartych (niezabudowanych).

I. B. Ustalenia dla terenów strefy rolniczo-leśnej.

1. Dla terenów ZL-ALP ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- użytki leśne (lasy państwowe);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- obiekty budowlane i urządzenia niezbędne do prowadzenia gospodarki leśnej oraz utrzymania form ochrony (szkółki leśne, leśniczówki, gajówki, nieprodukcyjne obiekty gospodarcze oraz inne urządzenia zw. z gospodarką rolną i leśną),
- urządzenia związane z formami ochrony środowiska,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy oraz oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji,
- urządzenia turystyczne (oznakowane trasy turystyczne, miejsca postojowe, biwakowe, zadaszenia),
- zalesianie gruntów, wynikające z aktualnych potrzeb i możliwości – zgodnie z obowiązującymi przepisami.

3) szczególne warunki użytkowania terenów ZL-ALP:

zakaz tworzenia siedlisk osadniczych - rolniczych oraz pozarolniczych.

2. Dla terenów ZL ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- użytki leśne (las prywatny);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- użytki leśne (las prywatny),
- obiekty budowlane i urządzenia niezbędne do prowadzenia gospodarki leśnej oraz utrzymania form ochrony (szkółki leśne, leśniczówki, gajówki, nieprodukcyjne obiekty gospodarcze oraz inne urządzenia zw. z gospodarką rolną i leśną),
- urządzenia związane z formami ochrony środowiska,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy oraz oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji,
- urządzenia turystyczne (oznakowane trasy turystyczne, miejsca postojowe, biwakowe, zadaszenia),
- zalesianie gruntów, wynikające z aktualnych potrzeb i możliwości – zgodnie z obowiązującymi przepisami;

3) szczególne warunki użytkowania terenów ZL:

- zakaz tworzenia siedlisk osadniczych - rolniczych oraz pozarolniczych.

3. Dla terenów R/ZL ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- zalesienia (wynikające z aktualnych potrzeb i możliwości - zgodnie z obowiązującymi przepisami);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zadrzewienia,
- użytki zielone (łąki i pastwiska),
- sady,
- urządzenia związane z gospodarką rolną lub leśną,
- urządzenia związane z formami ochrony środowiska,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji,
- urządzenia turystyczne (oznakowane trasy turystyczne, miejsca postojowe, biwakowe, zadaszenia);

3) szczególne warunki użytkowania terenów R/ZL:

zakaz tworzenia siedlisk osadniczych - rolniczych oraz pozarolniczych.

4. Dla terenów LZ ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- zadrzewienia;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia związane z formami ochrony środowiska,
- zabudowa zagrodowa w obrębie istniejących siedlisk osadniczych,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciekі, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz
- urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia turystyczne (oznakowane trasy turystyczne, miejsca postojowe,
- biwakowe, zadaszenia),
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów LZ:

zakaz tworzenia siedlisk osadniczych - rolniczych, pozarolniczych oraz realizacji nowych obiektów kubaturowych.

5. Dla terenów RU(L) ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- obsługa produkcji w gospodarstwach leśnych (leśniczówki, domki myśliwskie, garaże oraz nieuciążliwe obiekty i urządzenia służące gospodarce leśnej);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa techniczna i gospodarcza (garaże, pracownie, obiekty zaplecza zabudowa administracyjna, socjalno-sanitarna, magazynowo-składowa),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. zadaszenia dojść i dojazdów),
- zieleń urządzona – parawanowa i izolacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciekі, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów RU(L):

w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym.

II.A. Strefa rolniczo-osadnicza.

1) Wyznacza się strefę rolniczo-osadniczą obejmującą tereny wydzielone liniami rozgraniczającymi o następujących formach użytkowania:

- a) zabudowa zagrodowa (mieszkaniowa i gospodarcza oraz dopuszczona ustaleniami niniejszego planu),
- b) urządzenia produkcji rolnej,
- c) zadrzewienia postulowane do utrzymania,
- d) obiekty usługowe i gospodarcze,
- e) urządzenia techniczne,
- f) uprawy rolnicze.

2. Strategia kierunkowa.

- 1) Utrzymanie istniejącej struktury osadniczej z dopuszczeniem uzupełnień i przekształceń, wymiany substancji budowlanej oraz odtwarzania siedisk osadniczych - z wyjątkiem sytuacji szczególnych.
- 2) Rozwój systemów osadnictwa w dostosowaniu do lokalnych uwarunkowań przy pełnej ochronie wartościowych kompleksów rolnych, przyrodniczych, lokalnego krajobrazu oraz tradycji kulturowej.
- 3) Realizacja programów rozwoju rolnictwa zgodnie z kierunkiem właściwym dla danego obszaru.
- 4) Przeciwdziałanie degradacji środowiska rolnego poprzez ograniczanie stosowania środków chemicznych, preferowanie nawozów naturalnych oraz biologicznych metod walki ze szkodnikami upraw rolnych.
- 5) Realizacja zbiorowych oraz indywidualnych systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, likwidacja dzikich wysypisk śmieci, system gromadzenia, segregacji i usuwania odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 6) Przeciwdziałanie rozdrobnieniu arealów rolnych na rzecz sprzyjania tendencjom powiększania gospodarstw.
- 7) Ochrona gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych przed zainwestowaniem.
- 8) Realizacja planu ochrony gruntów rolnych przed erozją gleb.
- 9) Realizacja programu zalesień gruntów najsłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzystatnych.
- 10) Zakaz lokalizacji obiektów oraz urządzeń degradujących w szerszym zasięgu środowisko w zakresie zdolności produkcyjno-rolniczej.
- 11) Prowadzenie działalności rolniczej - z zakresu drobnej wytwórczości, hodowli lub usług związanych z rolnictwem pod warunkiem zabezpieczenia środowiska przed skażeniem oraz dokonania uzgodnień z instytucjami ochrony środowiska i inspekcji sanitarnej.
- 12) Uciążliwość obiektów o charakterze produkcyjno-przetwórczym winna mieścić się każdorazowo w granicach posesji.
- 13) Architektura obiektów kubaturowych winna być kształtowana wg wytycznych regionalnych określonych dla poszczególnych typów zabudowy.
- 14) Ochrona krajobrazu w obrębie strefy rolniczo-osadniczej obejmuje:
 - a) krajobraz kulturowy rolny bez zabudowy – zwarte kompleksy użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
 - b) krajobraz kulturowy rolniczo-osadniczy z zabudową rozproszoną oraz terenami upraw rolnych.

II.B. Ustalenia dla terenów strefy rolniczo-osadniczej.

1. Dla terenów RM ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, leśnych i rybackich – mieszkaniowa, garaże oraz nieuciążliwe obiekty i urządzenia służące gospodarce rolnej, realizowane w siedliskach zabudowy zagrodowej: produkcyjne, gospodarcze, inwentarsko-składowe, hodowlane oraz zw. z przetwórstwem rolno-spożywczym;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- usługi niepubliczne w obrębie działek zagrodowych (wbudowane lub wolnostojące),
- obiekty i urządzenia zw. z agroturystyką – w obrębie działek zagrodowych, w formie obiektów towarzyszących, wolnostojących,
- użytki rolne (grunty orne, sady, uprawy ogrodnicze, uprawy pod osłonami),
- użytki zielone (łąki, pastwiska),
- urządzenia sezonowe, zw. z rekreacją letnią i zimową,
- trasy turystyczne (wędrówkowe, rowerowe, hippiczne), ścieżki dydaktyczne, punkty postojowe),
- zalesianie i zadrzewianie gruntów, wynikające z aktualnych potrzeb i możliwości – zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- mała architektura,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów RM:

- utrzymuje się istniejącą zabudowę i urządzenia z nią związane, z możliwością działalności inwestycyjnej – w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień i przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej oraz innych przekształceń (m. in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków), powiększanie istniejących siedlisk zabudowy zagrodowej oraz realizacji w obrębie istniejących działek siedliskowych oraz na terenach nie zainwestowanych – nowej zabudowy i innych urządzeń, w tym: drugiego domu mieszkalnego, zabudowy gospodarczej oraz obiektów i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

2. Dla terenów R ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- użytki rolne (grunty orne, sady, uprawy ogrodnicze, łąki i pastwiska);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych oraz ogrodniczych – mieszkaniowa, garaże oraz nieuciążliwe obiekty i urządzenia służące gospodarce rolnej realizowane w siedliskach zabudowy zagrodowej: produkcyjne, gospodarcze, inwentarsko-składowe, hodowlane oraz zw. z przetwórstwem rolno-spożywczym oraz agroturystyką – w obrębie istniejących siedlisk osadniczych,
- zalesianie i zadrzewianie gruntów, wynikające z aktualnych potrzeb i możliwości zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów R:

- utrzymuje się istniejącą zabudowę i urządzenia z nią związane, z możliwością działalności inwestycyjnej – w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień i przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej oraz innych przekształceń (m. in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji w obrębie istniejących działek siedliskowych – nowej zabudowy i innych

urządzeń, w tym: drugiego domu mieszkalnego, garaży, zabudowy gospodarczej oraz urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,

- zakaz tworzenia siedlisk osadniczych rolniczych oraz pozarolniczych,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

3. Dla terenów R/OZE ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- użytki rolne (grunty orne, sady, uprawy ogrodnicze, łąki i pastwiska)

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych oraz ogrodniczych – mieszkaniowa, garaże oraz nieuciążliwe obiekty i urządzenia służące gospodarce rolnej realizowane w siedliskach zabudowy zagrodowej: produkcyjne, gospodarcze, inwentarsko-składowe, hodowlane oraz zw. z przetwórstwem rolno-spożywczym oraz agroturystyką – w obrębie istniejących siedlisk osadniczych,
- zalesianie i zadrzewianie gruntów, wynikające z aktualnych potrzeb i możliwości zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciekі, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów oraz urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł, o mocy przekraczającej 100 kW;
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów R/OZE:

- utrzymuje się istniejącą zabudowę i urządzenia z nią związane, z możliwością działalności inwestycyjnej – w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień i przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitałnych, wymiany substancji budowlanej oraz innych przekształceń (m. in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji w obrębie istniejących działek siedliskowych – nowej zabudowy i innych urządzeń, w tym: drugiego domu mieszkalnego, garaży, zabudowy gospodarczej oraz urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- zakaz tworzenia siedlisk osadniczych rolniczych oraz pozarolniczych,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

4. Dla terenów RZ ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- użytki zielone (łąki i pastwiska) z dopuszczeniem odnawialnych źródeł energii;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych oraz ogrodniczych – mieszkaniowa, garaże oraz nieuciążliwe obiekty i urządzenia służące gospodarce rolnej realizowane w siedliskach zabudowy zagrodowej: produkcyjne, gospodarcze, inwentarsko-składowe, hodowlane oraz zw. z przetwórstwem rolno-spożywczym oraz agroturystyką – w obrębie istniejących siedlisk osadniczych,
- użytki rolne (sady, uprawy ogrodnicze, uprawy pod osłonami),
- urządzenia sezonowe, zw. z rekreacją letnią i zimową,
- trasy turystyczne (wędrówkowe, rowerowe, hippiczne), ścieżki dydaktyczne, punkty postojowe),

- zalesianie i zadrzewianie gruntów, wynikające z aktualnych potrzeb i możliwości – zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne)
- mała architektura,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów RZ:

- utrzymuje się istniejącą zabudowę i urządzenia z nią związane, z możliwością działalności inwestycyjnej – w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień i przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitałnych, wymiany substancji budowlanej oraz innych przekształceń (m. in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji w obrębie istniejących działek siedliskowych – nowej zabudowy i innych urządzeń, w tym: drugiego domu mieszkalnego, garaży, zabudowy gospodarczej oraz urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- zakaz tworzenia siedlisk osadniczych rolniczych oraz pozarolniczych,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

5. Dla terenów RZ/OZE ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- użytki zielone (łąki i pastwiska) z dopuszczeniem odnawialnych źródeł energii;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych oraz ogrodniczych – mieszkaniowa, garaże oraz nieuciążliwe obiekty i urządzenia służące gospodarce rolnej realizowane w siedliskach zabudowy zagrodowej: produkcyjne, gospodarcze, inwentarsko-składowe, hodowlane oraz zw. z przetwórstwem rolno-spożywczym oraz agroturystyką – w obrębie istniejących siedlisk osadniczych,
- użytki rolne (sady, uprawy ogrodnicze, uprawy pod osłonami),
- urządzenia sezonowe, zw. z rekreacją letnią i zimową,
- trasy turystyczne (wędrowskie, rowerowe, hippiczne), ścieżki dydaktyczne, punkty postojowe),
- zalesianie i zadrzewianie gruntów, wynikające z aktualnych potrzeb i możliwości – zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne)
- mała architektura,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów oraz urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł, o mocy przekraczającej 100 kW;
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów RZ/OZE:

- utrzymuje się istniejącą zabudowę i urządzenia z nią związane, z możliwością działalności inwestycyjnej – w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień i przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitałnych, wymiany substancji budowlanej oraz innych przekształceń (m. in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji w obrębie istniejących działek siedliskowych – nowej zabudowy i innych urządzeń, w tym: drugiego domu mieszkalnego, garaży, zabudowy gospodarczej oraz urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,

- zakaz tworzenia siedlisk osadniczych rolniczych oraz pozarolniczych,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

6. Dla terenów RZ-ZZ ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- użytki zielone (łąki i pastwiska);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabezpieczenia przeciwpowodziowe,
- trasy turystyczne (wędrówkowe),
- wody powierzchniowe oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów RZ-ZZ:

- zakaz tworzenia siedlisk osadniczych - rolniczych i pozarolniczych oraz realizacji obiektów kubaturowych,
- zakaz upraw pod osłonami,
- zakaz prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska – w szczególności pogorszenie warunków środowiska w obrębie cieków wodnych, w tym: nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

7. Dla terenów RZ,WS ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- wody powierzchniowe, śródlądowe (rzeki, potoki),
- otulina biologiczna – łąki i pastwiska;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia związane z formami ochrony środowiska,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów RZ,WS:

- zakaz prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska – w szczególności pogorszenie warunków środowiska w obrębie cieków wodnych, w tym: nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

8. Dla terenów LZ,WS ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- wody powierzchniowe, śródlądowe (rzeki, potoki),
- otulina biologiczna – łąki i pastwiska;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia związane z formami ochrony środowiska,
- urządzenia infrastruktury i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów LZ,WS:

- zakaz prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska – w szczególności pogorszenie warunków środowiska

w obrębie cieków wodnych, w tym: nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów,

- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

9. Dla terenów RU ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, leśnych i rybackich
(garaże oraz nieuciążliwe obiekty i urządzenia służące gospodarce rolnej - produkcyjne, usługowe, gospodarcze, inwentarsko-składowe, hodowlane oraz zw. z przetwórstwem rolno-spożywczym;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- usługi niepubliczne – handlu, rzemiosła usługowego i produkcyjnego, gastronomii,
- zabudowa techniczna i gospodarcza (garaże, pracownie, obiekty zaplecza – zabudowa administracyjna, socjalno-sanitarna, magazynowo-składowa),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. zadaszenia dojeżdż i dojazdów),
- zieleń urządzona – parawanowa i izolacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów RU:

- ochrona terenów narażonych na zanieczyszczenie, uszkodzenie lub degradację, zakaz nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów poza miejscami do tego celu wyznaczonych,
- zakaz prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska – w szczególności pogorszenie warunków środowiska terenów sąsiednich,
- obowiązuje wprowadzanie zieleni izolacyjnej systemem nasadzeń pojedynczych, kępowych lub szpalerowych, z zastosowaniem gęstych krzewów oraz niskich i wysokich drzew,
- przy prowadzeniu działalności inwestycyjnej obowiązuje spełnienie wymagań ochrony środowiska – emisja hałasu, wskaźniki zanieczyszczenia powietrza, ziemi oraz wód – w granicach wartości dopuszczalnych,
- obowiązuje restrukturyzacja istniejących zakładów produkcyjnych poprzez wprowadzanie proekologicznych – energooszczędnych, wodooszczędnych oraz małoodpadowych technologii, nie pogarszających obowiązujących standardów jakości środowiska,
- w przypadku ścieków o parametrach przekraczających dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń obowiązuje realizacja urządzeń podczyszczających, a przy realizacji obiektów magazynowo-składowych – szczelne zabezpieczenie podłoża,
- obowiązuje pełne uzbrojenie w urządzenia infrastruktury technicznej – w szczególności z rozwiązaniem systemem zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, prawidłową gospodarką odpadami – szczelne zbiorniki bezodpływowe, sanitarne dopuszcza się na okres przejściowy, do czasu podłączenia do zbiorczej sieci kanalizacyjnej lub do własnej, indywidualnej oczyszczalni ścieków – alternatywnie do oczyszczalni grupowej.

III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna) -

• mieszkaniowo-usługowa:

1. Wyznacza się strefę mieszkaniowo-usługową obejmującą tereny wydzielone liniami rozgraniczającymi o następujących formach użytkowania:

a) zespoły zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej.

b) usługi towarzyszące:

- podstawowe,

- wytwórcze,

- techniczne,

obejmującą:

- działki mieszkaniowe,

- działki zagrodowe,

- działki usługowe,

- lokalną sieć komunikacji drogowej i pieszej,

- obszary sadowniczo-ogrodnicze powiązane przestrzennie z zasobami mieszkaniowymi.

2. Strategia kierunkowa.

- 1) Utrzymanie istniejącej struktury osadniczej z dopuszczeniem uzupełnień i przekształceń, modernizacji oraz wymiany substancji budowlanej.
- 2) Realizacja programu rozwoju inwestycji mieszkaniowo-usługowych zgodnie z aktualnymi potrzebami i możliwościami gminy.
- 3) Porządkowanie i przekształcanie chaotycznych układów osadniczych w celu tworzenia ładu przestrzennego oraz harmonijnego powiązania ich z krajobrazem naturalnym i kulturowym.
- 4) Dążenie do tworzenia i utrzymania rezerw terenowych dla różnego rodzaju usług.
- 5) Strefowanie funkcji dla uporządkowania sposobów użytkowania terenów w celu tworzenia ładu funkcjonalnego.
- 6) Realizacja pełnego zakresu infrastruktury technicznej i komunikacji.
- 7) Realizacja systemów zieleni urządzonej i ciągów pieszych oraz tras rowerowych.
- 8) Przeciwdziałanie degradacji środowiska osadniczego poprzez unikanie przypadkowych lokalizacji oraz ograniczanie wpływu urządzeń technicznych i produkcyjnych degradujących warunki mieszkaniowe.
- 9) Prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej - dążenie do zaspokojenia potrzeb ludności poprzez wodociągi zbiorowe i studnie indywidualne, zabezpieczenie odprowadzenia ścieków bytowych i gospodarczych oraz ich oczyszczanie zbiorczymi lub indywidualnymi systemami.

3. Ogólne warunki realizacji inwestycji i ochrony środowiska w obrębie strefy.

- 1) Realizacja inwestycji winna być prowadzona przy pełnej ochronie środowiska naturalnego i kulturowego.
- 2) Architektura obiektów kubaturowych winna być kształtowana wg wytycznych regionalnych określonych dla poszczególnych typów zabudowy.
- 3) W kształtowaniu formy architektonicznej należy stosować regionalne proporcje, detale i systemy konstrukcyjne przetworzone dla potrzeb architektury współczesnej.
- 4) W terenach zabudowanych położonych w strefach ochrony konserwatorskiej dopuszcza się zabudowę na zasadzie wymiany substancji lub uzupełnień - w formie architektonicznej nawiązującej do tradycji historycznej w uzgodnieniu z WKZ.

- 5) Dopuszcza się kształtowanie linii zabudowy wg zasad, jakie tworzy większość usytuowanych w danej strefie obiektów - w uzgodnieniu z właściwym zarządcą.
- 6) Wszelkie zamierzenia inwestycyjne w strefach ochrony konserwatorskiej należy uzgadniać z WKZ.
- 7) Prace konserwatorskie (i inne) w obrębie i otoczeniu substancji zabytkowej z rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków winny być przeprowadzane w uzgodnieniu z WKZ przez jednostki wyspecjalizowane i uprawnione do tego typu działalności.
- 8) Przy kształtowaniu struktury nowych terenów budowlanych należy uwzględnić ich powiązanie ze strukturą osadniczą całej gminy, układem komunikacyjnym, możliwością wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz strefami ochrony środowiska kulturowego - ochrony konserwatorskiej i archeologicznej.
- 9) Działalność inwestycyjną o charakterze produkcyjnym - nie związaną z rolnictwem - należy prowadzić przede wszystkim na obszarach wskazanych w niniejszym planie dla tego typu działalności, a na terenach strefy M - poza lokalnymi centrami miejscowości przy czym uciążliwość prowadzonej działalności produkcyjnej nie może wykroczać poza granice własności.

10) Ochrona krajobrazu w obrębie strefy obejmuje:

- a) krajobraz kulturowy rolniczo-osadniczy z zabudową rozproszoną, otoczoną użytkami rolnymi,
- b) krajobraz kulturowy osadniczy z zabudową zwartą występującą w miejscach zagęszczenia osadnictwa.

III.B. Ustalenia dla terenów strefy osadniczej - • mieszkaniowo-usługowej.

1. Dla terenów UM ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- usługi publiczne,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa mieszkaniowo-usługowa,
- usługi niepubliczne - nieuciążliwe,
- zabudowa techniczna i gospodarcza (garaże, pracownie, obiekty zaplecza zabudowa administracyjna, socjalno-sanitarna, magazynowo-składowa),
- urządzenia rekreacyjno-sportowe (miejscza integracji społecznej),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. altany, pergole, zadaszenia dojazdów i dojazdów do budynków),
- zielenć urządzona - parkowa i izolacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne - ciekę, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe).

3) szczególne warunki użytkowania terenów UM:

- zabudowa i urządzenia towarzyszące winny być realizowane zgodnie z prawem budowlanym i innymi przepisami odrębnymi; zabudowa może podlegać zmianie sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,

- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

2. Dla terenów MU ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa zagrodowa (mieszkaniowa, gospodarcza, agroturystyczna),
- usługi niepubliczne - nieuciążliwe;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa mieszkaniowo-usługowa,
- zabudowa agroturystyczna,
- usługi publiczne,
- zaplecza – garaże, pracownie, zabudowa administracyjna, socjalna sanitarna, magazynowo-składowa, gospodarcza,
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. zadaszenia dojazdów i dojść),
- zieleni urządzona – parkowa, ogrodowa, izolacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciekі, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów MU:

- zabudowa i urządzenia towarzyszące winny być realizowane zgodnie z prawem budowlanym i innymi przepisami odrębnymi; zabudowa może podlegać zmianie sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym, określonym,
- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- zakaz realizacji zabudowy szeregowej i bliźniaczej,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

3. Dla terenów MN ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa mieszkaniowo-usługowa,
- usługi niepubliczne - nieuciążliwe (w obiektach przeznaczenia podstawowego),
- zabudowa gospodarcza (garaże, pracownie przydomowe),
- urządzenia rekreacyjno-sportowe (place gier i zabaw, miejsca integracji społecznej),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. altany, pergole, zadaszenia dojazdów i dojść do budynków),
- zieleni urządzona – parkowa, ogrodowa i rekreacyjna,

- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów MN:

- zabudowa i urządzenia towarzyszące winny być realizowane zgodnie z prawem budowlanym i innymi przepisami odrębnymi; zabudowa może podlegać zmianie sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym, określonym,
- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- zakaz realizacji zabudowy szeregowej i bliźniaczej,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

[3a. Teren oznaczony na rysunku studium symbolem 1MN przeznacza się pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.

Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenu oraz cechy zabudowy:

- dopuszcza się lokalizację dojazdów niezbędnych do obsługi terenu oraz urządzeń i sieci infrastruktury technicznej w sposób nie kolidujący z przeznaczeniem i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu,
- udział powierzchni biologicznie czynnej min. 50% powierzchni działki budowlanej,
- wielkość powierzchni zabudowy max. 40 % powierzchni działki budowlanej,
- maksymalna wysokość zabudowy nie może przekroczyć 10 m,
- maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne,
- dachy jedno, dwu lub wielopołaciowe.]*

[3b. Teren oznaczony na rysunku studium symbolem 2MN przeznacza się pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.

Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenu oraz cechy zabudowy:

- dopuszcza się lokalizację funkcji usługowej nie przekraczającej 40% powierzchni działki lub terenu,
- dopuszcza się przeznaczenie terenu pod obiekty i urządzenia obsługi komunikacyjnej, w tym drogi publiczne lokalne i dojazdowe, drogi wewnętrzne, ciągi piesze, ścieżki rowerowe itp.,
- dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej niezbędnych dla obsługi tego terenu, terenu gminy oraz o zasięgu ponad gminnym,
- udział powierzchni biologicznie czynnej min. 50% powierzchni działki budowlanej,
- wielkość powierzchni zabudowy max. 30 % powierzchni działki budowlanej,
- maksymalna wysokość zabudowy nie może przekroczyć 10 m,
- maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne,
- dachy dwu- lub wielospadowe,

- należy zabezpieczyć odpowiednią ilość miejsc postojowych w ramach własnej działki – jednak nie mniejszy niż 1 miejsce postojowe na 1 mieszkanie dla zabudowy mieszkaniowej; w przypadku lokalizacji funkcji usługowej należy zapewnić nie mniej niż 1 miejsce postojowe.]²

4. Dla terenów MN,U ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- usługi niepubliczne - nieuciążliwe;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa mieszkaniowo-usługowa,
- zabudowa techniczno-gospodarcza (garaże, pracownie, obiekty zaplecza),
- urządzenia sportowo-rekreacyjne (place gier i zabaw, miejsca integracji społecznej,
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. altany, pergole, zadaszenia dojazdów i dojazdów do budynków),
- zieleń urządzona – parkowa, ogrodowa, rekreacyjna, izolacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów MN,U:

- zabudowa i urządzenia towarzyszące winny być realizowane zgodnie z prawem budowlanym i innymi przepisami odrębnymi; zabudowa może podlegać zmianie sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym, określonym,
- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień i przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- zakaz realizacji zabudowy szeregowej i bliźniaczej,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

5. Dla terenów MN,U,UTL ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- usługi niepubliczne - nieuciążliwe,
- zabudowa rekreacyjna – turystyczno-letniskowa;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa mieszkaniowo-usługowa,
- zabudowa techniczno-gospodarcza (garaże, pracownie, obiekty zaplecza),
- urządzenia sportowo-rekreacyjne (place gier i zabaw, miejsca integracji społecznej,
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. altany, pergole, zadaszenia dojazdów i dojazdów do budynków),
- zieleń urządzona – parkowa, ogrodowa, rekreacyjna, izolacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,

- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów MN,U,UTL.

- zabudowa i urządzenia towarzyszące winny być realizowane zgodnie z prawem budowlanym i innymi przepisami odrębnymi; zabudowa może podlegać zmianie sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym, określonym,
- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień i przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- zakaz realizacji zabudowy szeregowej i bliźniaczej,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

2. Dla terenów MU,UTL ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa zagrodowa (mieszkaniowa, gospodarcza, agroturystyczna),
- usługi niepubliczne - nieuciążliwe;
- zabudowa rekreacyjna- turystyczno-letniskowa;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa mieszkaniowo-usługowa,
- zabudowa agroturystyczna,
- usługi publiczne,
- obiekty zaplecza – garaże, pracownie, zabudowa administracyjna, socjalna sanitarna, magazynowo-składowa, gospodarcza,
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. zadaszenia dojść i dojazdów),
- zieleń urządzona – parkowa, ogrodowa, izolacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciekі, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów MU,UTL:

- zabudowa i urządzenia towarzyszące winny być realizowane zgodnie z prawem budowlanym i innymi przepisami odrębnymi; zabudowa może podlegać zmianie sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym, określonym,
- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- zakaz realizacji zabudowy szeregowej i bliźniaczej,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

6. Dla terenów U ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- usługi wielobranżowe – publiczne, niepubliczne, turystyczne;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa mieszkaniowo-usługowa,
- zabudowa gospodarcza (garaże, pracownie, obiekty zaplecza),
- zabudowa rekreacji zbiorowej – turystyczna (motele, hotele, domy weselne, zajazdy),
- urządzenia sportowo-rekreacyjne (miejsca integracji społecznej, miejsca wypoczynkowe),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. altany, pergole, zadaszenia dojsć i dojazdów),
- zieleń urządzona – parkowa, rekreacyjna, izolacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów U:

- zabudowa i urządzenia towarzyszące winny być realizowane zgodnie z prawem budowlanym i innymi przepisami odrębnymi; zabudowa może podlegać zmianie sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

[6a. Teren oznaczony na rysunku studium symbolem 1U przeznacza się pod zabudowę usługową.

Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenu oraz cechy zabudowy:

- dopuszcza się usługi niezaliczane do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- dopuszcza się zieleń o charakterze izolacyjnym i osłonowym,
- dopuszcza się lokalizację dojazdów niezbędnych do obsługi terenu oraz urządzeń i sieci infrastruktury technicznej w sposób nie kolidujący z przeznaczeniem i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu,
- udział powierzchni biologicznie czynnej min. 30% powierzchni działki budowlanej,
- wielkość powierzchni zabudowy max. 60 % powierzchni działki budowlanej,
- maksymalna wysokość zabudowy nie może przekroczyć 10 m,
- maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne,
- dachy jedno, dwu lub wielopołaciowe.]*

7. Dla terenów usług publicznych ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe - usługi:

- administracji – UA,
- ochrony zdrowia – UZ,
- kultury – UK,
- oświaty – UO,
- inne – UI;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa gospodarcza (garaże, pracownie, obiekty zaplecza),
- urządzenia rekreacyjne (miejsca integracji społecznej, miejsca wypoczynkowe),
- obiekty i urządzenia małej architektury (pergole, altany, pergole, zadaszenia dojeżdż i dojazdów),
- zieleń urządzona – parkowa i rekreacyjna
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów usług publicznych:

- dopuszcza się wykorzystanie części obiektów usług publicznych na cele mieszkaniowe;
- obowiązuje pełne uzbrojenie w urządzenia infrastruktury technicznej – w szczególności z rozwiązaniem systemem zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, prawidłową gospodarką odpadami – szczelne zbiorniki bezodpływowe, sanitarne dopuszcza się na okres przejściowy, do czasu podłączenia do zbiorczej sieci kanalizacyjnej lub do własnej, indywidualnej oczyszczalni ścieków – alternatywnie do oczyszczalni grupowej,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń,

8. Dla terenów UKS – kultury sakralnej ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- ośrodki sakralne (kościół, kaplice, plebanie, domy parafialne - zabytkowe i współczesne;

2) przeznaczenie dopuszczalne

– na terenach współczesnych ośrodków kultury sakralnej:

- zabudowa mieszkaniowo-usługowa,
- zabudowa gospodarcza (garaże, pracownie, obiekty zaplecza)
- miejsca integracji społecznej, miejsca wypoczynkowe,
- obiekty i urządzenia małej architektury (pergole, altany, zadaszenia dojeżdż i dojazdów, kapliczki, krzyże, pomniki),
- zieleń urządzona – parkowa, tradycyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) przeznaczenie dopuszczalne

– na terenach zabytkowych ośrodków kultury sakralnej:

- obiekty i urządzenia małej architektury (m.in. kapliczki, krzyże, pomniki),
- zieleń urządzona – parkowa, tradycyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy),
- działalność inwestycyjna wynikająca z potrzeb konserwacji, remontów oraz rewaloryzacji zabytkowych obiektów i obszarów – prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi;

3) szczególne warunki użytkowania terenów UKS:

- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń,

- w obrębie obszarów i obiektów zabytkowych – wszelka działalność wymaga spełnienia warunków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i winna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi – o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna) -

- **produkcyjna.**

1. Wyznacza się strefę produkcyjną obejmującą tereny wydzielone liniami rozgraniczającymi o następujących formach zagospodarowania:

- 1) zespoły zabudowy produkcyjnej rolniczej i pozarolniczej,
- 2) usługi towarzyszące:
 - podstawowe,
 - wytwórcze,
 - techniczne

obejmującą:

- arealy rolnicze,
- działki mieszkaniowe oraz zagrodowe z funkcją produkcyjną,
- działki usługowo-produkcyjne.

2. Strategia kierunkowa.

- 1) Utrzymanie istniejącej struktury ośrodków produkcyjnych z dopuszczeniem uzupełnień i przekształceń, modernizacji, remontów bieżących, kapitałnych, wymiany substancji budowlanej oraz zmiany technologii produkcji.
- 2) Porządkowanie struktury istniejących zespołów osadniczych w zakresie możliwości podejmowania działalności produkcyjnej.
- 3) Wykorzystanie strefy produkcyjnej dla realizacji zadań związanych z rozwojem gospodarczym gminy poprzez unowocześnianie i rozwój rzemiosła produkcyjnego i usługowego.
- 4) Realizacja programu winna odbywać się z zachowaniem zasady jednorodności funkcjonalnej na obszarach przeznaczonych dla lokalizacji większych ośrodków produkcyjnych oraz usługowo-produkcyjnych.
- 5) Należy tworzyć i utrzymywać rezerwy terenowe dla lokalizacji perspektywicznych przedsięwzięć produkcyjnych
- 6) Należy dążyć do porządkowania terenów mieszkalnictwa poprzez sukcesywną zmianę technologii produkcji degradujących funkcje mieszkaniowe oraz dokonać zmiany ich lokalizacji.

3. Ogólne warunki realizacji inwestycji i ochrony środowiska w obrębie strefy.

- 1) Przy wyznaczaniu nowych terenów produkcyjnych należy dokonać analizy ich usytuowania w strukturze osadniczej całej gminy, układu komunikacyjnego, dostępności i możliwości wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz wpływu na stan środowiska naturalnego i kulturowego.
- 2) Realizacja obiektów produkcyjnych winna odbywać się równocześnie z pełnym zakresem infrastruktury technicznej, a w szczególności z rozwiązaniem systemem zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz prawidłową gospodarką odpadami – zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 3) Należy dążyć do restrukturyzacji zakładów produkcyjnych poprzez wprowadzanie proekologicznych - energooszczędnych, wodooszczędnych, małodopadowych technologii nie stwarzających konfliktów w środowisku.

- 4) Na terenach strefy produkcyjnej dopuszcza się realizację nowych obiektów przemysłowych, produkcyjnych, produkcyjno-usługowych, usługowych pod warunkiem spełnienia wymagań ochrony środowiska, w tym m.in.:
 - a) wyposażenia w systemy utylizacji ścieków i usuwania odpadów w sposób zorganizowany,
 - b) realizacji urządzeń podczyszczających w przypadku ścieków o parametrach przekraczających dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń.
- 5) Tereny przeznaczone na cele magazynowo-składowe winny posiadać szczelne zabezpieczenie podłoża.
- 7) Na działkach produkcyjnych, produkcyjno-usługowych oraz magazynowo-składowych ustala się obowiązek wprowadzania zieleni izolacyjnej systemem nasadzeń pojedynczych, kępowych lub szpalerowych z zastosowaniem krzewów i niskich drzew:
 - a) gatunki naturalne, rodzime - w terenach otwartych,
 - b) gatunki ozdobne, parkowe - w terenach osadniczych.
- 8) Wszelkie działania inwestycyjne w strefie zw. z utrzymaniem, modernizacją, przebudową, rozbudową oraz zmianą sposobu użytkowania istniejącej zabudowy i urządzeń z nią związanych, winny spełniać wymagania ochrony środowiska i krajobrazu.
- 9) Warunkiem realizacji zabudowy jest pełne uzbrojenie działek w urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji.

III.B. Ustalenia dla terenów strefy osadniczej - • produkcyjnej.

1. Dla terenów U/P ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- ośrodki usług wielobranżowych – publicznych i niepublicznych;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- ośrodki produkcyjno-magazynowo-składowe,
- obiekty handlowe o pow. użytkowej powyżej 2000 m²,
- zabudowa biurowa, techniczna i gospodarcza (biura, garaże, pracownie, obiekty zaplecza – administracyjne, socjalno-sanitarne, magazynowo-składowe),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. zadaszenia dojść i dojazdów),
- zieleń urządzona o charakterze parawanowym i izolacyjnym
- wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów oraz urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł, o mocy przekraczającej 100 kW,
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe).

3) szczególne warunki użytkowania terenów U/P:

- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń

towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym, o których mowa w ust. 2; przy dokonywaniu uzupełnień i przekształceń w obrębie istniejącej zabudowy, w szczególności przy realizacji dodatkowych obiektów budowlanych, dopuszcza się dostosowanie parametrów zabudowy oraz wskaźników wykorzystania terenów do projektowanej funkcji i wymagań technologicznych, z uwzględnieniem warunków lokalizacji – poprzez harmonijne wkomponowanie nowej zabudowy w istniejący układ urbanistyczno-architektoniczny, nie naruszające wartościowych powiązań krajobrazowych,

- obowiązuje pełne uzbrojenie w urządzenia infrastruktury technicznej – w szczególności z prawidłową gospodarką odpadami, z rozwiązaniem systemem zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków – **obowiązuje podłączenie do zbiorczej lub do własnej, indywidualnej oczyszczalni ścieków – zakaz stosowania bezodpływowych zbiorników ścieków**,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

2. Dla terenów **P** ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- ośrodki produkcyjne (hale produkcyjne, bazy, składy, magazyny);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- usługi niepubliczne,
- obiekty handlowe o pow. użytkowej powyżej 2000 m²,
- zabudowa techniczna i gospodarcza (garaże, pracownie, obiekty zaplecza – administracyjne, socjalno-sanitarne, magazynowo-składowa),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. zadaszenia dojeżdż i dojazdów),
- zieleń urządzona o charakterze parawanowym i izolacyjnym,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów oraz urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł, o mocy przekraczającej 100 kW,
- urządzenia komunikacji (dojeżdża, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów **P**:

- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym; przy dokonywaniu uzupełnień i przekształceń w obrębie istniejącej zabudowy, w szczególności przy realizacji dodatkowych obiektów budowlanych, dopuszcza się dostosowanie parametrów zabudowy oraz wskaźników wykorzystania terenów do projektowanej funkcji i wymagań technologicznych, z uwzględnieniem warunków lokalizacji – poprzez harmonijne wkomponowanie nowej zabudowy w istniejący układ urbanistyczno-architektoniczny, nie naruszające wartościowych powiązań krajobrazowych,
- obowiązuje pełne uzbrojenie w urządzenia infrastruktury technicznej – w szczególności z prawidłową gospodarką odpadami, z rozwiązaniem systemem zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków – **obowiązuje podłączenie do zbiorczej lub do własnej, indywidualnej oczyszczalni ścieków – zakaz stosowania bezodpływowych zbiorników ścieków**,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

3. Dla terenów P,U [oraz terenu 1P,U]³ ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- ośrodki produkcyjne,
- usługi wielobranżowe - publiczne i niepubliczne, w tym m. in. obiekty handlowe o pow. użytkowej powyżej 2000 m² [za wyjątkiem terenu 1P,U]³;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa techniczna i gospodarcza (garaże, pracownie, obiekty zaplecza – administracyjne, socjalno-sanitarne, magazynowo-składowa),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. zadaszenia dojeżdż i dojazdów),
- zieleń urządzona o charakterze parawanowym i izolacyjnym, wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów oraz urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł, o mocy przekraczającej 100 kW [dla terenu 1P,U nie dopuszcza się urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł, o mocy przekraczającej 100 kW]³),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe),

3) szczególne warunki użytkowania terenów P,U:

- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym; przy dokonywaniu uzupełnień i przekształceń w obrębie istniejącej zabudowy, w szczególności przy realizacji dodatkowych obiektów budowlanych, dopuszcza się dostosowanie parametrów zabudowy oraz wskaźników wykorzystania terenów do projektowanej funkcji i wymagań technologicznych, z uwzględnieniem warunków lokalizacji – poprzez harmonijne wkomponowanie nowej zabudowy w istniejący układ urbanistyczno-architektoniczny, nie naruszające wartościowych powiązań krajobrazowych,
- obowiązuje pełne uzbrojenie w urządzenia infrastruktury technicznej – w szczególności z prawidłową gospodarką odpadami, z rozwiązaniem systemem zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków – **obowiązuje podłączenie do zbiorczej lub do własnej, indywidualnej oczyszczalni ścieków – zakaz stosowania bezodpływowych zbiorników ścieków**,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

4. Dla terenów PG ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- ośrodki przemysłu górniczego (obiekty i urządzenia eksploatacji surowców oraz obiekty i urządzenia zaplecza);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa biurowa, techniczna i gospodarcza
- (biura, garaże, pracownie, obiekty zaplecza - administracyjne, socjalno-sanitarne, magazynowo-składowe), ciągi technologiczne,
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. zadaszenia dojeżdż i dojazdów),
- zieleń urządzona – parawanowa i izolacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),

- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe, place postojowe i manewrowe).

3) szczególne warunki użytkowania terenów PG:

- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym; przy dokonywaniu uzupełnień i przekształceń w obrębie istniejącej zabudowy, w szczególności przy realizacji dodatkowych obiektów budowlanych, dopuszcza się dostosowanie parametrów zabudowy oraz wskaźników wykorzystania terenów do projektowanej funkcji i wymagań technologicznych, z uwzględnieniem warunków lokalizacji – poprzez harmonijne wkomponowanie nowej zabudowy w istniejący układ urbanistyczno-architektoniczny, nie naruszające wartościowych powiązań krajobrazowych,
- obowiązuje pełne uzbrojenie w urządzenia infrastruktury technicznej – w szczególności z prawidłową gospodarką odpadami, z rozwiązaniem systemem zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków – **obowiązuje podłączenie do zbiorczej lub do własnej, indywidualnej oczyszczalni ścieków – zakaz stosowania bezodpływowych zbiorników ścieków,**
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

5. Dla terenów PG/P,U ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- ośrodki przemysłu górniczego (obiekty i urządzenia eksploatacji surowców oraz obiekty i urządzenia zaplecza),
- ośrodki produkcyjno-usługowe;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa biurowa, techniczna i gospodarcza (biura, pracownie, obiekty zaplecza - administracyjne, socjalno-sanitarne, magazynowo-składowe), ciągi technologiczne,
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. zadaszenia dojść i dojazdów),
- zieleń urządzona – parawanowa i izolacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów oraz urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł, o mocy przekraczającej 100 kW,
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe, place postojowe i manewrowe).

3) szczególne warunki użytkowania terenów PG:

- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym; przy dokonywaniu uzupełnień i przekształceń w obrębie istniejącej zabudowy, w szczególności przy realizacji dodatkowych obiektów budowlanych, dopuszcza się dostosowanie parametrów zabudowy oraz wskaźników wykorzystania terenów do projektowanej funkcji i wymagań technologicznych, z uwzględnieniem warunków lokalizacji – poprzez harmonijne wkomponowanie

nowej zabudowy w istniejący układ urbanistyczno-architektoniczny, nie naruszające wartościowych powiązań krajobrazowych,

- obowiązuje pełne uzbrojenie w urządzenia infrastruktury technicznej – w szczególności z prawidłową gospodarką odpadami, z rozwiązaniem systemem zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków – **obowiązuje podłączenie do zbiorczej lub do własnej, indywidualnej oczyszczalni ścieków – zakaz stosowania bezodpływowych zbiorników ścieków**,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

[6. Tereny oznaczone na rysunku studium symbolem **1PE, 2PE, 3PE** przeznacza się pod **teren działalności produkcyjnej – eksploatacja piasku**.

Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenu:

- eksploatacja piasku winna być prowadzona zgodnie z warunkami wynikającymi z koncesji na jego wydobycie,
- obszar do eksploatacji wymaga wyznaczenia w złożu filarów ochronnych od granic terenu oraz od istniejących elementów zagospodarowania terenów sąsiednich,
- dopuszcza się eksploatację pod warunkiem zapewnienia odpowiedniego dojazdu,
- po zakończeniu eksploatacji teren należy zrekultywować w odpowiednim kierunku w zależności od miejscowych uwarunkowań lub potrzeb,
- rekultywacja powinna być prowadzona sukcesywnie już w trakcie eksploatacji,
- warunki włączenia do dróg publicznych należy uzgodnić z zarządcą drogi,
- pozostałe zasady i warunki zagospodarowania terenu – zgodnie z przepisami odrębnymi.]*

III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna) -

- **rekreacyjno-turystyczna.**

1. Wyznacza się strefę rekreacyjno-turystyczną obejmującą tereny wydzielone liniami rozgraniczającymi o następujących formach zagospodarowania:

- 1) zespoły i urządzenia sportowe,
- 2) zabudowa letniskowa, pensjonatowa, usługi turystyczno-letniskowe,
- 3) obiekty turystyczne
(motele, hotele, schroniska, campingi, pola namiotowe, pola biwakowe),
- 4) zieleń parkowa, rekreacyjna,
- 5) punkty informacji turystycznej

obejmującą:

- działki rekreacyjne,
- trasy i urządzenia komunikacji drogowej,
- ścieżki rowerowe i hippiczne,
- trasy wędrówkowe i rowerowe.

2. Strategia kierunkowa.

- 1) Utrzymanie istniejącego użytkowania i zagospodarowania z dopuszczeniem uzupełnień i przekształceń, modernizacji oraz wymiany substancji budowlanej.
- 2) Rozwój ośrodków rekreacji pobytowej, weekendowej oraz tranzytowej.
- 3) Prowadzenie polityki inwestycyjnej uwzględniającej ochronę lasów przed dewastacją, ochronę otuliny biologicznej rzek i potoków (odpowiedni wybór miejsc plażowania,

kąpielisk, biegowych tras narciarskich) oraz ochronę terenów zagrożonych ekspansją osadnictwa (przyrodniczo-czynnych).

3. Ogólne warunki realizacji inwestycji i ochrony środowiska w obrębie strefy.

- 1) Na terenach lasów i obszarach sąsiadujących z nimi zaleca się wprowadzanie następujących elementów związanych z turystyką, takich jak:
 - a) szlaki turystyczne,
 - b) ścieżki wędrówkowe, rowerowe, hippiczne,
 - c) miejsca biwakowe,
 - d) zadaszenia, schrony.
- 2) W siedliskach rolniczych dopuszcza się zabudowę agroturystyczną.
- 3) Na terenach przybrzeżnych rzek i potoków dopuszcza się wprowadzanie urządzeń tzw. rekreacji zielonej (bez trwałych obiektów kubaturowych):
 - a) kąpielisk,
 - b) plaż naturalnych i urządzonychpo uzgodnieniu szczegółowych zasad użytkowania terenu m. in. z instytucjami ochrony środowiska i krajobrazu.
- 4) Realizacja trwałych obiektów kubaturowych rekreacyjnych na terenach rolnych, wymaga zmiany niniejszego planu.
- 5) Realizacja zespołów rekreacyjnych, przy pełnej ochronie środowiska i krajobrazu - poza koncentracjami zabudowy zagrodowej i produkcyjnej,
- 6) Realizacja ścieżek wędrówkowo-rowerowych oraz powiązanie ich z istniejącymi szlakami turystycznymi,
- 7) Budowa schronisk młodzieżowych w powiązaniu z siecią tras turystycznych.
- 8) Przekształcanie obiektów mieszkaniowych w mieszkaniowo-pensjonatowe powiększające bazę noclegową.
- 9) Rozwój gospodarstw agroturystycznych na bazie istniejących siedlisk zagrodowych.
- 10) Wykorzystanie istniejących, zewidencjonowanych obiektów architektury mieszkaniowej drewnianej (o walorach etnograficznych) dla wzbogacenia bazy letniskowej i usługowej.
- 11) Warunkiem realizacji zabudowy jest pełne uzbrojenie działek w urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji.

III.B. Ustalenia dla terenów strefy osadniczej -

• rekreacyjno-turystycznej.

1. Dla terenów US ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- ośrodki sportowe i rekreacyjne (obiekty i urządzenia sportowe i rekreacji hale sportowe, sale gimnastyczne, boiska sportowe, place gier i zabaw),

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- obiekty i urządzenia zaplecza (administracyjne, gastronomiczne, socjalno-sanitarne, techniczno-gospodarcze, garaże, szatnie),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. zadaszenia dojazdów i dojść),
- zieleń urządzonej – rekreacyjna o charakterze naturalnym,
- wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe).

- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń;

3) szczególne warunki użytkowania terenów US:

- zabudowa i urządzenia towarzyszące winny być realizowane zgodnie z prawem budowlanym i innymi przepisami odrębnymi; zabudowa może podlegać zmianie sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

2. Dla terenów USW ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- ośrodki sportowo-rekreacyjne (boiska sportowe, korty tenisowe, urządzenia rekreacji nadwodnej, stacje, pomosty, tarasy widokowe, pola campingowe, pola namiotowe, place gier i zabaw);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- obiekty i urządzenia zaplecza (administracyjne, małej gastronomii, socjalno-sanitarne, techniczno-gospodarcze, szatnie, wypożyczalnie sprzętu sportowego, obiekty związane z nadzorem i eksploatacją ośrodków rekreacyjnych),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. zadaszenia dojść i dojazdów),
- zieleń urządzona – rekreacyjna o charakterze naturalnym,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe).

3) szczególne warunki użytkowania terenów USW:

- obowiązuje zakaz prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska – w szczególności pogorszenie warunków środowiska w obrębie cieków wodnych, w tym: nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów,
- obowiązuje zachowanie strefy ochrony ekologicznej cieków wodnych wraz z obudową ekologiczną – oraz zachowanie właściwych warunków hydrogenicznych cieków wodnych,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

3. Dla terenów UTW ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- ośrodki rekreacji nadwodnej (bez obiektów kubaturowych);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia rekreacji nadwodnej (stanice, pomosty, tarasy widokowe, pola campingowe, pola namiotowe, place gier i zabaw),
- boiska i inne urządzenia sportowe,
- zieleń urządzona – rekreacyjna o charakterze naturalnym,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy);

3) szczególne warunki użytkowania terenów UTW:

- obowiązuje zakaz prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska – w szczególności pogorszenie warunków środowiska w obrębie cieków wodnych, w tym: nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów,
- obowiązuje zachowanie strefy ochrony ekologicznej cieków wodnych wraz z obudową ekologiczną – oraz zachowanie właściwych warunków hydrogenicznych cieków wodnych,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

4. Dla terenów R/ZL/USW ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- użytki rolne,
- zalesienia,
- ośrodki sportowo-rekreacyjne (boiska sportowe, korty tenisowe, urządzenia rekreacji nadwodnej, stanice, pomosty, tarasy widokowe, pola campingowe, pola namiotowe, place gier i zabaw);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- obiekty i urządzenia zaplecza - (administracyjne, małej gastronomii, socjalno-sanitarne, techniczno-gospodarcze, szatnie, wypożyczalnie sprzętu sportowego, obiekty związane z nadzorem i eksploatacją ośrodków rekreacyjnych),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. zadaszenia dojeżdż i dojazdów),
- zieleń urządzona – rekreacyjna o charakterze naturalnym,
- wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojeżdżia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów R/ZL,USW:

- obowiązuje zakaz prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska – w szczególności pogorszenie warunków środowiska w obrębie cieków wodnych, w tym: nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów,
- obowiązuje zachowanie strefy ochrony ekologicznej cieków wodnych wraz z obudową ekologiczną – oraz zachowanie właściwych warunków hydrogenicznych cieków wodnych,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

5. Dla terenów UT ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- ośrodki rekreacji zbiorowej – turystyczne (hotele, motele, zajazdy, campingi);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa gospodarcza (garaże, pracownie, obiekty zaplecza),
- urządzenia sportowo-rekreacyjne (place gier i zabaw, miejsca integracji społecznej, miejsca wypoczynkowe),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. altany, pergole, zadaszenia dojeżdż i dojazdów),
- zieleń urządzona – parkowa i rekreacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojeżdżia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów UT:

- zabudowa i urządzenia towarzyszące winny być realizowane zgodnie z prawem budowlanym i innymi przepisami odrębnymi; zabudowa może podlegać zmianie sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- obowiązuje pełne uzbrojenie w urządzenia infrastruktury technicznej – w szczególności z rozwiązaniem systemem zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, prawidłową gospodarką odpadami – szczególnie zbiorniki bezodpływowe, sanitarne dopuszcza się na okres przejściowy, do czasu podłączenia do zbiorczej sieci kanalizacyjnej lub do własnej, indywidualnej oczyszczalni ścieków – alternatywnie do oczyszczalni grupowej,

- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

6. Dla terenów UTL ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- zabudowa turystyczno-lotniskowa (pensjonaty, domy lotniskowe);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa mieszkaniowo-usługowa,
- usługi niepubliczne – nieuciążliwe,
- zabudowa gospodarcza (garaże, pracownie, obiekty zaplecza),
- urządzenia sportowo-rekreacyjne
- (place gier i zabaw, miejsca integracji społecznej, miejsca wypoczynkowe),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. altany, pergole, zadaszenia dojazdów i dojazdów),
- zieleni urządzona – parkowa i rekreacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów UTL:

- zabudowa i urządzenia towarzyszące winny być realizowane zgodnie z prawem budowlanym i innymi przepisami odrębnymi; zabudowa może podlegać zmianie sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- obowiązuje pełne uzbrojenie w urządzenia infrastruktury technicznej – w szczególności z rozwiązaniem systemem zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, prawidłową gospodarką odpadami – szczelne zbiorniki bezodpływowe, sanitarne dopuszcza się na okres przejściowy, do czasu podłączenia do zbiorczej sieci kanalizacyjnej lub do własnej, indywidualnej oczyszczalni ścieków – alternatywnie do oczyszczalni grupowej,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

7. Dla terenów ML ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- zabudowa lotniskowa (domy lotniskowe - sezonowe i całoroczne);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zabudowa gospodarcza (garaże, pracownie),
- obiekty i urządzenia małej architektury (m. in. altany, pergole, zadaszenia dojazdów i dojazdów),
- zieleni urządzona – parkowa i rekreacyjna,
- wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów ML:

- zabudowa i urządzenia towarzyszące winny być realizowane zgodnie z prawem budowlanym i innymi przepisami odrębnymi; zabudowa może podlegać zmianie sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym,
- w obrębie istniejącej zabudowy dopuszcza się dokonywanie uzupełnień przekształceń – przeprowadzanie remontów bieżących, kapitalnych, wymiany substancji budowlanej i innych przekształceń (m.in. rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń towarzyszących – zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i dopuszczalnym
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna) -

- **zieleni publicznej.**

1. Wyznacza się strefę zieleni publicznej obejmującą tereny wydzielone liniami rozgraniczającymi o następujących formach użytkowania:

- 1) zieleni urządzona:
 - a) założenia cmentarne,
 - b) zieleni parkowa,
 - c) zieleni izolacyjna,
- 2) zieleni nie urządzona na obrzeżach zbiorników wodnych

2. Strategia kierunkowa.

- 1) Utrzymanie istniejących założeń zieleni urządzonej z dopuszczeniem uzupełnień i przekształceń poprzez powiększanie istniejących terenów zieleni urządzonej oraz tworzenie powiązań z krajobrazem naturalnym gminy.
- 2) Poszerzanie istniejących zespołów zieleni oraz tworzenie nowych w zależności od potrzeb oraz charakteru użytkowania obiektów, terenów i zespołów osadniczych.
- 3) Tworzenie izolacyjnych i parawanowych stref zielonych w otulinie pasów drogowych, w strefach uciążliwości obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w strefach sanitarnych cmentarzy, w strefach ochronnych ujęć wód oraz w otoczeniu innych obiektów i urządzeń stanowiących element dekompozycji z krajobrazem osadniczym oraz dysharmonii z krajobrazem naturalnym.

3. Ogólne warunki realizacji zieleni urządzonej oraz architektury i ochrony środowiska w obrębie strefy.

- 1) porządkowanie istniejących zespołów zieleni oraz kształtowanie kompozycji roślinnych (systemu nasadzeń i składu gatunkowego roślin) w dostosowaniu do charakteru otoczenia:
 - zieleni tradycyjna parkowa w obrębie zabytkowych obiektów i zespołów,
 - zieleni naturalna (łąkowa, leśna) w obrębie dolin rzecznych;
- 2) przy realizacji zieleni wzdłuż tras komunikacyjnych należy zachować właściwe odległości dla prawidłowego rozwoju systemu korzeniowego drzew i krzewów oraz zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego i kolejowego,
- 3) projekty zieleni na terenach nie zagospodarowanych przeznaczonych pod zabudowę winny umożliwić prowadzenie ciągów infrastruktury technicznej dla obsługi tych terenów,

- 4) odtwarzanie powiązań ekologicznych w obrębie koncentracji osadniczych oraz w obrębie innych barier przestrzennych (tworzenie przepustów ekologicznych w obrębie dróg),
- 5) tworzenie nowych ciągów ekologicznych na terenach wyznaczonych dla realizacji nowej zabudowy,
- 6) tworzenie parków leśnych na terenach zieleni leśnej zagrożonej ekspansją osadnictwa.

III.B. Ustalenia dla terenów strefy osadniczej -

- **zieleni publicznej.**

1. Dla terenów **ZP ustala się:**

1) przeznaczenie podstawowe:

- zieleni parkowa;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia małej architektury (ławki, elementy oświetlenia, ścieżki spacerowe i inne nie kubaturowe elementy zagospodarowania),
- istniejące wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów **ZP:**

- zakaz realizacji obiektów kubaturowych,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

2. Dla terenów **ZI ustala się:**

1) przeznaczenie podstawowe:

- zieleni izolacyjna;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia małej architektury (ławki, elementy oświetlenia, ścieżki spacerowe i inne nie kubaturowe elementy zagospodarowania),
- istniejące wody powierzchniowe (naturalne – ciek, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów **ZI:**

- zakaz realizacji obiektów kubaturowych,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

3. Dla terenów **ZC ustala się:**

1) przeznaczenie podstawowe:

- cmentarze;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- obiekty i urządzenia małej architektury (ławki, elementy oświetlenia),
- urządzenia kultury (pomniki, rzeźby, miejsca pamięci),

- obiekty sakralne (kaplice, kapliczki, krzyże, obeliski),
- obiekty zaplecza zw. z użytkowaniem cmentarzy, konserwacją urządzeń i zieleni, zieleni urządzona – tradycyjna lub leśna,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy);

3) szczególne warunki użytkowania terenów ZC:

- wszelka działalność w obrębie obiektów i urządzeń zabytkowych wymaga spełnienia warunków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i winna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi – o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

3. Dla terenów ZCW ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- cmentarze wojenne;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- obiekty i urządzenia małej architektury (ławki, elementy oświetlenia),
- urządzenia kultury (pomniki, rzeźby, miejsca pamięci),
- obiekty sakralne (kaplice, kapliczki, krzyże, obeliski),
- obiekty zaplecza zw. z użytkowaniem cmentarzy, konserwacją urządzeń i zieleni urządzona – tradycyjna lub leśna,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów ZCW:

- wszelka działalność wymaga spełnienia warunków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i winna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi – o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

4. Dla terenów ZN ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- zieleni nie urządzona (projektowane użytki ekologiczne) związana z wodami powierzchniowymi;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- istniejące wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów ZN:

- ochrona terenów narażonych na zanieczyszczenie, uszkodzenie lub degradację,
- zakaz składowania wszelkich odpadów poza miejscami do tego celu wyznaczonych,
- zakaz wprowadzania ogrodzeń - dla umożliwienia dostępu do wód powierzchniowych,
- zakaz realizacji obiektów kubaturowych,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

5. Dla terenów RZ/ZN ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- użytki zielone z dopuszczeniem zieleni nie urządzonej (projektowane użytki ekologiczne).

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zieleń nie urządzona (związana z wodami powierzchniowymi);
- istniejące wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów RZ/ZN:

- ochrona terenów narażonych na zanieczyszczenie, uszkodzenie lub degradację,
- zakaz składowania wszelkich odpadów poza miejscami do tego celu wyznaczonych,
- zakaz wprowadzania ogrodzeń - dla umożliwienia dostępu do wód powierzchniowych,
- zakaz realizacji obiektów kubaturowych,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

6. Dla terenów R/ZN ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- użytki rolne z dopuszczeniem zieleni nie urządzonej;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- zieleń nie urządzona (związana z wodami powierzchniowymi);
- istniejące wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;

3) szczególne warunki użytkowania terenów R/ZN:

- ochrona terenów narażonych na zanieczyszczenie, uszkodzenie lub degradację,
- zakaz składowania wszelkich odpadów poza miejscami do tego celu wyznaczonych,
- zakaz wprowadzania ogrodzeń - dla umożliwienia dostępu do wód powierzchniowych,
- zakaz realizacji obiektów kubaturowych,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna) -

- **infrastruktury technicznej.**

1. Wyznacza się strefę infrastruktury technicznej obejmującą tereny wydzielone liniami rozgraniczającymi o następujących formach zagospodarowania i użytkowania:

- a) podstawowe urządzenia techniczne, sieci magistralne infrastruktury,
- b) pomocnicze urządzenia techniczne, sieci rozdzielcze i przyłącza infrastruktury,

- c) zaplecze techniczne,
- d) obszary o ograniczonych możliwościach użytkowania ze względu na istniejące i proj. elementy infrastruktury technicznej (strefy techniczne, bezpieczeństwa, sanitarne oraz postulowane obszary ograniczonego użytkowania).

2. Strategia kierunkowa.

- 1) Utrzymuje się istniejące na obszarze gminy wyodrębnione i nie wyodrębnione rysunkiem Studium sieci oraz urządzenia infrastruktury technicznej, w tym m.in.:
 - a) wodociągowe (rurociągi i ujęcia wody),
 - b) kanalizacyjne (sanitarne i opadowe),
 - c) melioracyjne,
 - d) gazowe (rurociągi komunalne przesyłowe, rozdzielcze, rurociągi górnicze),
 - e) ciepłownicze,
 - f) gospodarki odpadami,
 - g) elektroenergetyczne (linie napowietrzne i kablowe stacje transformatorowe),
 - h) łączności (linie napowietrzne i kablowe, stacje i maszty telefonii komórkowej oraz inne urządzenia łączności publicznej).
- 2) Dopuszcza się budowę, modernizację, przebudowę oraz rozbudowę sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz komunikacji w celu:
 - a) zapewnienia optymalnego funkcjonowania terenów budowlanych,
 - b) poprawy warunków ochrony środowiska i krajobrazu.
- 3) Dopuszcza się sukcesywne tworzenie rezerw terenowych dla nowych, niezbędnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i urządzeń OZE (Odnawialnych Źródeł Energii) oraz kompleksowe wyposażanie terenów osadniczych w pełny zakres tych urządzeń.
- 4) Realizacja sieci magistralnych infrastruktury technicznej winna odbywać się głównie wzdłuż ciągów drogowych i pieszych oraz na terenach rolnych w oparciu o opracowania techniczne – w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie sieci infrastruktury technicznej przez tereny przeznaczone do zainwestowania.
- 5) W miarę możliwości należy przeprowadzić:
 - a) kompleksowe uzbrojenie terenów w sieci infrastruktury technicznej przed wydaniem pozwolenia na budowę.
 - b) wykonanie pełnego zakresu przyłączy infrastruktury technicznej przed wydaniem pozwolenia na użytkowanie obiektów.

3. Ogólne warunki realizacji inwestycji i ochrony środowiska w strefie.

- 1) Ustanawia się obowiązek sukcesywnego wyposażenia sieci osadniczej gminy w pełny zakres infrastruktury technicznej.
- 2) Rozwiązania infrastruktury technicznej winny zapewnić wystarczającą i prawidłową ochronę zasobów środowiska.
- 3) Szczegółowe warunki korzystania z infrastruktury technicznej winny być ustalone przed udzieleniem pozwolenia na budowę.
- 4) Gospodarka zasobami środowiska oraz systemy i zasady korzystania z urządzeń infrastruktury technicznej winny podlegać stałemu monitorowaniu i konsultacjom ze służbami ochrony środowiska.

- 5) Istniejące obiekty i działalność gospodarcza, które w sposób negatywny wpływają na środowisko należy poddać przeglądowi ekologicznym ustalającym hierarchię, sposoby, zakres modernizacji i przystosowania do obowiązujących standardów - projektowane przedsięwzięcia podlegają określonej procedurze ocen i sporządzania raportów o oddziaływaniu na środowisko.
- 6) W polityce przestrzennej - inwestycyjnej należy przestrzegać zasad ustalonych w zakresie odległości pomiędzy poszczególnymi istniejącymi i projektowanymi urządzeniami oraz sieciami infrastruktury technicznej, a istniejącą i projektowaną zabudową oraz zasad korzystania z tych urządzeń, uzyskanych na mocy uzgodnień z właściwymi instytucjami.
- 7) W przypadku uciążliwości urządzeń infrastruktury technicznej wykraczających poza ustalone odległości i dopuszczalne zasady funkcjonowania należy dążyć do wprowadzenia obszarów ograniczonego użytkowania.
- 8) W granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę dopuszcza się lokalizowanie nowych urządzeń infrastruktury technicznej, niezbędnych dla obsługi tych terenów, wynikających ze szczegółowych rozwiązań technicznych, nie kolidujących z możliwością realizacji innych ustaleń planu - niezależnie od rysunku planu, dopuszcza się prowadzenie sieci infrastruktury technicznej w terenach rolnych dla obsługi obszarów zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę.

III.B. Ustalenia dla terenów strefy osadniczej (inwestycyjnej) - • infrastruktury technicznej.

1. Dla terenów **W (u, suw, zb) ustala się:**

1) przeznaczenie podstawowe:

- urządzenia zaopatrzenia w wodę (ujęcia wody - W(u), stacje uzdatniania wody (suw), zbiorniki wody (zb) wraz z urządzeniami towarzyszącymi);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia regulacyjne i zabezpieczające,
- obiekty zaplecza administracyjno-socjalnego lub technicznego jednostek eksploatacji,
- urządzenia infrastruktury technicznej zw. z przeznaczeniem podstawowym,
- urządzenia komunikacji zw. z przeznaczeniem podstawowym.

3) szczególne warunki użytkowania terenów **W:**

- utrzymuje się istniejące urządzenia, z możliwością działalności inwestycyjnej – uzupełnień i przekształceń w celach konserwacyjnych i zabezpieczających oraz przebudowę i rozbudowę urządzeń,
- zakazuje się prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska.

2. Dla terenów **K ustala się:**

1) przeznaczenie podstawowe:

- urządzenia oczyszczania ścieków (zbiorcze oczyszczalnie ścieków sanitarnych);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające,

- obiekty zaplecza administracyjno-socjalnego lub technicznego jednostek eksploatacji,
- wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne)
- oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej zw. z przeznaczeniem podstawowym,
- urządzenia komunikacji zw. z przeznaczeniem podstawowym;

3) szczególne warunki użytkowania terenów W:

- zakaz nieformalnego składowania wszelkich odpadów,
- zakazuje się prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska.

3. Dla terenów E ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- urządzenia elektroenergetyki (stacje energetyczne - główne punkty zasilania);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające,
- obiekty zaplecza administracyjno-socjalnego lub technicznego jednostek eksploatacji,
- urządzenia infrastruktury technicznej zw. z przeznaczeniem podstawowym,
- urządzenia komunikacji zw. z przeznaczeniem podstawowym;

3) szczególne warunki użytkowania terenów E:

- utrzymuje się istniejące urządzenia, z możliwością działalności inwestycyjnej – uzupełnień i przekształceń w celach konserwacyjnych i zabezpieczających oraz przebudowę i rozbudowę urządzeń,
- zakazuje się prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska.

4. Dla terenów G ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- urządzenia gazownictwa (stacje gazowe - redukcyjno-pomiarowe);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające,
- obiekty zaplecza administracyjno-socjalnego lub technicznego jednostek eksploatacji,
- urządzenia infrastruktury technicznej zw. z przeznaczeniem podstawowym,
- urządzenia komunikacji zw. z przeznaczeniem podstawowym;

3) szczególne warunki użytkowania terenów G:

- utrzymuje się istniejące urządzenia, z możliwością działalności inwestycyjnej – uzupełnień i przekształceń w celach konserwacyjnych i zabezpieczających oraz przebudowę i rozbudowę urządzeń,
- zakazuje się prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska.

5. Dla terenów O ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- składowiska odpadów komunalnych;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające,
- obiekty zaplecza administracyjno-socjalnego lub technicznego jednostek eksploatacji,

- urządzenia infrastruktury technicznej zw. z przeznaczeniem podstawowym,
- urządzenia komunikacji zw. z przeznaczeniem podstawowym;

3) szczególne warunki użytkowania terenów O:

- utrzymuje się istniejące urządzenia, z możliwością działalności inwestycyjnej – uzupełnień i przekształceń w celach konserwacyjnych i zabezpieczających oraz przebudowę i rozbudowę urządzeń,
- zakazuje się prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska.

6. Dla terenów T ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- urządzenia łączności publicznej - telekomunikacji (m. in. stacje bazowe i maszty telefonii komórkowej);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające,
- obiekty zaplecza administracyjno-socjalnego lub technicznego jednostek eksploatacji,
- urządzenia infrastruktury technicznej zw. z przeznaczeniem podstawowym,
- urządzenia komunikacji zw. z przeznaczeniem podstawowym;

3) szczególne warunki użytkowania terenów T:

- utrzymuje się istniejące urządzenia, z możliwością działalności inwestycyjnej – uzupełnień i przekształceń w celach konserwacyjnych i zabezpieczających oraz przebudowę i rozbudowę urządzeń,
- zakazuje się prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska.

7. Dla terenów IW ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- wały przeciwpowodziowe;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające,
- urządzenia infrastruktury technicznej zw. z przeznaczeniem podstawowym,
- urządzenia komunikacji zw. z przeznaczeniem podstawowym,
- zieleń urządzona;

3) szczególne warunki użytkowania terenów T:

- utrzymuje się istniejące urządzenia, z możliwością działalności inwestycyjnej – uzupełnień i przekształceń w celach konserwacyjnych i zabezpieczających oraz przebudowę i rozbudowę urządzeń,
- realizacja nowych urządzeń winna być prowadzona wg warunków właściwego administratora cieku, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- w obrębie obwałowań dopuszcza się zieleń urządzoną niską lub inne formy zieleni wg warunków właściwego zarządcy, nie wpływające na stan techniczny zabezpieczeń oraz zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakazuje się prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska.

III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna) -

- **komunikacji drogowej i obsługi ruchu drogowego.**

1. Wyznacza się strefę komunikacji drogowej obejmującą tereny wydzielone liniami rozgraniczającymi o następujących formach użytkowania:

- 1) drogi publiczne
- 2) drogi wewnętrzne:
 - a) polne,
 - b) w obrębie terenów budowlanych,
 - c) leśne.

2. Strategia kierunkowa.

- 1) Utrzymuje się istniejący układ drogowy na obszarze gminy, w tym:
 - a) zakłada się adaptację i modernizację istniejących tras wraz z niezbędnymi ich uzupełnieniami wynikającymi z obsługi ruchu tranzytowego oraz powiązań lokalnych,
 - b) wprowadza się obowiązek uporządkowania dróg wewnętrznych (nie zaliczonych do dróg publicznych) - w szczególności: dróg osiedlowych, dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz dojazdowych do obiektów użytkowanych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą.
- 2) Ustala się, że trasy komunikacyjne niezbędne dla obsługi terenów budowlanych - nie wyznaczone na rysunku planu - mogą być wydzielone w ramach koncepcji zagospodarowania terenu i podziału geodezyjnego tychże terenów na działki budowlane.
- 3) Skrzyżowania dróg wewnętrznych z drogami publicznymi winny spełniać zasady ustawowe - związane głównie z zapewnieniem bezpieczeństwa i odpowiednią organizacją ruchu.
- 4) Wskazuje się na konieczność budowy sieci parkingów o różnorodnym przeznaczeniu: widokowych, publicznych, turystyczno-tranzytowych, rekreacyjnych (w rejonach projektowanych zespołów sportowo-wypoczynkowych), usługowych dla zaopatrzenia sieci placówek usługowych i rzemieślniczych - w granicach własnych działek lub na poboczach drogowych), technicznych (dla obsługi urządzeń infrastruktury technicznej).

3. Ogólne warunki realizacji inwestycji drogowych i ochrony środowiska.

- 1) W pasach drogowych dróg publicznych mogą znajdować się budynki i urządzenia związane z gospodarką drogową i obsługą ruchu drogowego, obiekty uznane za zabytki kultury materialnej lub pomniki przyrody, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej – za zgodą właściwego zarządu dróg.
- 2) W pasach drogowych dopuszcza się pozostawienie w dotychczasowym stanie obiektów inżynierskich i urządzeń nie związanych z gospodarką drogową lub obsługą ruchu, które nie powodują zagrożeń i utrudnień ruchu drogowego oraz wykonywania zadań zarządu dróg.
- 3) W pasach drogowych mogą być sytuowane obiekty i urządzenia służące użytkownikom dróg: miejsca postojowe, przystanki komunikacji publicznej, chodniki dla pieszych, ścieżki rowerowe, dodatkowe pasy ruchu, itp.
- 4) W pasach drogowych mogą być lokalizowane innego rodzaju urządzenia - po spełnieniu wymogów wynikających z przepisów szczególnych, za zgodą zarządcy

drogi – dotyczy to w szczególności: reklam, oświetlenia nieruchomości, zieleni urządzonej, obiektów małej architektury, parkingów, ogrodzeń.

- 5) W pasach drogowych - w szczególności zabrania się:
- a) lokalizacji budynków nie związanych z gospodarką drogową,
 - b) niszczenia rowów, skarp, nasypów i wykopów oraz samowolnego zwężania pasa drogowego i rozkopywania drogi,
 - c) odprowadzania wody i ścieków z urządzeń zakładowych do rowów przydrożnych lub na jezdnię drogi,
 - d) sytuowania reklam,
 - e) usuwania, niszczenia i uszkodzania zadrzewień przydrożnych.
- 6) Podziały geodezyjne na terenach przyległych do dróg winny uwzględniać warunki zarządcy drogi - w szczególności w zakresie obsługi komunikacyjnej terenu.
- 7) Warunkiem podłączenia nowych terenów osadniczych do dróg publicznych jest realizacja dróg dojazdowych oraz zapewnienie płynności ruchu po włączeniu dodatkowego strumienia ruchu z projektowanych obiektów.
- 8) Modernizacja układu drogowego winna wprowadzić urządzenia umożliwiające poruszanie się osobom niepełnosprawnym, jak: obniżenie krawężników przy przejściach dla pieszych, wydzielone miejsca postojowe i inne.
- 9) Obowiązuje zapewnienie dojazdów pożarowych do wszystkich jednostek i zespołów osadniczych na obszarze gminy.
- 10) Realizacje inwestycji wzdłuż dróg winny być zgodne z zasadami określonymi dla odpowiedniej kategorii drogi, zachowywać odpowiednie odległości od krawędzi jezdni oraz linie rozgraniczające.
- 11) Dopuszcza się zmianę parametrów technicznych o obrębie dróg gminnych lokalnych i dojazdowych - zgodnie z obowiązującymi przepisami - w dostosowaniu do sposobu i intensywności użytkowania terenów oraz nasilenia ruchu drogowego.
- 12) Ustala się zasadę realizacji tras wędrowsko-rowerowych w ciągu istniejących dróg gminnych oraz ścieżek terenowych na bazie obecnych dróg gruntowych.
- 13) Warunkiem podłączenia do dróg publicznych nowych terenów osadniczych jest zapewnienie płynności ruchu po włączeniu dodatkowego strumienia ruchu z projektowanych obiektów.
- 14) W miarę możliwości, należy realizować drogi dojazdowe przed uruchomieniem terenów pod zainwestowanie.
- 15) Pasy drogowe mogą być wykorzystywane dla potrzeb infrastruktury technicznej, po uzgodnieniu ze stosownym zarządcą dróg.
- 16) Drogi publiczne winny spełniać odpowiednie warunki (parametry techniczne) ustalone dla poszczególnych kategorii na obszarze gminy.

III.B. Ustalenia dla terenów strefy osadniczej (inwestycyjnej) - • komunikacji drogowej i obsługi ruchu drogowego.

1. Dla terenów KDG – drogi wojewódzkiej klasy G (głównej) ustala się:

- 1) **przeznaczenie podstawowe:**
- tereny komunikacji drogowej – dróg wojewódzkich klasy G (głównej);
- 2) **przeznaczenie dopuszczalne:**
- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające,

- obiekty inżynierskie oraz urządzenia związane z gospodarką drogową i obsługą ruchu drogowego,
- obiekty zaplecza administracyjno-socjalnego lub technicznego jednostek eksploatacji,
- urządzenia budowlane zw. z obiektami budowlanymi, w tym urządzenia infrastruktury technicznej,
- urządzenia komunikacji,
- ciek naturalne oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych.

Parametry techniczne dróg KDG oraz linie zabudowy na terenach zabudowanych:

- 1) parametry techniczne – zgodnie z przepisami odrębnymi o drogach publicznych,
- 2) szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – **min 25,0 m** w dostosowaniu do warunków lokalnych,
- 3) odległość zabudowy projektowanej od krawędzi jezdni – **min 8,0 m**.

Parametry techniczne dróg KDG oraz linie zabudowy na terenach niezabudowanych:

- 1) parametry techniczne – zgodnie z przepisami odrębnymi o drogach publicznych,
- 2) szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających (poza odcinkami zmodernizowanymi) – **min 25,0 m**,
- 3) szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających (na odcinkach zmodernizowanych – **min 40,0 m**, w dostosowaniu do warunków lokalnych,
- 4) odległość zabudowy projektowanej od krawędzi jezdni – **min 20,0 m**,
- 5) odległość zabudowy projektowanej od krawędzi dróg serwisowych, znajdujących się w pasie drogi obwodowej Grębowa – **min 20,0 m**.

2. Dla terenów KDZ – dróg powiatowych klasy Z (zbiorczych) ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- tereny komunikacji drogowej – dróg powiatowych klasy Z (zbiorczej);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające,
- obiekty inżynierskie oraz urządzenia związane z gospodarką drogową i obsługą ruchu drogowego,
- obiekty zaplecza administracyjno-socjalnego lub technicznego jednostek eksploatacji,
- urządzenia budowlane zw. z obiektami budowlanymi, w tym urządzenia infrastruktury technicznej,
- urządzenia komunikacji,
- ciek naturalne oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych.

Parametry techniczne dróg KDZ oraz linie zabudowy na terenach zabudowanych

- 1) szerokość jezdni – zgodnie z przepisami odrębnymi o drogach publicznych,
- 2) szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – **min 20,0 m**,
- 3) odległość zabudowy projektowanej od krawędzi jezdni – **min 8 m**.

**Parametry techniczne dróg KDZ oraz linie zabudowy
na terenach niezabudowanych**

- 1) szerokość jezdni – zgodnie z przepisami odrębnymi o drogach publicznych,
- 2) szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – **min 20,0 m**,
- 3) odległość zabudowy projektowanej od krawędzi jezdni – **min 20,0 m**.

3. Dla terenów KDL – dróg gminnych klasy L (lokalnych) ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- tereny komunikacji drogowej – dróg gminnych klasy L (lokalnych);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające,
- obiekty inżynierskie oraz urządzenia związane z gospodarką drogową i obsługą ruchu drogowego,
- obiekty zaplecza administracyjno-socjalnego lub technicznego jednostek eksploatacji,
- urządzenia budowlane zw. z obiektami budowlanymi, w tym urządzenia infrastruktury technicznej,
- urządzenia komunikacji,
- ciekі naturalne oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych.

**Parametry techniczne dróg KDL oraz linie zabudowy
na terenach zabudowanych**

- 1) szerokość jezdni – zgodnie z przepisami odrębnymi o drogach publicznych,
- 2) szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – **min 12,0 m**,
- 3) odległość zabudowy projektowanej od krawędzi jezdni – **min 6,0 m**.

**Parametry techniczne dróg KDL oraz linie zabudowy
na terenach niezabudowanych**

- 1) szerokość jezdni – zgodnie z przepisami odrębnymi o drogach publicznych,
- 2) szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – **min 15,0 m**,
- 3) odległość zabudowy projektowanej od krawędzi jezdni – **min 15,0 m**.

4. Dla terenów KDD – dróg gminnych klasy D (dojazdowych) ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- tereny komunikacji drogowej – dróg gminnych klasy D (dojazdowych);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające,
- obiekty inżynierskie oraz urządzenia związane z gospodarką drogową i obsługą ruchu drogowego,
- obiekty zaplecza administracyjno-socjalnego lub technicznego jednostek eksploatacji,
- urządzenia budowlane zw. z obiektami budowlanymi, w tym urządzenia infrastruktury technicznej,
- urządzenia komunikacji,
- ciekі naturalne oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych.

**Parametry techniczne dróg KDD oraz linie zabudowy
na terenach zabudowanych**

- 1) szerokość jezdni – zgodnie z przepisami odrębnymi o drogach publicznych,
- 2) szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – **min 10,0 m**,
- 3) odległość zabudowy projektowanej od krawędzi jezdni – **min 6,0 m**.

**Parametry techniczne dróg KDD oraz linie zabudowy
na terenach niezabudowanych:**

- 1) szerokość jezdni – zgodnie z przepisami odrębnymi o drogach publicznych,
- 2) szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – **min 15,0 m**,
- 3) odległość zabudowy projektowanej od krawędzi jezdni – **min 15,0 m**.

**5. Dla terenów KDW – dróg wewnętrznych oraz służebności przejazdu
ustala się:**

1) przeznaczenie podstawowe:

- tereny komunikacji drogowej – drogi wewnętrzne oraz służebności przejazdu;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające oraz związane z eksploatacją tras komunikacyjnych,
- urządzenia budowlane zw. z obiektami budowlanymi, w tym urządzenia infrastruktury technicznej,
- urządzenia komunikacji,
- cieki naturalne oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych.

**Parametry techniczne dróg KDW oraz linie zabudowy
na terenach zabudowanych i niezabudowanych:**

1) dla dróg dwupasowych:

- a) szerokość jezdni – **min 5,0 m**
- b) szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – **7,0 m - 10,0 m**,
- c) odległość zabudowy projektowanej od krawędzi jezdni – **min 6,0 m**;

2) dla dróg jednopasowych:

- a) szerokość jezdni – **min 3,5 m**
- b) szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – **min 6,0 m**,
- c) odległość zabudowy projektowanej od krawędzi jezdni – **min 4,0 m**.

6. Dla terenów KPR – komunikacji pieszo-rowerowej ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- tereny komunikacji pieszo-rowerowej – ciągów pieszo-rowerowych;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające oraz związane z eksploatacją tras komunikacyjnych,
- urządzenia budowlane zw. z obiektami budowlanymi, w tym urządzenia infrastruktury technicznej,
- zieleń urządzona,
- urządzenia komunikacji,
- cieki naturalne oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych.

Obowiązuje nieprzekraczalna linia zabudowy:

– min 8,0 m od krawędzi ciągu pieszo-rowerowego

z wyjątkiem przypadków szczególnych, wymagających zbliżenia linii zabudowy do krawędzi ciągu: w sytuacjach wynikających z istniejącego zagospodarowania i uzbrojenia terenów, kształtowania linii ogrodzeń oraz dostosowania usytuowania obiektów budowlanych do innych warunków lokalnych – wg warunków właściwego zarządcy oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.

7. Dla terenów KPJ – komunikacji pieszo-jezdnej ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- tereny komunikacji pieszo-jezdnej – ciągów pieszo-jezdných;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające oraz związane z eksploatacją tras komunikacyjnych,
- urządzenia budowlane zw. z obiektami budowlanymi, w tym urządzenia infrastruktury technicznej,
- urządzenia komunikacji,
- zieleń urządzona,
- ciekі naturalne oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych.

Obowiązuje nieprzekraczalna linia zabudowy

– min 8,0 m od krawędzi ciągu pieszo-jezdnego

z wyjątkiem przypadków szczególnych, wymagających zbliżenia linii zabudowy do krawędzi jezdni: w sytuacjach wynikających z istniejącego zagospodarowania i uzbrojenia terenów, kształtowania linii ogrodzeń oraz dostosowania usytuowania obiektów budowlanych do innych warunków lokalnych – wg warunków właściwego zarządcy oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.

8. Wyznacza się TT – trasy turystyczne - projektowany ponadregionalny szlak rezydencji pałacowych i muzeów (w obrębie linii rozgraniczających istniejących dróg) - wg rysunku planu.

Wszelka działalność inwestycyjna związana z oznakowaniem szlaku, o którym mowa w ust. 1, winna być prowadzona wg warunków właściwego zarządcy dróg publicznych oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.

9. Dla terenów KU ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- ośrodki obsługi ruchu drogowego – stacje paliw, napraw i diagnostyki pojazdów;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- usługi niepubliczne (komercyjne),
- obiekty zaplecza administracyjno - socjalnego oraz technicznego,
- mała architektura,
- zieleń urządzona,
- istniejące wody powierzchniowe (naturalne – ciekі, stawy, zbiorniki i oczka wodne) oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe i postojowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów KU:

- obowiązuje zakaz niszczenia - na terenach zw. z obsługą ruchu drogowego - rowów, skarp, nasypów i wykopów oraz samowolnego zwężania i rozkopywania dróg i ciągów pieszych, odprowadzania wody i ścieków z urządzeń stacji na powierzchnię ciągów pieszych, placów, parkingów i dróg oraz prowadzenia innych działań niezgodnych z przepisami odrębnymi o stacjach paliw płynnych i gazowych.
- obowiązuje realizacja niezbędnych sieci i urządzeń lokalnego uzbrojenia terenów – wg warunków właściwego zarządcy, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- obowiązuje pełne uzbrojenie w urządzenia infrastruktury technicznej – w szczególności z prawidłową gospodarką odpadami, z rozwiązaniem systemem zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków – **obowiązuje** podłączenie do zbiorczej lub do własnej, indywidualnej oczyszczalni ścieków – zakaz stosowania bezodpływowych zbiorników ścieków,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

10. Dla terenów KP ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- parkingi publiczne;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia konserwacyjne i zabezpieczające –
- obiekty inżynierskie oraz urządzenia związane z gospodarką drogową i obsługą ruchu drogowego,
- obiekty zaplecza administracyjno - socjalnego oraz technicznego,
- mała architektura,
- zieleń urządzona,
- istniejące wody powierzchniowe (naturalne – cieki, stawy, zbiorniki i oczka wodne),
- oraz urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków wodnych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenów),
- urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy);

3) szczególne warunki użytkowania terenów KP:

- dopuszcza się remonty, budowę i przebudowę urządzeń i sieci infrastruktury technicznej w obrębie parkingów - wg warunków określonych przepisami odrębnymi w sposób nie kolidujący z podstawowym przeznaczeniem terenu,
- realizację parkingów należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi, w dostosowaniu do nasilenia ruchu drogowego, z uwzględnieniem urządzeń umożliwiających poruszanie się osobom niepełnosprawnym, tj.: obniżenia krawężników przy przejściach dla pieszych, wydzielonych miejsc postojowych i innych udogodnień,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych obiektów oraz uzbrojenia terenów do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

III.A. Strefa osadnicza (inwestycyjna) -

- **komunikacji kolejowej i obsługi ruchu kolejowego.**

1. Dla terenów **KK ustala się:**

1) przeznaczenie podstawowe:

- trasy kolejowe (tereny zamknięte);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- wg przepisów odrębnych dla terenów zamkniętych.

3) szczególne warunki użytkowania terenów **KK:**

- wszelka działalność w obrębie terenów tras kolejowych wg warunków właściwego zarządcy, zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów zamkniętych,
- obowiązuje przestrzeganie ograniczeń związanych z zachowaniem obowiązujących odległości obiektów kubaturowych oraz uzbrojenia terenów od tras i urządzeń komunikacji kolejowej,
- w strefach technicznych związanych z warunkami funkcjonowania komunikacji kolejowej obowiązuje zakaz realizacji obiektów budowlanych nie zw. z warunkami funkcjonowania urządzeń kolejowych,
- **zgodnie z przepisami odrębnymi, w sąsiedztwie terenów kolejowych obowiązuje:**
- zakaz sytuowania budynków i budowli w odległości mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, przy czym odległość ta nie może być mniejsza niż 20 m od osi skrajnego toru, z wyjątkiem budynków i budowli przeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego i utrzymania linii kolejowej, oraz do obsługi przewozu osób i rzeczy,
- budynki mieszkalne, szpitale, domy opieki społecznej, obiekty rekreacyjno-sportowe, budynki zw. z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży powinny być usytuowane w odległości zapewniającej zachowanie, w zależności od przeznaczenia budynku, dopuszczalnego poziomu hałasu, określonego w przepisach w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- zakaz sytuowania drzew i krzewów w odległości do 15 m od osi skrajnego toru kolejowego,
- zakaz wykonywania robót ziemnych w odległości do 4 m od granicy obszaru kolejowego, z wyjątkiem robót ziemnych zw. z budową, utrzymaniem, remontem i modernizacją linii kolejowej, a prace ziemne w pasie od 4 do 20 m od granicy obszaru kolejowego, należy wykonywać wg warunków właściwego zarządcy kolei – zgodnie z przepisami odrębnymi.

2. Dla terenów **KKU ustala się:**

1) przeznaczenie podstawowe:

- obsługa ruchu kolejowego (stacje i węzły kolejowe) - tereny zamknięte;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- wg przepisów odrębnych dla terenów zamkniętych.

3) Zasady i warunki zagospodarowania terenów **KKU.**

- wszelka działalność w obrębie terenów tras kolejowych wg warunków właściwego zarządcy, zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów zamkniętych,

- obowiązuje przestrzeganie ograniczeń związanych z zachowaniem obowiązujących odległości obiektów kubaturowych oraz uzbrojenia terenów od tras i urządzeń komunikacji kolejowej,
- w strefach technicznych związanych z warunkami funkcjonowania komunikacji kolejowej obowiązuje zakaz realizacji obiektów budowlanych nie zw. z warunkami funkcjonowania urządzeń kolejowych,
- **zgodnie z przepisami odrębnymi, w sąsiedztwie terenów kolejowych obowiązuje:**
 - zakaz sytuowania budynków i budowli w odległości mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, przy czym odległość ta nie może być mniejsza niż 20 m od osi skrajnego toru, z wyjątkiem budynków i budowli przeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego i utrzymania linii kolejowej, oraz do obsługi przewozu osób i rzeczy,
 - budynki mieszkalne, szpitale, domy opieki społecznej, obiekty rekreacyjno-sportowe, budynki zw. z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży powinny być usytuowane w odległości zapewniającej zachowanie, w zależności od przeznaczenia budynku, dopuszczalnego poziomu hałasu, określonego w przepisach w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
 - zakaz sytuowania drzew i krzewów w odległości do 15 m od osi skrajnego toru kolejowego,
 - zakaz wykonywania robót ziemnych w odległości do 4 m od granicy obszaru kolejowego, z wyjątkiem robót ziemnych zw. z budową, utrzymaniem, remontem i modernizacją linii kolejowej, a prace ziemne w pasie od 4 do 20 m od granicy obszaru kolejowego, należy wykonywać wg warunków właściwego zarządcy kolei – zgodnie z przepisami odrębnymi.

IV.A. Strefa wód powierzchniowych, śródlądowych.

1. Wyznacza się strefę wód powierzchniowych, śródlądowych - płynących oraz stojących, obejmującą tereny wydzielone liniami rozgraniczającymi o następujących formach użytkowania:

- 1) rzeki i potoki,
- 2) stawy, oczka wodne.
- 3) bezpośrednia otulina biologiczna cieków wodnych.

2. Strategia kierunkowa.

- 1) Zachowanie istniejącego systemu cieków wodnych, dążenie do poprawy klas czystości wód na obszarze całej gminy.
- 2) Wykorzystanie dolin cieków wodnych dla rozwoju funkcji związanych z rekreacją przy pełnej ochronie zieleni łęgowej.
- 3) Prowadzenie działań zmierzających do zagęszczenia sieci ekologicznej wzdłuż cieków wodnych.

3. Ogólne warunki realizacji inwestycji w obrębie strefy.

- 1) Ochrona bezpośredniej otuliny biologicznej rzek i potoków z zakazem zabudowy kubaturowej.
- 2) W granicach terenów bezpośrednio przyległych do cieków wodnych winien być zabezpieczony dostęp dla korzystania z wód oraz w celu wykonywania obowiązków administratora cieku.
- 3) W korytach cieków wodnych dopuszcza się roboty konserwacyjno-remontowe, zabezpieczenia przeciwpowodziowe oraz inwestycje wynikające z potrzeb gospodarczych i utrzymania infrastruktury gminy – w uzgodnieniu z właściwym

administratorem cieków oraz instytucjami ochrony środowiska i inspekcji sanitarnej.

4) Obowiązuje zakaz:

- a) wprowadzania nie oczyszczonych ścieków do wód i do ziemi,
- b) składowania substancji niebezpiecznych.

IV.B. Ustalenia dla terenów strefy wód powierzchniowych, śródlądowych.

1. Dla terenów **WS ustala się:**

1) przeznaczenie podstawowe:

- wody powierzchniowe, śródlądowe (rzeki, potoki, stawy, zbiorniki wodne, oczka wodne);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia regulacyjne i zabezpieczające w korytach cieków i zbiorników wodnych,
- zadrzewienia, zakrzewienia,
- urządzenia rekreacji zielonej (kąpieliska, tereny sportów wodnych) – bez obiektów kubaturowych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (lokalne ciągi uzbrojenia),
- urządzenia komunikacji (niezbędne przeprawy mostowe i lokalne drogi dojazdowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów **WS:**

- przy przygotowaniu i wykonywaniu robót polegających na regulacji wód oraz budowie zabezpieczeń przeciwpowodziowych lub zbiorników wody, należy uwzględnić potrzebę zachowania dolin rzecznych w stanie równowagi przyrodniczej i utrzymania różnorodności biologicznej,
- wprowadzanie zieleni wzdłuż linii brzegowej cieków wodnych w dostosowaniu do lokalnych ekosystemów – nowoprojektowana zieleń winna być tak dobrana, by nie utrudniała spływu wód oraz konserwacji i eksploatacji cieków wodnych,
- obowiązuje zakaz prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska – w szczególności pogorszenie warunków środowiska w obrębie cieków wodnych, w tym: nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów,
- obowiązuje zachowanie strefy ochrony ekologicznej cieków wodnych wraz z obudową ekologiczną – oraz zachowanie właściwych warunków hydrogenicznych cieków wodnych,
- zakazuje się grodzenia nieruchomości w sposób niezgodny z przepisami odrębnymi oraz utrudniający funkcjonowanie naturalnych korytarzy ekologicznych – związanych z istniejącymi ciekami wodnymi.

2. Dla terenów **WST ustala się:**

1) przeznaczenie podstawowe:

- stawy rekreacyjne (na terenach zrehabilitowanych);

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia regulacyjne i zabezpieczające,
- zadrzewienia, zakrzewienia,
- urządzenia rekreacji zielonej (kąpieliska, tereny sportów wodnych) – bez obiektów kubaturowych,
- urządzenia infrastruktury technicznej (lokalne ciągi uzbrojenia),

- urządzenia komunikacji
(niezbędne przeprawy mostowe i lokalne drogi dojazdowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów WST:

- wprowadzanie zieleni wzdłuż linii brzegowej cieków wodnych w dostosowaniu do lokalnych ekosystemów – nowoprojektowana zieleń winna być tak dobrana, by nie utrudniała spływu wód oraz konserwacji i eksploatacji cieków wodnych,
- obowiązuje zakaz prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska – w szczególności pogorszenie warunków środowiska w obrębie cieków wodnych, w tym: nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

3. Dla terenów WSP ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- zbiorniki przeciwpowodziowe;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia regulacyjne i zabezpieczające,
- urządzenia infrastruktury technicznej (lokalne ciągi uzbrojenia),
- urządzenia komunikacji (niezbędne przeprawy mostowe i lokalne drogi dojazdowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów WSP:

- obowiązuje zakaz prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska – w szczególności pogorszenie warunków środowiska w obrębie cieków wodnych, w tym: nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

4. Dla terenów WSH ustala się:

1) przeznaczenie podstawowe:

- stawy hodowlane;

2) przeznaczenie dopuszczalne:

- urządzenia regulacyjne i zabezpieczające,
- urządzenia infrastruktury technicznej (lokalne ciągi uzbrojenia),
- urządzenia komunikacji (niezbędne przeprawy mostowe i lokalne dojścia i drogi dojazdowe);

3) szczególne warunki użytkowania terenów WSH:

- obowiązuje zakaz prowadzenia działalności w sposób powodujący naruszenie standardów jakości środowiska – w szczególności pogorszenie warunków środowiska w obrębie cieków wodnych, w tym: nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów,
- obowiązuje dostosowanie rozwiązań projektowych do lokalnych warunków budowlanych i potencjalnych zagrożeń.

2.2.2. Wytyczne do planów miejscowych.

Dopuszcza się modyfikacje ustaleń zawartych w w pkt 2.2. w planach miejscowych
- w celu dostosowania do warunków i potrzeb lokalnych - z zachowaniem obowiązujących przepisów.

2.3. Planowane wskaźniki wykorzystania terenów.

2.3.1. Wskaźniki wykorzystania terenów wyznaczone w Studium.

- 1) Dla strefy leśnej i rolniczo-leśnej
wskaźniki wykorzystania terenów leśnych: wg przepisów odrębnych.
- 2) Dla strefy rolniczej i rolniczo-osadniczej
określa się następujące wskaźniki wykorzystania terenów –
 - a) powierzchnia zabudowy – max 40% pow. terenu inwestycji,
 - b) powierzchnia biologicznie czynna – min 40% pow. terenu inwestycji,
 - c) intensywność zabudowy – max 0,4.
- 3) Dla strefy osadniczej
określa się następujące wskaźniki wykorzystania terenów:
 - a) mieszkaniowych oraz mieszkaniowo-usługowych:
 - UM – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
oraz usług publicznych (centra miejscowości)
 - MN,U – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługowej,
 - MU – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej
oraz usługowej
 - MU,UTL – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej,
usługowej oraz rekreacyjnej -turystyczno-letniskowej,
 - MN,U,UTL – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej
oraz rekreacyjnej -turystyczno-letniskowej,

w tym: - powierzchnia zabudowy – max 50% pow. terenu inwestycji,
- powierzchnia biologicznie czynna – min 40% pow. terenu inwestycji,
- intensywność zabudowy - max 0,5;
 - b) mieszkaniowych i rekreacyjnych:
 - MN, [1MN]*, [2MN]², – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - MN,UTL – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
oraz turystyczno-letniskowej,
 - UTL – zabudowy turystyczno-letniskowej,
 - ML – zabudowy letniskowej,

w tym: - powierzchnia zabudowy – max 40% pow. terenu inwestycji,
- powierzchnia biologicznie czynna – min 50% pow. terenu inwestycji,
- intensywność zabudowy - max 0,4;
 - c) sportowych:
 - US – ośrodki sportowe
(hale sportowe, sale gimnastyczne oraz urządzenia sportowe),

w tym: - powierzchnia zabudowy – max 70% pow. terenu inwestycji,
- powierzchnia biologicznie czynna – min 20% pow. terenu inwestycji,

- intensywność zabudowy – max 0,7;

d) sportowo-rekreacyjnych związanych z rekreacją nadwodną

USW – ośrodki sportowo-rekreacyjne (urządzenia sportowo-rekreacyjne),

- w tym:**
- powierzchnia zabudowy – max 70% pow. terenu inwestycji,
 - powierzchnia biologicznie czynna – min 20% pow. terenu inwestycji,
 - intensywność zabudowy – max 0,7;

e) usług wielobranżowych (publicznych i niepublicznych) - U, w tym:

- powierzchnia zabudowy – max 60% pow. terenu inwestycji,
- powierzchnia biologicznie czynna – min 30% pow. terenu inwestycji,
- intensywność zabudowy – max 0,6;

[terenu zabudowy usługowej - 1U, w tym:

- powierzchnia zabudowy – max 60% pow. terenu inwestycji,
- powierzchnia biologicznie czynna – min 30% pow. terenu inwestycji,
- intensywność zabudowy – max 0,6;]*

**f) usług wielobranżowych z dopuszczeniem ośrodków
produkcyjno-magazynowo-składowych - U/P, w tym:**

- powierzchnia zabudowy – max 60% pow. terenu inwestycji,
- powierzchnia biologicznie czynna – min 30% pow. terenu inwestycji,
- intensywność zabudowy – max 0,6;

g) urządzeń wodnych:

UTW – urządzeń rekreacji nadwodnej,

USW – urządzeń rekreacyjno-sportowych nadwodnych

WST – stawów rekreacyjnych,

WSP – zbiorników przeciwpowodziowych

- w dostosowaniu do lokalnych uwarunkowań, planowanego przeznaczenia oraz wymagań technologicznych;

h) ośrodków przemysłowych (produkcyjno-magazynowo-składowych) - P,

- w tym:**
- powierzchnia zabudowy – max 60% pow. terenu inwestycji,
 - powierzchnia biologicznie czynna – min 20% pow. terenu inwestycji,
 - intensywność zabudowy – max 0,8;

h) ośrodków produkcyjno-usługowych i obsługi ruchu drogowego:

P,U – ośrodków produkcyjno-usługowych
(nie zw. z rolnictwem),

RU – obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych,
ogrodniczych i rybackich,

RU(L) – obsługi produkcji w gospodarstwach leśnych

KU – obsługi ruchu drogowego

(stacji paliw, napraw i diagnostyki pojazdów),

- w tym:**
- powierzchnia zabudowy – max 60% pow. terenu inwestycji,
 - powierzchnia biologicznie czynna – min 20% pow. terenu inwestycji,
 - intensywność zabudowy – max 0,8;

[1P,U – teren zabudowy produkcyjno-usługowej:

- powierzchnia zabudowy – max 60% pow. terenu inwestycji,
- powierzchnia biologicznie czynna – min 20% pow. terenu inwestycji,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,8,
- minimalna intensywność zabudowy – 0,005;]*³

i) zieleni urządzonej:

ZP – zieleni parkowej,

- w tym:** - powierzchnia zabudowy – max 10% pow. terenu inwestycji,
- powierzchnia innych urządzeń – max 30%,
- powierzchnia biologicznie czynna – min 60% pow. terenu inwestycji
- intensywność zabudowy – max 0,4;

ZC – cmentarzy parafialnych i komunalnych – w dostosowaniu do potrzeb;

j) infrastruktury technicznej:

- K** – urządzeń odprowadzania i oczyszczania ścieków),
G – urządzeń gazownictwa),
E – urządzeń elektroenergetyki,
T – urządzeń telekomunikacji,
W – urządzeń zaopatrzenia w wodę,
IW – urządzeń przeciwpowodziowych

oraz innych urządzeń infrastruktury technicznej –

w dostosowaniu do lokalnych uwarunkowań, planowanego przeznaczenia oraz wymagań technologicznych;

k) wskaźniki wykorzystania terenów pozostających pod nadzorem

Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków - wg przepisów odrębnych;

l) wskaźniki wykorzystania innych terenów:

z nietypowymi obiektami architektury współczesnej (amfiteatrami, pawilonami wystawowymi, strażnicami itp.) – w zależności od rozwiązań architektonicznych – z dostosowaniem do warunków lokalnych i rozwiązań technologicznych.

2.3.2. Wytyczne do planów miejscowych.

- Na terenach nie zainwestowanych i przeznaczonych do zabudowy, położonych w obrębie koncentracji osadnictwa, w szczególności na terenach zainwestowanych, dopuszcza się stosowanie wskaźników wykorzystania terenów z dostosowaniem do warunków lokalnych, rozwiązań funkcjonalnych i technologicznych, zgodnie z ustaleniami planów zagospodarowania przestrzennego oraz przepisów odrębnych.
- Wskaźniki określone w pkt 2.3.1. mogą być modyfikowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

2.4. Ustalenia Studium w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów usytuowanych w strefach i na obszarach ograniczeń i ochrony.

2.4.1. Ustalenia dla strefy ochrony krajobrazu naturalnego.

1) Wyznacza się granice 1a-PKp – projektowanego Parku Krajobrazowego Puszczy Sandomierskiej.

- **Zasięg proj. Parku:**
południowo-wschodnia część gminy - w obrębie wsi Grębów oraz Krawce.
- **Obowiązuje:**
ochrona wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych.
- **Zakazuje się:**

realizacji wieloprzestrzennych i wielokubaturowych obiektów budowlanych, z wyjątkiem obiektów których możliwość realizacji wynika z przepisów odrębnych - m. in. z wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu łączności publicznej, które należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi.

2) Wyznacza się 1b-OW – oś widokową w otoczeniu założenia pałacowo-parkowego rodu Dolańskich.

- **Usytuowanie osi:**
od pałacu do drogi powiatowej i po załamaniu w kierunku Łęgu i grupy drzew - stanowiących projektowany pomnik przyrody.
- **Obowiązuje:**
ochrona wartości widokowych.
- **Zakazuje się:**
realizacji inwestycji mogących naruszyć powiązania widokowe - z wyjątkiem obiektów których możliwość realizacji wynika z przepisów odrębnych - m. in. z wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu łączności publicznej, które należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.4.2. Ustalenia dla strefy ochrony przyrody.

1) Wyznacza się granice 2a-NAT – obszaru ochrony Natura 2000 pn. "Puszcza Sandomierska".

- **Zasięg obszaru:**

prawie cały obszar gminy bez północnej części (ponad linią kolejową w kierunku Rozwadowa).

- **Obowiązuje:**

ochrona wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych.

- **Zakazuje się:**

podejmowania działań (z wyjątkiem nadrzędnego interesu publicznego), mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogarszać integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami,

2) Wyznacza się granice 2a-NATp – potencjalnych obszarów ochrony Natura 2000 pn. „Uroczyska Puszczy Sandomierskiej”.

- **Zasięg obszarów ochrony:**

- w południowej części gminy - w obrębie wsi Krawce,
- w północnej części gminy - w obrębie wsi Jamnica oraz Grębów - Zabrze Dolne.

- **Obowiązuje:**

ochrona wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych.

- **Zakazuje się:**

podejmowania działań (z wyjątkiem nadrzędnego interesu publicznego) mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogarszać integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami,

3) Wyznacza się granice **2b-REZ** – proj. rezerwatu przyrody "Stawy".

- **Lokalizacja proj. rezerwatu:**

- w południowej części gminy - w obrębie wsi Stale (część proj. rezerwatu).

- **Obowiązuje:**

do czasu podjęcia decyzji o ustanowieniu projektowanego rezerwatu przyrody "Stawy" zasada przeciwdziałania zmianom środowiskowym na przedmiotowym obszarze, w celu zachowania stanu istniejącego.

- **Zakazuje się:**

działań, mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony projektuje się utworzenie rezerwatu.

4) Wyznacza się granice **2b-OT** – proj. otuliny proj. rezerwatu przyrody "Stawy".

- **Lokalizacja proj. otuliny:**

- w południowej części gminy - w obrębie wsi Stale (wokół części proj. rezerwatu).

- **Obowiązuje:**

do czasu podjęcia decyzji o ustanowieniu projektowanego rezerwatu przyrody "Stawy" - zasada przeciwdziałania zmianom środowiskowym na przedmiotowym obszarze, w celu zachowania stanu istniejącego.

- **Zakazuje się:**

działań, mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony projektuje się utworzenie rezerwatu.

5) Wyznacza się granice **2c-LOnr** – lasów ochronnych, w tym:

- 1 - lasy wodochronne
- 2 - lasy glebochronne
- 3 - lasy ochronne wokół miast powyżej 50 tys. mieszkańców
- 4 - lasy ochronne o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa
- 5 - lasy ochronne uszkodzone na skutek działalności przemysłowej (I stopień zagrożenia)

- **Lokalizacja:**

na obszarze całej gminy - w obrębie kompleksów Lasów Państwowych.

- **Obowiązuje:**

ochrona kompleksów leśnych o funkcjach ochronnych.

- **Zakazuje się:**

działań, mogących w znaczący sposób pogorszyć funkcje ochronne lasów.

6) Wyznacza się **PPnr** – pomniki przyrody żywej.

- **Obowiązuje:**

ściśła ochrona okazów pomnikowych.

- **Zakazuje się:**

czynności mogących spowodować uszkodzenie lub zniszczenie okazów pomnikowych:

- ścinania, wykopywania, podpalania chronionych okazów,
- obcinania lub obłamywania gałęzi drzew,
- wykonywania znaków oraz napisów na drzewach,
- innych form niszczenia drzew,
- niszczenia gleby i składowania nieczystości w promieniu 15 m od pnia drzew lub grup roślinności objętych ochroną.

7) Wyznacza się PO – projektowane pomniki przyrody żywej.

- **Obowiązuje:**

ochrona okazów o wartościach pomnikowych.

- **Zakazuje się:**

czynności mogących spowodować uszkodzenie lub zniszczenie okazów pomnikowych:

- ścinania, wykopywania, podpalania chronionych okazów,
- obcinania lub obłamywania gałęzi drzew,
- wykonywania znaków oraz napisów na drzewach,
- innych form niszczenia drzew,
- niszczenia gleby i składowania nieczystości w promieniu 15 m od pnia drzew lub grup roślinności objętych ochroną.

2.4.3. Ustalenia dla strefy obszarów funkcjonalnych.

1) Wyznacza się granice 3a-MPU – granice centralnego obszaru mieszkalnictwa,
produkcji i usług

- **Lokalizacja:** centralna część gminy.

- **Obowiązuje:**

- utrzymanie istniejącego użytkowania rolniczego i leśnego oraz terenów i obiektów istniejącej struktury osadniczej – przy uwzględnieniu pożądanych trendów rozwoju związanych z osadnictwem – mieszkaniowym, usługowym oraz z działalnością gospodarczą w obrębie tworzonej strefy aktywności gospodarczej,
- kontynuację wartościowych cech krajobrazu,
- kontynuację wartościowych cech zabudowy.

- **Zakazuje się:**

- prowadzenia działalności inwestycyjnej w sposób degradujący wartości krajobrazowe oraz warunki i predyspozycje - mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne obszaru,
- wprowadzania zabudowy w sposób przesłaniający wartościowe powiązania widokowe.

2) Wyznacza się granice 3b-RU – granice północno-wschodniego obszaru
rolnictwa i usług

- **Lokalizacja:** północno-wschodnia część gminy.

- **Obowiązuje:**

- utrzymanie istniejącego użytkowania rolniczego i leśnego oraz terenów i obiektów istniejącej struktury osadniczej – przy uwzględnieniu pożądanych trendów rozwoju związanych z rolnictwem i osadnictwem,
- kontynuację wartościowych cech krajobrazu,
- kontynuację wartościowych cech zabudowy.

- **Zakazuje się:**

- prowadzenia działalności inwestycyjnej w sposób degradujący wartości krajobrazowe oraz warunki i predyspozycje - rolnicze i usługowe obszaru,
- wprowadzania zabudowy w sposób przesłaniający wartościowe powiązania widokowe.

3) Wyznacza się granice 3c-RT – granice południowo-wschodniego obszaru rolnictwa i rekreacji.

- **Lokalizacja:** południowo-wschodnia część gminy.
- **Obowiązuje:**
 - utrzymanie istniejącego użytkowania rolniczego i leśnego oraz terenów i obiektów istniejącej struktury osadniczej – przy uwzględnieniu pożądanych trendów rozwoju związanych z rolnictwem i rekreacją,
 - kontynuację wartościowych cech krajobrazu,
 - kontynuację wartościowych cech zabudowy.
- **Zakazuje się:**
 - prowadzenia działalności inwestycyjnej w sposób degradujący wartości krajobrazowe oraz warunki i predyspozycje - rolnicze i rekreacyjne obszaru,
 - wprowadzania zabudowy w sposób przesłaniający wartościowe powiązania widokowe.

4) Wyznacza się granice 3d-KO – granice koncentracji osadnictwa.

- **Lokalizacja:** na obszarze całej gminy.
- **Obowiązuje:**
 - porządkowanie istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej poprzez opracowania projektowe oraz realizacje nowych inwestycji o wysokich walorach funkcjonalnych i przestrzennych, w dostosowaniu do warunków lokalizacyjnych, w tym:
 - wprowadzanie nowej zabudowy – w nawiązaniu do tradycyjnych cech regionalnych zabudowy,
 - wprowadzanie lokalnych identyfikatorów przestrzeni – placów, skwerów, promenad, miejsc pamięci – w nawiązaniu do tradycyjnych cech przestrzennych struktur zabudowy oraz uwarunkowań historycznych,
 - przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne mogą być prowadzone indywidualnie – w obrębie poszczególnych obiektów oraz w sposób bardziej zorganizowany – kompleksowo, w obrębie poszczególnych zespołów zabudowy.
- **Zakazuje się:**
 - realizacji nowej zabudowy w sposób degradujący wartościowe miejsca ekspozycyjne struktury osadniczej,
 - wprowadzania zabudowy i zieleni w sposób przesłaniający wartościowe powiązania widokowe.

5) Wyznacza się granice 3e-IP/WSZ – granice obszarów inwestycji perspektywicznych - proj. zbiornika retencyjnego "Krawce".

- **Lokalizacja:** wieś Krawce.
- **Obowiązuje:**
 - utrzymanie rezerwy terenu dla realizacji zbiornika.
- **Zakazuje się:**
 - realizacji nowej zabudowy.

6) Wyznacza się granice 3f-AG – granice obszaru aktywności gospodarczej „Jeziórko”.

- **Lokalizacja:** wieś Grębów oraz Stale.
- **Obowiązuje:**
 - przy podejmowaniu przedsięwzięć produkcyjnych - określenie przewidywanego zasięgu przekroczeń standardów jakości środowiska, właściwe kształtowanie zielonych stref izolacyjnych w obrębie terenów przemysłowych - w celu wykluczenia konfliktów

z terenami mieszkalnictwa; w sytuacjach konfliktowych ustalenie zakresu, rodzaju i technologii prowadzonej działalności, które pozwolą na uzyskanie właściwych relacji z otoczeniem oraz spełnienie wymagań ochrony środowiska w zakresie wynikającym z przepisów odrębnych,

- wszelka działalność inwestycyjna winna być prowadzona w sposób oraz o intensywności dostosowanej do rangi obszarów chronionych - zgodnie z obowiązującymi przepisami - zaleca się wybór przedsięwzięć o znikomej skali oddziaływania na środowisko, stosujących odpowiednie rozwiązania technologiczne i materiałowe, w tym technologie spełniające kryteria „najlepszych dostępnych technik” BAT.

- **Zakazuje się:**

- nielegalnego wprowadzania zmian w korytach cieków wodnych,
- nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów.

7) Wyznacza się granice 3g-C – granice koncentracji usług publicznych
„Grębów - Centrum”

- **Lokalizacja:** wieś Grębów.

- **Obowiązuje:**

zasada kontrolowanej urbanizacji, w celu tworzenia ładu funkcjonalno-przestrzennego:

- kontrola działalności produkcyjnej oraz inwestycji zw. z urządzeniami infrastruktury technicznej w zakresie możliwości funkcjonowania i poszerzania działalności w obrębie strefy – zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- porządkowanie terenów usług publicznych poprzez:
 - modernizację architektoniczną obiektów,
 - wprowadzanie elementów zieleni i małej architektury,
 - zapewnienie właściwej ilości miejsc parkingowych (w zależności od funkcji),
- kształtowanie terenów wielofunkcyjnych z zachowaniem prawidłowych relacji pomiędzy poszczególnymi terenami o różnorodnym przeznaczeniu, przy pełnej ochronie środowiska mieszkaniowego,
- tworzenie miejsc integracji społecznej – placów, pasaży spacerowych i handlowych oraz innych elementów - w dostosowaniu do warunków lokalnych;

8) Wyznacza się granice 3h-PW – granice poligonu wojskowego
„Nowa Dęba - Lipa” (tereny zamknięte).

- **Lokalizacja:** wieś Grębów oraz Krawce.

- **Obowiązuje:**

- wszelka działalność winna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi,,
- spełnienia warunków wynikających z zagrożeń w obrębie poligonu.

2.4.4. Ustalenia dla strefy obszarów problemowych.

1) Wyznacza się granice 4a-RH – obszarów przekształceń i rehabilitacji
(w obrębie przemysłowej zabudowy zlikwidowanej kopalni siarki "Jeziórko").

- **Lokalizacja:** wsie -Grębów oraz Stale.

- **Obowiązuje:**

- porządkowanie istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej poprzez opracowania projektowe oraz realizacje nowych inwestycji o wysokich walorach funkcjonalnych i przestrzennych, w dostosowaniu do warunków lokalizacyjnych,
- przebudowę obiektów o architekturze naruszającej swoim wyglądem łąd przestrzenny w sposób zmieniający ich obecny wygląd – zmiana może być dokonana podczas

remontowych lub innych działań inwestycyjnych w obrębie obiektu (przebudowy, nadbudowy, rozbudowy lub dobudowy),

- poddanie przeglądom ekologiczno-sanitarnym przedsięwzięć o funkcji uciążliwej dla otoczenia, naruszających w istotny sposób ład funkcjonalny – nie do zaakceptowania dla użytkowników terenów sąsiednich – dla ustalenia prawidłowego sposobu ich funkcjonowania (rodzaju i technologii działalności, systemów oraz rozmiarów produkcji), a zalecenia sformułowane na podstawie przeglądów ekologiczno-sanitarnych winny być wprowadzane zgodnie z przepisami odrębnymi.

- **Zakazuje się:**

- nielegalnego wprowadzania zmian w korytach cieków wodnych,
- nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów.

2) Wyznacza się granice 4b-RKnr – obszarów przekształceń i rekultywacji

(w obrębie przemysłowej zabudowy zlikwidowanej kopalni siarki "Jeziórko"),
w tym:

a) 4b-RK nr I - strefa I - tereny przemysłowo-rolnicze, w tym:

- tereny zrehabilitowane i rolnicze,
- tereny zabudowy przemysłowej w obrębie likwidowanej części zakładu górniczego;

b) 4b-RK nr II - strefa II - tereny poeksploatacyjne i rekultywacyjne, w tym:

- tereny zagospodarowane w kierunku wodnym -

wyznaczono w rejonach o największych osiadaniach lub w rejonach o pierwotnie płytkim zwierciadle wód gruntowych - sformowano tu zbiorniki wodne wraz z systemem melioracyjnym, grawitacyjnie doprowadzającym i odprowadzającym wodę;

- tereny przeznaczone do zagospodarowania jako użytki ekologiczne

(faza przejściowa przed nasadzeniem lasów) wyznaczono w otoczeniu formowanych sztucznie zbiorników wodnych - ze względu na większe wahania zwierciadła wód gruntowych i brak możliwości prawidłowego prowadzenia gospodarki leśnej; tereny te nie są wskazane do zagospodarowania leśnego,

- tereny przeznaczone do zagospodarowania leśnego -

wyznaczono ponad 1 m powyżej odtworzonego zwierciadła wody, w obrębie dawnych terenów leśnych oraz terenów położonych na pierwotnie najsłabszych lub zniszczonych w wyniku działalności górniczej glebach - dobór gatunkowy nasadzeń dostosowany jest do lokalnych właściwości siedliskowych, a ze względu na właściwości podłoża są to głównie siedliska borowe, zaś w strefach o dużym wpływie wód gruntowych siedliska olchowe;

- tereny przeznaczone do zagospodarowania rolnego -

wyznaczone zostały w obrębie gruntów o niewielkich przekształceniach warstwy glebowej oraz korzystnych właściwościach, na których proste zabiegi rekultywacyjne, jak neutralizacja i nawożenie, pozwalają na prowadzenie działalności rolniczej;

- obiekty przemysłowe w obrębie likwidowanej części zakładu górniczego;

c) 4b-RK nr III - strefa III - tereny rolniczo-osadnicze, w tym:

- a) tereny rolne,
- b) tereny leśne,
- c) tereny wód powierzchniowych,
- d) tereny nieużytków

- **Lokalizacja: wsie - Grębów oraz Stale.**

- **Obowiązuje:**

prowadzenie działań rekultywacyjnych przy spełnieniu wymagań ochrony środowiska.

- **Zakazuje się:**

- nielegalnego wprowadzania zmian w korytach cieków wodnych,
- nielegalnego pozyskiwania zasobów środowiska oraz składowania wszelkich odpadów.

2.4.5. Ustalenia dla strefy ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- 1) Wyznacza się granice **5a-KA** – Strefy Ścisłej Ochrony Konserwatorskiej, zabytkowych obiektów i obszarów, wpisanych do rejestru zabytków.
- 2) Wyznacza się granice **5b-KB** – Strefy Częściowej Ochrony Konserwatorskiej, zabytkowych obiektów i obszarów, wpisanych do ewidencji zabytków (poza rejestrem).
- 3) Wyznacza się granice **5c-KE** – Strefy Ekspozycji Krajobrazowej zabytkowych obiektów i obszarów..
- 4) Wyznacza się granice **5d-JARK** – Strefy Ochrony Krajobrazu Kulturowego.
- 5) Oznacza się na rysunku Studium:
 - A nr** – obiekty z ewidencji wpisane do rejestru zabytków (nr w rejestrze)
 - E nr** – obiekty z ewidencji zabytków - poza rejestrem (nr w Studium)
 - W nr** – stanowiska archeologiczne (nr w rejestrze i ewidencji)
 - KW nr** – wartościowe obiekty kultury współczesnej (nr w Studium).
- 6) **Obowiązuje:**
spełnienie wymagań wynikających z przepisów odrębnych ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

2.4.6. Ustalenia dla strefy ochrony zasobów środowiska oraz ujęć wody.

- 1) Wyznacza się granice **6a-EKO** – granice obszarów ochrony ekologicznej, w tym:
 - ZL-ALP – tereny lasów państwowych,
 - ZL – tereny lasów prywatnych,
 - R/ZL – tereny rolne przeznaczone do zalesienia,
 - LZ – tereny zadrzewień,
 - RZ – tereny użytków zielonych,
 - RZ-ZZ – tereny użytków zielonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,
 - RZ,WS – tereny użytków zielonych oraz wód powierzchniowych,
 - LZ,WS – tereny zadrzewień oraz wód powierzchniowych.
 - **Lokalizacja:** na obszarze całej gminy.
 - **Obowiązuje:**
 - przy prowadzeniu działalności inwestycyjnej w dolinach rzek Łęgu, Trześniówki, Dabrowki i Żupawki – zachowanie strefy ochrony ekologicznej oznaczonej 6a-EKO - w obrębie terenów nie zainwestowanych, w granicach pokrywających się z granicami obszarów zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi, oznaczonymi na rysunku Studium 8a-ZZ; ochrona ekologiczna nie dotyczy terenów przeznaczonych do zagospodarowania rekreacyjnego i sportowego, w obrębie których nie planuje się obiektów kubaturowych;
 - przy prowadzeniu działalności inwestycyjnej w dolinach potoków – na terenach nie zainwestowanych – zachowanie pasów ochronnych o szerokości co najmniej 15 m od granicy skarp brzegowych – wolnych od zabudowy;
 - przy prowadzeniu działalności inwestycyjnej w dolinach potoków lub kanałów wodnych – na terenach zainwestowanych – zachowanie pasów ochronnych o szerokości co najmniej 10 m od granicy skarp brzegowych – wolnych od zabudowy;

- przy prowadzeniu działalności inwestycyjnej w dolinach pozostałych cieków wodnych, oraz przy rowach melioracyjnych – na terenach nie zainwestowanych oraz na terenach zainwestowanych – zachowanie pasów ochronnych o szerokości co najmniej 5 m od granicy skarp brzegowych cieków lub rowów melioracyjnych – wolnych od zabudowy,

- **Zakazuje się:**

- składowania substancji szkodliwych - gromadzenia i przetwarzania odpadów,
- wprowadzania ścieków bytowych bezpośrednio do ziemi oraz do wód powierzchniowych,
- gromadzenia nieruchomości w sposób niezgodny z przepisami odrębnymi oraz utrudniający funkcjonowanie naturalnych korytarzy ekologicznych – związanych z istniejącymi ciekami wodnymi,
- wycinania zieleni stanowiącej naturalną otulinę biologiczną cieków wodnych,
- stosowania środków ochrony roślin i niebezpiecznych ekologicznie sposobów nawożenia,
- prowadzenia uciążliwej dla środowiska działalności, zagrażającej naturalnym zasobom wodnym.

2) Wyznacza się granice 6b-W(SOB) – granice stref ochrony bezpośredniej ujęć wody.

- **Lokalizacja:** północno-wschodnia część gminy.

- **Obowiązuje:**

- zabezpieczenie urządzeń służących do poboru wody, w sposób uniemożliwiający przedostawanie się do nich wód opadowych,
- zabezpieczenie urządzeń służących do poboru wody przed skutkami powodowanymi niskim stanem wód, powodzią, lodem i silnym falowaniem wód,
- zapewnienie zazielenienia terenu, w sposób nie powodujący zmniejszania użyteczności wody lub jej źródeł,
- zapewnienie szczelnego odprowadzenia poza granicę strefy ochrony bezpośredniej - ścieków z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy urządzeniach służących do ujęcia i poboru wody.

- **Zakazuje się:**

użytkowania gruntów lub prowadzenia prac nie związanych z eksploatacją ujęcia wody.

3) Wyznacza się granice 6c-W(SOP) – granice stref ochrony pośrednie ujęć wody, w tym:

SOPw - ochrony pośredniej wewnętrznej,

SOPz - ochrony pośredniej zewnętrznej.

- **Lokalizacja:** północno-wschodnia część gminy.

- **Obowiązuje:**

- szczególną kontrolę rozwoju osadnictwa i rolnictwa, w tym: produkcji rolniczej i nierolniczej – w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, stosowania chemicznych środków nawożenia i ochrony roślin, możliwości wprowadzania technologii produkcyjnych oraz gospodarki odpadami,
- sprawdzenie szczelności istniejących szamb oraz likwidacja nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
- bezwzględną likwidację dzikich wysypisk odpadów,
- przy modernizacji, remoncie lub przebudowie dróg oraz przy realizacji parkingów i miejsc postojowych – uszczelnienie rowów oraz zastosowanie odpowiednich technologii, uniemożliwiających skażenie gruntu oraz wód powierzchniowych, podziemnych i ziemi – substancjami ropopochodnymi oraz innymi substancjami niebezpiecznymi.

- **Zakazuje się:**

- wprowadzania gnojowicy oraz ścieków nienależycie oczyszczonych – do wód powierzchniowych i do ziemi,
- rolniczego wykorzystania ścieków oraz odpadów pościekowych,
- składowania i przechowywania odpadów niebezpiecznych,
- wszelkich odpadów,
- lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych i innych substancji chemicznych,
- lokalizowania inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska.
- wydobywania materiałów oraz wycinki roślin z wód powierzchniowych,
- pojenia bydła i trzody chlewnej,
- moczenia lnu i konopi, prania bielizny oraz kąpeli,
- urządzania pastwisk, obozowisk oraz grzebowisk zwierząt
 - lokalizacji zbiorników i rurociągów, służących do magazynowania lub transportu olejów, materiałów łatwopalnych itp.
 - zakładania cmentarzy,
 - nawożenia naturalnego i sztucznego,
 - stosowania chemicznych środków ochrony roślin.
- wznoszenia urządzeń i wykonywania robót lub czynności, które mogą zmniejszyć przydatność wody lub wydajność ujęcia.

4) Wyznacza się granice 6d-GZWP(ONO) – granice Obszaru Najwyższej Ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425

- **Lokalizacja:** prawie cały obszar gminy bez południowej części wsi Krawce.
- **Obowiązuje:**
 - szczególna kontrola rozwoju osadnictwa i rolnictwa, w tym: produkcji rolniczej i nierolniczej - w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, stosowania chemicznych środków nawożenia i ochrony roślin, możliwości wprowadzania technologii produkcyjnych oraz gospodarki odpadami,
 - sprawdzenie szczelności istniejących szamb oraz likwidację nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
 - bezwzględna likwidacja dzikich wysypisk odpadów,
 - przy modernizacji, remoncie lub przebudowie dróg - uszczelnienie rowów, uniemożliwiające skażenie gruntu substancjami ropopochodnymi,
- **Zakazuje się:**
 - składowania substancji szkodliwych - gromadzenia i przetwarzania odpadów,
 - niszczenia otuliny biologicznej potoków, pełniącej rolę ochronnego filtra zanieczyszczeń.
 - stosowania - niebezpiecznych ekologicznie - środków ochrony roślin i sposobów nawożenia,
 - wprowadzania nie oczyszczonych ścieków bytowych do poziomów wodonośnych wód podziemnych.

5) Wyznacza się granice 6d-GZWP(OWO) –

granice Obszaru Wysokiej Ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425.

- **Lokalizacja:** prawie cały obszar gminy bez południowej części wsi Krawce.
- **Obowiązuje:**
 - szczególna kontrola rozwoju osadnictwa i rolnictwa, w tym: produkcji rolniczej i nierolniczej - w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, stosowania chemicznych środków nawożenia i ochrony roślin, możliwości wprowadzania technologii produkcyjnych oraz gospodarki odpadami,
 - sprawdzenie szczelności istniejących szamb oraz likwidację nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,

- bezwzględna likwidacja dzikich wysypisk odpadów,
- przy modernizacji, remoncie lub przebudowie dróg - uszczelnienie rowów, uniemożliwiające skażenie gruntu substancjami ropopochodnymi,
 - **Zakazuje się:**
- składowania substancji szkodliwych - gromadzenia i przetwarzania odpadów,
- niszczenia otuliny biologicznej potoków, pełniącej rolę ochronnego filtra zanieczyszczeń.
- stosowania - niebezpiecznych ekologicznie - środków ochrony roślin i sposobów nawożenia,
- wprowadzania nie oczyszczonych ścieków bytowych do poziomów wodonośnych wód podziemnych.

6) Wyznacza się granice 6f-ALP – granice Lasów Państwowych.

- **Lokalizacja:** zespoły leśne na całym obszarze gminy (rejon: Zabrze Górne, Żupawa, Stale oraz Grębów-Krawce).
- **Obowiązuje:**
- utrzymanie istniejącego użytkowania rolniczego i leśnego oraz terenów i obiektów istniejącej struktury osadniczej – przy uwzględnieniu pożądanych trendów rozwoju związanych z rolnictwem i osadnictwem,
- kontynuację wartościowych cech krajobrazu,
- kontynuację wartościowych cech zabudowy.
 - **Zakazuje się:**
- prowadzenia działalności inwestycyjnej w sposób degradujący wartości krajobrazowe oraz warunki i predyspozycje - rolnicze i usługowe obszaru,
- wprowadzania zabudowy w sposób przesłaniający wartościowe powiązania widokowe.

7) Wyznacza się granice 6g-B – granice obszarów ochrony użytków rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych gleb.

- **Lokalizacja:** centralna część gminy.
- **Obowiązuje:**
- wykluczenie ingerencji mogących powodować zmianę klasyfikacji gleb, w tym obniżenie ich wartości,
- ochronę wartości produkcyjnych – rolniczych poprzez spełnienie wymagań ochrony środowiska w zakresie systemów upraw w odniesieniu do lokalnych uwarunkowań,
- stosowanie środków ochrony roślin w sposób nie naruszający warunków przeznaczenia terenów sąsiednich.
 - **Zakazuje się:**
- tworzenia nowych siedlisk osadniczych oraz realizacji nowych obiektów kubaturowych,
- składowania odpadów,
- niszczenia zieleni śródpolnej oraz zieleni łąkowej.

8) Wyznacza się granice 6h-ORG – granice obszarów ochrony użytków rolnych - gleb organicznych.

- **Lokalizacja:**
- północna część gminy (rejon Jamnica - Grębów),
- południowa część gminy (rejon Stale - Wydrza - Krawce)),
- mniejsze enklawy na pozostałym obszarze gminy.
 - **Obowiązuje:**
- wykluczenie ingerencji mogących powodować zmianę klasyfikacji gleb, w tym obniżenie ich wartości,
- ochronę wartości produkcyjnych – rolniczych poprzez spełnienie wymagań ochrony środowiska w zakresie systemów upraw w odniesieniu do lokalnych uwarunkowań,

- stosowanie środków ochrony roślin w sposób nie naruszający warunków przeznaczenia terenów sąsiednich.

- **Zakazuje się:**

- tworzenia nowych siedlisk osadniczych oraz realizacji nowych obiektów kubaturowych,
- składowania odpadów,
- niszczenia zieleni śródpolnej oraz zieleni łąkowej.

9) Wyznacza się granice 6i-RZ – granice obszarów ochrony kompleksów użytków zielonych

- **Lokalizacja:**

- północna część gminy (rejon Poręby Furmańskie - Żupawa - Grębów),
- centralna część gminy (rejon Grębów - Wydrza),
- południowa część gminy (rejon Stale - Wydrza - Krawce),
- mniejsze enklawy na pozostałym obszarze gminy.

- **Obowiązuje:**

- wykluczenie ingerencji mogących powodować zmianę klasyfikacji gleb, w tym obniżenie ich wartości,
- ochronę wartości produkcyjnych – rolniczych poprzez spełnienie wymagań ochrony środowiska w zakresie systemów upraw w odniesieniu do lokalnych uwarunkowań,
- stosowanie środków ochrony roślin w sposób nie naruszający warunków przeznaczenia terenów sąsiednich.

- **Zakazuje się:**

- tworzenia nowych siedlisk osadniczych oraz realizacji nowych obiektów kubaturowych,
- składowania odpadów,
- niszczenia zieleni śródpolnej oraz zieleni łąkowej.

2.4.7. Ustalenia dla strefy ochrony złóż oraz eksploatacji surowców mineralnych:

1) Wyznacza się tereny 7a oraz granice 7a-ZUnr – udokumentowanych złóż surowców mineralnych:

nr I – złóż siarki "Jeziórko - Grębów - Wydrza"

nr II – złóż siarki "Jamnica"

nr III – złóż surowców okruchowych – piasku „Grębów - Skóra I”

nr IV – złóż surowców okruchowych – piasku „Grębów - Kosior”

nr V – złóż surowców okruchowych – piasku "Jeziórko - Konieczny"

[nr VI - złóż surowców okruchowych – piasku „ GRĘBÓW JEZIÓRKO– Pole I"]*

- **Lokalizacja:**

nr I – centralna i wschodnia część gminy,

nr II – wschodnia część gminy,

nr III – północna część gminy (rejon Zabrze Górne),\

nr IV – centralna część gminy (rejon "Jeziórko - Grębów"),

nr V – zachodnia część gminy (rejon "Jeziórko - Stale"),

[nr VI - centralna część gminy.]*

- **Obowiązuje:**

- prowadzenie działalności inwestycyjnej w obrębie udokumentowanych złóż surowców mineralnych, związanej z eksploatacją tych złóż – zgodnie z przepisami odrębnymi, na podstawie aktualnie obowiązującej koncesji, po wyznaczeniu obszaru i terenu górniczego, zachowania filaru ochronnego w dostosowaniu do granic prowadzonej działalności, z obowiązkiem rekultywacji terenów po zakończeniu eksploatacji,

- prowadzenie działalności inwestycyjnej w obrębie udokumentowanych złóż surowców mineralnych, nie związanej z eksploatacją tych złóż – zgodnie z przepisami odrębnymi, pod warunkiem:
 - określenia nowych granic złoża – przy złożach częściowo wyeksploatowanych, w sposób aby nie obejmowały terenów projektowanej inwestycji,
 - rozliczenia zasobów złoża – przy złożach całkowicie wyeksploatowanych, po akceptacji przez właściwe organy administracji geologicznej oraz wykreśleniu z aktualnie obowiązującego “Bilansu kopalin i wód podziemnych w Polsce”,
- z wyjątkiem niezbędnych inwestycji w zakresie dogęszczenia i uzupełnienia istniejących struktur zabudowy,
- ze względu na możliwość wystąpienia szkód górniczych, przy prowadzeniu wszelkiej działalności inwestycyjnej na terenach, w obrębie których prowadzona była eksploatacja surowców – dostosowanie rozwiązań projektowych do występujących zagrożeń – z uwzględnieniem geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych oraz warunków wynikających z przeprowadzonych badań geologiczno-inżynierskich i hydrogeologicznych oraz zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - **Zakazuje się:**
- składowania substancji szkodliwych dla środowiska,
- nieformalnej eksploatacji surowców mineralnych.

2) Wyznacza się granice 7b-PENr – rejonów potencjalnej eksploatacji złóż siarki w obrębie udokumentowanych złóż surowców mineralnych oraz Obszaru i Terenu Górniczego "Jeziórko V":

- 7b-PE nr 1 – rejonu "Wydrza",
- 7b-PE nr 2 – rejonu "Grębów -Sokół".
- **Obowiązuje:**
- prowadzenie działalności inwestycyjnej w obrębie udokumentowanych złóż surowców mineralnych, związanej z eksploatacją tych złóż – zgodnie z przepisami odrębnymi, na podstawie aktualnie obowiązującej koncesji, po wyznaczeniu obszaru i terenu górniczego, zachowania filaru ochronnego w dostosowaniu do granic prowadzonej działalności, z obowiązkiem rekultywacji terenów po zakończeniu eksploatacji,
- prowadzenie działalności inwestycyjnej w obrębie udokumentowanych złóż surowców mineralnych, nie związanej z eksploatacją tych złóż – zgodnie z przepisami odrębnymi, pod warunkiem:
 - określenia nowych granic złoża – przy złożach częściowo wyeksploatowanych, w sposób aby nie obejmowały terenów projektowanej inwestycji,
 - rozliczenia zasobów złoża – przy złożach całkowicie wyeksploatowanych, po akceptacji przez właściwe organy administracji geologicznej oraz wykreśleniu z aktualnie obowiązującego “Bilansu kopalin i wód podziemnych w Polsce”,
- z wyjątkiem niezbędnych inwestycji w zakresie dogęszczenia i uzupełnienia istniejących struktur zabudowy,
- ze względu na możliwość wystąpienia szkód górniczych, przy prowadzeniu wszelkiej działalności inwestycyjnej na terenach, w obrębie których prowadzona była eksploatacja surowców – dostosowanie rozwiązań projektowych do występujących zagrożeń – z uwzględnieniem geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych oraz warunków wynikających z przeprowadzonych badań geologiczno-inżynierskich i hydrogeologicznych oraz zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - **Zakazuje się:**
- składowania substancji szkodliwych dla środowiska,
- nieformalnej eksploatacji surowców mineralnych.

3) Wyznacza się granice **7c-OG** – Obszarów Górniczych:

7c-OG nr 1 – "Jeziórko V" - wyznaczonego dla eksploatacji złoża siarki rodzimej
"Jeziórko-Grębów-Wydrza"

7c-OG nr 2 – "Jeziórko-Kosior" - wyznaczonego dla eksploatacji złoża piasku
"Jeziórko-Kosior".

[7c-OG nr 4 – "GRĘBÓW JEZIÓRKO – Pole I" - wyznaczonego dla eksploatacji złoża
piasku " GRĘBÓW JEZIÓRKO – Pole I ".]*

- **Obowiązuje:**

- prowadzenie działalności inwestycyjnej w obrębie udokumentowanych złóż surowców mineralnych, związanej z eksploatacją tych złóż – zgodnie z przepisami odrębnymi, na podstawie aktualnie obowiązującej koncesji, po wyznaczeniu obszaru i terenu górniczego, zachowania filaru ochronnego w dostosowaniu do granic prowadzonej działalności, z obowiązkiem rekultywacji terenów po zakończeniu eksploatacji,
- prowadzenie działalności inwestycyjnej w obrębie udokumentowanych złóż surowców mineralnych, nie związanej z eksploatacją tych złóż – zgodnie z przepisami odrębnymi, pod warunkiem:
 - określenia nowych granic złoża – przy złożach częściowo wyeksploatowanych, w sposób aby nie obejmowały terenów projektowanej inwestycji,
 - rozliczenia zasobów złoża – przy złożach całkowicie wyeksploatowanych, po akceptacji przez właściwe organy administracji geologicznej oraz wykreśleniu z aktualnie obowiązującego "Bilansu kopalin i wód podziemnych w Polsce",z wyjątkiem niezbędnych inwestycji w zakresie dogęszczenia i uzupełnienia istniejących struktur zabudowy,
- ze względu na możliwość wystąpienia szkód górniczych, przy prowadzeniu wszelkiej działalności inwestycyjnej na terenach, w obrębie których prowadzona była eksploatacja surowców – dostosowanie rozwiązań projektowych do występujących zagrożeń – z uwzględnieniem geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych oraz warunków wynikających z przeprowadzonych badań geologiczno-inżynierskich i hydrogeologicznych oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.

- **Zakazuje się:**

- składowania substancji szkodliwych dla środowiska,
- nieformalnej eksploatacji surowców mineralnych.

4) Wyznacza się granice **7d-TG** – Terenów Górniczych:

7d-TG nr 1 – "Jeziórko V" - wyznaczonego dla eksploatacji złoża siarki rodzimej
"Jeziórko-Grębów-Wydrza"

7d-TG nr 2 – "Jeziórko-Kosior" - wyznaczonego dla eksploatacji złoża piasku
"Jeziórko-Kosior",

[7d-TG nr 4 – "GRĘBÓW JEZIÓRKO – Pole I" - wyznaczonego dla eksploatacji
złoża piasku " GRĘBÓW JEZIÓRKO – Pole I ".]*

- **Obowiązuje:**

- prowadzenie działalności inwestycyjnej w obrębie udokumentowanych złóż surowców mineralnych, związanej z eksploatacją tych złóż – zgodnie z przepisami odrębnymi, na podstawie aktualnie obowiązującej koncesji, po wyznaczeniu obszaru i terenu górniczego, zachowania filaru ochronnego w dostosowaniu do granic prowadzonej działalności, z obowiązkiem rekultywacji terenów po zakończeniu eksploatacji,
- prowadzenie działalności inwestycyjnej w obrębie udokumentowanych złóż surowców mineralnych, nie związanej z eksploatacją tych złóż – zgodnie z przepisami odrębnymi, pod warunkiem:

- określenia nowych granic złoża – przy złożach częściowo wyeksploatowanych, w sposób aby nie obejmowały terenów projektowanej inwestycji,
- rozliczenia zasobów złoża – przy złożach całkowicie wyeksploatowanych, po akceptacji przez właściwe organy administracji geologicznej oraz wykreśleniu z aktualnie obowiązującego „Bilansu kopalin i wód podziemnych w Polsce”, z wyjątkiem niezbędnych inwestycji w zakresie dogęszczenia i uzupełnienia istniejących struktur zabudowy,
- ze względu na możliwość wystąpienia szkód górniczych, przy prowadzeniu wszelkiej działalności inwestycyjnej na terenach, w obrębie których prowadzona była eksploatacja surowców – dostosowanie rozwiązań projektowych do występujących zagrożeń – z uwzględnieniem geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych oraz warunków wynikających z przeprowadzonych badań geologiczno-inżynierskich i hydrogeologicznych oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.
 - **Zakazuje się:**
- składowania substancji szkodliwych dla środowiska,
- nieformalnej eksploatacji surowców mineralnych.

2.4.8. Ustalenia dla strefy zagrożeń powodziowych.

1) Wyznacza się granice 8a-ZZ – obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (na terenach obwałowanych – pomiędzy linią brzegu rzek, Łęg, Żupawka, Dąbrówki i Trześniówki, a wałami przeciwpowodziowymi).

- **Obowiązuje:**
 - spełnienie warunków wynikających z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przed powodzią – m. in. obowiązują zakazy, nakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zakresie wykonywania obiektów budowlanych, zmiany ukształtowania terenów i składowania materiałów, sadzenia drzew lub krzewów oraz sposobu uprawy oraz inne ograniczenia,
 - wprowadzanie zabezpieczeń przed skutkami zalania wodami powodziowymi – poprzez regulacje rzek i potoków, groble, wały ochronne itp. oraz podejmowanie innych, niezbędnych działań w celu tworzenia zorganizowanych (indywidualnych lub komunalnych) systemów ochrony przed powodzią – wg warunków oraz pod nadzorem właściwych służb administracyjnych z uwzględnieniem potrzeby zachowania dolin rzecznych w stanie równowagi przyrodniczej i utrzymania różnorodności biologicznej,
 - dobór nowoprojektowanej zieleni w sposób nie utrudniający spływu wód oraz konserwacji i eksploatacji cieków wodnych.
 - **Zakazuje się:**
- wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią.

2) Wyznacza się granice 8b-ZW – obszarów potencjalnego zagrożenia powodzią, zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi w przypadku:

- przelania się wód przez koronę wału przeciwpowodziowego,
- zniszczenia lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych,
- zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących, albo budowli ochronnych pasa technicznego.
 - **Lokalizacja:** północno-wschodnia część gminy.
 - **Obowiązuje:**
- wyposażenie terenów zainwestowanych oraz nowych terenów budowlanych w urządzenia odprowadzania i oczyszczania ścieków – szczelne zbiorniki bezodpływowe, sanitarne dopuszcza się na okres przejściowy, do czasu podłączenia do zbiorczej sieci kanalizacyjnej lub do własnych, indywidualnych oczyszczalni

- ścieków – alternatywnie do oczyszczalni grupowych,
- zabezpieczenie zagrożonych obszarów oraz istniejących obiektów budowlanych przed skutkami podtopienia – poprzez podejmowanie niezbędnych działań w celu tworzenia zorganizowanych (indywidualnych lub komunalnych) systemów ochrony przed powodzią – wg warunków oraz pod nadzorem właściwych służb administracyjnych z uwzględnieniem potrzeby zachowania dolin cieków wodnych w stanie równowagi przyrodniczej i utrzymania różnorodności biologicznej,
 - przy prowadzeniu wszelkiej działalności inwestycyjnej dostosowanie rozwiązań projektowych do występujących zagrożeń,
 - dobór nowoprojektowanej zieleni w sposób nie utrudniający spływu wód oraz konserwacji i eksploatacji cieków wodnych.
- **Zakazuje się:**
- wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią,
 - podpiwniczania budynków.

3) Wyznacza się granice 8C-IW – stref ochronnych (bezpieczeństwa) wzdłuż wałów przeciwpowodziowych (na obszarach potencjalnego zagrożenia powodzią).

- **Lokalizacja:**
przy obwałowaniach rzek: Łęgu, Żupawki, Dąbrówki i Trześniówki.
 - **Obowiązuje:**
- zabezpieczenie zagrożonych terenów oraz istniejących obiektów budowlanych przed skutkami podtopienia – poprzez podejmowanie niezbędnych działań w celu tworzenia zorganizowanych (indywidualnych lub komunalnych) systemów ochrony przed powodzią – wg warunków oraz pod nadzorem właściwych służb administracyjnych z uwzględnieniem potrzeby zachowania dolin cieków wodnych w stanie równowagi przyrodniczej i utrzymania różnorodności biologicznej,
 - przy prowadzeniu wszelkiej działalności inwestycyjnej – dostosowanie rozwiązań projektowych do występujących zagrożeń,
 - dobór nowoprojektowanej zieleni w sposób nie utrudniający spływu wód oraz konserwacji i eksploatacji cieków wodnych.
- **Zakazuje się:**
- przejazdu przez wały oraz wzdłuż korony wałów pojazdami, konno lub przepędzania zwierząt, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych,
 - uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej, niż 3 m od stopy wału,
 - rozkopywania wałów, wbijania słupów, ustawiania znaków przez nieupoważnione osoby,
 - wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej, niż 50 m od stopy wału.
 - uszkodzania darniny lub innych umocnień.

2.4.9. Ustalenia dla strefy zagrożeń denudacyjnych.

Wyznacza się granice 9a-DE – obszarów zagrożonych procesami denudacyjnymi.

- **Lokalizacja:**
pomiędzy linią brzegu rzek, a wałami przeciwpowodziowymi (w obrębie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią) wzdłuż rzek: Łęg, Żupawka, Dąbrówka i Trześniówka).

- **Obowiązuje:**
 - przy prowadzeniu wszelkiej działalności inwestycyjnej – dostosowanie rozwiązań projektowych do występujących zagrożeń,
 - wykonanie prac zabezpieczających i ochronnych przed procesami denudacyjnymi,
 - inne, niezbędne działania ochronne na zagrożonych terenach.

• **Zakazuje się:**
niszczenia urządzeń umożliwiających prawidłowy spływ wód z zagrożonych terenów oraz prowadzenia prac ziemnych polegających na: podcinaniu skarp, zestrzamianiu zboczy - poprzez budowę nasypów, tarasów ziemnych itp.).

2.4.10. Ustalenia dla stref uciążliwości i ochrony (bezpieczeństwa) urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji oraz stref sanitarnych cmentarzy czynnych.

1) Obowiązuje (na podstawie przepisów odrębnych) zachowanie przepisów w strefach sanitarnych cmentarzy czynnych w granicach 10a-ZCnr

– zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym:

- nr I – 50 m od granic cmentarzy.
- nr II – 150 m od granic cmentarzy,
- nr III – 500 m od granic cmentarzy.

a) Dla terenów położonych w strefie sanitarnej nr I o zasięgu 50 m od granic cmentarza (obowiązującej w przypadku istniejącej sieci wodociągowej):

- **Obowiązuje:**
 - dostosowanie zamierzeń inwestycyjnych oraz upraw rolnych do występujących zagrożeń sanitarnych,
 - zagospodarowanie strefy – zgodnie z przepisami odrębnymi.
- **Zakazuje się:**
 - lokalizacji nowych budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych oraz budynków zamieszkania zbiorowego,
 - lokalizacji zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego oraz zakładów przechowujących artykuły żywności, w tym także silosów i suszarni zbóż,
 - lokalizacji studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych.

b) Dla terenów położonych w strefie sanitarnej nr II obejmującej o zasięgu 150 m od granic cmentarza (obowiązującej w przypadku braku sieci wodociągowej):

- **Obowiązuje:**
 - dostosowanie zamierzeń inwestycyjnych oraz upraw rolnych do występujących zagrożeń sanitarnych,
 - zagospodarowanie strefy – zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - strefa ochrony sanitarnej nr II o zasięgu do 150 m od granic cmentarza, może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem podłączenia wszystkich obiektów do sieci wodociągowej.
- **Zakazuje się:**
 - lokalizacji nowych budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych oraz budynków zamieszkania zbiorowego,

- lokalizacji zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego oraz zakładów przechowujących artykuły żywności, w tym także silosów i suszarni zbóż,
- lokalizacji studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych.

c) Dla terenów położonych w strefie sanitarnej nr III obejmującej o zasięgu 500 m od granic cmentarza:

- **Obowiązuje:**

dostosowanie zamierzeń inwestycyjnych oraz upraw rolnych do występujących zagrożeń sanitarnych.

- **Zakazuje się:**

lokalizacji ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych.

2) Wyznacza się granice stref ochronnych (bezpieczeństwa) sieci elektroenergetycznych oraz Głównego Punktu Zasilania GPZ "Olendry".

- **Dla linii napowietrznych:**

a) najwyższego napięcia 220 kV obowiązuje (na podstawie przepisów odrębnych):

- strefa ochronna 10b-E na obszarach lokalizacji budynków mieszkalnych, szpitali, internatów, żłobków, przedszkoli itp. dla linii jednotorowych – 26,0 m od rzutu poziomego skrajnych przewodów, tj. – 29,0 m od osi słupów,
- strefa ochronna na obszarach lokalizacji budynków niemieszkalnych przeznaczonych na pobyt ludzi nie przekraczający 8 godzin dla linii jednotorowych – 5,5 m od rzutu poziomego skrajnych przewodów;

w Studium przyjmuje się strefę ochronną 40 m od osi słupów w/w linii, [za wyjątkiem terenu 1P,U w obszarze którego strefa ochronna (pas technologiczny) ma maksymalną szerokość 25 m od osi linii 220kV, która położona jest na zachód od tego terenu.]³

b) wysokiego napięcia 110 kV obowiązuje (na podstawie przepisów odrębnych):

- strefa ochronna na obszarach lokalizacji budynków mieszkalnych, szpitali, internatów, żłobków, przedszkoli itp. dla linii jednotorowych – 14,5 m od rzutu poziomego skrajnych przewodów, tj. – 17,5 m od osi słupów,
- strefa ochronna na obszarach lokalizacji budynków niemieszkalnych przeznaczonych na pobyt ludzi nie przekraczający 8 godzin dla linii jednotorowych – 4 m od rzutu poziomego skrajnych przewodów;

w Studium przyjmuje się strefę ochronną 20 m od osi słupów w/w linii;

c) średniego napięcia 15 kV obowiązuje (na podstawie przepisów odrębnych):

- strefa ochronna – 6 m od rzutu poziomego skrajnych przewodów, tj. 8 m od osi słupów;

d) Głównego Punktu Zasilania GPZ "Olendry".

- strefa ochronna – 50 m od terenu GPZ (przyjęta w Studium).

3) Wyznacza się granice 10c-G – stref ochronnych (bezpieczeństwa) urządzeń gazownictwa, w tym:

- gazociągów wysokiego ciśnienia,
 - stacji I stopnia rozdzielczo-pomiarowej w Jamnicy.
- a) Dla gazociągów wysokiego ciśnienia obowiązuje zachowanie strefy ochronnej (bezpieczeństwa) o szerokości zgodnej z przepisami odrębnymi;
w Studium przyjmuje się strefę 40 m od osi gazociągów.

- b) Dla stacji I stopnia rozdzielczo-pomiarowej w Jamnicy obowiązuje zachowanie strefy ochronnej (bezpieczeństwa) o szerokości zgodnej z przepisami odrębnymi.
w Studium przyjmuje się strefę 50 m od terenu stacji.

- **Nakazuje się:**

- dostosowanie zamierzeń inwestycyjnych do występujących zagrożeń,
- zagospodarowanie strefy zgodnie z przepisami odrębnymi – w przypadku zagospodarowania zielenią, należy stosować zieleni niską,
- wszelkie działania inwestycyjne w obrębie stref ochronnych należy prowadzić wg warunków właściwego zarządcy – zakładu i rejonu gazowniczego oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.

- **Zakazuje się:**

- realizacji obiektów budowlanych, nie związanych z urządzeniami gazowymi z wyjątkiem działalności inwestycyjnej wynikającej z przepisów odrębnych,
- wprowadzania zieleni wysokiej (zalesiania, zadrzewiania).

- **Wyznacza się:**

UM/IT – tereny usług publicznych zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w strefach ochronnych (bezpieczeństwa) infrastruktury technicznej – gazociągów wysokoprężnych,

MU/IT – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej oraz usług niepublicznych w strefach ochronnych (bezpieczeństwa) infrastruktury technicznej – gazociągów wysokoprężnych oraz – linii elektroenergetycznych 220 kV,

P,U/IT – tereny produkcyjno-usługowe w strefach ochronnych (bezpieczeństwa) infrastruktury technicznej – linii elektroenergetycznych 110 kV oraz 220 kV,

dla których obowiązują ograniczenia inwestycyjne - zachowanie pasów wolnych od zabudowy i inne ograniczenia) – wg ustaleń określonych dla stref: 10b-E oraz 10c-GA oraz przepisów odrębnych z w/w zakresu.

4) Wyznacza się granice 10d-K –

przewidywanego zasięgu przekroczeń standardów jakości środowiska w otoczeniu komunalnej oczyszczalni ścieków sanitarnych w Grębowie - 200 m od terenów oczyszczalni ścieków sanitarnych.

- **Nakazuje się:**

- dostosowanie upraw rolnych do występujących zagrożeń sanitarnych,

- **Zakazuje się:**

- nieformalnego składowania odpadów,
- realizacji obiektów budowlanych, nie związanych z urządzeniami oczyszczalni ścieków, z wyjątkiem działalności inwestycyjnej wynikającej z przepisów odrębnych.

5) Wyznacza się granice 10e-O –

przewidywanego zasięgu przekroczeń standardów jakości środowiska w otoczeniu składowiska odpadów komunalnych w Grębowie - 200 m od terenów składowiska.

- **Nakazuje się:**

- dostosowanie upraw rolnych do występujących zagrożeń sanitarnych,

- **Zakazuje się:**

- nieformalnego składowania odpadów,
- realizacji obiektów budowlanych, nie związanych z urządzeniami składowiska, z wyjątkiem działalności inwestycyjnej wynikającej z przepisów odrębnych.

6) Wyznacza się granice **10f-KK** –

przewidywanego zasięgu przekroczeń standardów jakości środowiska

- 100 m od terenów kolejowych.

- **Nakazuje się:**

- wszelka działalność w obrębie terenów tras kolejowych wg warunków właściwego zarządcy, zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów zamkniętych,
- obowiązuje przestrzeganie ograniczeń związanych z zachowaniem obowiązujących odległości obiektów kubaturowych oraz uzbrojenia terenów od tras i urządzeń komunikacji kolejowej,
- w strefach technicznych związanych z warunkami funkcjonowania komunikacji kolejowej obowiązuje zakaz realizacji obiektów budowlanych nie zw. z warunkami funkcjonowania urządzeń kolejowych,

- **zgodnie z przepisami odrębnymi, w sąsiedztwie terenów kolejowych obowiązuje:**

- sytuowanie budynków mieszkalnych, szpitali, domów opieki społecznej, obiektów rekreacyjno-sportowych, budynków zw. z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży - w odległości zapewniającej zachowanie, w zależności od przeznaczenia budynku, dopuszczalnego poziomu hałasu, określonego w przepisach w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

- **Zakazuje się:**

- sytuowania budynków i budowli w odległości mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, przy czym odległość ta nie może być mniejsza niż 20 m od osi skrajnego toru, z wyjątkiem budynków i budowli przeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego i utrzymania linii kolejowej, oraz do obsługi przewozu osób i rzeczy,
- sytuowania drzew i krzewów w odległości do 15 m od osi skrajnego toru kolejowego,
- wykonywania robót ziemnych w odległości do 4 m od granicy obszaru kolejowego, z wyjątkiem robót ziemnych zw. z budową, utrzymaniem, remontem i modernizacją linii kolejowej, a prace ziemne w pasie od 4 do 20 m od granicy obszaru kolejowego, należy wykonywać wg warunków właściwego zarządcy kolei – zgodnie z przepisami odrębnymi.

7) Wyznacza się granice **NR 10g-KDG** –

przewidywanego zasięgu przekroczeń standardów jakości środowiska

w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 871 Tarnobrzeg – Stalowa Wola

- 100 m od krawędzi jezdni.

- **Nakazuje się:**

- a) **na terenach nie zainwestowanych** – dostosowanie zamierzeń inwestycyjnych do występujących zagrożeń, w tym dostosowanie rozwiązań konstrukcyjno-technicznych projektowanej zabudowy do uciążliwości akustycznej związanej z drogą wojewódzką nr 871, w szczególności:

- **obiekty przeznaczone na stały pobyt ludzi**, w tym: budynki mieszkalne, szpitale, domy opieki społecznej, obiekty rekreacyjno-sportowe, budynki zw. z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży powinny zachować linię zabudowy – **min 100 m od krawędzi jezdni**, zapewniającą zachowanie, w zależności od przeznaczenia budynku, dopuszczalnego poziomu hałasu określonego w przepisach odrębnych w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,

- b) **na terenach zainwestowanych** – realizowanie ekranów akustycznych i wibroakustycznych (krzewy, żywopłoty, pełne ogrodzenia - w formie ekranów) oraz

wyposażenie istniejącej zabudowy w zabezpieczenia ochronne (potrójne szklenie okien, izolacje akustyczne ścian) lub zmianę sposobu użytkowania obiektów.

- **Zakazuje się:**

realizacji nowej zabudowy bez właściwych zabezpieczeń przed uciążliwym oddziaływaniem drogi.

8) Wyznacza się granice 10h-KDS –

**przewidywanego zasięgu przekroczeń standardów jakości środowiska
w pasie projektowanej drogi ekspresowej nr S-74 Piotrków Trybunalski – Nisko
- 150 m od osi projektowanej trasy.**

- **Nakazuje się:**

a) na terenach nie zainwestowanych – dostosowanie zamierzeń inwestycyjnych do występujących zagrożeń, w tym dostosowanie rozwiązań konstrukcyjno-technicznych projektowanej zabudowy do uciążliwości akustycznej związanej z projektowaną drogą w szczególności:

b) na terenach zainwestowanych – realizowanie ekranów akustycznych i wibroakustycznych (krzewy, żywopłoty, pełne ogrodzenia - w formie ekranów) oraz wyposażenie istniejącej zabudowy w zabezpieczenia ochronne (potrójne szklenie okien, izolacje akustyczne ścian) lub zmianę sposobu użytkowania obiektów.

- **Zakazuje się:**

realizacji nowej zabudowy bez właściwych zabezpieczeń przed uciążliwym oddziaływaniem drogi; ze względu na planowany przebieg w terenach leśnych nie przewiduje się uciążliwego oddziaływania na tereny budowlane.

2.4.11. Wytyczne do planów miejscowych.

Dopuszcza się modyfikacje w/w ustaleń w planach miejscowych - w celu dostosowania do warunków i potrzeb lokalnych - z zachowaniem obowiązujących przepisów.

3. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO

3.1. Zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego oraz krajobrazu gminy Grębów - wg programów regionalnych i lokalnych.

W "Programie Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego" wyznaczono następujące pola strategiczne:

1. ochrona i poprawa jakości środowiska ,
2. racjonalne użytkowanie zasobów środowiska,
3. współpraca transgraniczna,
4. edukacja ekologiczna, dostęp do informacji i poszerzanie dialogu społecznego.

Główne działania w zakresie ochrony środowiska według w/w Programu koncentrować się będą m.in. na:

- modernizacji, rozbudowie i budowie systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków, regulacji rzek i potoków,
- modernizacji i budowie ujęć wody pitnej, dostosowanych do wymogów środowiska oraz ochronie źródeł poboru wód i GZWP, tworzeniu stref ochronnych,
- budowie i modernizacji wałów przeciwpowodziowych i zbiorników małej retencji,
- zmniejszeniu wykorzystania wód podziemnych do celów przemysłowych,
- zapewnienie najwyższej jakości wód podziemnych i powierzchniowych,
- przedsięwzięciach w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i przemysłowymi,
- budowie systemu selektywnej zbiórki odpadów, recyklingu,
- budowie infrastruktury gospodarki odpadami,
- kontynuacji rekultywacji terenów po byłych kopalniach siarki oraz rekultywacji nieczynnych składowisk śmieci, rekultywacji terenów poeksploatacyjnych,
- współpracy międzywojewódzkiej oraz między-powiatowej w zakresie skutecznego wyegzekwowania realizacji zamierzeń ograniczających emisję hałasu oraz w zakresie ochrony wód i ochrony przyrody,
- wprowadzaniu najlepszych dostępnych technik (BAT),
- monitoringu jakości elementów środowiska, zwłaszcza na obszarach największych zagrożeń środowiska, i systematycznej kontroli zakładów przemysłowych,
- zmniejszeniu wielkości tzw. „emisji niskiej”,
- opracowaniu map akustycznych dla miast oraz na odcinkach dróg o największym natężeniu ruchu,
- zapobieganiu nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska (awariom przemysłowym),
- opracowaniu i wdrożeniu programów działań na rzecz ograniczenia wpływu zanieczyszczeń azotowych ze źródeł rolniczych, sporządzeniu wojewódzkiego planu zarządzania ryzykiem, sporządzeniu zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych dla wszystkich obszarów, objętych zewnętrznym oddziaływaniem awaryjnym zakładów o dużym ryzyku, programów wykonawczych energetycznego wykorzystania biomasy, rozwoju energetyki wodnej, wiatrowej, słonecznej oraz programu wykorzystania energii geotermalnej),

- wdrażaniu programów ochrony wód w zlewniach rzek (w tym współpraca międzywojewódzka),
- zarządzaniu środowiskiem (zwłaszcza w przedsiębiorstwach),
- stworzeniu systemów: zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi województwa, systemu monitoringu powietrza w pełni dostosowanego do wymagań Unii Europejskiej,
- rozwoju systemów elektroenergetycznych i teleinformatycznych w kierunku zapewnienia odpowiedniej jakości i pewności obsługi przy respektowaniu ekonomiki przyjmowanych rozwiązań i maksymalnej ochronie przed promieniowaniem pól elektromagnetycznych,
- poszukiwaniu, rozpoznawaniu i dokumentowaniu nowych złóż kopalin,
- wspieraniu wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnych oraz pomocy dla wprowadzania bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii,
- budowie urządzeń i instalacji do produkcji i transportu energii wytwarzanej z wykorzystaniem źródeł odnawialnych,
- wsparciem finansowym pozwalającym na bieżącą ochronę przyrody na obszarach utworzonych i planowanych do utworzenia,
- opracowaniu wojewódzkich i powiatowych programów zalesień,
- stworzeniu systemu monitoringu wojewódzkiego przyrody, respektującego zadania wynikające z porozumień i konwencji międzynarodowych oraz prawa Unii Europejskiej,
- rozpoznaniu, udokumentowaniu, wyznaczaniu i ochronę obszarów cennych przyrodniczo (dokumentacje wstępne do proponowanych do utworzenia rezerwatów przyrody) oraz zbiorowisk roślinnych i biotopów wymagających szczególnej troski,
- restytucji siedlisk rzadkich oraz zagrożonych wyginięciem gatunków flory i fauny,
- edukacji ekologicznej,
- tworzeniu warunków do rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- promocji i wdrażaniu programów rolno-środowiskowych.

• Wytyczne do planów miejscowych.

W oparciu o diagnozę stanu środowiska oraz jego zagrożenia zdefiniowano najważniejsze priorytety ochrony środowiska w gminie Grębów w okresie do 2015 roku. Są to:

1. Ochrona i poprawa jakości środowiska:

- 1) ochrona wód i poprawa ich jakości – zapewnienie najlepszej jakości wód oraz nowoczesnej gospodarki wodno-ściekowej,
- 2) kształtowanie stosunków wodnych - zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego (ochrony życia i mienia) oraz utrzymanie ilości wody na poziomie równowagi biologicznej,
- 3) gospodarka odpadami - ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrożenie nowoczesnego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania,
- 4) ochrona przed hałasem - zmniejszenie uciążliwości hałasu w środowisku,
- 5) ochrona przed polami elektromagnetycznymi,
- 6) ograniczanie zanieczyszczeń powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu, zachowanie standardów jakości powietrza atmosferycznego – zgodnie z wymaganiami prawa krajowego i unijnego,

- 7) przeciwdziałanie poważnym awariom poprzez zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego,
 - 8) ochrona przyrody, krajobrazu, bioróżnorodności – zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych.
- 2. Racjonalne użytkowanie zasobów środowiska:**
- 1) ochrona kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych - racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin, ich kompleksowe wykorzystanie, przywracanie równowagi przyrodniczej i nadanie wartości użytkowych terenom zdegradowanym kopalnictwem siarki,
 - 2) rozwój energetyki odnawialnej – optymalne wykorzystanie zasobów odnawialnych i upowszechnianie ich stosowania jako źródeł energii,
 - 3) ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb oraz rozwój rolnictwa ekologicznego,
 - 4) ochrona i zrównoważony rozwój lasów oraz regulacja lesistości.
- 3. Edukacja ekologiczna:**
- edukacja ekologiczna, dostęp do informacji i poszerzanie dialogu społecznego - wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Grębów oraz rozwój komunikacji społecznej w zakresie ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych.
- 4. Współpraca z sąsiednimi gminami:**
- współpraca w działaniach podejmowanych na rzecz poprawy stanu środowiska oraz ochrony i wykorzystania jego zasobów.

3.2. Polityka w zakresie ograniczania negatywnego oddziaływania eksploatacji siarki na środowisko.

W celu przywrócenia warunków równowagi ekologicznej na terenach likwidowanej Kopalni Siarki należy kontynuować proces rekultywacji - zgodnie z opracowanym programem i projektami szczegółowymi dla pól górniczych. Przewidywana skala zmian (poprawy) w środowisku, jaka następować będzie w trakcie likwidacji Kopalni i rekultywacji terenów poeksploatacyjnych wymaga kontynuacji monitoringu środowiska w zakresie:

- monitoringu wód powierzchniowych,
- monitoringu wód podziemnych, w tym pomiarów położenia zwierciadła wód czwartorzędowych i trzeciorzędowych w wyznaczonych w projekcie piezometrach i studniach oraz badania chemizmu wód w poziomie czwartorzędowym,
- monitoring skuteczności przeprowadzanych zabiegów rekultywacyjnych poprzez monitorowanie gleb i szaty roślinnej.

• Wytyczne do planów miejscowych.

Rekultywacja terenu do zagospodarowania rolnego (najczęściej użytkowanie łąkowe) powinno się uwzględniać w badaniach monitoringowych wartość biologiczną uprawianej mieszanki traw i jej przydatność paszową.

Rekultywacja terenu w kierunku leśnym wymaga jednorazowego przeprowadzenia analiz laboratoryjnych podłoża glebowego, szczególnie w ostatniej fazie rekultywacji przejściowej - przed wprowadzaniem nasadzeń.

Rekultywacja terenu w kierunku wodnym wymaga kontroli jakości wód w zbiornikach wodnych tworzonych na terenach projektowanych łąk, czy lasów oraz powinna obejmować sezonowe badanie parametrów chemicznych. Analizy jakości wód powinny być prowadzone zarówno na dopływach do projektowanych zbiorników wodnych jak również w samych zbiornikach. Pozwoli to na pełną kontrolę prawidłowości procesu rekultywacji w aspekcie spływów obszarowych i zrzutu wód ze zbiorników do cieków powierzchniowych.

3.3. Ochrona wód powierzchniowych.

Celem zapewnienia ochrony wód powierzchniowych, jako podstawowy wymóg określa się realizację systemu odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych z terenu całej gminy. Celowym winno być osiągnięcie co najmniej III klasy czystości (wody zadowalającej jakości) wód głównych rzek Łęgu i Trześniówki, co uczyni ich przydatnymi do wykorzystania dla potrzeb hodowlanych i rekreacyjnych (Łęg). W przypadku rzeki Łęg osiągnięcie poprawy w tym zakresie jest bardzo realne, gdyż o dyskwalifikacji jej wód decyduje w zasadzie jeden parametr - bakteriologia.

Uzyskanie poprawy jakości wód rzeki Trześniówki wymaga działań związanych z ograniczeniem oddziaływania eksploatacji siarki (Kopalnia Siarki "Jeziórko" - została zlikwidowana) a przede wszystkim poprawy jakości wód Mokrzyszówki, będącej głównym źródłem zanieczyszczenia wód Trześniówki.

• Wytyczne do planów miejscowych.

Dążenie do poprawy jakości wód poprzez sanitację obszaru gminy oraz ekologiczne formy gospodarowania w obrębie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, a także uwzględnienie ograniczeń inwestycyjnych w strefach ochronnych ujęć wody, w szczególności w obrębie:

- **ujęcia wody "Klonowe":**
 - **strefy ochrony bezpośredniej dla poszczególnych studni,** ustanowione Decyzją Wojewody Tarnobrzskiego znak OS-VB-6210/6/91 - z dnia 18 kwietnia 1991 r.;
 - **strefa ochrony pośredniej obejmująca obszar zasilania ujęcia,** ustanowione Decyzją Wojewody Tarnobrzskiego znak OS-VB-6210/21/92 z dnia 15.07.1992 r.;
- **ujęcia wody "Studzieniec II":**
 - **strefa ochrony bezpośredniej -** dla studni głębinowych nr 1 - 22 o promieniu 10 m od obudowy studni;
 - **strefa ochrony pośredniej, obejmująca obszar zasilania ujęcia** o promieniu 800 m od granicy ujęcia - ustanowione Decyzją Wojewody Tarnobrzskiego znak: OS.III - 7211/33/90 z dnia 5 września 1990 r.

Cele środowiskowe - dla wód powierzchniowych gminy Grębów:

- osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego,
- utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

3.4. Ochrona wód podziemnych.

Niemal cały obszar gminy znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425.

Wg ustawy Prawo wodne na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych obowiązują zakazy, nakazy oraz ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją. Obszar ochronny ustanawia w drodze rozporządzenia, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, na podstawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, wskazując zakazy, nakazy i ograniczenia.

W chwili obecnej brak stosownych przepisów wykonawczych, określających zasady ochrony zasobów GZWP nr 425. Decyzją MOŚZNiL nr KDH1/013/6037/97 z dnia 18.07.1997 r. została zatwierdzona dokumentacja hydrogeologiczna zbiornika GZWP nr 425 wraz ze strefą ochronną, w której zawarto proponowane zakazy, nakazy i ograniczenia na obszarze ochrony GZWP nr 425 oraz w jego strefie ochronnej (zasoby GZWP nr 425 stanowią źródło zaopatrzenia w wodę pitną mieszkańców gminy Grębów oraz Tarnobrzega (poprzez eksploatację ujęcia "Studzieniec II").

Cele środowiskowe - dla wód podziemnych gminy Grębów:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem, a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się wzrastającego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia, powstałego w wyniku działalności człowieka.

Cele ochronne - dla wód wgłębnych GZWP; ograniczenia i wskazania dotyczą - w zależności od sposobu użytkowania:

- **na obszarze objętym dotychczasową działalnością górniczą i jej wpływem** – prowadzenie likwidacji Kopalni i prac rekultywacyjnych sukcesywnie eliminujących zagrożenia oraz prowadzenie lokalnego monitoringu wód podziemnych celem sprawdzenia skuteczności zabiegów rekultywacyjnych;
- **na terenach wiejskich** – zakaz lokalizowania inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska, a w szczególności wysypisk odpadów nie zabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża, likwidacja „dzikich” wysypisk odpadów,
- **na obszarach leśnych** – zachowanie dotychczasowego stanu zagospodarowania, konieczność kontroli działania środków ochrony roślin i środków stosowanych przy nawożeniu lasów - na zasoby wód podziemnych.

Celem zapewnienia warunków ochrony wód podziemnych - ujmowanych dla potrzeb zaopatrzenia ludności z ujęć wody winny być spełnione ograniczenia, które dotyczą:

- kontynuacji wzmożonej ochrony sanitarnej w obrębie stref ochrony bezpośrednio poszczególnych studni (zagospodarowanie zielenią),
- zapewnienie odprowadzania wód opadowych bez możliwości przedostawania się do urządzeń związanych z poborem wody - użytkowanie gruntów wyłącznie do celów związanych z eksploatacją studni.

• Wytyczne do planów miejscowych.

W celu ochrony udokumentowanych zasobów wód podziemnych i ujęć - na obszarach stref ochronnych obowiązują - podobnie, jak dla ochrony wód powierzchniowych - zasady zagospodarowania zgodnie z decyzjami Wojewody Podkarpackiego - ustanawiającymi strefy ochronne; na terenach stref ochrony pośredniej wewnętrznej i zewnętrznej ujęć wody pitnej obowiązują zakazy:

- wprowadzania ścieków bezpośrednio do ziemi i wód powierzchniowych,
- przechowywania odpadów promieniotwórczych,
- wydobywania kopalin i wykonywania odwodnień,
- grzebania zwierząt i zakładania cmentarzy,
- lokalizacji ferm chowu zwierząt,
- lokalizacji magazynów ropopochodnych i innych substancji chemicznych,
- lokalizacji nowych ujęć wody,
- rolniczego wykorzystania ścieków,
- urządzania parkingów i obozowisk,
- mycia pojazdów,
- zakładania upraw wymagających intensywnego stosowania środków ochrony roślin.

Z uwagi na bliskie sąsiedztwo likwidowanej otworowej kopalni siarki, w celu ochrony ujęć niezbędna jest dalsza kontrola wód na bazie istniejącej sieci piezometrów i punktów kontrolno – pomiarowych.

3.5. Ochrona powietrza atmosferycznego.

W zakresie ochrony atmosfery celem jest zachowanie norm czystości powietrza, określonych aktualnie obowiązującymi przepisami.

• Wytyczne do planów miejscowych.

Kierunki działań w zakresie ochrony warunków aerosanitarnych:

- stosowanie niskoemisyjnych nośników energii cieplnej (gaz, olej opałowy), w tym ekologicznych, odnawialnych źródeł energii - w przemyśle, obiektach użyteczności publicznej, w miarę możliwości również w gospodarstwach indywidualnych,
- eliminacja uciążliwości związanej z emisją zanieczyszczeń motoryzacyjnych poprzez wprowadzanie zieleni izolacyjnej, w uzupełnieniu powinny być podjęte działania pośrednie, tj. zaostrezenie kontroli technicznej pojazdów,
- ograniczanie emisji poprzez termomodernizację obiektów budowlanych.

3.6. Ochrona złóż surowców mineralnych.

W związku ze znaczącym oddziaływaniem kopalnictwa siarki na środowisko przyrodnicze i wysokimi kosztami eksploatacji oraz pojawieniem się innych, tańszych możliwości pozyskiwania siarki dla przemysłu (substytuty siarki rodzimej), występujące tu złoża siarki nie wymagają ochrony przed zainwestowaniem.

W gminie występują surowce pospolite - piaski rzeczne i wydmy oraz surowce ilaste. W stanie obecnym brak udokumentowanych w kategoriach bilansowych złóż tych kopalin, nie prowadzi się również koncesjonowanego wydobycia żadnego z surowców.

• Wytyczne do planów miejscowych.

W celu zapewnienia racjonalnej gospodarki surowcami konieczna jest eliminacja bezkoncesyjnej eksploatacji tych surowców. Na obszarze gminy dopuszcza się prowadzenia prac geologiczno-wiertniczych, mających na celu poszukiwanie i rozpoznawanie złóż surowców podstawowych i pospolitych. Rozpoznawanie, dokumentowanie i eksploatacja złóż może odbywać się zgodnie z warunkami określonymi w przepisach odrębnych.

3.7. Ochrona gruntów rolnych i leśnych.

Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych zaleca się oszczędne dysponowanie gruntami o wysokiej bonitacji oraz gruntami leśnymi - przy przeznaczaniu na cele nierolnicze. Celem ochrony gruntów rolnych i leśnych na obszarze gminy jest zachowanie najcenniejszych kompleksów w/w użytków, w tym m. in. gleb organicznych i gleb o wysokiej klasie bonitacji (I-III) - posiadających wartości użytkowe dla racjonalnej gospodarki rolnej oraz lasów ochronnych.

Występuje konieczność prowadzenia dalszej rekultywacji gleb zdewastowanych działalnością górniczą i prowadzenia innych zabiegów agrotechnicznych, m. in. w celu odkwaszania gleb; warunkiem uzyskania opłacalnych jakościowo dobrych plonów roślin jest doprowadzenie gleb do optymalnego odczynu.

Niezbędne jest stosowanie odpowiednich technologii i odpowiedniej zdolności przetwórczej w działalności produkcyjnej, nie powodujących przekroczeń standardów jakości środowiska.

W gminie powinno nastąpić lepsze wykorzystanie tzw. poza-nawozowych środków produkcji, gdyż dalszy wzrost zużycia nawozów mineralnych prowadzić będzie do dalszego obniżania efektywności produkcyjnej (i ekonomicznej) wykorzystania azotu.

Należy nadrobić zaniedbania w sferze organizacyjno-ekonomicznej, a szczególnie przeciwdziałać narastającemu zakwaszeniu gleb poprzez monitorowanie tego procesu oraz sukcesywnie ograniczanie go poprzez zabiegi agrotechniczne, zwłaszcza stosowanie nawozów wapniowych i wapniowo-magnezowych, których stosowanie uzależnione jest w znacznym stopniu od warunków pogodowych - agrotechnika powinna być dostosowana również do warunków glebowych i wymagań roślin.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Obowiązuje ochrona przed zainwestowaniem gleb pochodzenia organicznego, oczka wodne i torfowiska oraz pozostałe, rozległe, niezabudowane kompleksy rolne, w szczególności w klasach I-III.

Ochronie podlegają kompleksy leśne posiadające status lasów ochronnych, co dotyczy powierzchni 4765 ha (74% ogólnej pow. lasów); na obszarze gminy ustala się podporządkowanie funkcji produkcyjnej – funkcjom ochronnym.

Gospodarka leśna winna być prowadzona w sposób zapewniającym ciągłe spełnianie przez nich celów dla których zostały wydzielone, w szczególności poprzez:

- dbałość o stan zdrowotny i sanitarny lasów,
- preferowanie naturalnego odnowienia lasu,
- dbałość o utrzymanie naturalnych stosunków wodnych,
- ograniczenie stosowania zrębów zupełnych.

Gospodarka leśna i formy ochrony lasów w dalszym ciągu będą określane i realizowane:

- dla lasów państwowych - zgodnie z planem urządzenia lasów opracowanym przez Nadleśnictwo Nowa Dęba oraz Nadleśnictwo Rozwadów,
- dla lasów prywatnych i komunalnych - zgodnie z uproszczonymi planami urządzenia lasu.

4. ŚRODOWISKO NATURALNE - PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU

4.1. System powiązań ekologicznych – tereny otwarte.

Na terenie powiatu tarnobrzesckiego dotychczas nie ustanowiono wielko-przestrzennych i powierzchniowych form ochrony przyrody. Na obszarze gminy Grębów system powiązań ekologicznych tworzą ekosystemy leśne, ekosystemy łąkowe oraz wodne - doliny Łęgu i innych cieków - w postaci zarośli łęgowych.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Obszary powiązań ekologicznych winny być chronione przed zainwestowaniem ze względu na predyspozycje do pełnienia funkcji biotycznej w ramach systemu terenów otwartych i czynnych przyrodniczo - dla zapewnienia pożądanego przewietrzania, migracji gatunków oraz zachowania cennych gatunków flory i fauny.

4.2. Obszary i obiekty - prawnie chronione i proponowane do ochrony.

4.2.1. Obszary Chronionego Krajobrazu.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Na obszarze gminy Grębów nie wyznaczono wielko-przestrzennych form ochrony w postaci Obszarów Chronionego Krajobrazu oraz nie planuje się tego typu formy ochrony przyrody. Niemniej jednak, poprzez duże obszary leśne Puszczy Sandomierskiej gmina powiązana jest ekologicznie również z tymi formami ochrony, dlatego istotna jest ochrona terenów biologicznie czynnych.

4.2.2. Parki Krajobrazowe.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Na podstawie koncepcji opracowanej przez BULiGL - w ramach „Programu działań nad rozwojem ochrony przyrody i krajobrazu w województwie podkarpackim” Przemysł - 1999 r., projektuje się utworzenie Parku Krajobrazowego Puszczy Sandomierskiej kosztem Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz włączenie do tego Parku kompleksów leśnych położonych na północ od tego obszaru.

Istnieje prawdopodobieństwo włączenia części lasów położonych na południowym – wschodzie gminy Grębów do obszaru projektowanego Parku.

Zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, na terenie Parku muszą zostać zapewnione właściwe warunki życia mieszkańcom. Grunty rolne, leśne i inne

nieruchomości znajdujące się w granicach parku krajobrazowego pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu. Wokół parku krajobrazowego winna być utworzona otulina, zabezpieczająca park przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

Do czasu powołania projektowanego Parku Krajobrazowego Puszczy Sandomierskiej obowiązywać będą zasady zagospodarowania zgodne z przepisami szczególnymi dla poszczególnych obszarów (ustalenia planów urządzania gospodarstw leśnych oraz programów ochrony nadleśnictw, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i inne dokumenty), a po ich utworzeniu - zasady zgodne z planami ochrony w/w obszarów.

4.2.3. Rezerваты przyrody.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Na obszarze gminy Grębów projektuje się utworzenie rezerwatu "Stawy" celem ochrony interesującej ornitofauny o znaczeniu krajowym i międzynarodowym - zachowanie istniejącego od okresu międzywojennego znaturalizowanego, dużego kompleksu stawów rybnych w otoczeniu lasów i łąk. Projekt rezerwatu został złożony do zatwierdzenia w Ministerstwie OŚNiL.

Rezerwat "Stawy" w przeważającej części ma zostać utworzony na obszarze gminy Nowa Dęba. Całkowita powierzchnia rezerwatu ma wynieść 753,12 ha (na obszarze gminy Grębów liczba ta sięga ok. 11,0 ha stawów i łąk), pow. otuliny proj. rezerwatu wyniesie 1053,89 ha (na obszarze gminy Grębów ok. 185,0 ha). Jednocześnie proponuje się powiększenie projektowanego rezerwatu „Stawy” w postaci odrębnego fragmentu o pow. 46,58 ha. Teren ten został wskazany przez BULiGL o/Przemyśl, jako cenny pod względem przyrodniczym fragment lasu. Przedmiotem ochrony jest las na siedliskach wilgotnych: ols jesionowy, las mieszany wilgotny.

Do czasu powołania projektowanego rezerwatu "Stawy" obowiązywać będą zasady zagospodarowania zgodne z przepisami szczególnymi dla poszczególnych obszarów (ustalenia planów urządzania gospodarstw leśnych oraz programów ochrony nadleśnictw, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i inne dokumenty), a po ich utworzeniu - zgodne z planami ochrony.

4.2.4. Pomniki przyrody.

Na obszarze gminy Grębów ochroną pomnikową objęto pojedyncze okazy drzew. Ochronie konserwatorskiej podlegają również dawne parki dworskie oraz zabytkowe cmentarze wraz z ich drzewostanem.

Obiektami prawnie chronionymi w gminie Grębów z mocy ustawy o ochronie przyrody są pomniki przyrody żywej (pojedyncze drzewa i grupy drzew):

- **Stale:**

- **bez nr - lipa drobnolistna,**
(obok kapliczki przy drodze Tarnobrzeg – Stale – Grębów);
- **nr 39 - dąb szypułkowy - *Quercus robur*,**
(Nadleśnictwo Nowa Dęba, oddział leśny 203b) -
Uchwała Nr XXVIII/224/02 Rady Gminy w Grębowie z dnia 26 września 2002 r.;
- **nr 40 - dąb szypułkowy - *Quercus robur*,**
(Nadleśnictwo Nowa Dęba, oddział leśny 166k) -
Uchwała Nr XXVIII/224/02 Rady Gminy w Grębowie z dnia 26 września 2002 r.;
- **nr 26 - dąb szypułkowy - *Quercus robur*,**
(Nadleśnictwo Nowa Dęba, oddział leśny 203b) -
Uchwała Nr XXVIII/224/02 Rady Gminy w Grębowie z dnia 26 września 2002 r.;

- **Grębów:**

- **nr 421 - olsza czarna - Grębów-Wiry**
na gruncie prywatnym, dz. 8004/2 -
Rozporządzenie Wojewody Tarnobrzskiego Nr 6 z dnia 28.06.1991 r.;
- **nr 319 - sosna czarna - *Pinus nigra*, dz. 81/77 w parku podworskim,**
Zarządzenie nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 30 grudnia 1988 r.
(Dz. Urz. Woj. Tarnobrzskiego Nr 1, poz. 2 z dnia 10 stycznia 1989 r.);
- **nr 320 - platan klonolistny - *Platanus hispanica*, dz. 81/77
w parku podworskim,**
Zarządzenie nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 30 grudnia 1988 r.
(Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 1, poz.2 z dnia 10 stycznia 1989 r.);
- **nr 321 - klon srebrzysty - *Acer saccharinum*, dz. 81/77
w parku podworskim,**
Zarządzenie nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 30 grudnia 1988 r.
(Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 1, poz.2 z dnia 10 stycznia 1989 r.);
- **nr 322 - dąb szypułkowy - *Quercus robur*, dz. 81/77
w parku podworskim,**
Zarządzenie nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 30 grudnia 1988 r.
(Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 1, poz.2 z dnia 10 stycznia 1989 r.);
- **nr 323 zespół 4(5) sosen czarnych - *Pinus nigra*, dz. 81/77
w parku podworskim,**
Zarządzenie nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 30 grudnia 1988 r.
(Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 1, poz.2 z dnia 10 stycznia 1989 r.);
- **nr 324 - dąb szypułkowy - *Quercus robur*,**
(Nadleśnictwo Rozwadów, Leśnictwo Żupawa, oddział leśny 64k) -
Uchwała Rady Gminy w Grębowie Nr XIII/107/2008 z dnia 27 marca 2008 r.

- **Jamnica:**

- **nr 419 - zespół 6 dębów szypułkowych - Jamnica-Borek**
(Nadleśnictwo Rozwadów, Leśnictwo Żupawa, oddział leśny 67c) -
Rozporządzenie Wojewody Tarnobrzskiego Nr 6 z dnia 28.06.1991 r.
(Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 9, poz. 187 z dnia 28 czerwca 1991 r.);
- **nr 420 - zespół 4 dębów szypułkowych - Borek**
(Nadleśnictwo Rozwadów, Leśnictwo Żupawa, oddział leśny 67c),
w sąsiedztwie stawów hodowlanych -
Rozporządzenie Wojewody Tarnobrzskiego Nr 6 z dnia 28.06.1991 r.
(Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 9, poz. 187 z dnia 28 czerwca 1991 r.).

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

W stosunku do pomników przyrody zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie przyrody, zabrania się:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym;
- uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- umieszczania tablic reklamowych.

Zakazy, o których mowa powyżej, nie dotyczą:

- prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody;
- realizacji inwestycji celu publicznego;
- zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- likwidowania zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

4.2.5. Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt.

**Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt -
realizowana jest zgodnie z Rozporządzeniami Ministra Środowiska:**

- z dnia 16 maja 2005 r. (Dz. U. Nr 94, poz.795) w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000,
- z dnia 9 lipca 2004 r. (Dz. U. Nr 168, poz. 1764) w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną,
- z dnia 28 września 2004 r. (Dz. U. Nr 220, poz. 2237) w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną,
- z dnia 9 lipca 2004 r. (Dz. U. Nr 168, poz. 1765) w sprawie dziko występujących grzybów objętych ochroną.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Zgodnie z przywołanymi powyżej rozporządzeniami w stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków, respektowane są następujące zakazy:

- 1) zrywania, niszczenia i uszkodzenia;
- 2) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej i gleby w ostojach;
- 4) pozyskiwania, zbioru, przetrzymywania, posiadania, preparowania i przetwarzania całych roślin i ich części;

- 5) zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny roślin żywych, martwych, przetworzonych i spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych;
- 6) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa roślin żywych, martwych, przetworzonych i spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych.

W stosunku do dziko występujących grzybów z reguły respektowane są następujące zakazy:

- 1) zrywania, niszczenia i uszkodzania;
- 2) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych,
- 4) stosowania środków chemicznych,
- 5) niszczenia ściółki leśnej i gleby w ostojach,
- 4) pozyskiwania i zbioru.

W stosunku do dziko występujących zwierząt respektowane są następujące zakazy:

- 1) zabijania, okaleczania, chwytania, transportu, pozyskiwania, przetrzymywania, a także posiadania żywych zwierząt;
- 2) zbierania, przetrzymywania i posiadania zwierząt martwych, w tym spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych;
- 3) niszczenia ich jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych;
- 4) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 5) niszczenia ich gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień;
- 6) wybierania, posiadania i przechowywania ich jaj;
- 7) wyrabiania, posiadania i przechowywania wydmuszek;
- 8) preparowania martwych zwierząt lub ich części, w tym znalezionych;
- 9) zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny zwierząt żywych, martwych, przetworzonych i spreparowanych oraz ich części produktów pochodnych;
- 10) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa zwierząt żywych, martwych, przetworzonych i spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych;
- 11) umyślnego płoszenia i niepokojenia;
- 12) fotografowania, filmowania i obserwacji mogących powodować płoszenie lub niepokojenie ptaków,
- 13) przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
- 14) przemieszczania urodzonych i hodowanych w niewoli do stanowisk naturalnych.

4.2.6. Obszary ochronne Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w gminie Grębów - ustanowione.

Ochronę prawną dla wartości i zasobów przyrodniczych obszaru gminy zastosowano poprzez włączenie 18 606,5 ha jej obszaru (blisko 100% ogólnej powierzchni - 99,88%) w granice obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 OSO „Puszcza Sandomierska” o kodzie PLB180005 - ustanowionego na obszarze północnego Podkarpacia Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004 r. Nr 229, poz. 2313 z późn. zm., Dz. U. z 2007 r. Nr 179 poz. 1275 i Dz. U. z 2008 r. Nr 198 poz. 1226), na który składają się głównie rozległe kompleksy leśne dawnej puszczy, będące siedliskiem wielu chronionych gatunków ptaków.

• **Podstawowym celem utworzenia obszaru OSO na obszarze gminy Grębów jest ochrona:**

- populacji dziko występujących gatunków ptaków - utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk - zgodnie z wymogami ekologicznymi,
- różnorodności biologicznej - przywracanie zniszczonych biotopów oraz tworzenie biotopów,
- cennych kompleksów gruntów ornych, łąk, pastwisk i muraw - przed zarastaniem i zalesianiem oraz wycinaniem starych dziuplastych drzew,
- przed nadmierną intensyfikacją gospodarki rolnej,
- przed niekontrolowanymi działaniami w zakresie: wędkowania, polowań, urbanizacji, powstawania dzikich wysypisk śmieci, użytkowaniem terenów polygonowych, eksploatacją złóż surowców.

• **W Załączniku I Dyrektywy Ptasiej wymienione zostały gatunki chronionych, występujących tu ptaków:**

nur rdzawoszyi, nur czarnoszyi, bąk, bączek, ślepowron, czapla biała, czapla purpurowa, bocian czarny, bocian biały, podgorzałka, trzmielojad, kania czarna, bielik, gadożer, błotniak stawowy, orlik krzykliwy, rybołów, kobczyk, sokół wędrowny, kropiatka, zielonka, derkacz, żuraw, batalion, dubelt, rybitwa rzeczna, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, lelek, zimorodek, kraska, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, dzięcioł białogrzbiety, lerka, świergotek polny, podróżniczek, jarzębatka, muchołówka mała, gąsiorek, ortolan, cietrzew, dzięcioł białoszyi.

• **Do ptaków migrujących, chronionych, regularnie tu występujących a nie wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej należą:**

perkozek, perkoz rdzawoszyi, gęgawa, płaskonos, gągoł, nurogęś, pustułka, kobuz, kszczyk, słonka, rycyk, kulik mniejszy, kulik wielki, samotnik, turkawka, dudek, krętogłów, dzięcioł zielony, słowik szary, świerszczak, strumieniówka, brzęczka, wąsatka, srokosz, potrzuszc (dane zaktualizowano w 2009 r.).

• **Ważne dla Europy typy chronionych siedlisk przyrodniczych (z Zał. I Dyr. Siedliskowej), w tym siedliska priorytetowe:**

- wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (Corynephorus, Agrostis),

- starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion,
- suche wrzosowiska (Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion),
- ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae) *,
- zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion),
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris),
- torfowiska wysokie, zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji,
- żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion),
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny Galio-Carpinetum, TilioCarpinetum,
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe) *.

• **Ważne dla Europy gatunki zwierząt**

(z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej), w tym gatunki priorytetowe:

- nur czarnoszyi - ptak
- nur rdzawoszyi - ptak
- bąk - ptak
- bączek - ptak
- perkoz rogaty - ptak
- ślepowron - ptak
- czapla biała - ptak
- czapla purpurowa - ptak
- bocian biały - ptak
- bocian czarny - ptak
- podgorzałka - ptak
- trzmielojad - ptak
- bielik - ptak
- kania czarna - ptak
- błotniak stawowy - ptak
- gadożer - ptak
- orlik krzykliwy - ptak
- rybołów - ptak
- kobczyk - ptak
- sokół wędrowny - ptak
- kropiatka - ptak
- zielonka - ptak
- derkacz - ptak
- żuraw - ptak
- batalion - ptak
- dubelt - ptak
- rybitwa zwyczajna (rzeczna) - ptak
- rybitwa czarna - ptak
- rybitwa białowąsa - ptak
- lelek - ptak

- zimorodek - ptak
- kraska - ptak
- dzięcioł zielonosiwy - ptak
- dzięcioł czarny - ptak
- dzięcioł białogrzbiety - ptak
- dzięcioł średni - ptak
- lerka - ptak
- świergotek polny - ptak
- podróżniczek - ptak
- jarzębatka - ptak
- muchołówka mała - ptak
- gąsiorek - ptak
- ortolan - ptak
- cietrzew (podgatunek kontynentalny) - ptak
- dzięcioł białoszyi - ptak
- bóbr europejski - ssak
- wilk - ssak
- wydra - ssak
- jelonek rogacz - bezkręgowiec

• Wytyczne do planów miejscowych.

W obrębie uznanych obszarów specjalnej ochrony, zgodnie z art. 33.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 88 z późn. zm.), w tym z ustawą z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1237) o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz innych ustaw, zabrania się (z wyjątkiem nadrzędnego interesu publicznego) podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 - w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- 3) pogarszać integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

4.2.7. Obszary ochronne Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w gminie Grębów - potencjalne.

Kompleksy stawów - występujące na obszarze gminy Grębów wraz terenami przyległymi - w miejscowościach Jamnica oraz Wydrza oraz północny odcinek rzeki Łęg zostały zaproponowane do objęcia szczególną ochroną, jako potencjalne obszary ochrony siedlisk SOO pn. "Uroczyska Puszczy Sandomierskiej".

Przedmiotowy projekt w ramach sieci ochrony Natura 2000 został zgłoszony został przez organizacje pozarządowe (Shadow List 2008).

Celem ochrony w/w obszarów jest zachowanie najbogatszych fragmentów Puszczy Sandomierskiej, które wykazują duże nagromadzenie chronionych siedlisk (23 typy) i gatunków (19) z Załączników I i II Dyrektywy Siedliskowej.

• Wytyczne do planów miejscowych.

W obrębie potencjalnych obszarów specjalnej ochrony, zgodnie z art. 33.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 88 z późn. zm.), w tym z ustawą z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1237) o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz innych ustaw, zabrania się (z wyjątkiem nadrzędnego interesu publicznego) podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 - w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- 3) pogarszać integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

5. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

5.1. Podstawowe rodzaje działań w zakresie ochrony dóbr kultury.

Obowiązuje ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej – w znaczeniu objętym Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), w tym – ochrona podstawowych zasobów dziedzictwa kulturowego (archeologii, historii, układów ruralistycznych oraz urbanistycznych, architektury i budownictwa, zabytków ruchomych (wyposażenia obiektów zabytkowych), etnografii i krajobrazu, elementów małej architektury) w celu zachowania wiedzy historycznej i kontynuacji tradycji kulturowych poprzez:

- kształtowanie regionalnego wyrazu architektonicznego osadnictwa;
- utrzymanie form kultury niematerialnej (nazewnictwa, obyczajów),
- zachowanie form kultury materialnej (obiektów i zespołów zabytkowych),
- zachowanie cech dziedzictwa kulturowego,
- utrzymanie historycznych powiązań w kontekście terytorialnym oraz ochrona wartościowych układów urbanistycznych i form architektonicznych,
- zachowanie tradycyjnych cech budownictwa - w aspekcie skali i form zabudowy (wprowadzanie we współczesnym budownictwie gabarytów, form, materiałów i detali przenoszących miejscowe tradycje), charakteru sieci drogowej (wpisanej w krajobraz) i lokalnego ukształtowania terenu),
- umiejętne wykorzystanie obiektów i zespołów zabytkowych dla celów turystycznych i innych (w porozumieniu z WKZ),
- dbałość o stan zachowania najcenniejszych wyznaczników kulturowych gminy kształtujących poczucie lokalnej tożsamości mieszkańców,
- utrzymanie krajobrazu otwartego charakteryzującego się wartościowymi powiązaniami,
- świadome kształtowanie współczesnego krajobrazu kulturowego w oparciu o rodzime uwarunkowania historyczne (kulturę "łasowiaków");
- przeciwdziałanie degradacji krajobrazu kulturowego poprzez prawidłowe kształtowanie nowych siedisk i zespołów osadniczych oraz właściwe sytuowanie nowo powstających obiektów na działkach,
- indywidualna ochrona obiektów i zespołów wpisanych do rejestru oraz z ewidencji zabytków wraz z ochroną krajobrazu,
- ochrona warunków przyrodniczych, widokowych, funkcjonalnych w obrębie przedpola widokowego cennych obiektów i zespołów zabytkowych,
- dbałość o zachowanie powiązań widokowych, panoram, sylwet i dominant architektonicznych wartościowych obiektów i zespołów z krajobrazem,
- przeciwdziałanie „zanikaniu” obiektów z ewidencji zabytków - poprzez właściwą adaptację do nowych funkcji, stanowiącą jednocześnie formę ochrony zabytkowej substancji,
- ochronę sakralnych obiektów małej architektury - kapliczek, figur i krzyży przydrożnych oraz ich bezpośredniego otoczenia,

- zabezpieczenie stosownego nadzoru nad procesami konserwatorskimi uprawnionym jednostkom gospodarczym.

Wskazuje się działania, mające na celu utrzymanie krajobrazu kulturowego i zabytków w dobrym stanie i zagospodarowanie odpowiednie do ich wartości i cech użytkowych oraz zapewnienie ich funkcjonowania w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym gminy, w tym określenie:

- obszarów, dla których należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz programy ochrony i rewaloryzacji lub rewitalizacji,
- obiektów i obszarów, które powinny uzyskać ustawową formę ochrony,
- **zasad gospodarowania w obrębie stref ochrony konserwatorskiej, w tym:**
 - ochrony obowiązującej w granicach stref (w tym warunków użytkowania obiektów i obszarów zabytkowych),
 - kształtowania sąsiedztwa obiektów zabytkowych,
 - ochrony krajobrazu kulturowego,
 - realizacji inwestycji w granicach stref ochrony archeologicznej,
- **zasad polityki przestrzennej zapewniającej likwidację czynników mających negatywny wpływ na stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz prowadzącej do zachowania i poprawy stanu dziedzictwa kulturowego,**
- **zadań w zakresie włączania dziedzictwa kulturowego i zabytków w życie społeczno-gospodarcze gminy.**

5.2. Zadania administracji publicznej oraz właścicieli lub posiadaczy zabytków.

Obowiązuje zasada kontynuacji tradycyjnego zagospodarowania przestrzennego oraz wartościowej struktury krajobrazu kulturowego – w znaczeniu objętym Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.).

- **Ochrona zabytków – zadanie organów administracji publicznej - art. 4:**
 - 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
 - 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
 - 3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
 - 4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
 - 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
 - 6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.
- **Opieka nad zabytkiem – zadanie właściciela bądź posiadacza zabytku - art. 5:**
 - 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
 - 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;

- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

- **Zadania samorządów związane z ochroną zabytków - art. 19:**

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się, ochronę:

- 1) zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
- 2) innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;
- 3) parków kulturowych.

- **art. 22. ust. 4.:**

Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy.

- **art. 87. ust. 1.:**

Zarząd województwa, powiatu lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat odpowiednio wojewódzki, powiatowy lub gminny program opieki nad zabytkami.

- **art. 87. ust. 2.:**

Programy, o których mowa w ust. 1, mają na celu, w szczególności:

- 1) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- 2) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- 3) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- 4) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego; podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- 5) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- 6) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

- **art. 87. ust. 3.:**

Wojewódzki, powiatowy i gminny program opieki nad zabytkami przyjmuje odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu i rada gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

- **Zgodnie z art. 6 ust. 1. w/w ustawy ochronie i opiece podlegają:**

- 1) **zabytki nieruchome będące w szczególności:**

- krajobrazami kulturowymi,
- układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
- dziełami architektury i budownictwa,
- dziełami budownictwa obronnego,
- obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,

- cmentarzami,
- parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
- miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne,
bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;

2) zabytki archeologiczne będące w szczególności:

- pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
- cmentarzyskami,
- kurhanami,
- reliktnami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

• Zgodnie z art. 7 w/w ustawy formami ochrony zabytków są:

- 1) wpis do rejestru zabytków,
- 2) uznanie za pomnik historii,
- 3) utworzenie parku kulturowego,
- 4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się m.in. przy sporządzaniu i aktualizacji studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (art. 18 ust.1 w/w ustawy). W szczególności ochronę uwzględnia się dla (art. 19 ust. 1 w/w ustawy):

- 1) zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- 2) innych zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków
- 3) parków kulturowych.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy ustala się, w zależności od potrzeb - strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują ograniczenia, zakazy i nakazy mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków (art. 19 ust. 3 w/w ustawy).

Gmina Grębów nie posiada gminnej ewidencji zabytków, ani gminnego programu opieki nad zabytkami dlatego jako obowiązujący - w niniejszym studium uznaje się wykaz obiektów znajdujących się w ewidencji konserwatorskiej.

W odniesieniu obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków (tj. zabytków nieruchomych i stanowisk archeologicznych), zgodnie z art. 36 ust. 1 w/w ustawy, obowiązuje uzyskanie pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków m.in. na:

- 1) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru,
- 2) wykonywania robót budowlanych w otoczeniu zabytku,
- 3) prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru,
- 4) prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru,

- 5) prowadzenie badań archeologicznych,
- 6) przemieszczanie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru,
- 7) dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru,
- 8) zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku,
- 9) umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1.

5.3. Wytyczne do planów miejscowych wynikające z programów regionalnych i lokalnych.

W zakresie:

1. integracji ochrony zabytków z ochroną przyrody –

należy uwzględnić problematykę form zabudowy tradycyjnej oraz nawiązywania w nowych budynkach do lokalnych form i materiałów, jak również zasady wprowadzania na obszar gminy wielko-powierzchniowych inwestycji;

2. rewitalizacji i rewitalizacji układów urbanistycznych (koncentracji osadniczych):

- **projekty rewitalizacji i rewitalizacji centrów osadniczych winny dotyczyć:**

- zachowania kompozycyjnych wartości zespołu wewnątrz architektoniczno-krajobrazowych;
- rekompozycji wewnątrz urbanistycznych zdegradowanych przez: nową zabudowę niedostosowaną do zabytkowego otoczenia, zaniedbania w utrzymaniu i konserwacji obiektów zabytkowych oraz nieodpowiednie zagospodarowanie terenu;
- ochrony ekspozycji charakterystycznych układów kompozycyjnych wewnątrz urbanistycznych oraz sylwety miasta poprzez zachowanie kierunków, ciągów i punktów widokowych;

- **projekty programów rewitalizacji uwzględniać powinny:**

- historyczne i współczesne potrzeby funkcjonalne, w tym m.in. funkcję reprezentacyjną, umożliwiającą organizowanie uroczystości patriotycznych i religijnych, imprez rozrywkowych itp., funkcję rekreacyjną (miejsce spotkań i odpoczynku mieszkańców i turystów), a także tradycyjną funkcję handlową (w zależności od lokalnej tradycji i potrzeb w tym względzie);
- uporządkowanie ruchu kołowego, uwzględniającego ograniczenie uciążliwości komunikacji w ramach układów kompozycyjnych placów rynkowych;

- **projekty rewitalizacji obszarów poprzemysłowych winny dotyczyć:**

- przedsięwzięć na obszarach i w obiektach rewitalizowanych, służących ich adaptacji do wskazanych potrzeb,
- rekultywacji terenów zdegradowanych,
- przedsięwzięć służących wypromowaniu obszarów i obiektów rewitalizowanych;

3. ochrony układów ruralistycznych:

- dążenie do zapewnienia ochrony prawnej najcenniejszym układom przestrzennym wsi poprzez wpis do rejestru zabytków i uwzględnienie ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;

4. zapobiegania dalszemu rozpraszaniu osadnictwa, ochrony historycznie ukształtowanych układów ruralistycznych, poprawy ładu przestrzennego wsi:

- ochrona historycznie ukształtowanego układu dróg na wsi, relacji przestrzennych pomiędzy zespołami zabytkowej zabudowy;
- wypełnianie zabudową wolnych działek budowlanych w obszarach centrów wsi i małych miast oraz historycznych siedlisk w zgodzie z kompozycją danego układu i gabarytami tworzącej go zabudowy;
- wyznaczanie w planach miejscowych nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową na zasadzie kontynuacji historycznych siedlisk;
- wspieranie uzbrajania terenów ze środków publicznych jedynie dla obszarów o określonej intensywności zagospodarowania;
- przeciwdziałanie rozdrabnianiu historycznych podziałów własnościowych;
- zachowywanie panoram oraz przedpola widokowego chronionych obiektów;

5. przestrzegania zasad dotyczących dostosowania nowej zabudowy i infrastruktury do warunków krajobrazowych i tradycji miejscowego budownictwa:

- nawiązywanie w nowoprojektowanej architekturze do lokalnych wzorów i materiałów (regionalizm) i konsekwentnego egzekwowania prawa w tym zakresie;
- opracowanie systemu projektowania oraz realizacji budownictwa współczesnego (katalogi form regionalnych) dostosowanych do terenu i miejscowej tradycji budowlanej; projekty winny nawiązywać bryłą, układem funkcjonalnym, formą dachów i zastosowanym detalem architektonicznym do lokalnych cech budownictwa;
- wprowadzenie fachowego nadzoru i doradztwa (na etapie projektowania) przy nowo wznoszonych kościołach, kaplicach i plebaniach, zwłaszcza na terenie małych miast i wsi, których skala i charakter często w sposób wyjątkowo rażący jest nie dostosowana do miejscowego krajobrazu i tradycji kulturowej; nie należy wznosić nowych kościołów w bezpośrednim sąsiedztwie kościołów zabytkowych.

6. ŚRODOWISKO KULTUROWE - PRAWNE FORMY OCHRONY ZASOBÓW I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

6.1. Wytyczne do planów miejscowych wynikające z ustaleń Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

6.1.1. Strefa zachowanych obiektów i obszarów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Obowiązuje ścisła ochrona obiektów i obszarów wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Podkarpackiego Konserwatora Zabytków - wg poniższego wykazu:

- **Miejscowość Grębów:**

A1) Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha Biskupa -

nr rejestru 433/A z dnia 18.04.1991 r., w tym:

- świątynia, murowana - wzniesiona w latach 1912-1925,
- ogrodzenie z bramą, murowo-żeliwne z II poł. XIX w.,
- starodrzew.

(wprowadza się obowiązek ochrony otoczenia kościoła parafialnego eksponowanego z przebiegającej drogi Tarnobrzeg – Stalowa Wola (utrzymanie odpowiedniej skali zabudowy).

A2) Kaplica grobowa rodu Dolańskich

(na cmentarzu parafialnym, rzymsko-katolickim) -

nr rejestru 334/A z dnia 19.10.1989 r.

A3) Zespół pałacowy rodu Dolańskich w Grębowie -

nr rejestru 912/A z dnia 31.05.1975 r. oraz 88/A z dnia 20.05.1977 r., w tym:

- pałac, murowany - z I poł. XIX w.
- oranżeria, murowana - z II poł. XIX w.,
- ogrodzenie, murowo-żeliwne - z I poł. XIX w.,
- brama wjazdowa, murowana - z I poł. XIX w.

A4) Park krajobrazowy z ok. połowy XIX w. -

nr rej. 7/ZP z dnia 2.09.1948 r., w tym:

- brama - neogotycka, murowana,
- starodrzew.

A5) Nagrobek ś. p. Jana Gila, zm. w 1896 r.

(na cmentarzu parafialnym, rzymsko-katolickim) -

nr rejestru B-195 z dnia 22 marca 1977 r.

A6) Stanowisko nr 4 - osada neolityczna i cmentarzysko kultury łużyckiej -

na dz. nr ew. 2099, 2100 lw.h.817 - nr rejestru 511/A z dnia 17 grudnia 1969 r.

A7) Stanowisko nr 2 - cmentarzysko kultury łużyckiej -

na dz. nr ew. 3322 lw.h.817, 1091, 3194 - nr rejestru 542/A z dnia 21.12.1969 r.

- **Miejscowość Stale:**
- A8) Kapliczka przydrożna z 1872 r. -**
nr rejestru 192/A z dnia 28.02.2007 na dz. nr ew. 1121.
- **Miejscowość Wydrza:**
- A9) Cmentarz wojenny z okresu I wojny światowej**
z grobami żołnierzy austriackich poległych w 1915 r. -
położony pośród pól, na południe od drogi lokalnej Krawce - Wydrza
nr rejestru 402/A z dnia 19.10.1989 r.

W Strefie Ścisłej Ochrony Konserwatorskiej (oznaczonej w Studium 5a-KA):

Zakazuje się:

- wprowadzania wielkokubaturowych oraz wielkoprzestrzennych obiektów budowlanych, w tym m. in. obiektów infrastruktury technicznej (z wyjątkiem przypadków szczególnych i inwestycji z zakresu łączności publicznej, których realizacja winna być prowadzona wg warunków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz zgodnie z przepisami odrębnymi),
- dewastacji obiektów zabytkowych,
- dewastacji zieleni naturalnej oraz pomnikowych obiektów i zbiorowisk roślinnych – towarzyszących zabytkowym obiektom.

Nakazuje się:

- uwzględnienie stanowiska konserwatorskiego przy wszelkich zamierzeniach inwestycyjnych dotyczących zagospodarowania, przebudowy i remontów zabytkowych obiektów oraz podejmowanie tych zamierzeń wg warunków określonych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – **po przedłożeniu przez osoby uprawnione** – koncepcji architektoniczno-urbanistycznej projektowanych przedsięwzięć,
- ochronę terenów i obiektów strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej w granicach własności i ogrodzenia poszczególnych działek;
- poprawę stanu zachowania oraz przywracanie zabytkowych obiektów i obszarów do jak najlepszego stanu, w tym przeprowadzenie prac konserwatorskich w szczególności – opracowanie planu uporządkowania chronionych obiektów i obszarów, w obrębie których należy:
 - porządkować nawierzchnie traktów pieszych,
 - wprowadzać elementy zieleni na zasadzie świadomej kompozycji z zastosowaniem odpowiedniego składu gatunkowego roślin,
 - kształtować obiekty i elementy małej architektury – w zakresie formy i rozwiązań materiałowych w sposób nawiązujący do form otoczenia – z uwzględnieniem rangi miejsca lokalizacji,
 - przeprowadzanie prac konserwatorskich w sposób, aby kompozycyjnie oraz historycznie – w zakresie formy i zastosowanych materiałów, wpisywały się w historyczne uwarunkowania oraz dotychczasowe, pozytywnie przeprowadzone rozwiązania,
- ochronę zabytkowego drzewostanu, w tym pojedynczych drzew i grup roślinności o charakterze pomnikowym,
- wszelkie działania wobec obszarów i obiektów zabytkowych, o których mowa w ust. 1, należy podejmować zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Dopuszcza się:

- dotychczasowy sposób zagospodarowania chronionych terenów (w granicach własności i ogrodzenia poszczególnych działek)
- konserwację, remonty, względnie rewaloryzację zabytkowych założeń lub ich elementów, przez osoby uprawnione.

6.1.2. Strefa zachowanych obiektów i obszarów zabytkowych z ewidencji zabytków (poza rejestrem) prowadzonego przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Obowiązuje ochrona obiektów i obszarów z ewidencji Wojewódzkiego Podkarpackiego Konserwatora Zabytków - wg poniższego wykazu:

- E1) Kapliczka przy drodze Grębów - Piaski, murowana XIX/XX w.
E2) Dworzec kolejowy, murowany, ok.1900 r.
E3) Zespół folwarczny, dawny PGR Grębów:
a) szkoła, później dom nr 754, murowany, 2 poł. XIX w.
b) rządówka, później dom nr 760, murowany, 2 poł. XIX w.
c) czworak, później dom nr 755, murowany, 2 poł. XIX w.
d) czworak, później dom nr 75, murowany, 2 poł. XIX w.
e) czworak, później dom nr 758, murowany, 2 poł. XIX w.
f) czworak, później dom nr 760, murowany, 2 poł. XIX w.
g) czworak, później dom nr 764, murowany, 2 poł. XIX w.
h) czworak, później dom nr 766, murowany, 2 poł. XIX w.
i) czworak, później dom nr 767, murowany, 2 poł. XIX w.
j) czworak, później dom nr 768, murowany, 2 poł. XIX w.
k) czworak, później dom nr 769, murowany, 2 poł. XIX w.
l) czworak, później dom nr 770, murowany, 2 poł. XIX w.
ł) czworak, później dom nr 771, murowany, 2 poł. XIX w.
m) czworak, później dom nr 772, murowany, 2 poł. XIX w.
n) obora I, murowana, 2 poł. XIX w.
o) obora II, murowana, 2 poł. XIX w.
p) budynek gospodarczy, murowany, 2 poł. XIX w.
r) budynek gospodarczy, murowany, 2 poł. XIX w.
s) lodownia, murowana, 2 poł. XIX w.
t) piwnica, murowana, 2 poł. XIX w.
u) stodoła, murowana, 2 poł. XIX w.
w) spichlerz, murowany, 2 poł. XIX w.
x) gorzelnia, murowana, 2 poł. XIX w.
y) kuźnia, murowana, 2 poł. XIX w.
E4) Zagroda nr 22, dom, obora, stodoła, drewniane, I. 20-te XX w.
E5) Zagroda nr 33, dom, 2 obory, stodoła, drewniane, pocz. XX w.
E6) Zagroda nr 48, dom, obora, stodoła, drewniane, I. 20-te XX w.
E7) Zagroda nr 78, dom, obora, komórka, drewniane, I. 20-te XX w.
E8) Zagroda nr 268, dom, obora, drewniane, I. 20-te XX w.
E9) Zagroda nr 390, dom, obora, piwnica, drewniane, pocz. XX w.
E10) Zagroda nr 440, dom, obora, drewniane, pocz. XX w.
E11) Dom nr 28, drewniany, I. 20-te XX w.
E12) Dom nr 37, drewniany, I. 20-te XX w.

- E13) Dom nr 59, drewniany, l. 20-te XX w.
- E14) Dom nr 88, drewniany, l. 20-te XX w.
- E15) Dom nr 94, drewniany, l. 20-te XX w.
- E16) Dom nr 106, drewniany, l. 20-te XX w.
- E17) Dom nr 109, drewniany, l. 20-te XX w.
- E18) Dom nr 115, drewniany, l. 20-te XX w.
- E19) Dom nr 116, drewniany, l. 20-te XX w.
- E20) Dom nr 127, obora, drewniane, l. 20-te XX w.
- E21) Dom nr 401, drewniany, l. 30-te XX w.
- E22) Dom nr 453, drewniany, IX/XX w.

W Strefie Ochrony Konserwatorskiej (oznaczonej w Studium 5b-KB) obowiązuje:

- kontynuacja historycznych struktur osadnictwa oraz ich historycznej funkcji – koncentrowanie nowej zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych, zgodnie z układem tradycyjnym z utrzymaniem drobnej skali i dotychczasowej intensywności zabudowy oraz stosowanie tradycyjnych, lub nawiązujących do tradycyjnych – rozwiązań architektonicznych,
- ochrona obiektów historycznych o wartości lokalnej lub miejsca (tradycyjne nazwy).

Zakazuje się:

- wprowadzania w bezpośrednim otoczeniu zabytków wielkokubaturowych oraz wieloprzestrzennych obiektów budowlanych, w tym m. in. obiektów infrastruktury technicznej (z wyjątkiem przypadków szczególnych i inwestycji z zakresu łączności publicznej, których realizacja winna być prowadzona wg warunków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz zgodnie z przepisami odrębnymi),
- dewastacji zabytków oraz zieleni naturalnej i tradycyjnej, towarzyszącej obiektom zabytkowym.

Dopuszcza się:

- dotychczasowy sposób zagospodarowania strefy (w granicach własności i ogrodzenia poszczególnych działek),
- nową kompozycję zagospodarowania strefy poprzez wprowadzanie nowych elementów przestrzennych na terenach wyznaczonych planem do zabudowy, podporządkowanych zabytkowej strukturze zespołu,
- wszelkie działania wobec obszarów i obiektów zabytkowych, o których mowa w ust. 1, należy podejmować zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

6.1.3. Strefa Ekspozycji Krajobrazowej.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

W Strefie Ekspozycji Krajobrazowej (oznaczonej w Studium 5c-KE) obejmującej otoczenie założenia pałacowo-parkowego rodu Dolańskich w Grębowie obowiązuje:

- ochrona powiązań krajobrazowych,
- prowadzenie wszelkiej działalności inwestycyjnej wg warunków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Zakazuje się:

- wprowadzania zabudowy kubaturowej, w tym m. in. obiektów infrastruktury technicznej (z wyjątkiem inwestycji z zakresu łączności publicznej - w przypadkach szczególnych, których realizacja winna być prowadzona

wg warunków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz zgodnie z przepisami odrębnymi),

- dewastacji obiektów i obszarów zabytkowych.

6.1.3. Strefa Ochrony Archeologicznej (W) stanowisk z ewidencji prowadzonej przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Obowiązuje ochrona stanowisk archeologicznych z ewidencji Wojewódzkiego Podkarpackiego Konserwatora Zabytków - wg poniższego wykazu:

- **Paleolit - starsza epoka kamienia:**

- Sulechów Nowy - stan. 10/93-75,
- Sulechów Nowy - stan. 11/93-75,
- Jamnica - stan. 22/91-75,
- Wydrza - Klonowe - stan. 4/93-74,
- Wydrza - stan. 13/93-75,
- Wydrza - stan. 14/93-75,
- Wydrza - stan. 15/93-75,
- Wydrza - stan. 59/92-74,
- Wydrza - Obórki - stan. 58/92-74,
- Stale-Bukie - stan 1/93-74,
- Stale-Bukie - stan 2/93-74,
- Jeziórko - Zajezerze - stan. 41/92-74,
- Jeziórko - stan. 7/93-74,
- Jeziórko - stan. 8/93-74,
- Jeziórko - stan. 9/93-74,
- Krawce - stan. 2/93-75.

- **Mezolit - środkowa epoka kamienia:**

- Jamnica - stan. 23/91-75,
- Zabrze - 62/91-75,
- Krawce - Sulechów Stary - stan. 27/92-75,
- Krawce - stan. 16/93-75 (kultura janisławicka),
- Grębów - stan. 22/92-75,
- Grębów - stan. 42/92-75,
- Grębów - stan. 9/92-75,
- Jeziórko - Zajezerze - stan. 47/92-74,
- Jeziórko - Zajezerze - stan 44/92-74,
- Wydrza - stan. 7/93-75,
- Wydrza - Obórki - stan. 56/92-74.

- **Neolit - młodsza epoka kamienia:**

- Jamnica - stan. 44/91-75,
- Jamnica - stan. 45/91-75,
- Wydrza-Klonowe - stan. 5/93-74,
- Żupawa - stan. 26/91-74,
- Żupawa - stan. 18/92-74,
- Żupawie - stan. 18/92-74,
- Jeziórko - stan. 3/92-74,

- Jeziórko - stan. 3/92-74,
- Jeziórku - stan. 36/92-74,
- Jeziórko - Królewsczyzna - stan. 24/92-74,
- Jeziórku - Królewsczyźnie - stan. 24/92-74,
- Jeziórko-Zajezerze - stan. 53/92-74.
- Grębów - stan. 5/92-75.
- **Eneolit - osadnictwo kultury pucharów lejkowatych:**
 - Zabrze Dolne - stan. 51/91-75,
 - Zabrze Dolne - stan. 52/91-75,
 - Zabrze - stan. 65/91-75,
 - Zabrze - stan. 67/91-75,
 - Jamnica - stan. 14/92-75,
 - Jamnica - 15/92-75,
 - Jamnica - 32/92-75,
 - Grębów - stan. 19/92-75,
 - Grębów - stan. 38/92-75,
 - Krawce - stan. 1/93-75,
 - Krawce - stan. 4/93-75,
 - Wydrza - stan. 12/93-75),
 - Żupawa - stan. 22/02-74,
 - Grębów-Sokół - stan. 28/92-74,
 - Jeziórko - stan. 2/92-74,
 - Jeziórko - Królewsczyzna - stan. 25/92-74,
- **Eneolit - osadnictwo kultury amfor kulistych:**
 - Krawce - stan. 17/93-75,
 - Jeziórko - stan. 6/92-74.
- **Eneolit - osadnictwo kultury ceramiki sznurowej:**
 - Krawce - stan. 3/93-75.
 - Sulechów Nowy - stan. 11/93-75,
 - **Grębów - stan. 2/92-75 (wpisane do rejestru),**
 - Grębów - stan. 3/92-75,
 - Grębów - stan. 17/92-75,
 - Grębów - stan. 43/92-75,
 - Wydrza - stan. 25/92-75,
 - Wydrza - stan. 30/92-75,
 - Wydrza - stan. 31/92-75,
 - Wydrza - stan. 36/92-75,
 - Krawce - stan. 28/92-75
 - Krawce - stan. 29/92-75,
 - Jeziórko - stan. 69/92-74,
 - Stale-Siedlisko - stan. 10/92-74,
 - Stale-Siedlisko - stan. 11/92-74,
 - Stale - stan. 13/92-74,
 - Żupawa - stan. 14/92-74,
 - Żupawa - 16/92-74,
 - Żupawa - 17/92-74,
 - Jeziórko - stan. 20/92-74,
 - Jeziórko - stan. 35/92-74,
 - Jeziórko - stan. 63/92-74,
 - Jeziórko - stan. 70/92-74,
 - Jeziórko - stan. 72/92-74),
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 46/2-74,
 - Jeziórku - Zajezerze - stan. 39/92-74,
 - Wydrza - Obórki - stan. 57/92-74,

- Wydrza - stan. 59/92-74,
- Wydrza - stan. 60/92-74,
- Wydrza - stan. 61/92-74,
- Stale - Siedlisko - stan. 9/92-74,
- Stale - Siedlisko - stan. 21/92-74,
- Jeziórko - stan. 26/92-74,
- Jeziórko - stan. 66/92-74,
- Jeziórko - stan. 69/92-74.
- **Wczesna epoka brązu:**
 - Grębów - stan. 18/92-75,
 - Grębów - stan. 21/92-75,
 - Grębów - stan. 37/92-75,
 - Wydrza - Miętne - stan. 24/92-75,
 - Wydrza - Obórki - stan. 58/92-74,
 - Wydrza - stan. 5/93-75,
 - Wydrza - stan. 7/93-75,
 - Wydrza - stan. 9/93-75,
 - Wydrza - stan. 59/92-74,
 - Jamnica - stan. 39/91-75,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 43/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - 44/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - 48/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - 54/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 44/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 45/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 50/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 54/92-74,
 - Jeziórko - Królewszczyzna - stan. 25/92-74,
 - Jeziórko - Królewszczyzna - stan. 29/92-74,
 - Jeziórko - stan. 35/92-74,
 - Jeziórko - stan. 37/92-74,
 - Jeziórko - stan. 71/92-74,
 - Krawce - stan. 2/93-75,
 - Klonowe - stan. 6/93-74,
 - Stale - Siedlisko - stan. 9/92-74,
 - Stale - Siedlisko - stan. 12/92-74,
 - Stale - Siedlisko - stan. 21/92-74,
 - Stale - stan. 13/92-74,
 - Żupawa - stan. 18/92-74,
 - Grębów - Sokół - stan. 28/92-74.
- **Wczesna epoka brązu - osadnictwo kultury Chłopice - Vesele:**
 - Jeziórko - stan. 50/92-74,
 - Jamnica - stan. 23/91-75,
 - Grębów - stan. 7/92-75.
- **Wczesna epoka brązu - osadnictwo kultury mierzanowickiej:**
 - Grębów - stan. 38/92-75,
 - Stale - Bukie - stan. 3/93-74,
 - Wydrza - Klonów - stan. 6/93-74,
 - Krawce - stan. 16/93-75,
 - Krawce - stan. 1/93-75,
 - Żupawa - stan. 25/91-74.
- **Epoka brązu - osadnictwo kultury trzcinieckiej:**
 - Jamnica - stan. 42/91-75,

- Jamnica - stan. 76/91-75,
- Zabrze Górne - stan. 47/91-75,
- Zabrze Górne - stan. 49/91-75,
- Zabrze Górne - stan. 50/91-75,
- Zabrze Górne - stan. 51/91-75,
- Zabrze Dolne - stan. 54/91-75,
- Zabrze Dolne - stan. 57/91-75,
- Zabrze - stan. 59/91-75,
- Zabrze - stan. 60/91-75,
- Zabrze - stan. 62/91-75,
- Zabrze - stan. 63/91-75,
- Zabrze - stan. 64/91-75,
- Zabrze - stan. 66/91-75,
- Zabrze - stan. 68/91-75,
- Zabrze - stan. 70/91-75,
- Zabrze - stan. 73/91-75,
- Zabrze - stan. 67/91-75,
- Zabrze - stan. 71/91-75,
- Grębów - stan. 78/91-75,
- Grębów - stan. 40/92-75,
- Krawce - stan. 4/93-75,
- Krawce - stan. 1/93-75,
- Krawce - stan. 16/93-75,
- Krawce - Sulechów Stary - stan. 27/92-75,
- Wydrza - stan. 6/93-75,
- Wydrza - stan. 93-75,
- Jeziórko - Królewszczyna - stan. 29/92-74,
- Jeziórko - Zajezerze - stan. 40/92-74,
- Jeziórko - Zajezerze - stan. 25/92-74,
- Jeziórko - Zajezerze - stan. 49/92-74,
- Jeziórko - Zajezerze - stan. 50/92-74,
- Jeziórko - Zajezerze - stan. 51/92-74,
- Jeziórko - Zajezerze - stan. 52/92-74,
- Jeziórko - Zajezerze - stan. 55/92-74,
- Jeziórko - stan. 64/92-74,
- Jeziórko - Zajezerze - stan. 42/92-74,
- Jeziórko - stan. 69/92-74.
- **Epoka brązu - osadnictwo kultury łużyckiej:**
 - Grębów - stan 4 (cmentarzysko),
 - Grębów - stan 1 (cmentarzysko),
 - Żupawa - stan 1 (cmentarzysko),
 - Jamnicy - stan. 41/91-75,
 - Zabrze Górne - stan. 46/91-75,
 - Zabrze - stan. 65/91-75,
 - Jeziórko - stan. 8/92-74,
 - Jeziórko - stan. 32/92-74,
 - Jeziórko - stan. 69/92-74,
 - Jeziórko - Królewszczyna - stan. 25/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 48/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 49/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 53/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 54/92-74,
 - **Grębów - stan. 4/92-75 (wpisane do rejestru),**
 - Grębów - stan. 6/92-75,

- Grębów - stan. 16/92-75,
- Grębów - stan. 39/92-75,
- Grębów - stan. 41/92-75,
- Grębów - stan. 44/92-75,
- Grębów - stan. 22/92-75,
- Grębów - stan. 38/92-75),
- Grębów - stan. 40/92-75,
- Grębów - Zapolechnik - stan. 33/92-75,
- Grębów - Zapolechnik - stan. 34/92-75,
- Wydrza - stan. 26/92-75,
- Wydrza - Miętne - stan. 24/92-75,
- Wydrza-Miętne - stan. 23/92-75,
- Wydrza - Klonów - stan. 6/93-74,
- Stale - Siedlisko - stan. 12/92-74,
- Stale - Siedlisko - stan. 21/92-74,
- Żupawa - stan. 18/92-74,
- Jeziórko - stan. 34/92-74,
- Jeziórko - Zajezerze - stan. 44/92-74,
- Jeziórko - stan. 4/92-74 (cmentarzysko),
- Żupawa - stan. 5/92-74 (cmentarzysko).
- **Epoka żelaza - osadnictwo grupy tarnobrzeskiej (w obrębie kultury łużyckiej):**
 - Grębów - stan. 1/92-75 (cmentarzysko na polu zw. Łońska),
 - Grębów - stan. 8/92-75).
- **Epoka żelaza - osadnictwo kultury pomorskiej (w obrębie kultury łużyckiej):**
 - Jeziórko - stan. 1/92-74).
- **Wczesne średniowiecze:**
 - Grębów - stan. 22/92-75
 - Grębów - stan. 35/92-75,
 - Wydrza-Miętne - stan. 24/92-75,
 - Stale-Siedlisko - stan. 9/92-74,
 - Stale-Siedlisko - stan. 17/92-74,
 - Żupawa - stan. 15/92-74,
 - Żupawa - stan. 18/92-74,
 - Żupawa - stan. 22/92-74,
 - Jeziórko - Królewsczyźnie - stan. 23/92-74,
 - Jeziórko - Królewsczyźnie - stan. 29/92-74,
 - Jeziórko - Królewsczyźnie - stan. 30/92-74,
 - Jeziórko - Królewsczyźnie - stan. 31/92-74,
 - Jeziórku - stan. 32/92-74,
 - Jeziórku - stan. 33/92-74,
 - Jeziórku - stan. 64/92-74,
 - Jeziórku - stan. 67/92-74,
 - Grębów - Sokół - stan. 27/02-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 38/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 49/92-74,
 - Żupawa - stan. 19/92-74,
 - Stalach - Siedlisku - stan. 21/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 34/92-74,
 - Jeziórko - Zajezerze - stan. 44/92-74,
 - Jeziórko - stan. 62/92-74 (kopiec ziemny).

- **Późne średniowiecze i czasy nowożytne:**

- Jamnica - stan. 13/92-75,
- Grębów - stan. 38/92-75,
- Grębów - stan. 20/92-75,
- kopiec w Grębowie, zwane „Tatarską Górką” - stan. 10/92-75,
- fortyfikacje ziemne w Grębowie zwane „szańcami” lub „okopami szwedzkimi” - stan. 11/92/75.

W Strefie Ochrony Archeologicznej (oznaczonej w Studium - W) obowiązuje:

- spełnienie warunków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – wg przepisów odrębnych, przy czym:
- warunki konserwatorskie mogą obejmować obowiązek prowadzenia prac ziemnych pod nadzorem konserwatorskim lub przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem prac ziemnych,
- zgłoszenie wszelkich znalezisk archeologicznych Woj. Konserwatorowi Zabytków,
- **ochronę stanowisk archeologicznych wg wykazu oraz w/w oznaczenia:**
 - nazwa miejscowości,
 - nr obszaru,
 - nr stanowiska (stan.) w miejscowości/nr stanowiska na obszarze (klasyfikacja chronologiczno-kulturowa).

Zakazuje się:

- samowolnego rozkopywania stanowisk archeologicznych,
- niszczenia znalezisk archeologicznych.

6.1.5. Strefa ochrony krajobrazu kulturowego.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Obowiązuje ochrona krajobrazu kulturowego na obszarach":

- historycznego układu zabudowy w pasie Grębów - Nowy Grębów - Wydrza zasięg strefy wg rysunku Studium nr 3);
- naturalnej doliny Łęgu w miejscowości Krawce (zasięg strefy wg rysunku Studium nr 3).

W Strefie Ochrony Krajobrazu Kulturowego (oznaczonego w Studium 5d-JARK) obowiązuje ochrona wartościowej struktury krajobrazu kulturowego oraz zachowania tradycyjnego krajobrazu kulturowego, w tym struktury zabudowy wiejskiej, obiektów i zespołów zabytkowych oraz powiązań historycznych, przyrodniczych i przestrzennych, w tym:

- ochrona tradycyjnej struktury wiejskiej – łącznie z tłem w skali wielkich wnętr krajobrazowych,
- indywidualna ochrona obiektów i obszarów wpisanych do rejestru i z ewidencji zabytków wraz z ochroną krajobrazu,
- ochrona warunków przyrodniczych, widokowych, funkcjonalnych w obrębie przedpoła widokowego zespołu pałacowo-parkowego w Grębowie (rodu Dolańskich),
- utrzymanie historycznych powiązań w kontekście terytorialnym,
- utrzymanie form kultury niematerialnej: nazewnictwa, obyczajów,

- zachowanie form kultury materialnej (obiektów i zespołów zabytkowych), tradycyjnych cech budownictwa w aspekcie skali i form zabudowy, charakteru sieci drogowej (wpisanej w krajobraz i lokalnego ukształtowania terenu):
 - **w aspekcie urbanistycznym** – utrzymanie istniejącego układu komunikacyjnego z zachowaniem istniejących układów i nawiązaniem do nich; wprowadzanie zabudowy plombowej w gabarytach, rzutach i formach istniejących obiektów tradycyjnych z zachowaniem historycznych linii regulacyjnych oraz utrzymanie naturalnego ukształtowania terenu,
 - **w aspekcie architektonicznym** – maksymalne zachowanie zabytkowej substancji, tj. form, materiałów i technologii, z dopuszczeniem ich zastąpienia identycznymi materiałami w przypadku udokumentowanych, nieodwracalnych zniszczeń; dotyczy to również detalu architektonicznego – w odniesieniu do budynków mieszkalnych oraz gospodarczych,
- ochronę dominant architektonicznych i krajobrazowych,
- ochronę punktów widokowych oraz dróg widokowych (powiązań krajobrazowych).
- **Zakazuje się:**
 - wprowadzania wielkokubaturowych oraz wieloprzestrzennych obiektów budowlanych, w tym m. in. obiektów infrastruktury technicznej (z wyjątkiem przypadków szczególnych i inwestycji z zakresu łączności publicznej, których realizacja winna być prowadzona wg warunków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz zgodnie z przepisami odrębnymi),
 - dewastacji obiektów i obszarów zabytkowych.
- **Dopuszcza się:**
 - dotychczasowy sposób zagospodarowania terenów strefy (w granicach własności i ogrodzenia działek),
 - nową kompozycję krajobrazu kulturowego poprzez wprowadzanie nowych elementów przestrzennych na terenach wyznaczonych planem do zabudowy, podporządkowanych zabytkowej strukturze całego zespołu – w tym: wprowadzanie nowej zabudowy z ograniczeniami (gabaryty, forma).

6.1.6. Strefa Dóbr Kultury Współczesnej.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Obowiązuje ochrona dóbr kultury współczesnej - wg poniższego wykazu:

- **Pomniki:**
 - KW 1) Pomnik Grunwaldzki w Grębowie.
 - KW 2) Kopiec upamiętniający strajk chłopski z sierpnia 1937 r.
 - KW 3) Granitowy Głaz zw. z reformą rolną
(Grębów - w sąsiedztwie pałacu Dolańskich)
 - KW 4) miejsce pamięci w formie krzyża z przełomu XX i XXI (Grębów - Jeziórko).
- **Cmentarze:**
 - KW5) cmentarz parafialny w Stalach
 - KW6) cmentarz parafialny w Krawcach
 - KW7) cmentarz parafialny w Krawcach
- **Kapliczki:**
 - K1) Kapliczka poświęcona św. Nepomucenowi
(w Grębowie, przy trasie Tarnobrzeg - Stalowa Wola).
 - K2) Kapliczka przy drodze Stalowa Wola - z 1872 r.
 - K3) Kapliczka na Osinie z 1920 r.

K4) Kapliczka Bukie - Stale z 1955 r.

K5) Figurka przy drodze do Sobowa na Orliskach Żupawskich z pocz. XX w.

- **Krzyże przydrożne -**

- **w Stalach:**

- K1) na skrzyżowaniu ulic Stalowa Wola - Żupawa,

- K2) przy drodze do kościoła,

- K3) na Trzciu,

- K4) przy szkole podstawowej,

- K5) przy rzece Trześniówce,

- K6) przy wale w miejscu kapliczki,

- K7) na piasku,

- K8) pod górami,

- K9) przy drodze na Cygany,

- K10) na osiedlu w Stalach,

- K11) przy rzece Dabrowce,

- K12) na działce A. Kosteckiego,

- K13) przy Kopalni Siarki,

- K14) na Moskalach,

- K15) na Klewcu - przy leśniczówce,

- K16) na Siedlisku,

- K17) misyjny - na placu kościelnym,

- K18) misyjny - na placu kościelnym,

- K19) na cmentarzu

- K20) przy kościele z godzinami nabożeństw;

- **w Żupawie:**

- K21) przy wjeździe do przysiółka Orliska Żupawskie z 1935 r.

W Strefie Dóbr Kultury Współczesnej obowiązuje:

- zachowanie wartościowych obiektów i obszarów.

6.1.7. Obiekty postulowane do wpisu do ewidencji zabytków.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Postuluje się objęcie ochroną poprzez wpis do ewidencji zabytków:

- 1) cmentarza wojennego w Krawcach z 1915 r.

- 2) zespołu kościoła parafialnego i kaplicy z 1872 r. w Stalach

(utrzymanie właściwej ekspozycji poprzez prawidłowe kształtowanie otoczenia) i odpowiednią konserwację, zachowanie bryły, substancji budowlanej, stolarki, wystroju i wyposażenia, ochrona zachowanej grupy nagrobków z XIX w.).

7. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

7.1. Podstawowe cele i kierunki zagospodarowania w obrębie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

7.1.1. Cele polityki w obrębie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na tle zasobów gospodarstw rolnych.

Podstawowym celem polityki w obrębie rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest poprawa znaczenia rolnictwa na obszarze gminy - restrukturyzacja i specjalizacja rolnictwa, w tym:

- **stworzenie strukturalnych i przestrzennych warunków do utrzymania oraz umacniania rodzinnych gospodarstw rolnych** (ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla gminy Grębów wynosi 60 pkt i jest niższy od wskaźnika w powiecie tarnobrzeskim, województwie podkarpackim i w kraju);
- **zmiana struktury użytkowania ziemi rolniczej w kierunku wzrostu liczby gospodarstw obszarowo większych, kosztem gospodarstw mniejszych - mało efektywnych poprzez likwidację rozdrobnienia gospodarki rolnej oraz przeciążenia siłą roboczą** (w gminie Grębów na 100 ha użytków rolnych przypada 109 osób, a polskie gospodarstwa rolne należą do najmniejszych w Unii Europejskiej - średni obszar użytków rolnych gospodarstwa, wynoszący 17,32 ha, był prawie 2 razy mniejszy od średniej europejskiej; naturalne walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej na obszarze gminy pogarsza w dużym stopniu niekorzystna struktura obszarowa gospodarstw indywidualnych - średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi 3,60 ha, a średnia w kraju 7,0 ha, strukturę agrarną cechuje duże rozdrobnienie - gospodarstw o powierzchni do 5,0 ha jest ponad 79% ogólnej ich liczby);
- **dostosowanie struktury produkcji roślinnej do małej skali poszczególnych gospodarstw i dosyć dużych zasobów siły roboczej oraz doprowadzenie do wzrostu efektywności gospodarstw poprzez:**
 - powstanie gospodarstw wyspecjalizowanych i produkujących na sprzedaż w celu wzrostu opłacalności produkcji rolnej,
 - ukierunkowanie produkcji rolnej na gospodarkę rynkową w dostosowaniu do obecnie istniejących zapotrzebowań,
 - przystosowanie produkcji rolnej do wymogów rynku hurtowego poprzez koncentrację produkcji w wybranych kierunkach;
- **utrzymanie korzystnej struktury produkcji roślinnej w gospodarstwach o najwyższej przydatności do produkcji rolnej** (najwyższą przydatność do produkcji rolnej posiadają gleby położone w Grębowie - na terenach dawnego gospodarstwa rolnego, w Wydrzy oraz w Stalach; w strukturze zasiewów największy udział posiadają zboża, które zajmują ponad 70% - warunki glebowe sprawiły, że uprawiane są w większości zboża o mniejszych wymaganiach

glebowych oraz ziemniaki, których udział w strukturze zasiewów jest duży i wynosi ok. 26%);

- **dążenie do powstania nowych miejsc pracy poza rolnictwem - na obszarze gminy lub w jej najbliższym sąsiedztwie oraz poprzez pozyskiwanie inwestorów z zewnątrz** (z wykorzystaniem będących w dyspozycji gminy - gruntów komunalnych).

7.1.2. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz ochrona jej zasobów.

Rolnicza przestrzeń produkcyjna winna być racjonalnie wykorzystywana. Na cele nierolnicze powinny być przeznaczane nieużytki oraz grunty o najniższych klasach bonitacyjnych. Ważnym elementem ochrony tej części rolniczej przestrzeni jest fakt, że gleby na tych terenach zawierają dużo próchnicy, a więc jakościowo są dobre i dlatego należy je chronić. Na glebach tych najczęściej zakładane są użytki zielone; w świetle przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych nie powinno się ich przeznaczać na cele nierolnicze. Należy dążyć do zmniejszenia powierzchni gruntów odługujących i ugorów oraz do zastosowania instrumentów w polityce rolnej do zapewnienia opłacalności produkcji rolnej. W krajach Unii Europejskiej - w związku z dużą nadprodukcją żywności pewna część gruntów jest odługowana.

Dla podniesienia efektywności gospodarowania konieczne jest wprowadzenie intensywnych, pracochłonnych kierunków produkcji, które są najbardziej optymalne ze względów ekonomicznych, a szczególnie w gospodarstwach o małej powierzchni, do których zaliczają się:

- warzywa korzeniowe,
- truskawki,
- warzywa pod osłonami,
- zioła,
- kwiaty i rośliny ozdobne.

Generalnie - główne kierunki kształtowania produkcji rolnej to:

- produkcja roślinna:
kierunek zbożowo-okopowy oraz uprawa warzyw, roślin jagodowych,
- produkcja zwierzęca:
hodowla bydła i chów trzody chlewnej.

Grunty klas niskich bonitacyjnie bezpośrednio przylegające do użytków leśnych i nie rokujące możliwości racjonalnego prowadzenia gospodarki rolnej, należy przeznaczać do zalesienia. Na cele nierolnicze powinny być przeznaczone nieużytki, a w przypadku ich braku - grunty o najniższych klasach bonitacyjnych. Obszary o glebach dobrych - w klasach od I do IV, stanowiące 47,2% powierzchni użytków rolnych, należy chronić, zwłaszcza kompleksy gleb klas I-III oraz większe kompleksy klas IV, gdyż stanowią bazę dla rozwoju rolnictwa.

7.1.3. Wytyczne do planów miejscowych.

- Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, które oznaczone są na rysunku Studium nr 3 symbolem R i RZ, obejmują kompleksy użytków rolnych - wyłączonych z zabudowy (z wyjątkiem możliwości rozwoju istniejących siedlisk rolniczych).
- Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, które oznaczone są na rysunku Studium nr 3 symbolem RM obejmują kompleksy użytków rolnych - z możliwością rozwoju istniejących siedlisk rolniczych oraz powstawania nowych; dopuszcza się możliwość traktowania w/w terenów, jako tereny rezerwowe dla funkcji rozwojowych gminy.
- Zakaz zagospodarowywania terenów w kierunku nierolniczym, na obszarach o funkcjach ekologicznych - z wyjątkiem zalesiania i zadrzewiania tych terenów; dopuszcza się możliwość zmiany profilu produkcji rolniczej oraz jej intensyfikacji.
- Dla terenów przyległych do terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej należy zapewnić stabilne i niekonfliktowe - z terenami rolnymi - warunki użytkowania i zagospodarowania, w szczególności ograniczeniom produkcyjnym podlegają tereny produkcji roślinnej i zwierzęcej położone w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, obiektach oświaty i zamieszkania zbiorowego (należy przy tym przyjmować priorytet ochrony warunków kontynuacji produkcji rolniczej, w tym możliwość zmiany jej profilu oraz intensyfikacji).
- Na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej mogą być przeprowadzone scalenia i wymiana gruntów w celu stworzenia korzystniejszych warunków gospodarowania - zgodnie z przepisami odrębnymi z tego zakresu.

7.2. Podstawowe cele i kierunki zagospodarowania w obrębie leśnej przestrzeni produkcyjnej.

7.2.1. Cele polityki w obrębie leśnej przestrzeni produkcyjnej na tle zasobów leśnych.

Podstawowym celem polityki w obrębie leśnej przestrzeni produkcyjnej jest **poprawa znaczenia leśnictwa na obszarze gminy poprzez prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej** - działalności zmierzającej do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów, w tym:

- **ochrona i zrównoważony rozwój lasów oraz regulacja lesistości:**
 - kompleksowa ochrona ekosystemów leśnych,
 - poprawa stanu zdrowotnego,
 - doskonalenie zasad i mechanizmów użytkowania obszarów leśnych,
 - regulacja lesistości – zalesianie gruntów wyłączonych z użytkowania rolniczego,

- ochrona przed pożarami oraz wzbogacanie i odnowa zasobów leśnych – przebudowa oraz odbudowa potencjału produkcyjnego ekosystemów leśnych naruszonych w wyniku katastrof leśnych i pożarów,
- zachowanie korzystnego wpływu lasów na równowagę przyrodniczą,
- zachowanie różnorodności biologicznej oraz wpływu lasów na równowagę przyrodniczą, krajobrazu
- osiągnięcie przestrzennie optymalnej struktury lasów w krajobrazie,
- regeneracja zdewastowanych i zaniedbanych drzewostanów w lasach prywatnych,
- **zarządzanie ochroną i racjonalną gospodarką leśną:**
- wdrażanie programów zalesiania,
- scalanie niewielkich enklaw leśnych w większe kompleksy;
- zachowanie bioróżnorodności lasów m.in. poprzez ochronę i odtwarzanie śródleśnych zbiorników wodnych oraz pozostawianie na gruntach przeznaczonych do zalesień - trwałych i okresowych oczek wodnych, bagien, mokradeł jako ostoji życia biologicznego, szczególnie na wododziałach,
- ochrona i pielęgnacja zasobów leśnych oraz ekosystemów nieleśnych, w tym: użytków ekologicznych, torfowisk, muraw kserotermicznych, półnaturalnych łąk,
- wdrożenie zasad zagospodarowywania lasów nie objętych formami ochrony przyrody, a będących przedmiotem ochrony w świetle prawa międzynarodowego (konwencje i porozumienia międzynarodowe oraz dyrektywy UE),
- doskonalenie metod aktywnego przeciwdziałania zagrożeniu pożarowemu, w tym monitoring stanu i zagrożeń lasów,
- wspieranie tworzenia związków i stowarzyszeń właścicieli lasów, powiązań kooperacyjnych, bazy surowców i produktów leśnych z lokalnymi podmiotami przetwórstwa z wykorzystaniem instrumentów stymulujących przedsiębiorczość,
- poprawa warunków życia ludności poprzez tworzenie rynku pracy w tym dziale gospodarki.

7.2.2. Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz ochrona jej zasobów.

Podstawowe kierunki kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej to:

- **utrzymanie i wzmocnienie produkcyjnych funkcji lasów:**
- 1. właściciele / zarządcy lasów powinni dążyć do zaspokajania w szerokim zakresie i na trwałych podstawach, społecznych potrzeb na produkty i świadczenia leśne, biorąc pod uwagę ekonomiczne, ekologiczne i społeczne koszty swojego działania;
- 2. plany urządzenia lasu (lub równoważne) powinny uwzględniać możliwości uzyskiwania korzyści z różnorodnych funkcji lasu; dla funkcji produkcyjnych powinien być ustalany poziom planowanego pozyskania drewna wraz z określonym sposobem zagospodarowania;
- 3. właściciele / zarządcy lasów powinni zapewniać terminowe odnowienie użytkowanych obszarów, a operacje odnowienia, pielęgnacji i pozyskania powinny być wykonywane w terminie i sposobem, który nie zmniejsza zdolności produkcyjnej ekosystemów leśnych; zakres pozyskiwania, zarówno produktów drzewnych, jak i nie drzewnych, nie powinna przekroczyć poziomu, który stwarza ryzyko dla utrzymania trwałości i ciągłości użytkowania lasu;

4. powinna być utrzymana i odpowiednio rozbudowywana właściwa infrastruktura, taka jak drogi, szlaki turystyczne, mosty, oraz wyposażenie techniczne; infrastruktura powinna gwarantować sprawne wykonywanie operacji leśnych w sposób minimalizujący negatywny wpływ na środowisko leśne;
- **utrzymanie, odpowiednie wzmocnienie oraz powiększanie i podnoszenie wartości zasobów leśnych:**
 1. trwałe, zrównoważone i wielofunkcyjne gospodarowanie lasami ma na celu utrzymanie i powiększanie powierzchni lasów i innych obszarów zadrzewionych, wzmocnienie ich wartości ekonomicznej, ekologicznej, społecznej i kulturowej oraz zwiększenie i podniesienie jakości zasobów leśnych;
 2. inwentaryzacja i kartowanie zasobów leśnych powinny stanowić trwałe przedsięwzięcia gospodarki leśnej, a wyniki powinny być przechowywane jako dane historyczne i integralne elementy planów przestrzennego zagospodarowania gminy, regionu, województwa; plany urządzenia lasu powinny być powiązane funkcjonalnie z planami zagospodarowania przestrzennego, a ich realizacja winna uwzględniać ochronę jakości i ilości zasobów leśnych;
 3. w trakcie wykonywanych czynności gospodarczych powinno się unikać technik i procesów, które powodują znaczne, bezpośrednie i pośrednie, zniszczenia siedlisk leśnych, gleby i zakłócania stosunków wodnych;
 4. odpowiednie operacje hodowlane, powinny być prowadzone z zachowaniem stabilności drzewostanów, przestrzeganiem zasad ochrony gleby i z troską o utrzymanie odpowiedniej ilości i jakości wody w zlewni;
- **zachowanie i wzmocnienie stanu zdrowotnego i vitalności ekosystemów leśnych:**
 1. metody i technika realizacji zagospodarowania lasu powinna umożliwiać utrzymanie i podnoszenie stanu zdrowotnego, vitalności ekosystemów leśnych oraz regeneracji ekosystemów zniekształconych;
 2. należy rozpoznać czynniki wysokiego ryzyka zdrowotności i vitalności leśnych ekosystemów, takie jak: nadmierne występowanie owadów, grzybów chorobotwórczych, pożarów lasu, zanieczyszczenia powietrza, ekstremalne czynniki meteorologiczne i klimatyczne, zniszczenia wynikające z działań gospodarki leśnej, kłusownictwo lub inne, oraz należy ustanowić odpowiednie systemy ich monitorowania;
 3. wykonywane zabiegi gospodarcze powinny mieć na celu podnoszenie zdrowotności oraz vitalności lasów i ich stanu zdrowotnego; w możliwie szerokim zakresie powinny być wykorzystywane procesy naturalnej regeneracji ekosystemów, biologiczne metody profilaktyczne i terapeutyczne;
 4. nie mogą mieć miejsca praktyki gospodarcze, polegające na niezgodnym z obowiązującym prawem i wprowadzaniu organizmów modyfikowanych genetycznie, obcych gatunków i pochodzeń drzew, przy odnawianiu powierzchni leśnych lub zalesianiu, jak również polegające na stosowaniu technik pielęgnacji, pozyskania i transportu, które mogą powodować trwałe zniszczenia gleby lub innego typu szkody w ekosystemie leśnym lub innych ekosystemach;
- **utrzymanie i rozwój innych społeczno - ekonomicznych funkcji lasów:**
 1. trwałe i zrównoważone, wielofunkcyjne zagospodarowanie lasów jest związane z innymi działami gospodarki narodowej, w szczególności powinno dotyczyć regionalnego rozwoju ekonomicznego oraz łagodzenia problemów bezrobocia;

2. respektowanie - zagwarantowanego prawem - powszechnego dostępu do lasów oraz do korzystania z dóbr leśnych;
3. tereny leśne, o specyficznym kulturowym znaczeniu, należy chronić lub specjalnie zagospodarowywać w kierunku należytego ich zachowania i ochrony tych dóbr;
4. trwałe i zrównoważone, wielofunkcyjne zagospodarowanie lasów, powinno czynić las atrakcyjnym obiektem turystycznym i rekreacyjnym, uwzględniając różnorodność gatunków i krajobrazu - bez ryzyka wystąpienia zjawisk negatywnych, zagrażających trwałości zasobów.

7.2.3. Wytyczne do planów miejscowych.

- Obszary leśnej przestrzeni produkcyjnej, które oznaczone są na rysunku Studium nr 3 symbolem ZL-ALP (w zarządzie Lasów Państwowych) i ZL (w zarządzie prywatnym), obejmują kompleksy leśne - wyłączone z zabudowy osadniczej (z wyjątkiem możliwości inwestycyjnych zw. z prowadzeniem gospodarki leśnej, turystyki oraz innych działań w obrębie terenów poligonu wojskowego - tereny zamknięte).
- Obszary które oznaczone są na rysunku Studium nr 3 symbolem R/ZL obejmują tereny przeznaczone do zalesienia, w tym: zdewastowane kompleksy rolne, nieużytki oraz tereny, którym należy przywrócić funkcje leśne - ze względu na niejednorodną granicę rolno-leśną; do zalesienia należy przeznaczać grunty klas niskich bonitacyjnie, bezpośrednio przylegające do użytków leśnych i nie rokujące możliwości racjonalnego prowadzenia gospodarki rolnej.
- Zakaz zagospodarowywania terenów leśnych w kierunku nieleśnym na obszarach o szczególnych funkcjach ekologicznych i przyrodniczych.
- Dopuszcza się możliwość zmiany profilu produkcji leśnej oraz jej intensyfikacji - w dostosowaniu do statusu ochronnego obszaru gminy w ramach systemu Natura 2000.
- Dla terenów przyległych do terenów leśnej przestrzeni produkcyjnej należy zapewnić stabilne, niekonfliktowe i przeciwpożarowe warunki użytkowania i zagospodarowania z terenami rolnymi i osadnictwem.
- Na terenach leśnej przestrzeni produkcyjnej mogą być przeprowadzone scalenia i wymiana gruntów w celu stworzenia korzystniejszych warunków gospodarowania - zgodnie z przepisami odrębnymi z tego zakresu.

8. KIERUNKI ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

8.1. Prognoza rozwoju demograficznego.

Prognoza ma charakter szacunkowy i powstała na założeniach prognostycznych wynikających z uwzględnienia specyficznych cech stosunków i zjawisk demograficznych określonych przez GUS w prognozie dla kraju na lata 2000 – 2030 w ujęciu dla województwa podkarpackiego i jego powiatów. Do zjawisk tych należą:

- obniżanie się wskaźnika przyrostu naturalnego, przede wszystkim ze względu na spadek dzietności kobiet i malejącą liczbę urodzeń,
- wyraźne zdominowanie tendencji odpływu ludności wiejskiej do miast,
- wzrost długości życia dla województwa podkarpackiego:
 - 2000 r. – 74,5 lat
 - 2010 r. – 75,9 lat
 - 2020 r. – 77,5 lat
 - 2030 r. – 78,2 lat,
- narastający proces starzenia się ludności (wzrost liczebności grupy wieku poprodukcyjnego),
- ożywienie się ruchu migracyjnego (do miast) przewidywane w latach 2010 –
- ocena dynamiki rozwoju demograficznego gminy.

Z poniżej przedstawionej prognozy wynikają następujące tendencje w kształtowaniu się zmian demograficznych w gminie:

- docelowo liczbę ludności gminy określono wielkością 11 000 osób (w 2020 r.), co oznacza dynamikę rozwoju (w odniesieniu do 1998 r.) na poziomie 112,2%,
- zakłada się średnioroczny przyrost liczby ludności wielkości o ok. 50 osób,
- rozwój liczby ludności w poszczególnych okresach pięcioletnich przewiduje się jako bardzo równomierny, na co wskazuje analiza zjawisk demograficznych w gminie takich jak przyrost naturalny i migracje,
- przyrost liczby mieszkańców w sołectwach będzie proporcjonalny do liczby mieszkańców zamieszkujących obecnie w sołectwach,
- przez cały okres prognostyczny zauważalna będzie przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn, w ujęciu ogólnym ludności gminy chociaż stosunek ten w przedziałach wiekowych będzie różny,
- w przedziałach wieku przedprodukcyjnego i produkcyjnego będzie przeważać liczba mężczyzn,
- odpływ ludności do miast zakładany w prognozie krajowej, po 2010 r. nie wpłynie znacząco na zmianę liczby ludności w gminie – gmina położona w pobliżu Stalowej Woli i Tarnobrzegu stanowi dla nich „sypialnię” a ceny mieszkań w mieście będą stanowić znaczącą barierę dla przesiedleń.

**Tabela Nr 1. Gmina Grębów. Prognoza demograficzna.
Struktura ludności wg płci i wieku mieszkańców 1998 – 2020 r.**

Wyszczególnienie			1999		2005		2010		2015		2020	
			ilość osób [tys.]	%	ilość osób [tys.]	%	ilość osób [tys.]	%	ilość osób [tys.]	%	ilość osób [tys.]	%
Liczba ludności	Ogółem w gminie	O	9888	100,0	10200	100,0	10500	100,0	10750	100,0	11000	100,0
		M	4931	49,8	5070	49,7	5230	49,8	5360	49,9	5490	49,9
		K	4957	50,2	5130	50,3	5270	50,2	5390	50,1	5510	50,1
Ludność w wieku przedprodukcyjnym do 18 lat	Ogółem w gminie	O	2748	27,8	2740	26,8	2680	25,7	2700	25,1	2730	24,8
		M	1403	28,4	1380	26,9	1360	26,1	1370	25,6	1390	25,3
		K	1345	27,1	1360	26,5	1320	25,0	1330	24,6	1340	24,3
Ludność w wieku produkcyjnym 18-60 K; 18-65 M	Ogółem w gminie	O	5541	56,0	5750	56,3	6020	57,1	6170	57,4	6320	57,5
		M	3000	61,0	3100	61,6	3240	61,9	3320	61,9	3400	62,0
		K	2541	51,2	2650	51,5	2780	52,7	2850	52,9	2920	53,0
Ludność w wieku poprodukcyjnym K>60; M>65	Ogółem w gminie	O	1599	16,2	1710	16,8	1800	17,2	1880	17,5	1950	17,7
		M	528	10,6	590	11,5	630	12,0	670	12,5	700	12,7
		K	1071	21,7	1120	22,0	1170	22,2	1210	22,5	1250	22,7
Wskaźnik obciążenia demograficznego ogółem dla gminy:			78,4		77,3		74,5		74,2		74,0	

W prognozie przekształceń struktury wiekowej ludności w przedziałach wiekowych, nie przewiduje się znaczących zmian:

- proporcje pomiędzy poszczególnymi grupami wiekowymi w ciągu dwudziestolecia nie zmieniają się znacząco, ale zauważalny będzie spadek liczebności grupy wieku przedprodukcyjnego o ok. 3% (spadek liczby urodzeń) i bardzo znaczny przyrost liczby osób starszych w wieku poprodukcyjnym o 2,1%,
- będzie nadal widać tendencję „starzenia” się ludności gminy – wzrastać będzie liczebność grupy wieku poprodukcyjnego,
- korzystne zmiany widoczne będą w kształtowaniu się liczebności grupy wieku przedprodukcyjnego – grupę tę będzie się zwiększać w stosunku do ogółu liczby mieszkańców,
- wskaźnik obciążenia demograficznego bardzo znacznie zmaleje z 78,4 do 74,0 – co jest zjawiskiem korzystnym w stosunkach demograficznych.

8.2. Prognoza zmian jakości życia mieszkańców.

8.2.1. System i standardy obsługi ludności.

Zakłada się dwustopniowy system obsługi mieszkańców gminy:

I. Poziom podstawowy:

- **miejsowości: Krawce, Wydrza, Jamnica, Żupawa, Poręby Furmańskie:** codziennego użytku, szkoła podstawowa ew. gimnazjum, klub – świetlica, biblioteka (filia), mała gastronomia, usługi rzemiosła i drobnej wytwórczości, boisko sportowe.

II. Poziom ponadpodstawowy:

- **miejsowości: Grębów, Stale:** wyposażenie w usługi: do wyposażenia poziomu I dochodzą: przychodnia zdrowia, apteki, szkolnictwo średnie i gimnazjalne, ośrodek kultury, restauracje, zakłady usług komunalnych, targowisko, wyspecjalizowane usługi rzemieślnicze, produkcyjne, działalność przemysłowa, struktury administracji samorządowej, gospodarczej; rozwój ośrodków poziomu ponadpodstawowego będzie ograniczany poprzez oddziaływanie ponadlokalnych ośrodków miejskich, położonych w pobliżu gminy(10 – 15 km).

Rozwój infrastruktury społecznej pozostawać będzie w zależności od:

- przyrostu liczby użytkowników urządzeń obsługi,
- poprawy dostępności do usług,
- poprawy standardów obsługi ludności.

8.2.2. Oświata i wychowanie.

Liczebność grupy wiekowej kształcenia podstawowego i gimnazjalnego będzie stanowić docelowo ok. 12,5% ogółu ludności gminy (obecnie wynosi 12,3%). Jest to wielkość poniżej średniego wskaźnika przyjmowanego przez Urząd Statystyczny tzn. 12,5%. Wskaźnik ten w najbliższym 10-leciu nie będzie wzrastał, gdyż będzie widoczny ubytek liczebności grupy wieku przedprodukcyjnego (spadek liczby urodzeń) - docelowo zachodzić będzie potrzeba utworzenia ok. 150 nowych miejsc nauki. Istniejąca sieć szkół podstawowych i gimnazjalnych jest w stanie zabezpieczyć te miejsca, tym bardziej że stan techniczny obiektów szkolnych jest na dobrym poziomie.

Systemy i standardy obsługi w zakresie oświaty docelowo zakładają:

Wychowanie przedszkolne:

- utrzymanie istniejących placówek wychowania przedszkolnego, tj. oddziałów zerowych oraz przedszkoli – ze względu na społeczne zapotrzebowanie na miejsca w tych placówkach.
- przy założeniu, że od 2010 r. zmniejsza się liczebność grup przedszkolnych i może okresowo wystąpić brak zapotrzebowania na miejsca wychowania przedszkolnego, można prognozować przekształcenia w obrębie istniejącej bazy,

- zapewnienie odpowiedniego standardu wyposażenia placówek oświaty - utrzymanie obiektów w stanie technicznym na co najmniej dobrym poziomie (remonty, modernizacje obiektów) a więc zapewnienia stałego dopływu środków finansowych z budżetu gminy.

Szkoły podstawowe i gimnazja:

- zapewnienie odpowiednich standardów wyposażenia obiektów,
- zapewnienie odpowiedniego poziomu nauczania w szkołach, przede wszystkim dobór wykwalifikowanych pedagogów (potrzebą wynikająca z założeń reformy oświaty),
- zapewnienie dostępności szkół podstawowych i gimnazjalnych - w niektórych miejscowościach gminy będzie musiało opierać się na specjalnie zorganizowanym transporcie dzieci,
- podtrzymywanie i wzbogacanie działalności GOK-u i władz szkolnych, dla wykorzystywania obiektów szkolnych do zajęć świetlicowych i działalności pozalekcyjnej – zajęcia muzyczne, uteatralniające, zajęcia sportowo-gimnastyczne.

Szkolnictwo średnie:

- zespół szkół ogólnokształcących w Grębowie, a zwłaszcza liceum ogólnokształcące jest i będzie dla gminy czynnikiem nobilitującym i promującym, należy dążyć do powiększenia jego bazy lokalowej oraz poszerzania profilu nauki,
- wspieranie finansowe ze strony władz powiatu jest podstawą dalszego utrzymania odpowiednich standardów wyposażenia placówek szkolnictwa średniego i jego poziomu nauczania.

Szkolnictwo specjalne:

- specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy w Nowym Grębowie, jako element oddziaływania ponadlokalnego jest elementem generującym znaczną liczbę miejsc pracy, a więc stanowi istotny element rozwoju gminy.

8.2.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna.

Wprowadzony w 1999 r. zreformowany system opieki zdrowotnej zakładał przede wszystkim lepszą dostępność do lekarza pierwszego kontaktu. Zakłada się, że na 1-go lekarza nie może przypadać więcej niż 2500 pacjentów i praktyka wykazała, że nie będzie on przekroczony. Przewiduje się, że ludność gminy obsługiwana będzie nadal głównie przez publiczną służbę zdrowia, co oznacza bardzo dobrą dostępność do lekarza 1-go kontaktu i rokuje utrzymanie odpowiednich standardów wyposażenia placówek.

Dostępność w zakresie opieki szpitalnej i specjalistycznej – nadal gwarantować będzie działający obecnie system obsługi bazujący na szpitalach i przychodniach specjalistycznych w Tarnobrzegu, Stalowej Woli i Nisku - działających w ramach Podkarpackiej Kasy Chorych. Udział niepublicznej służby zdrowia w obsłudze gminy, aczkolwiek znikomy, będzie zauważalny, zwłaszcza w usługach stomatologiczno – protetycznych, optyczno - oftalmicznych i farmaceutycznych.

8.2.4. Kultura.

Utrzymanie istniejącej sieci placówek: Gminnego Ośrodka Kultury i bibliotek, stanowić winno ambicje w działaniu władz gminnych w utrzymaniu poziomu kultury w gminie, integracji społeczeństwa w tej płaszczyźnie, wyeksponowania odrębności kulturowo – obyczajowej społeczeństwa. Działalność GOK-u i bibliotek bardzo dobrze rokuje na rozwój kultury w gminie, zwłaszcza w zakresie rozwoju czytelnictwa oraz kultywowania lokalnego folkloru.

8.2.5. Sport i turystyka.

Działania służące rozwojowi sportu w gminie skoncentrować należy na wzbogacaniu form działania i wyposażenia istniejących obiektów. Inną formą rozwoju w tej sferze winno być wykorzystywanie bazy szkolnej (sale gimnastyczne, świetlice) do „usportowienia” młodzieży - przez organizowanie zajęć dla młodzieży pozaszkolnej i dorosłych, co miałyby dodatkowy aspekt przeciwdziałania przestępczości.

Walory przyrodnicze stwarzają szansę na rozwój turystyki. Projektowany zbiornik retencji w Krawcach na rzece Łęg - w otoczeniu kompleksów leśnych, stanowi poważną szansę rozwoju gminy. W tym kontekście istotnym kierunkiem rozwoju może być agroturystyka, tworzenie bazy noclegowej i obsługi turystów z wykorzystaniem również zrekultywowanych terenów pogórnich w obrębie dotychczasowego Terenu Górniczego „Jeziórko IV” dla lokalizacji ośrodków sportowo-rekreacyjnych.

Zasoby przyrodniczo – krajobrazowe gminy to przede wszystkim rozległe kompleksy lasów oraz rzeka Łęg, płynąca we wschodniej części gminy, tworząca malownicze zakola; tereny te są miejscem sobotnio – niedzielnego wypoczynku. W związku z powyższym, w miejscowościach: Jamnica, Zapolek, Krawce, Zabrze Górne, proponuje się rozwój agroturystyki.

Należy zadbać więc o zorganizowanie bazy turystycznej w postaci gospodarstw agroturystycznych. Rozwój agroturystyki przyczyni się do zwiększenia dochodów mieszkańców wsi. Rozwiązanie problemów gminy, a szczególnie zmniejszenie bezrobocia, zależy będzie od rozwoju okolicznych miast. Pozarolnicze miejsca mogą powstać w sferze usług lokalnych, a w związku z istnieniem dużych powierzchni lasów, część mieszkańców wsi znajdzie pracę przy pielęgnacji drzewostanów.

8.2.6. Handel, gastronomia, rzemiosło, działalność gospodarcza.

Nasylenie placówkami handlu osiągnie docelowo poziom wynikający z relacji pomiędzy popytem a podażą na te usługi. Rozwój sieci na terenie gminy dotyczyć będzie handlu artykułami podstawowymi – spożywczymi, chemicznymi, oraz przemysłowymi. Nie występują przesłanki dla rozwoju handlu artykułami specjalistycznymi i luksusowymi – środowisko społeczne gminy położonej bardzo blisko miast, nie stwarza ku temu uwarunkowań. Zaopatrzenie w tym zakresie zaspokajane będzie - jak do tej pory - w Stalowej Woli i Tarnobrzegu, ewentualnie w Sandomierzu.

Rozwój gastronomii ma szanse w powiązaniu z rozwojem funkcji rekreacji, agroturystyki w gminie, dla których czynnikiem generującym będzie realizacja zbiornika wodnego w Krawcach na Łęgu. W związku z tym, to sołectwo ma największe szanse rozwinąć usługi z zakresu gastronomii.

Popierać należy i promować każdą inicjatywę tworzenia usług rzemiosła i drobnej wytwórczości, zwłaszcza związanych z usługami bytowymi, obsługą rolnictwa, leśnictwa. Stanowią one najtańsze miejsca pracy i pobudzą aktywność gospodarczą mieszkańców. Należy dążyć do pełnego wykorzystania zrehabilitowanych terenów pogórnich w obrębie dotychczasowego Terenu Górniczego „Jeziórko IV” - dla lokalizacji obiektów produkcyjnych, produkcyjno- usługowych i obsługi komunikacji oraz dopuścić w granicach w/w terenów rozmieszczenie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz inwestycji z zakresu OZE - odnawialnych źródeł energii.

8.3. Prognoza rynku pracy.

Przyrost zasobów pracy w okresie lat 1999 – 2020 określa się hipotetycznie wielkością 740 osób. Liczba ta jest wynikiem przeliczeń przyrostu liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i zakładanego współczynnika aktywności zawodowej, który dla gminy przewiduje się w wielkości nie większej niż 60% - ponadto, uwzględnia czynną zawodowo ludność (przede wszystkim w rolnictwie) w grupie wieku poprodukcyjnego.

Udział miejsc pracy w obrębie samej gminy będzie nadal znaczny (górnictwo, przemysł). Proporcje zatrudnienia nie ulegną większym przekształceniom – przeważać będzie zatrudnienie poza rolnictwem; nadal rynkowi pracy będzie towarzyszyć bezrobocie, które wpisane jest, jako stały element gospodarki rynkowej. Najważniejszym celem polityki rozwoju gminy wyznacznikiem stabilizacji gospodarczej będzie ograniczanie bezrobocia.

Działania w zakresie zagospodarowania zasobów pracy winny koncentrować się na:

- powstawaniu nowych podmiotów gospodarczych - w ramach Tarnobrzskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
- rozwoju funkcji rekreacyjnej.
- promowaniu gminy, celem przyciągnięcia kapitału zewnętrznego,
- przekwalifikowaniu zawodowemu ludności wg aktualnych potrzeb rynku pracy.

8.4. Rozwój budownictwa mieszkaniowego.

Przyrost zasobów mieszkaniowych uzależniony będzie od potrzeb wynikających:

- z rozwoju demograficznego,
- ze zmian struktury wiekowej (ilości osób w wieku zakładania rodzin),
- w wyniku dążenia do poprawy standardów mieszkaniowych,
- z poprawy wyposażenia w media infrastruktury technicznej.

Potrzeby nowych mieszkań docelowo wynosić będą ok. 400 mieszkań, co wynika z następujących przesłanek:

- liczba ludności wzrośnie o ok. 1100 osób,
- zakłada się, że na 1 izbę mieszkalną przypadać będzie 1 osoba (obecnie ok. 1,1),
- wskaźnik zagęszczenia w mieszkaniach przewiduje się na poziomie 4 osoby na 1 mieszkanie (obecnie 4,7),
- powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę docelowo 20,0 m² – co wynika z istniejących uwarunkowań (obecnie ok. 19 m²).

Poniższa tabela przedstawia prognozę kształtowania przyrostu zasobów mieszkaniowych w gminie.

Tabela Nr 2. Gmina Grębów.

Przyrost zasobów mieszkaniowych w latach 1999 – 2020 r.

Wyszczególnienie	Rok	Mieszkania	Pow. użytkowa mieszkań w tys. m ²	Izby	Przeciętnie		
					Pow. użytkowa mieszk. na 1 osobę	Liczba osób na:	
						1 izbę	1 mieszkanie
Ogółem gmina	1999	2284	184,5	8292	18,8	1,18	4,29
	2005	2400	193,8	8870	19,0	1,15	4,25
	2010	2500	199,5	9540	19,0	1,10	4,20
	2015	2590	209,6	10240	19,5	1,05	4,15
	2020	2680	220,0	11000	20,0	1,00	4,10

Docelowy przyrost zasobów mieszkaniowych wymagać będzie zabezpieczenia odpowiednich terenów pod budownictwo pod względem przygotowania planistycznego i wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Budownictwo realizowane będzie przez 2 grupy inwestorów:

- **budownictwo indywidualne** - ok. 95% przyrostu liczby mieszkań, tj. około 380 mieszkań, realizowanych środkami własnymi mieszkańców, budownictwo o niskiej intensywności – jednorodzinne i zagrodowe,
- **budownictwo komunalne** - około 5% przyrostu mieszkań, tj. około 20 mieszkań przewidzianych na potrzeby gminy – na mieszkania służbowe dla najuboższej ludności.

9. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

9.1. Cele i kierunki rozwoju komunikacji drogowej.

9.1.1. Cele i kierunki rozwoju dróg publicznych - istniejących.

Funkcjonalne powiązania i bezpośrednią obsługę terenów zainwestowania oraz powiązania z podstawowym układem drogowym zapewniać będzie sieć ulic układu obsługującego, które tworzyć będą ulice klasy „L” (lokalne) i „D” (dojazdowe). Uzupełnieniem sieci ulic układu obsługującego w zakresie bezpośredniej obsługi terenów zainwestowania będą drogi wewnętrzne oraz ciągi pieszo-jezdne wyznaczone z zachowaniem przepisów odrębnych. Nieprzekraczalne minimalne odległości obiektów budowlanych od dróg publicznych przyjąć należy zgodnie z przepisami o drogach publicznych. Nowo wznoszone w sąsiedztwie dróg publicznych budynki mieszkalne i przeznaczone na pobyt ludzi winny spełniać wymagania określone w przepisach w zakresie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

- **Droga wojewódzka - wytyczne do planów miejscowych.**

Drogi wojewódzkie stanowią połączenia między miastami, mającymi znaczenie dla województwa i znaczenie obronny - są to drogi nie zaliczone do dróg krajowych.

Tabela Nr 1. Prognoza ruchu dla drogi wojewódzkiej do roku 2015.

Nr drogi	Badany odcinek	Średni dobowy ruch (pojazdy)				Procentowy udział w ruchu samochodowym (%)											
						Samochody osobowe				Samochody ciężarowe				Autobusy			
		2000	2005	2010	2015	2000	2005	2010	2015	2000	2005	2010	2015	2000	2005	2010	2015
871	Tarnobrzeg – Grębów	3317	4121	4925	5730	72,5	75,1	76,7	77,4	14,0	13,0	12,6	12,6	3,7	3,0	2,5	2,2
	Grębów – Stalowa Wola	3246	4033	4820	5607	74,6	77,2	78,6	79,3	13,3	12,3	12,0	11,9	3,0	2,5	2,1	1,8

Na rok 2015 przewiduje się znaczne zwiększenie ruchu drogowego. Ruch ten winien przebiegać bezkonfliktowo ze względu na zakończenie modernizacji drogi wojewódzkiej nr 871 oraz realizację obwodnicy centrum Grębowa. Dla bezkonfliktowej dalszej obsługi terenów położonych wzdłuż tej trasy wskazuje się na konieczność:

- kształtowania nowych terenów budowlanych, aby ich obsługa komunikacyjna mogła się dokonywać z dróg podrzędnych - usytuowanych poprzecznie w stosunku do głównej trasy i nie obciążała dodatkowymi wjazdami drogi wojewódzkiej;
- realizacji dodatkowych dróg obwodowych, usytuowanych równolegle do drogi wojewódzkiej obrzeżem terenów zainwestowanych lub przeznaczonych do zabudowy - w przypadkach, gdy nie jest możliwa obsługa tych terenów z istniejących dróg gminnych - lokalnych lub dojazdowych; tego typu sytuacja występuje w miejscowości Jamnica, gdzie należałoby wprowadzić lokalną obwodnicę prowadzoną obrzeżem obszaru zabudowanego miejscowości - po jego stronie południowej;

- w miejscowości Stale - wprowadzać zabudowę pasmową wzdłuż istniejących dróg lokalnej obsługi, usytuowanych poprzecznie w stosunku do głównej trasy. wzdłuż drogi wojewódzkiej;
- wyznacza się na rysunku Studium nr 3 strefę uciążliwości wzdłuż całego przebiegu drogi wojewódzkiej na obszarze gminy - w pasie 100 m od krawędzi tej drogi nie należy lokalizować **obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi**, w tym: budynków mieszkalnych, szpitali, domów opieki społecznej, obiektów rekreacyjno-sportowych oraz budynki zw. z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży.

- **Drogi powiatowe - wytyczne do planów miejscowych.**

Drogi powiatowe stanowią połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą. W obszarze gminy Grębów występuje droga powiatowa o lokalnym zasięgu powiązań, obsługująca miejscowości gminne Wydrza i Krawce, która powinna być zakwalifikowana do kategorii dróg gminnych, stanowiąc sieć uzupełniającą i służącą miejscowym potrzebom.

Prace modernizacyjne należy skoncentrować na poszerzaniu jezdni, poboczy, wprowadzenie chodników w terenach zabudowanych i odwodnieniu dróg. Wskazuje się potrzebę przebudowy istniejących skrzyżowań, funkcjonujących jako rozwidlenia dróg.

- **Drogi gminne - wytyczne do planów miejscowych.**

Należy prowadzić dalszą weryfikację układu dróg gminnych należy dokonać zgodnie z kryterium kwalifikacji przewidzianej w ustawie o drogach publicznych i z powielających się połączeń wytypować te, które stanowią najważniejsze elementy układu komunikacyjnego z jednoczesnym ustaleniem hierarchicznej kategorii powiązań układu funkcjonalnego - od najwyższej do najniższej:

- drogi łączące poszczególne sołectwa i stanowiące powiązania zewnętrzne z gminami sąsiednimi,
- drogi użytkowane przez większość mieszkańców gminy, przy której znajdują się obiekty użyteczności publicznej i zabudowa mieszkaniowa,
- drogi obsługujące lokalną zabudowę.

Weryfikacja z jednoczesną kategoryzacją ważności połączeń pozwoli zarządowi dróg gminnych na określenie kolejności potrzeb modernizacyjnych i remontowych. Pozostałe drogi nie zaliczone do kategorii dróg gminnych (publicznych) - w szczególności dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, stanowią drogi wewnętrzne pod zarządem gminy. Usprawnienie układu jest na ogół znacznie ograniczone przede wszystkim ze względu na istniejące zainwestowanie.

Wszelkie działania zmierzające do poprawy sytuacji wymagają wykupów znacznych terenów prywatnych. Większość dróg nie ma właściwych parametrów. Są to drogi o wąskich pasach i nieregularnych liniach rozgraniczających, na których ruch dwukierunkowy może odbywać się z największą trudnością. Zakłada się racjonalne wykorzystanie istniejącego zainwestowania lokalnego układu komunikacyjnego - zgodnie z kierunkiem planowanych przemian. Dobór parametrów technicznych modernizowanych dróg winien spełniać warunek równomiernego obciążenia sieci w zależności od przypisanym drogom (i ulicom) funkcjom, a priorytety modernizacyjne winny być podporządkowane ustalonej kategorii hierarchii ważności drogi. Przy modernizacji dróg należy zapewnić możliwość poruszania się osobom niepełnosprawnym.

9.1.2. Cele i kierunki rozwoju dróg publicznych - projektowanych.

Przez obszar gminy może zostać poprowadzona projektowana droga ekspresowa S-74.

- **Podstawowe parametry techniczne** wg pisma znak:

GDDKiA BPI-1/KB/4117/198/07 z dnia 23.02.2007 r. w sprawie przyjmowania przekrojów poprzecznych autostrad i dróg dwujezdniowych ekspresowych umożliwiających dobudowę trzeciego pasa ruchu do wewnętrznych pasów jezdni.

- klasa techniczna drogi - S (droga ekspresowa),
- prędkość projektowa: 100 km/h,
- dostępność drogi: tylko w węzłach,
- docelowy przekrój poprzeczny:
 - 2 x 3 pasy (dla etapowania robót – 2 x 2 pasy)
 - 2 x 2,5 m pasy awaryjne
 - 5,0 m – pas dzielący (dla etapowania robót – 12,0 m)
 - dopuszczalne obciążenie nawierzchni: 115 kN/oś,
 - klasa obciążenia obiektów inżynierskich - klasa „A” wg PN-85/S-10030

- **Zakres inwestycji:**

Przeznaczona do zaprojektowania inwestycja obejmuje budowę pełnego zakresu drogi ekspresowej S-74 klasy S; na odcinku od Opatowa (węzeł Okalina – bez węzła) na terenie województwa świętokrzyskiego i włączenia do projektowanej drogi ekspresowej S-19 w Nisku (węzeł „Zapacz” – bez węzła), wraz z węzłami, skrzyżowaniami, miejscami obsługi podróżnych, drogami poprzecznymi i drogami dojazdowymi zapewniającymi dostęp do drogi publicznej oraz usunięciem kolizji z infrastrukturą techniczną niezwiązaną z drogą.

- **Zarekomendowane warianty przebiegu trasy: 1,3,4 (z 7).**

Na rysunku Studium nr 3 wskazano wariant 1 - jako najbardziej optymalny dla gminy, który pokrywa się na obszarze gminy Grębów z przebiegiem wariantu 4.

W wariantcie 1 droga przebiega po północnej stronie miejscowości Furmany, dalej w kierunku płn.-wsch. omijając miejscowości Olszynki i Górki od południa, następnie skręca w kierunku wschodnim. Trasa odgina się w kierunku południowo-wschodnim i zbliża się do linii kolejowej Tarnobrzeg - Stalowa Wola oraz wchodzi w obszar gminy Zaleszany.

- **Ostateczny wariant przebiegu trasy określony zostanie po uzyskaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia - planowany termin - IV kwartał 2013 r.**

9.1.3. Cele i kierunki rozwoju dróg transportu rolniczego.

Do zadań modernizacyjnych należy włączyć sieć dróg transportu rolniczego ważnych dla gminy ze względu na jej typowo rolniczy charakter zagospodarowania. Proponuje się przyporządkowanie istniejących dróg rolniczych klasyfikacji funkcjonalnej, która może stać się pomocna dla właściwego projektowania sieci - z uporządkowaniem jej na obszarach wiejskich oraz podejmowaniu decyzji odnośnie kolejności modernizacji.

Klasyfikacji dokonać należy zwłaszcza na terenach gdzie układ dróg rolniczych

wykazuje cechy przypadkowości. Należy bezwzględnie dążyć do eliminacji bezpośrednich zjazdów z pól na drogę wojewódzką. Wg klasyfikacji drogi rolnicze dzielą się na:

- **główne drogi rolnicze** - drogi publiczne powiatowe i gminne lokalne pełniące funkcję zbiorczych dróg rolniczych,
- **drogi zbiorcze** - drogi publiczne (gminne), nie publiczne, zbiorcze niższego rzędu, przejmujące ruch z dróg pomocniczych,
- **drogi pomocnicze** - tzw. technologiczne, umożliwiające dojazd bezpośrednio do pól.

Ustalone funkcje pozwolą na dostosowanie geometrii, (głównie przekroju poprzecznego) do przewidywanego natężenia ruchu i parametrów korzystających z nich pojazdów, a także na ustalenie grubości nawierzchni. Wymagania techniczne jakim powinny odpowiadać poszczególne odcinki sieci dróg transportu rolniczego, zapewniające warunki dojazdu do pola zmechanizowanego sprzętu i maszyn rolniczych oraz przystosowanie ładowności środków transportowych przedstawia:

Tabela Nr 2. Wymagania techniczne dróg transportu rolniczego.

Klasa funkcjonalna	Klasa techniczna	Przekrój drogi	Szerokość jezdni (m)	Obciążenie nawierzchni (kN/oś)	Rodzaj nawierzchni
główne	Z lub L	dwupasowa	5,5	80	twarde ulepszone
zbiorcze	L lub D	dwupasowa	5,0	60	utwardzona
		jednopusowa	3,5 z zatokami mijania		
pomocnicze	D	jednopusowa	3,0 lub 3,5	nie określa się	gruntowa ulepszona

Koszt budowy nowych dróg przy niewielkim ruchu lokalnym (sezonowe obciążenie ruchem) powodują, że planowanie rozwoju dróg obsługujących rolnictwo powinno odbywać się w oparciu o istniejącą sieć połączeń.

Program modernizacji winien uwzględniać kolejność - zgodną z klasą funkcjonalną:

- drogi główne – położone w ciągu dróg powiatowych (publicznych);
- drogi zbiorcze;
- drogi pomocnicze – bezpośredniej obsługi pól.

Wskazane jest dla dróg zbiorczych stosowanie tanich konstrukcji nawierzchni z materiałów odpadowych i miejscowych oraz określenie trwałości nawierzchni mając na uwadze sezonowość obciążenia ruchem. Warunkiem takiego działania jest przeprowadzenie remontów w czasie nasilenia prac polowych i po sezonie.

Drogi pomocnicze, ze względu na to, że obsługują niewielkie powierzchnie użytków rolnych i mogą być czasowo zmieniane, w zasadzie nie powinny być trwale umocnione. Prace w zakresie utrzymania tych dróg będą wystarczające, jeżeli sprowadzą się do profilowania z odwodnieniem i ewentualnym ulepszeniem nawierzchni gruntowej - poprzez stabilizację mechaniczną.

Wymagane jest, aby wszystkie drogi rolnicze, bezpośrednio połączone z drogami publicznymi miały na odcinkach co najmniej 50 m nawierzchnię twardą powodującą wstrząsowe oczyszczanie kół pojazdu oblepionych ziemią. Wiele dróg można wykonać sposobem gospodarczym, tym bardziej, że w rolnictwie istnieją ku temu pewne możliwości techniczne (np. mechaniczna stabilizacja gruntu) pod warunkiem zapewnienia fachowego, kontrolowanego wykonawstwa tych robót.

Racjonalne ukształtowanie sieci dróg transportu rolniczego i poprawa ich stanu technicznego przyczyni się do osiągnięcia szeregu korzyści:

- obniżenie kosztów eksploatacji pojazdów i maszyn rolniczych przez zmniejszenie zużycia ilości paliwa, ogumienia, zwiększenie trwałości i niezawodności pojazdów, obniżenie kosztów i częstotliwości napraw,
- oszczędności czasu, ludzi, sprzętu i przewozu ładunków dzięki zwiększeniu prędkości jazdy,
- oszczędności na kosztach przewozu wynikających z wykorzystania nominalnej ładowności pojazdów,
- zmniejszenie strat w uprawach przez likwidację stałych lub czasowych objazdów nieprzejezdnych odcinków dróg,
- zwiększenie intensywności produkcji rolnej na terenach trudno-dostępnych.

9.1.4. Kierunki rozwoju dróg pieszych i rowerowych.

Potrzeba oddzielenia ruchu pieszego od ruchu pojazdów samochodowych jest koniecznością, a tworzenie systemów niezależnych dla obu użytkowników jest w pełni uzasadnione. Aby wydatnie ograniczyć istniejące zagrożenie ruchu pieszego i zapewnić niezbędną wygodę poruszania się, celowym staje się budowa chodników przy wszystkich kategoriach dróg na odcinkach przechodzących przez tereny zabudowane oraz jako dojścia do przystanków autobusowych.

Zastępczym, lecz nie całkowicie bezpiecznym azylem dla pieszych i ruchu rowerów są bitumiczne pobocza jezdni przy drogach o charakterze dróg zamiejskich. Popularność ruchu rowerowego nie tylko w celach rekreacyjno – turystycznych, lecz przede wszystkim w podróżach codziennych, wskazuje na celowość budowy ścieżek rowerowych.

Tworzenie infrastruktury dla ruchu rowerowego należałoby zacząć od koncepcyjnego projektu układu tras rowerowych uwzględniającego potrzeby, istniejące możliwości, lokalne uwarunkowania oraz specyfikę gminy.

W Studium na rys. nr 3 wskazuje się przebieg tras KPR komunikacji pieszo-rowerowej oraz KPJ - pieszo-jezdnej na obrzeżu nowych zbiorników wodnych rekreacyjnych, powstałych w wyniku rekultywacji zdegradowanych terenów pogórnich.

9.1.5. Bezpieczeństwo ruchu.

Do głównych problemów bezpieczeństwa ruchu drogowego należy przebieg dróg zamiejskich przez małe miejscowości oraz związane z tym zagrożenia pieszych. Wiąże się to w sposób oczywisty z wielofunkcyjnością i niedostosowaniem parametrów dróg do ruchu drogowego.

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa jest możliwe przy realizacji następujących zadań:

- segregacja ruchu pojazdów i pieszych – budowa chodników,
- do każdego przystanku autobusowego należy wydzielić dojście utwardzonym chodnikiem – jest to szczególnie ważne dla przystanków usytuowanych poza terenami zabudowanymi,
- usuwanie wszelkiego rodzaju przeszkód ograniczających widoczność na wlotach skrzyżowań, wjazdach, przejazdach,
- ochronę przed niewłaściwym zagospodarowaniem otoczenia drogi wojewódzkiej, poprzez przestrzeganie prawidłowych zasad lokalizowania zabudowy na terenach z tą drogą sąsiadujących.

Przedstawione powyżej zadania i działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu wynikają z przyjętej strategii krajowej. Należy podjąć działania mające na celu wskazanie miejsca zagrożenia bezpieczeństwa poprzez:

- budowę wydzielonych ciągów pieszych, w miejscach zwiększonego natężenia ruchu pieszego,
- oddzielenie trwałych potoków ruchu (np. wygrozdzenie dla pieszych i kierowanie w miejsca, gdzie przekraczanie jezdni może być lepiej kontrolowane),
- uzupełnianie oznakowania w pulsacyjne znaki ostrzegawcze umieszczone nad jezdnią, w miejscach szczególnie niebezpiecznych, w szczególności przy przejściach dla pieszych oraz skrzyżowaniach.

9.1.6. Wytyczne do planów miejscowych.

- Dla nowoprojektowanych dróg za zgodne z ustaleniami Studium przyjmuje się zachowanie klasy drogi i jej głównego kierunku powiązań - wynikającego z jej funkcji; ustalenie to istotne jest dla przebiegu projektowanej drogi ekspresowej S-74 relacji: Piotrków Trybunalski - Nisko (w przypadku trasy przebiegającej przez obszar gminy Grębów), która na obecnym etapie projektowana jest w przebiegu wariantowym.
- Za dopuszczalne uznaje się korekty przebiegu dróg wynikające ze skali opracowania planu miejscowego, uwzględnienia uwarunkowań lokalnych, jak również z przyjętych w nim rozwiązań przestrzennych. Parametry techniczne, w tym również linie rozgraniczające projektowanych ulic muszą być ustalone zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszcza się odstępstwa w zakresie linii rozgraniczających - w uzgodnieniu z właściwym zarządcą oraz zgodnie z przepisami odrębnymi
- Podstawowy układ komunikacyjny uzupełnić należy o układy bezpośredniej obsługi tworzone na bazie dróg lokalnych, dojazdowych, ciągów pieszo-jezdnych (bez segregacji ruchu kołowego i pieszego), pieszo-rowerowych oraz dróg wewnętrznych (o parametrach ulic dojazdowych) z maksymalnym ograniczaniem obsługi komunikacyjnej terenów mieszkaniowych na zasadzie służebności przejazdu.
- W planach miejscowych w zależności od dopuszczonych rodzajów przeznaczenia terenu należy ustalić liczbę miejsc parkingowych i postojowych towarzyszące tym przeznaczeniom.

9.2. Cele i kierunki rozwoju komunikacji kolejowej.

9.2.1. Kierunki polityki rozwoju transportu kolejowego.

Założenia nowej polityki transportowej państwa zakładają reaktywowanie relacji między drogami i kolejami - polegające na uzupełnieniu wzajemnych programów rozwojowych.

Krajowa strategia koncepcji zrównoważonego rozwoju gospodarczego wyznacza cele w dążeniach do przekształceń systemu transportowego. Zakłada przystosowanie do wymogów „transportu zrównoważonego” zaspokajającego wymagania gospodarcze i społeczne poprzez obniżenie popytu na indywidualny transport pasażerski i towarowy, skierowanie go na masowe środki transportu umożliwiające jego funkcjonowanie i rozwój bez drastycznych skutków ekologicznych jako transport mniej uciążliwy, a bardziej wydajny energetycznie, zwłaszcza w przewozach dalekobieżnych i tranzytowych.

Dążenia ku transportowi zrównoważonemu w przewozach towarowych odbywać się będą niezależnie od decyzji miejscowych i wynikną ze strategii krajowej przyjętej przez państwo. Dla osiągnięcia równowagi między transportem drogowym, a koleją niezbędną jest poprawa efektywności kolei oraz szersze wsparcie przewozów kombinowanych, co wymaga znacznych nakładów finansowych.

9.2.2. Wytyczne do planów miejscowych.

- W planach miejscowych należy utrzymać dotychczasowy przebieg istniejących obecnie czynnych linii kolejowych.
- Jako zadanie priorytetowe przyjmuje się realizację rozpoczętego programu restrukturyzacji (z prywatyzacją) kolei.
- Program restrukturyzacji przewiduje komercjalizację PKP z wydzieleniem w ramach holdingu PKP spółki zarządzającej liniami kolejowymi oraz szeregu spółek – przewoźników kolejowych pasażerskich i towarowych.
- Budżet państwa w okresie restrukturyzacji kolei wspierałby budowę i modernizację linii o znaczeniu państwowym zaś samorządy przy udziale państwa wspierałby inwestycje na liniach lokalnych. Linia kolejowa Sobów – Grębów – Stalowa Wola Rozwadów jest linią o znaczeniu państwowym, dlatego modernizacja tej linii może uzyskać wsparcie budżetu państwa.

10. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

10.1. Kierunki rozwoju systemów elektroenergetycznych.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Zewnętrzными źródłami zasilania w energię elektryczną gminy będą nadal:

- GPZ 110/15 kV „Tarnobrzeg”,
- GPZ 110/15 kV „Trześć”,
- GPZ 110/15 kV „Stalowa Wola II Posańie”,

przy czym ze względu na planowaną budowę przez Rzeszowski Zakład Energetyczny GPZ 110/15 „Rozwadów” na bazie istniejącej Rozdzielni Sieciowej Rozwadów” - w przyszłości - w miejsce GPZ 110/15 „Stalowa Wola II Posańie” źródłem zasilania będzie GPZ 110/15 „Rozwadów”.

Wewnętrznym źródłem zasilania gminy w energię elektryczną będzie nadal:

- GPZ 110 kV „Olendry”,

który zasilany jest liniami wysokiego napięcia:

- 110 kV „Chmielów – Jeziórko”,
- 110 kV „Jeziórko – Olendry” ,
- 110 kV „Olendry – Stalowa Wola” .

Utrzymuje się przebiegające tranzytem przez obszar gminy linie elektroenergetyczne:

- najwyższego napięcia 220 kV „Chmielów – Stalowa Wola”,
- wysokiego napięcia 110 kV „Chmielów – Tarnobrzeg”,

które pozostają bez zmian, z wyjątkiem odcinków linii 110 kV „Chmielów – Jeziórko” oraz „Jeziórko – Olendry”, które zostaną powiązane ze sobą w związku z likwidacją GPZ „Jeziórko”.

Perspektywiczny wzrost zapotrzebowania mocy przez nowych odbiorców energii elektrycznej, jak również zapewnienie dostaw energii istniejącym odbiorcom o właściwych parametrach i spełnienia wymogów ochrony przeciwporażeniowej, realizowane będzie poprzez:

- budowę stacji transformatorowych napowietrznych 15/0,4 kV - na obszarach wiejskich,
- budowę stacji transformatorowych wnetrzowych 15/0,4 kV - na obszarach intensywnej zabudowy,
- budowę linii średniego napięcia - kablowych do zasilania stacji wnetrzowych,
- budowę linii średniego napięcia - napowietrznych do zasilania stacji napowietrznych,
- budowę linii niskiego napięcia - kablowych oraz napowietrznych do zasilania poszczególnych odbiorców i oświetlenia ulicznego,

- budowę nowych odcinków i modernizację przestarzałej, istniejącej sieci średniego i niskiego napięcia, o zaniżonych parametrach napięciowych (zbyt długie obwody nie spełniają warunków skutecznej ochrony przeciwporażeniowej).

Program modernizacji i rekonstrukcji sieci elektroenergetycznych dla miejscowości wymagających pilnej potrzeby poprawy warunków napięciowych, opracowany przez Rzeszowski Zakład Energetyczny, zakłada budowę nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV wraz z liniami średniego napięcia (ŚN) i niskiego napięcia (n.n.), oraz remont linii niskiego napięcia (n.n.):

- **w Krawcach:**

- budowę 3 stacji transformatorowych 15/0,4 kV,
- budowę 0,9 km linii ŚN,
- budowę 0,3 km linii n.n.,
- kapitalny remont 8,6 km linii n.n.

- **w Żupawie:**

- budowę 2 stacji transformatorowych 15/0,4 kV,
- budowę 1,5 km linii ŚN,
- kapitalny remont 5,1 km linii nn.

- **w Grębowie:**

- budowę 3 stacji transformatorowych 15/0,4 kV,
- budowę 1,5 km linii ŚN,
- budowę 0,3 km linii n.n.,
- kapitalny remont 2,8 km linii nn.

- **w Jamnicy:**

- budowę 2 stacji transformatorowych,
- budowę 0,8 km linii ŚN,
- budowę 0,2 km linii nn.

- **w Wydrzy:**

- budowę 2 stacji transformatorowych,
- budowę 0,5 km linii ŚN,
- budowę 0,2 km linii nn.

Najgorsze warunki napięciowe występują w miejscowości Krawce i w związku z tym winna ona być modernizowana w pierwszej kolejności. Lokalizacja projektowanej zabudowy w stosunku do istniejących urządzeń elektroenergetycznych winna odpowiadać aktualnym przepisom budowy urządzeń elektroenergetycznych i polskim normom.

W przypadku wystąpienia kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami energetycznymi należy sieci te przystosować do nowych warunków pracy – wymagane jest oddzielne porozumienie Inwestorów obiektów z RZE S.A. (RE Tarnobrzeg). Prace te może wykonać RZE S.A. na koszt zainteresowanego.

Wzdłuż linii elektroenergetycznych w terenach przewidzianych do zalesienia obowiązuje pozostawienie pasów ochronnych bez zadrzewień o szerokościach:

- linie 220 kV – 24 m (po 12 m od osi linii),
- linie 110 kV – 20 m (po 10 m od osi linii),
- linie 15 kV – 11 m (po 5,5 m od osi linii).

Wzdłuż linii elektroenergetycznych w terenach przewidzianych do zabudowy obowiązuje pozostawienie pasów ochronnych bez zadrzewień o szerokościach:

- linie 220 kV – 40 m (po 20 m od osi linii),
- linie 110 kV – 20 m (po 10 m od osi linii),
- linie 15 kV – 7.5 m (po 7,5 m od osi linii).

10.2. Kierunki rozwoju systemów telekomunikacyjnych.

• Wytyczne do planów miejscowych.

Telekomunikacja Polska S.A. Zakład Telekomunikacji w Tarnobrzegu planuje zapewnienie łączności telefonicznej wszystkim zainteresowanym mieszkańcom gminy poprzez:

- rozbudowę istniejących central cyfrowych w Grębowie i Stalach,
- rozbudowę sieci dostępowej w całej gminie.

Pilicka Telefonía S.A. która posiada na kominie Zakładu Energetycznego „Olendry” stację przekaźnikową linii radiowej w kierunku Sandomierza i Stalowej Woli, gdzie znajdują się stacje bazowe, planuje zwiększenie ilości abonentów poprzez rozbudowę sieci systemu radiowego:

- zbiorczego „NEC” – jedna antena zbiorcza połączona z abonentami za pomocą kabli miedzianych,
- indywidualnego „NORTEL” – każdy abonent posiada oddzielną linię radiową.

Polska Telefonía Komórkowa „Centertel” Sp. z o.o. planuje budowę wieży Jamnicy i w Jeziórku dla nowego systemu cyfrowego telefonii ruchomej IDEA 900.

10.3. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w gaz.

• Wytyczne do planów miejscowych.

Zrealizowany układ sieci średnioprężnej opierający się na stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia "Jamnica" o przepustowości 1500 Nm³/h (posiadającej znaczne rezerwy przepustowości), zaopatrującej sołectwa Jamnica, Grębów, Wydrza, Krawce, Zabrze, Poręby Furmańskie oraz rozwinięcie sieci od strony sołectwa Cygany (gm. Nowa Dęba) dla potrzeb Stali i Żupawy, zabezpieczając docelowe potrzeby mieszkańców gminy. Zakłada się realizację sieci średnioprężnej, łączącej układy sieciowe Grębowa ze Stalami - wzdłuż drogi wojewódzkiej Tarnobrzeg – Stalowa Wola.

Istniejący i niewykorzystany gazociąg wysokoprężny Ø250 Trześć – Jeziórko – odgałęzienie od gazociągu Ø400/500 Rozwadów – Sandomierz oraz Ø300, jako odgałęzienie od gazociągu wysokoprężnego Ø300 Komorów – Sandomierz dla potrzeb Kopalni Jeziórko (aktualnie zaczopowane), stwarzają potencjalne możliwości lokalizacji w strefie ich oddziaływania - odbiorców o dużym zapotrzebowaniu na gaz ziemny.

Wzdłuż gazociągów wysokoprężnych w terenach przewidzianych do zabudowy obowiązuje pozostawienie pasów ochronnych bez zadrzewień o szerokości maksymalnej do 40 m od osi gazociągu (w zależności od rodzaju obiektów sąsiadujących z gazociągiem; obowiązuje utrzymanie stref ochronnych istniejących i projektowanych gazociągów - zgodnie z przepisami szczególnymi. -

10.4. Kierunki rozwoju systemów ciepłowniczych.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Pokrycie istniejących i projektowanych potrzeb gminy nastąpi poprzez realizację indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących paliwa ekologiczne.

10.5. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Pełne pokrycie bilansowych potrzeb gminy jest możliwe w oparciu o istniejące udokumentowane zasoby wód wglębnych:

1. **ujęcie „Klonowe”** - o zatwierdzonych zasobach $Q = 185 \text{ m}^3/\text{h}$. jako ujęcie podstawowe, zabezpieczające potrzeby mieszkańców sołectw Grębów, Wydrza, Krawce, Jamnica, Zabrze, Poręby Furmańskie, Żupawa oraz w przyszłości potrzeby zabudowy przemysłowej na obszarze aktywności gospodarczej "Jeziórko";
2. **ujęcie „Studzieniec”** - o zatwierdzonych zasobach w kategorii „B” "Studzieniec I" $Q = 183 \text{ m}^3/\text{h}$ i "Studzieniec II" $Q = 850 \text{ m}^3/\text{h}$ i zatwierdzonej łącznej wydajności $Q \text{ godz.} = 788 \text{ m}^3/\text{h}$. i posiadające znaczne rezerwy wody, które możliwe są do wykorzystania przez potencjalnych odbiorców - zabezpieczają potrzeby miasta Tarnobrzega oraz sołectwa Stale.

Istniejący układ sieci wodociągowej należy sukcesywnie rozbudowywać zgodnie z bieżącymi potrzebami. Zakłada się możliwość zaopatrzenia w wodę byłych terenów posiarekowych, przewidzianych pod realizację funkcji przemysłowo - składowo - usługowych, poprzez realizację sieci magistralnej wzdłuż drogi Tarnobrzeg - Stalowa Wola.

10.6. Kierunki rozwoju gospodarki ściekowej.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

W oparciu o opracowany program gospodarki ściekowej zakłada się realizację jednolitego systemu kanalizacji sanitarnej w układzie grawitacyjno-ciśnieniowym, zakładającego odbiór ścieków sanitarnych z wszystkich sołectw z obszaru gminy na istniejącą oczyszczalnię ścieków w Grębowie, która w miarę potrzeb może być rozbudowywana i modernizowana. Dopuszcza się możliwość realizacji indywidualnych systemów gromadzenia ścieków z dowozem ich do punktów zlewnych lub realizację indywidualnych systemów utylizacji. Należy zdać sobie sprawę, że w przypadku braku działań problemy będą się nawarstwiać, a powodowane przez nie zagrożenie znacznie zwiększać.

10.7. Kierunki rozwoju gospodarki odpadami.

10.7.1. Gospodarka odpadami w powiązaniu z Planem Gospodarki Odpadami dla powiatu tarnobrzeskiego.

W ostatnich latach podejmowane są działania mające na celu poprawę systemu gospodarowania odpadami i zmniejszenie oddziaływania na środowisko, a jakość gospodarki odpadami nie odbiega od średniej krajowej.

W celu osiągnięcia poprawy stanu środowiska w powiecie tarnobrzeskim przyjęto następujące cele w gospodarce odpadami:

- zapobieganie i minimalizacja powstawania odpadów;
- zapewnienie odzysku, w tym głównie recyklingu, odpadów których powstawania w danych warunkach techniczno-ekonomicznych nie da się uniknąć;
- unieszkodliwianie odpadów (poza składowaniem);
- bezpieczne dla zdrowia ludzkiego i środowiska składowanie odpadów, których nie da się z uwagi na warunki techniczno-ekonomiczne poddać procesom odzysku lub unieszkodliwiania.

10.7.2. Kierunki gospodarki odpadami komunalnymi.

W gospodarce odpadami komunalnymi określono następujące cele krótkoterminowe oraz cele długoterminowe:

- docelowo objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców powiatu;
- kompostowanie we własnym zakresie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do osiągnięcia poziomu kierowania na składowisko w ilości (wagowo) do 50% w roku 2014 – w stosunku do 1995 r.;
- wydzielenie odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych poprzez ich selektywną zbiórkę do osiągnięcia poziomu w 2014 r. – 70%;
- wydzielenie odpadów budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych do osiągnięcia poziomu w 2014 r. 60%;
- wydzielenie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych poprzez ich selektywną zbiórkę do osiągnięcia poziomu w 2014 r. – 80%;
- osiągnięcie w latach 2007 – 2010 poziomu odzysku 50% i poziomu recyklingu 25% dla odpadów opakowaniowych.

Dla osiągnięcia założonych celów, wytyczono następujące działania:

- stworzenie lokalnych systemów prawnie - administracyjnych umożliwiających objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców powiatu;
- popularyzacja i konsekwentny rozwój systemów selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów ulegających biodegradacji poprzez, m.in. zachęty finansowe, np. obniżenie opłat za usuwanie odpadów z gospodarstw prowadzących zbiórkę selektywną i kompostowanie odpadów we własnym zakresie;

- prowadzenie kampanii edukacyjno - informacyjnej;
- realizacja ponadlokalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów - sortownie, kompostownie, obiekty termicznego unieszkodliwiania odpadów, centralne składowisko odpadów komunalnych;
- wydzielenie ze strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych i prowadzenie odrębnej zbiórki tych odpadów;
- rozwój systemów pozyskania i zagospodarowania odpadów wielkogabarytowych i budowlanych;
- systematyczne zmniejszanie ilości składowisk;
- sukcesywna rekultywacja składowisk wyłączanych z eksploatacji oraz likwidacja tzw. „dzikich wysypisk”.

10.7.3. Kierunki gospodarki komunalnymi osadami ściekowymi.

W celu prawidłowego określenia gospodarki osadami komunalnymi wyznaczone zostały następujące cele:

- zwiększenie stopnia przetworzenia komunalnych osadów ściekowych;
- zwiększenie stopnia wykorzystania substancji biogennych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wymagań stawianych przez przepisy, tj. wzbogacanie osadu w wapno (tzw. higienizacja osadów);
- zwiększenia stopnia kontroli obrotu komunalnymi osadami ściekowymi celem zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa zdrowotnego i ochrony środowiska.

Wyznaczone zostały również następujące kierunki postępowania z osadami ściekowymi:

- kompostowanie;
- wykorzystanie rolnicze w formie nawozu do ekologicznej produkcji rolniczej;
- wykorzystanie:
 - do prac rekultywacyjnych na terenie zamykanych składowisk,
 - do „przesypki” na eksploatowanych składowiskach,
 - do rekultywacji terenów zdegradowanych (likwidowana Kopalnia Siarki „Jeziórko”),
 - do odtwarzania gleb na terenach popowodziowych;
- termiczne przekształcanie.

10.7.4. Kierunki gospodarki odpadami sektora gospodarczego.

W Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami założono:

- zwiększenie udziału odzyskiwanych i ponownie wykorzystywanych w procesach produkcyjnych odpadów z sektora gospodarczego,
- promowanie nowych technologii „mało-odpadowych” i „bezodpadowych”, metod czystej produkcji oraz budowy własnych instalacji, służących odzyskowi i unieszkodliwianiu odpadów przez ich wytwórców (ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami).

Wyznaczono następujące cele:

- zwiększenia stopnia wykorzystania odpadów;
- bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwiania odpadów;
- eliminacji zagrożenia ze strony odpadów pochodzenia zwierzęcego.

Dla osiągnięcia założonych celów określono następujące działania:

- systematyczne wprowadzanie bezodpadowych i mało odpadowych technologii produkcji;
- wprowadzenie metod i technologii „czystej produkcji” powodującej zmniejszenie ilości i uciążliwości wytwarzanych odpadów;
- stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do zintensyfikowania działań zmierzających do maksymalizacji gospodarczego wykorzystania odpadów;
- dostosowanie gospodarki odpadami do wymagań europejskich zawartych w znowelizowanych krajowych aktach prawnych i wytycznych;
- eliminacja nieprawidłowego unieszkodliwiania, w tym także nielegalnego lub nieprawidłowego składowania.

10.7.5. Kierunki gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

W gospodarce odpadami niebezpiecznymi wyznaczono następujące cele:

- przeciwdziałanie powstawaniu odpadów niebezpiecznych;
- gospodarka odpadami niebezpiecznymi oraz ich unieszkodliwianie.

Dla osiągnięcia założonych celów określono następujące działania:

- zmniejszenie docelowo ilości składowanych odpadów niebezpiecznych;
- objęcie systemem sektor małych i średnich przedsiębiorstw mających istotny udział w wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych;
- określenie zakresu niezbędnych modernizacji istniejących instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych;
- konieczność budowy nowych instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych;
- zwiększenie odzysku surowców z odpadów niebezpiecznych;
- zmniejszenie zagrożenia zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych poprzez deponowanie w środowisku przekształconych odpadów niebezpiecznych (zestalenie, wityfikacja) oraz likwidację starych, nieczynnych składowisk odpadów.

10.7.6. Kierunki gospodarki odpadami w gminie Grębów na tle zamierzeń ponadlokalnych.

Ze względu na ustawowy obowiązek respektowania ustaleń planu gospodarki odpadami wyższego rzędu, przyjęto plan gospodarki odpadami komunalnymi wg ustaleń „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego, który zakłada budowę ponadlokalnego ZZO „Tarnobrzeg-Mielec” - zgodnie z Planem Krajowym zalecającym, aby tworzyć struktury ponad gminne obsługujące 200-500 tys. mieszkańców.

Obszar Obsługi Zagospodarowania Odpadów ZZO „Tarnobrzeg-Mielec” obejmuje: miasto Tarnobrzeg, powiat tarnobrzeski, mielecki i kolbuszowski (z wyłączeniem miasta i gminy Kolbuszowa - obsługujący ok. 300 tys. mieszkańców).

Podejmowane dotychczas próby kompleksowego rozwiązania problemu odpadów komunalnych przy wyczerpujących możliwościach ich składowania na składowiskach, na które są wywożone, kończyły się niepowodzeniem. Wymusiło to zwrócenie uwagi na metodę termiczną, w której maksymalnie ograniczona jest ilość odpadów kierowanych do składowania.

Równocześnie dla maksymalnego ograniczenia protestów społecznych przyjęto koncepcję powiązania wybranej metody z infrastrukturą techniczną strefy przemysłowej KiZPS „Siarkopol” w Tarnobrzegu. Wybrana metoda pirolitycznej utylizacji odpadów komunalnych ok. 25 tys. Mg/rok i przemysłowych ok. 7 tys. Mg/rok systemem Ragailler pozwoli utylizować ok. 32 tys. ton odpadów, w skali roku. Wielkość ta zapewnia utylizację całości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie powiatu ziemskiego i grodzkiego.

W perspektywie planowana jest rozbudowa instalacji do wydajności ok. 100 tys. Mg/rok i obsługę powiatu mieleckiego i kolbuszowskiego (wg Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami).

Gospodarka odpadami z sektora komunalnego musi mieć wymiar ponadlokalny, przy pełnym społecznym poparciu proponowanych rozwiązań. W związku z tym należy brać pod uwagę następujące kierunki działań dla osiągnięcia założonych celów:

- podnoszenie świadomości społecznej mieszkańców powiatu poprzez ciągłą edukację, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów i segregacji;
- wprowadzanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi w układzie ponadlokalnym;
- powołanie związku gmin który pozwoli to na uporządkowanie gospodarki odpadami w całym powiecie tarnobrzeskim;
- konsekwentne wdrażanie systemu selektywnej zbiórki odpadów na obszarze całego powiatu;
- eliminację odpadów ulegających biodegradacji z odpadów kierowanych na składowiska;
- na terenach wiejskich oraz miejskich z zabudową jednorodzinną preferowanie kompostowania odpadów organicznych we własnym zakresie;
- wdrażanie systemu zbiórki i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych;
- rozwój systemów zbiórki i zagospodarowania odpadów wielkogabarytowych i budowlanych.

W dziedzinie gospodarki odpadami powstającymi w sektorze gospodarczym przewiduje się osiągnięcie następujących celów:

- ograniczenie ilości powstawania odpadów gospodarczych;
- zwiększenie udziału odpadów, wykorzystanych i ponowne stosowanie w procesach produkcyjnych;
- bezpieczne dla środowiska unieszkodliwianie odpadów.

Wytwarzanie odpadów powinno być ograniczane na etapie produkcji, przekształcania, transportu i konsumpcji dóbr i towarów. Sfera produkcji i przetwarzania to przede wszystkim działania podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Warunkiem poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami jest doprowadzenia do sytuacji, w której każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą będzie konsekwentnie przyjmował odpowiedzialność za wytworzone odpady.

Dla osiągnięcia założonych celów konieczne jest, zatem podjęcie działań w kierunku:

- wprowadzania procesów produkcyjnych i technologicznych, które przy porównywalnych kosztach wytwarzania gwarantować będą minimalizację powstawania odpadów;
- stosowania w produkcji uzasadnionych technicznie i ekonomicznie wysokogatunkowych surowców i produktów;
- stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do zintensyfikowania działań zmierzających do maksymalizacji gospodarczego wykorzystania odpadów;
- kontroli firm wykorzystujących odpady we własnym zakresie w celu ustalenia działalności ta nie narusza przepisów ochrony środowiska;
- zweryfikowania informacji odnośnie działalności drobnych firm zajmujących się zbieraniem i transportem odpadów pod kątem zgodności i wydanymi decyzjami.

Przyjęty system gospodarki odpadami:

- objęcie wszystkich wytwórców odpadów z terenu powiatu tarnobrzckiego systemem gospodarki odpadami,
- zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie,
- organizacja i rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów,
- opracowanie i wdrożenie systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami wielkogabarytowymi, budowlanymi, niebezpiecznymi, ulegającymi biodegradacji oraz gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym.
- **budowa ZZO Stalowa Wola –Tarnobrzeg,**
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- przeciwdziałanie powstawaniu i likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów,
- edukacja ekologiczna w zakresie gospodarki odpadami.

10.7.7. Wytyczne do planów miejscowych.

Na obszarze gminy funkcjonuje składowisko odpadów komunalnych w Jeziórku o powierzchni 2,2 ha - usytuowane w terenie pogórnym Kopalni Siarki „Jeziórko” i obsługuje gminę Grębów. Zakłada się, że składowisko to funkcjonować będzie do roku 2015.

W najbliższych latach w województwie podkarpackim przewiduje się budowę 7 ponad gminnych zakładów zagospodarowania odpadów, a jednym z nich jest Zakład Zagospodarowania Odpadów „Stalowa Wola -Tarnobrzeg”, który ma przejąć odpady z powiatu tarnobrzieskiego.

Zakład Zagospodarowania Odpadów „Stalowa Wola - Tarnobrzeg” powinien mieć przepustowość wystarczającą do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru o przewidywanej w 2019 r. liczbie ludności - 207 400 osób. Zakład ten odbierać będzie odpady z powiatu tarnobrzieskiego oraz stalowowolskiego i miasta Tarnobrzeg.

Zgodnie z WPGO, Zakład Zagospodarowania Odpadów „Stalowa Wola – Tarnobrzeg” wyposażony winien być w:

- sortownię odpadów,
- instalacje do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji,
- instalację do produkcji paliwa z odpadów,
- stanowisko do demontażu odpadów wielkogabarytowych,
- instalację rozdrabniania gruzu budowlanego,
- pomieszczenia magazynowe.

Na terenie spółki PTUO "RA-TAR" w Tarnobrzegu powstała Spółka "PERRO", która posiada pozwolenie na budowę zakładu unieszkodliwiania odpadów na mocy cesji wydanej przez Prezydenta Miasta Tarnobrzeg w dniu 20.04.2009 r. znak UAB.III-7353-1/4/09. Spółka zamierza kontynuować budowę zakładu unieszkodliwiania odpadów rozpoczętą przez firmę PTUO "RA-TAR". Inwestycja mogłaby obejmować swoim działaniem miasto Tarnobrzeg oraz powiaty - tarnobrzieski i stalowowolski. Zakład unieszkodliwiania odpadów będzie mógł unieszkodliwiać następujące odpady:

- papier,
- tekstylia,
- tworzywa sztuczne,
- odpady organiczne o zawartości ok. 30% wilgoci,
- zużyte opony samochodowe,
- osady ściekowe,
- odpady przemysłowe.

Jako podstawowe zadanie w zakresie gospodarki odpadami w gminie Grębów uznaje się wykreowanie jednostki odpowiedzialnej za gospodarkę odpadami na obszarze gminy, która będzie zarządzała składowiskiem odpadów do czasu jego likwidacji, jak również zorganizuje system selektywnego gromadzenia, odbioru i zagospodarowania odpadów na obszarze gminy.

Zachowując niedawno zrealizowane składowisko odpadów, jako strategiczne mienie komunalne, należy poszukiwać form organizacyjnych, które przy minimalnych kosztach pozwolą na:

- zorganizowanie systemu gromadzenia, i wywozu odpadów w taki sposób, aby 100% mieszkańców pozbywało się odpadów w sposób legalny,
- selektywną zbiórkę odpadów „u źródła” - za pomocą kolorowych worków (szkło, tworzywa, metal, makulatura); uzupełniając wprowadzić selektywną zbiórkę odpadów użytkowych (szkło, tworzywo, metal) systemem „kontener w sąsiedztwie” za pomocą zestawu 3 kolorowych pojemników z polietylenu rozstawionych w systemie - minimum 1 zestaw w każdej miejscowości,

- stymulowanie racjonalnego zagospodarowania odpadów poprzez rozszerzanie świadomości ekologicznej oraz edukację i eksponowanie pozytywnych wzorców do naśladowania.

System gospodarowania odpadami komunalnymi

Do 2007 r. PGO został zrealizowany w 40% w zakresie wprowadzenia planowanego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Rada Gminy w oparciu o gminny plan gospodarki odpadami uchwaliła regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie, w którym wprowadziła, jakie rodzaje odpadów komunalnych podlegają obowiązkowo selektywnej zbiórce przez właścicieli nieruchomości (szkło, plastik, makulatura, wielkogabarytowe), jak również jakie rodzaje pojemników (system workowy oraz pojemniki SM 110), właściciele nieruchomości, obowiązani są stosować, gromadząc w nich odpady komunalne, w tym selektywnie zebrane oraz minimalną częstotliwość zbiórki (1xmiesiąc), z jaką właściciel nieruchomości obowiązany jest pozbywać się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości. Ponadto, Rada Gminy uchwaliła górne stawki opłat za odbiór odpadów komunalnych. Skontrolowano 90% właścicieli nieruchomości i okazało się, iż 90 % z nich ma zawartą umowę z przedsiębiorcą – Gminnym Zakładem Komunalnym w Grębowie - odbierającym odpady komunalne na zasadach określonych w uchwałach Rady Gminy.

Stan ten oznacza, iż właściciele nieruchomości zbierają, gromadzą oraz pozbywają się odpadów komunalnych zgodnie z regulaminem.

10.8. Regulacja stosunków wodnych.

- **Wytyczne do planów miejscowych.**

Jako zadanie ponadlokalne, wpisane do strategii społeczno-gospodarczej i planu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego, uznaje się realizację zbiornika wielofunkcyjnego „Krawce” na rzece Łęg, o powierzchni ok. 600 ha pojemności ok. 25 mln m³, którego realizacja stanowi istotny element regulacji stosunków wodnych zlewni rzeki Wisły.

Należy kontynuować prace związane z programem rekultywacji terenów poeksploatacyjnych poprzez zakończenie realizacji zagospodarowania wodnego (9 z 10 zbiorników wodnych już zrealizowano) wg systemu, aby tereny te były powiązane z grawitacyjnym systemem melioracji oraz z rzeką Żupawką, Kanałem Miętus, Kanałem Miętusiańskim i Kanałem Żupawka – Miętus. Dopuszcza się dalsze prowadzenie melioracji na obszarze gminy.

11. OCHRONA PRZED ZAGROŻENIAMI ŚRODOWISKOWYMI

11.1. Systemy ochrony.

Warunki geograficzne oraz rozwój cywilizacyjny generują niekorzystne zjawiska zagrażające zarówno bezpieczeństwu ludności, jak również rozwojowi gospodarczemu i podnoszeniu poziomu życia mieszkańców gminy, do których należą: występowanie zagrożeń naturalnych oraz zagrożeń wynikających z postępującego rozwoju i urbanizacji regionu (rozwój infrastruktury przemysłu, magazynowanie i transport materiałów niebezpiecznych oraz wzrost natężenia ruchu drogowego).

Przyjęty w "Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego" kierunek ochrony przed zagrożeniami realizowany będzie przez prognozowanie, reagowanie i likwidację skutków zagrożeń - życia, zdrowia, mienia i środowiska naturalnego - poprzez realizację następujących działań:

- identyfikacja w skali całego regionu źródeł możliwych zagrożeń o charakterze naturalnym i cywilizacyjnym oraz usuwanie ich skutków, rozbudowa regionalnego systemu reagowania,
- zwiększenie bezpieczeństwa drogowego poprzez szkolenia z zakresu ratownictwa medycznego oraz wyposażanie służb ratowniczych i publicznych w sprzęt specjalistyczny,
- wyposażanie służb ratowniczych i publicznych w sprzęt specjalistyczny służący zapobieganiu i likwidacji skutków awarii przemysłowych oraz chemiczno-ekologicznych,
- tworzenie zintegrowanych elektronicznych systemów łączności i zarządzania bezpieczeństwem.

Lokalne - na szczeblu powiatowym i gminnym - systemy ochrony przed zagrożeniami o charakterze naturalnym i cywilizacyjnym powstawać będą w dostosowaniu do strategii ponadlokalnych.

11.2. Ochrona cywilna.

11.2.1 Budownictwo ochronne.

W rejonach budownictwa jednorodzinnego należy przewidzieć ukrycia wykonywane w podpiwniczeniach budynków przez mieszkańców we własnym zakresie, w okresie podwyższonej gotowości obronnej państwa. Dla zakładów pracy nie posiadających budowli ochronnych należy zarezerwować tereny pod doraźną realizację budowli na podstawie typowej lub powtarzalnej dokumentacji budowlanej.

Dla nowo budowanych zakładów pracy i obiektów użyteczności publicznej, które będą kontynuować działalność w czasie wojny przewidywać budowę schronów dla załóg.

11.2.2. Systemy alarmowe.

Gmina utrzymywać będzie w dalszym ciągu - system ochrony cywilnej za pomocą Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego, opracowanego w celu zapewnienia systemowego, skoordynowanego i efektywnego reagowania władz gminy Grębów na zagrożenia i zaistniałe sytuacje kryzysowe. Głównym celem Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego jest zapewnienie społeczeństwu gminy podstawowych warunków ochrony przed skutkami katastrof naturalnych i awarii technicznych noszących znamiona klęski żywiołowej. W tym celu zostały m. in. opracowane procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych.

- **Najważniejsze dla gminy Grębów procedury szczegółowe:**

- procedury działania w przypadku wystąpienia zagrożenia powodziowego,
- procedury działania w przypadku wystąpienia zagrożenia pożarami,
- procedura działania w przypadku wystąpienia zagrożenia terrorystycznego,
- procedura działania w przypadku wystąpienia zagrożeń sanitarnych,
- procedura postępowania na wypadek ekstremalnych warunków pogodowych,
- procedura postępowania na wypadek katastrofy komunikacyjnej,
- procedura postępowania na wypadek zagrożenia biologicznego - epidemie,
- procedura postępowania na wypadek zagrożenia biologicznego - epizootie.

- **Organizacja i system łączności pomiędzy podmiotami realizującymi zadania z zakresu zarządzania kryzysowego ma za zadanie:**

- zapewnienie sprawnej komunikacji wewnątrz Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego jak również pomiędzy GZZK, a służbami ratowniczymi i innymi podmiotami, z którymi GZZK podejmuje współpracę w czasie klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- ostrzeganie ludności o zagrożeniu,
- zintegrowanie służb i zwiększenie skuteczności ich działania,
- powiadamianie i dysponowanie podmiotów ratowniczych,
- zapewnienie współdziałania podmiotów ratowniczych podczas prowadzenia działań ratowniczych.

- **Środki łączności w systemie telekomunikacyjnym.**

Łączność w systemie telekomunikacyjnym, za pomocą telefonów stacjonarnych i komórkowych a także faksu, stanowi podstawowy sposób porozumiewania się podmiotów realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.

- **Środki łączności w systemie informatycznym**

System informatyczny zapewnia w procesie podejmowania decyzji szczególnie w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożień szybki dostęp do pełnej i wiarygodnej informacji o zdarzeniu, przede wszystkim w zakresie ostrzeżeń meteorologicznych i hydrologicznych.

- **Środki łączności w systemie łączności radiowej**

Wobec podatności łączności przewodowej na uszkodzenia w czasie występowania nadzwyczajnych zagrożeń konieczne było utworzenie alternatywnego systemu łączności radiowej.

- **Organizacja ewakuacji z obszarów zagrożonych**

Ewakuacja jest jednym ze sposobów zbiorowej ochrony ludności. Polega ona na przemieszczeniu ludności z rejonów, w których przebywanie może zagrażać życiu lub zdrowiu do rejonów bezpiecznych. Bazę noclegową oraz posiłki dla ewakuowanej ludności zapewniają znajdujące się na terenie gminy szkoły publiczne, przedszkola, Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Nowym Grębowie oraz Gminne Centrum Kultury w Grębowie. W razie potrzeby w ewakuacji ludności udział biorą służby zawodowe takie jak: straż pożarna, policja i pogotowie ratunkowe oraz służby ochotnicze – członkowie OSP z terenu gminy. W przypadku gdy ewakuacja ludności osiąga w skali gminy znaczne rozmiary, do udziału w niej wzywani są członkowie Plutonu Ratownictwa Ogólnego, a w razie potrzeby także członkowie innych formacji OC utworzonych na terenie gminy. W celu ewakuacji mieszkańcy gminy wykorzystują przede wszystkim własne środki transportu. Ewakuacja zwierząt domowych i mienia organizowana jest i przeprowadzana w przypadku samoewakuacji, własnymi siłami i środkami mieszkańców gminy.

- **Rodzaje środków ostrzegania i alarmowania**

Realizacja ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach prowadzona jest za pomocą następujących środków:

- dźwiękowe sygnały alarmowe – na terenie gminy znajduje się 8 syren alarmowych,
- komunikaty ostrzegawcze i alarmowe nadawane za pośrednictwem lokalnych środków masowego przekazu, ze szczególnym uwzględnieniem rozgłośni radiowych i telewizyjnych oraz portali internetowych – radio "LELIWA", Telewizja Polska Rzeszów, www.grebow.com.pl,
- komunikaty przekazywane za pośrednictwem ruchomych urządzeń nagłaśniających, ze szczególnym uwzględnieniem pojazdów służb, inspekcji i straży (jednostki OSP włączone do KSRG: Grębów, Stale, Wydrza, Krawce, Zapolechnik, Jamnica, Zabrze, Żupawa) - słyszalność syreny do 300 m w zabudowie zagęszczonej.

11.2.3. Systemy zaciemniania.

W razie prowadzenia modernizacji, rozbudowy lub budowy nowej instalacji elektrycznej oświetlenia zewnętrznego przysposabiać ją do potrzeb zaciemniania i wygaszania.

11.2.4. Systemy zaopatrzenia w wodę.

Należy zarezerwować tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej lub wytypować je z już istniejących. Odległość studni wody pitnej od miejsc zamieszkania ludności powinna wynosić nie więcej niż 800 m i posiadać wydajność min. 7,5 l na jedną osobę na dobę. Istniejące ujęcia wody należy przystosować do funkcjonowania w warunkach specjalnych według obowiązujących przepisów.

11.2.5. Urządzenia specjalne.

Nowo budowane obiekty sanitarne (łaźnie, pralnie, myjnie samochodowe) należy przystosować do potrzeb prowadzenia zabiegów specjalnych – likwidacji skażeń.

11.2.6. Zasilanie elektroenergetyczne.

Dążyć do bezawaryjnego zasilania w energię elektryczną zakładów i wszystkich obiektów ważnych dla zapewnienia warunków do przetrwania ludności.

11.2.7. Forma przestrzenna i struktura wewnętrzna zabudowy.

Sytuować strefy budownictwa mieszkaniowego z dala od obiektów zagrożonych TSP oraz od terenów zalewowych zagrożonych przez powódzie. Unikać nadmiernego zagęszczania budynków w celu zminimalizowania możliwości rozprzestrzeniania się pożarów oraz powstawania zawałów ciągłych. Sytuować budynki po obu stronach ulic tak, aby odległość między nimi nie była mniejsza niż suma ich wysokości – 10 metrów.

Sieć ulic i terenów zielonych wraz z drogami wylotowymi powinno stanowić jednolity system ciągów komunikacyjnych promienistych i pierścieniowych, powinien on zapewniać pełną przełotowość umożliwiającą sprawną ewakuację ludności oraz manewry sił ratowniczych.

11.3. Ochrona przed zagrożeniami antropogenicznymi.

11.3.1. Ochrona klimatu akustycznego.

W zakresie ograniczania uciążliwości związanej z hałasem komunikacyjnym, co dotyczy w szczególności drogi wojewódzkiej nr 84 wskazana jest poprawa nawierzchni dróg, od jakości której m.in. zależy poziom emisji hałasu, sytuowanie budynków z zachowaniem właściwych linii zabudowy od dróg publicznych w zależności od kategorii drogi, wprowadzanie zielonych ekranów akustycznych - zieleni izolacyjnej niskiej i wysokiej; w sytuacjach szczególnych stosowanie pełnych ogrodzeń w formie ekranów.

11.3.2. Ochrona klimatu atmosferycznego.

Zagrożenie czystości powietrza atmosferycznego (tlenki azotu, węglowodory, pyły) występuje w sąsiedztwie dróg tranzytowych przebiegających przez obszar gminy, w szczególności wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 84 oraz może wystąpić w wyniku realizacji na obszarze gminy odcinka projektowanej drogi ekspresowej S-74. Należy ograniczać emisję zanieczyszczeń przemysłowych, komunalnych i komunikacyjnych.

11.3.3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym ustala się zasadę honorowania, określonych stosowanymi przepisami stref ograniczonego użytkowania dla źródeł promieniowania, tj. linii energetycznych, GPZ, stacji bazowych telefonii komórkowej i innych źródeł.

11.3.4. Ochrona przed presją osadnictwa oraz niewłaściwym użytkowaniem środowiska.

Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego w środowisku gminy poprzez:

- zachowanie powiązań ekologicznych,
- zachowanie warunków przewietrzania zwartych zespołów osadnictwa,
- kontrolowanie form rekreacji przed nadmierną penetracją i dewastacją lasów,
- właściwa gospodarkę wodno-ściekową oraz gospodarkę odpadami - eliminujące powstawanie zanieczyszczeń obszarowych,
- rekultywację i rewitalizację terenów zdegradowanych,
- **właściwe użytkowanie przestrzeni najsilniej oddziałujące na wszystkie elementy krajobrazu:**
 - biogeniczne – w zakresie rolniczym, łowieckim i leśnym,
 - geogeniczne – w zakresie przemysłu górniczego,
 - technogeniczne – w zakresie osadnictwa, przemysłu i komunikacji.

11.4. Ochrona przed zagrożeniami naturalnymi.

11.4.1. Ochrona przeciwpowodziowa.

W działalności inwestycyjnej na obszarze gminy należy uwzględnić:

- **obszary szczególnego zagrożenia powodzią**, służące przepuszczeniu wód powodziowych pomiędzy linią brzegową rzek - Łęg, Trześniówki, Mokrzychów i Żupawki, a ich wałami przeciwpowodziowymi zgodnie z art. 9 ust. 1. pkt 6c lit. c) ustawy Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 145) - na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy, nakazy, ograniczenia i dopuszczenia wynikające z przepisów odrębnych, dotyczących ochrony przed powodzią);
- **obszary potencjalnego zagrożenia powodzią:**
 - **rzeki Łęg** - obejmujące zabudowania wsi Wydrza, Krawce, Jamnica oraz Grębów,
 - **rzeki Trześniówki** - obejmujące fragmenty zabudowy wsi Stale oraz Żupawa,
 - **rzeki Dąbrówki** - obejmujące fragmenty zabudowy wsi Stale,
 - **rzeki Żupawki** - obejmujące fragmenty zabudowy wsi Żupawa.

W zakresie ochrony przed powodzią przewiduje się budowę zbiornika retencyjnego "Krawce" (w części na terenie wsi Krawce) oraz realizację dodatkowych odcinków wałów ochronnych na rzece Łęg. Ochrona przeciwpowodziowa obejmować powinna zabezpieczenie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w dolinach rzecznych - przed niewłaściwą polityką inwestycyjną.

11.4.2. Ochrona przeciwośuwiskowa.

W zakresie ochrony przed zjawiskami denudacyjnymi (zmywy, spływy, obrywy, osuwiska) przewiduje się konieczność dalszego porządkowania i umacniania linii brzegowej rzek i potoków. Na pozostałych terenach gminy nie występują zagrożenia osuwiskowe.

12. KIERUNKI GOSPODARCZEGO WYKORZYSTANIA POLIGONU WOJSKOWEGO

12.1. Zasady prowadzenia gospodarki leśnej.

Zagospodarowanie terenów leśnych położonych w granicach poligonu, zwanego ośrodkiem szkolenia poligonowego, przeprowadzają jednostki administracji lasów państwowych, zgodnie z Porozumieniem Ministrów ON i OŚZNiL. Jednostki administracji lasów państwowych prowadzą gospodarkę na terenach leśnych ośrodka w oparciu o zasady obowiązujące w swoim resorcie, przy uwzględnieniu zasad odrębności gospodarowania przyjętych dla obiektów wojskowych.

Zmiana uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania (wylesienia) terenów leśnych użytkowanych przez ośrodek może nastąpić w trybie obowiązujących przepisów w sprawie włączania i wyłączania gruntu państwowego gospodarstwa leśnego oraz zmiany uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania - wyłącznie na wniosek Ministra Obrony Narodowej. Podstawą do prowadzenia gospodarki leśnej na terenach użytkowanych przez ośrodek są plany urządzenia gospodarstwa leśnego określającego rodzaj, zakres i sposoby wykonania prac gospodarczych, uzgodnione w toku ich opracowywania z dowództwami okręgów wojskowych i rodzajów sił zbrojnych.

12.2. Współpraca wojskowej z administracją cywilną.

Współpraca ta powinna dotyczyć następującej problematyki:

- obustronnego ustalania zakresu prac dla osiągnięcia korzystnych warunków ochrony przeciwpożarowej lasów oraz prowadzenia planowej gospodarki leśnej,
- bieżącej informacji władz i okolicznej ludności cywilnej o warunkach bezpieczeństwa oraz zasadach właściwego zachowania się w lasach wchodzących w granice ośrodków szkolenia poligonowego,
- utrzymywania stałej łączności z miejscowymi władzami terenowymi oraz prowadzenia wspólnie z nimi akcji uświadamiającej wśród ludności cywilnej w sprawie przestrzegania zasad bezpieczeństwa.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa pracownikom leśnym wszystkie prace w ośrodku mogą być prowadzone po uprzednim uzgodnieniu z komendantem ośrodka i poinstruowaniu ich przez komendę ośrodka (raz w roku).

Zalesienia i wyręby lasów w terenie ośrodka szkolenia poligonowego mogą być prowadzone w miejscach uzgodnionych z właściwymi władzami wojskowymi. Zasady prowadzenia gospodarki leśnej i ochrony przeciwpożarowej lasów w ośrodkach szkolenia poligonowego reguluje „Porozumienie zarządzenia ministrów Obrony Narodowej i OŚZNiL”.

12.3. Ubezpieczenie ośrodka szkolenia poligonowego.

Komendant ośrodka odpowiada za organizację i ubezpieczenie całej powierzchni ośrodka. Ubezpieczenie ośrodka organizuje się poprzez:

- ustawienie tablic wzbraniających wstęp, ostrzegawczych oraz sygnałów,
- ustawienie masztów z koszami (kulami) podnoszonymi na czas ćwiczeń w strzelaniu,
- stałe zamknięcie dróg,
- czasowe zamknięcie dróg,
- doraźne patrolowanie,
- wystawienie w wyjątkowych przypadkach, na szczególnie ważnych, przelotowych drogach publicznych, stałych (ruchomych) posterunków ubezpieczenia, obsadzanych przez żołnierzy lub wartowników cywilnych.

Na granicach ośrodka oraz przy drogach publicznych przechodzących przez teren ośrodka ustawia się tablice ostrzegawcze w odstępach umożliwiających widoczność sąsiednich tablic i w dobrze widocznych miejscach maszty z koszami (kulkami) oraz dodatkowo na drogach publicznych znaki drogowe z zakazem zatrzymywania się i postoju. Tablice i znaki drogowe z zakazem zatrzymywania się i postoju muszą być zaopatrzone w napisy: „POLIGON WOJSKOWY - WSTĘP WZBRONIONY”.

Kosze (kule) na masztach podnoszone są na czas strzelania w celu ostrzeżenia osób wojskowych i cywilnych (w tym pracowników administracji lasów państwowych) przed wkroczeniem na zagrożony teren. Drogi publiczne przechodzące przez teren ośrodka narażone na niebezpieczeństwo w czasie strzelania, powinny być na czas strzelania zamykane zaporami pomalowanymi w białe i czerwone pasy oraz ubezpieczane posterunkami.

Na środku zapory powinna być umieszczona tablica z napisem:

”STÓJ! OSTRE STRZELANIE! WEJŚCIE GROZI ŚMIERCIA!”

oraz znak drogowy zakazu wjazdu wszystkich pojazdów z jednoczesnym wskazaniem drogi objazdu.

O czasowe zamknięcie drogi publicznej przechodzącej przez teren ośrodka oraz ustawienie na tych drogach właściwych znaków drogowych zapewniających bezpieczeństwo podczas strzelania należy zwrócić się do właściwych organów terenowej administracji rządowej. Drogi wlotowe prowadzące do ośrodka szkolenia, uczęszczane przez wojsko, administrację lasów państwowych lub inne upoważnione osoby, zamyka się stałymi zaporami.

Przy zaporach umieszcza się tablice z napisem:

”STÓJ! OSTRE STRZELANIE! WEJŚCIE GROZI ŚMIERCIA!”.

12.4. Zasady zawiadamiania ludności cywilnej o ćwiczeniach w strzelaniu.

Komendant ośrodka jest zobowiązany powiadomić właściwe organa terenowej administracji rządowej i leśnej w ostatnim tygodniu każdego miesiąca o terminach ćwiczeń w strzelaniu w nadchodzącym miesiącu. W przypadku zmiany uzgodnionego wcześniej terminu lub miejsca strzelania zawiadomienie powinno być doręczone zainteresowanym władzom nie później niż 24 godziny przed terminem rozpoczęcia tego strzelania. Komendant ośrodka, przez organa terenowej administracji rządowej, zobowiązany jest zapoznać okoliczną ludność z przepisami bezpieczeństwa oraz wyjaśnić, jakie niebezpieczeństwo grozi osobom przebywającym na terenie ośrodka.

Komendant ośrodka zobowiązany jest za pośrednictwem władz terenowej administracji rządowej - do prowadzenia działalności propagandowo-uświadamiającej wśród okolicznej ludności, w sprawie przestrzegania przez nią zasad i warunków bezpieczeństwa podczas strzelania. Działalność propagandową należy prowadzić przez cały rok.

Do propagowania zasad i przepisów bezpieczeństwa należy wykorzystać:

- pogadanki wygłaszane na zebraniach mieszkańców i w szkołach przyległych do ośrodka, ogłoszenia wywieszane w pomieszczeniach urzędów władz terenowych, szkołach i innych pomieszczeniach lub miejscach ogólnie dostępnych,
- tablice ostrzegawcze i informacyjne,
- lokalne środki masowego przekazu (TV, radio, prasa),
- współpracę z duszpasterstwem w danym regionie.

12.5. Ochrona przeciwpożarowa terenów leśnych.

Na terenach leśnych, wykorzystywanych przez wojsko, obowiązują przepisy określone w rozporządzeniach MSWiA dotyczące ochrony przeciwpożarowej oraz instrukcjach ochrony przeciwpożarowej poszczególnych ośrodków, a także w „Porozumieniu ministrów Obrony Narodowej oraz Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa”. Tereny leśne położone w granicach ośrodków powinny być dodatkowo zabezpieczone przed pożarami przez wojsko.

Zabezpieczenie, o którym mowa powyżej, powinno polegać na:

- założeniu i utrzymaniu w stanie zmineralizowanym pasów przeciwpożarowych wokół pól roboczych i zwartych kęp drzewostanów w granicach pól roboczych oraz wokół rejonów celów; przebieg i szerokość tych pasów ustalają jednostki lasów państwowych w porozumieniu z komendantami ośrodków,
- systematycznym oczyszczaniu rejonu celów (pól ognia) z samosiewów, suszu oraz innych łatwopalnych materiałów; w szczególności z powierzchni obejmującej 100 m w głąb pola od utrzymywanego w stanie zmineralizowanym pasa przeciwpożarowego,
- założeniu i utrzymaniu - w uzgodnieniu z jednostkami lasów państwowych - wzdłuż dróg leśnych wyznaczonych dla ruchu pojazdów gąsienicowych pasów przeciwpożarowych w rejonach szczególnie zagrożonych pożarem,

- założeniu i utrzymywaniu pasów przeciwpożarowych wokół namiotów, miejsc postoju sprzętu, punktów tankowania oraz składowisk materiałów łatwopalnych.

12.6. Łowiectwo na terenie poligonu.

Gospodarka łowiecka na terenach leśnych użytkowanych przez ośrodek prowadzona jest według zasad ustalonych w obowiązujących przepisach i hodowli, ochronie zwierząt łownych i prawie łowieckim - przez:

- jednostki administracji lasów państwowych - w obwodach łowieckich wyłączonych z wydzierżawienia, nie wydzierżawionych i na terenach nie włączonych do obwodów łowieckich,
- koła łowieckie - w wydzierżawionych im obwodach łowieckich.

Pozyskanie zwierzyny na terenach obwodów łowieckich mogą dokonywać jedynie członkowie Polskiego Związku Łowieckiego, którzy w trybie uzgodnionym ze Sztabem Generalny WP oraz w myśl obowiązujących w tym zakresie przepisów, uzyskali upoważnienie na odstrzał zwierzyny łownej. Na terenach wydzierżawionych kołom łowieckim upoważnienia do odstrzału zwierzyny wydają zarządy właściwych kół łowieckich. Osoby, które uzyskały zezwolenie na odstrzał indywidualny zwierzyny łownej powinny:

- uzgodnić rejon i czas polowania z komendantem ośrodka, który decyduje o możliwości i czasie polowania,
- zgłosić właściwej służbie leśnej rejon i czas polowania,
- każdorazowo zgłaszać oficerowi dyżurnemu ośrodka wejście i opuszczenie rejonu polowania.

13. KIERUNKI REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ PUBLICZNYCH - INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM

13.1. Gospodarowanie mieniem komunalnym.

13.1.1. Obrót nieruchomościami.

Szeroko rozumiana gospodarka w gminie staje się niewątpliwie przedmiotem publicznego zainteresowania. Wśród różnych narzędzi gospodarki przestrzennej zwrócić tutaj należy szczególną uwagę na planowanie przestrzenne i gospodarkę nieruchomościami komunalnymi. Istnieje cały szereg obustronnych związków pomiędzy planowaniem przestrzennym, a gospodarką gruntami. Należy tutaj mieć na uwadze zarówno zależności ustawowe (zasoby gruntów, wyłączenia nieruchomości, zobowiązania gminy i wpływy do budżetu gminy z tytułu zmniejszenia lub wzrostu wartości nieruchomości), jak i faktyczne oddziaływanie rozstrzygnięć planistycznych na wartość gruntów i na rynek nieruchomości.

- **Obrót nieruchomościami obejmuje następujące działania:**

- udostępnianie terenów w trybie umów dzierżawnych krótko i długoterminowych z przeznaczeniem pod lokalizację czasowych obiektów handlowych, usługowych, drobnej wytwórczości, a tym samym pozyskiwanie dochodów z gruntów komunalnych, przeznaczonych do trwałego zainwestowania w dalszej perspektywie czasowej,
- przygotowanie nieruchomości do wprowadzenia na rynek w trybie przetargu,
- zbywanie małych działek, nie stanowiących samodzielnych działek budowlanych, na rzecz właścicieli bądź wieczystych użytkowników chcących poprawić warunki zagospodarowania już posiadanej nieruchomości; pozwala to na porządkowanie struktury własności i władania gruntami, a jednocześnie na likwidację tzw. terenów niczych, a nieprzydatnych gminie z punktu widzenia możliwości wykorzystania na konkretne cele,
- uwłaszczanie w prawo wieczystego użytkowania gruntu
- uwłaszczanie spółdzielni mieszkaniowych w prawo wieczystego użytkowania gruntów i prawo własności obiektów do których posiadają udokumentowane prawo zarządu lub użytkowania,
- uwłaszczanie przedsiębiorstw komunalnych i innych podmiotów, którym to prawo przysługuje (te ostatnie jako zadania zlecone lub powierzone przez organy administracji rządowej) w prawo wieczystego użytkowania gruntu i prawo własności obiektów,
- regulacje stanów prawnych nieruchomości.

- **Ochrona interesów gminy (jako właściciela gruntów) obejmuje:**

- kontrolę i egzekucję terminowości opłat za korzystanie z gruntów komunalnych we wszystkich formach,
- kontrolę realizacji terminów zabudowy gruntów wg treści aktów notarialnych, wraz z naliczaniem stosownych opłat karnych,

- kontrolę sposobu użytkowania gruntów komunalnych w aspekcie zmiany przeznaczenia obiektu lub terenu; wprowadzenie zmiany stawek opłat stosownie do faktycznego sposobu użytkowania,
- kontrolę wykorzystania nieruchomości komunalnych będących we władaniu osób prawnych lub nie posiadających osobowości prawnej, w formach niezbywalnych (dzierżawa, zarząd, użytkowanie); przypadkach udostępnienia tych praw na rzecz innych podmiotów bez zgody gminy - wygaszanie władania, bądź wypowiedzenie umowy dzierżawnej.

- **Nabywanie nieruchomości następuje:**

- przy wykorzystaniu prawa pierwokupu i drogą wywłaszczeń,
- w drodze komunalizacji nieruchomości w trybie decyzji uznaniowych wojewody,
- w drodze zamiany nieruchomości w przypadkach gdy są one niezbędne dla realizacji potrzeb gminy.

Inną drogą (formą) – gospodarki nieruchomościami jest: **zbywanie lokali mieszkalnych i użytkowych** (realizowanych za środków własnych inwestorów) mieszczących się w budynkach stanowiących własność gminy.

- **Regulacje praw rzeczowych na nieruchomościach odbywają się poprzez:**

- przygotowywanie wariantowych propozycji polityki gospodarowania nieruchomościami komunalnymi.

Ponadto gmina może się zajmować: **prowadzeniem katalogu** możliwości inwestycyjnych na obszarze gminy oraz wykonywać (zlecać) **geodezyjne czynności techniczne**, niezbędne dla prowadzenia gospodarki nieruchomościami komunalnymi.

13.1.2. Cele i zadania gospodarki nieruchomościami komunalnymi.

- **Kształtowanie rozwoju przestrzennego oraz uzyskiwanie efektów ekonomicznych następuje poprzez:**

- stwarzanie warunków do inwestowania oraz zachowania ładu przestrzennego,
- kształtowanie struktury własności i władania nieruchomościami, stosownie do potrzeb wynikających z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- pozyskiwanie terenów i nieruchomości zabudowanych dla wykorzystania na cele inwestycji o charakterze publicznym oraz na zamiany,
- dostarczanie nieruchomości osobom prawnym i fizycznym w trybie przetargu,
- egzekwowanie zgodnego z przeznaczeniem, terminowego zagospodarowania i wykorzystania nieruchomości komunalnych,
- maksymalizację pozyskiwanych dochodów z gospodarowania nieruchomościami komunalnymi.

- **Sposoby prowadzenia aktywnej gospodarki nieruchomościami gminy:**

- nabywanie gruntów strategicznych z punktu widzenia rozwoju gminy, przed upowszechnieniem informacji o zamierzeniach planistycznych,
- nabywanie nieruchomości po okazyjnych cenach, z wolnego rynku stosownie do potrzeb,

- korzystanie z prawa pierwokupu w odniesieniu do nieruchomości położonych na terenach rozwojowych, bądź atrakcyjnych finansowo,
- wprowadzanie nieruchomości do obrotu celem obniżenia cen,
- powiększanie zasobu nieruchomości bez nakładów finansowych, drogą ciągłej komunalizacji.
- **Działania kształtujące rozwój przestrzenny gminy zawierają:**
 - stwarzanie warunków do wprowadzania zmian w istniejącym zagospodarowaniu poprzez zróżnicowanie warunków finansowych korzystania z gruntów już zainwestowanych,
 - stwarzanie warunków do realizacji inwestycji o charakterze publicznym bądź korzystnych z punktu widzenia interesów lokalnej społeczności (tworzenie nowych miejsc pracy, oszczędność korzystania z mediów, wykorzystanie lokalnych zasobów surowcowych itp.), poprzez preferencje ekonomiczne - zwalnianie bądź obniżanie opłat wg rodzaju inwestycji,
 - określanie czasowego wykorzystania terenów przewidzianych do trwałego zagospodarowania w dłuższej perspektywie czasowej.
- **Dodatkowym aspektem tej dziedziny działania gmin, powinno być uwzględnianie walorów ekonomicznych nieruchomości poprzez:**
 - zaciąganie kredytów,
 - wejścia do spółki aportem gruntowym,
 - realizację inwestycji, które nie mogą być sfinansowane z budżetu gminy z braku środków, poprzez nieodpłatne przekazywanie praw do ich realizacji,
 - dochodzenie roszczeń poprzez obciążenie hipoteki.
- **Dzierżawienie nieruchomości gminnych umożliwia pozyskiwanie przez gminę następujących źródeł dochodów:**
 - podatku od nieruchomości,
 - czynszu dzierżawnego, którego wysokość ustalana jest w drodze przetargu; ten sposób użytkowania nieruchomości jest dla gminy szczególnie korzystny,
 - innych świadczeń w zależności od sposobu użytkowania nieruchomości.
- **Bariery efektywnego gospodarowania nieruchomościami gmin to:**
 - brak systemowej ustawy o finansach gminy oraz niejasne i zmieniające się zasady subwencjonowania gmin, które utrudniają prawidłowe planowanie dochodów i wydatków w budżetach gmin, przy równoczesnym nakładaniu na gminę nowych zadań,
 - niejasny i niestabilny system podatkowy,
 - przyjęte zasady konstrukcji podatku od nieruchomości, według których podstawę opodatkowania stanowi powierzchnia, a nie wartość nieruchomości, oraz ustawowo zbyt rozbudowane zwolnienia z tego podatku,
 - ograniczenia z tytułu ustalania górnej granicy stawek podatkowych oraz ich zbytne zróżnicowanie,
 - zbyt niski udział gminy w podatkach od osób prawnych i fizycznych oraz niewłaściwa konstrukcja udziału gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych, nie stymulujący działań gminy w kierunku pobudzania działalności gospodarczej,
 - budzące zastrzeżenia wysokości i sposoby pobierania opłat za użytkowanie wieczyste, czynsze dzierżawne, stawki wynajmu itp.,

- brak aktywnej polityki względem inwestorów krajowych i zagranicznych (promocje).

Tabela Nr 1. Gmina Grębów.

**Wpływy z majątku komunalnego do budżetu gminy
w latach 1996 – 1999 oraz 2008 – 2009.**

Rok	Dochody w mln zł budżetu ogółem	Wpływy z majątku komunalnego	%
1996	9,75	0,20	2,5
1997	10,08	0,26	3,4
1998	10,06	0,18	2,5
1999	12,24	0,25	3,0
2008	22 ,55	-	-
2009	24,04	-	-

Za szczególnie istotne w gospodarowaniu mieniem gminnym uważa się następujące działania:

- dokonywanie sprzedaży w drodze przetargu gruntów nie stwarzających dla gminy perspektyw aktywnego gospodarowania, w tym użytków rolnych oraz pojedynczych niewielkich działek w ramach terenów istniejącego lub przewidywanego zainwestowania,
- dokonywanie sprzedaży w drodze przetargów gruntów przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele mieszkaniowe lub mieszkań z zasobu komunalnego, a uzyskane środki przeznaczając na uzbrojenie terenów i zapewnienie dostępności komunikacyjnej nowych obszarów mieszkaniowych (szczególnie tych, które stanowią mienie gminne),
- nabywanie gruntów przyległych do terenów stanowiących mienie gminne oraz pojedynczych działek dla realizacji ustalonych celów publicznych,
- szerokie korzystanie z prawa pierwokupu we wszystkich korzystnych dla gminy przypadkach,
- stosowanie instrumentu scaleń w warunkach niekorzystnego układu przestrzennego własności (w tym nabywanie gruntów dla uzyskania wymaganego udziału gruntów gminnych w procesie scalania) oraz dokonywanie dobrowolnej wymiany gruntów z podmiotami społecznymi i prywatnymi dające wspólne korzyści,
- gromadzenie środków finansowych na udział w wykupie terenów, które mogą stanowić ofertę dla inwestycji strategicznych (nowe miejsca pracy, stały dopływ środków z podatków i dzierżawy),
- przeznaczanie lub dokonywanie zmian w zapisach planów miejscowych dla obszarów, na których występują grunty mienia gminnego dla umożliwienia realizacji celów publicznych oraz inwestycji istotnych dla rozwoju gminy (dotyczy sytuacji braku istotnych przeciwwskazań z zakresu ochrony dóbr kultury i środowiska naturalnego oraz uwarunkowań lokalnych).

W konkretnych uwarunkowaniach proponuje się zróżnicowanie przestrzenne polityki gospodarowania mieniem gminy w dostosowaniu do występujących uwarunkowań i ustalonych stref polityki przestrzennej.

Szczególnie aktywna polityka gospodarowania mieniem gminnym winna następować na obszarach przewidzianych do urbanizacji. W obszarach tych pożądane są

działania związane z pomnażaniem mienia gminnego dla zapewnienia stałych dochodów do budżetu gminy. W pozostałych obszarach, a szczególnie w obszarach związanych z utrzymaniem funkcji rolniczych i leśnych gospodarowanie mieniem winno dotyczyć sprzedaży oraz zabezpieczenia celów publicznych.

13.2. Realizacja przedsięwzięć publicznych.

W trakcie sporządzania projektu „Studium” nie uzyskano wykazu zadań wpisanych do wojewódzkiego rejestru zadań o charakterze ponadlokalnym. Niemniej jednak w ramach analizy wniosków, wynikających z opracowań i przesądzeń planistycznych oraz strategii regionalnych wyartykułowano listę zadań, które będą miały istotne znaczenie w rozwoju społeczno-gospodarczym i strukturze przestrzennej gminy.

• ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I KULTUROWE

1. Ochrona prawna zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego:
 - pomników przyrody żywej,
 - rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
 - lasów ochronnych,
 - udokumentowanych złóż surowców mineralnych,
 - ujęć wody pitnej,
 - wartości kultury materialnej - kościołów, cmentarzy, parków podworskich.
2. Sukcesywne zalesianie terenów odłogowanych i zdegradowanych.
3. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

• GOSPODARKA ROLNA

- . Przeprowadzenie prac scaleniowo-wymiennych, mających na celu poprawę rozłogu gruntów oraz ich scalenie.

• KOMUNIKACJA

1. Utrzymanie i modernizacja drogi wojewódzkiej Nr 871 Tarnobrzeg – Stalowa Wola (zadanie zrealizowane).
2. Budowa obwodnic w rejonie Grębowa i Jamnicy na drodze wojewódzkiej Nr 871 (obwodnica Grębowa zrealizowana).
3. Utrzymanie i modernizacja linii kolejowej Rozwadów - Dębica.

• ELEKTROENERGETYKA

Poprawa warunków napięciowych i dostawa energii elektrycznej dla mieszkańców gminy poprzez budowę i modernizację urządzeń elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia w miejscowościach:

Krawce:

budowa 3 stacji transformatorowych 15/0,4 kV,
budowa 0,9 km linii ŚN,
budowa 0,3 km linii n.n.,
kapitałny remont 8,6 km linii n.n.

Żupawa:

budowa 2 stacji transformatorowych 15/0,4 kV,
budowa 1,5 km linii ŚN,
kapitałny remont 5,1 km linii n.n.

Grębów:

budowa 3 stacji transformatorowych 15/0,4 kV,
budowa 1,5 km linii ŚN,
budowa 0,3 km linii n.n.,
kapitałny remont 2,8 km linii n.n.

Jamnica:

budowa 2 stacji transformatorowych,
budowa 0,8 km linii ŚN,
budowa 0,2 km linii n.n.

Wydrza:

budowa 2 stacji transformatorowych,
budowa 0,5 km linii ŚN,
budowa 0,2 km linii n.n.

• **TELEKOMUNIKACJA**

Planowane inwestycje przez:

- Telekomunikację Polską S.A. – Zakład Telekomunikacji w Tarnobrzegu:
- rozbudowa istniejących central cyfrowych w Grębowie i Stalach,
- rozbudowa sieci dostępowej w całej gminie dla zainteresowanych,
 - Pilicką Telefonię S.A. (obecnie razem z MNI S.A.):
- rozbudowa sieci radiowego dostępu systemu zbiorczego „NEC”
- indywidualnego „NORTEL” dla wszystkich chętnych,
 - Polską Telefonię Komórkową „Centertel”:
- wprowadzenie nowego systemu cyfrowego IDEA 900 na teren gminy poprzez budowę wieży z urządzeniami nadawczo-odbiorczymi w Jamnicy i Jeziórku.

• **GOSPODARKA ŚCIEKOWA**

1. Stworzenie systemu odbioru i zagospodarowania ścieków dla obszaru całej gminy.
2. Kontynuacja realizacji systemu kanalizacji sanitarnej dla poszczególnych sołectw.

• **GOSPODARKA ODPADAMI**

Zorganizowanie systemu selektywnego gromadzenia, odbioru i zagospodarowania odpadów na obszarze gminy.

• **REGULACJA STOSUNKÓW WODNYCH**

1. Odtworzenie stosunków wodnych w obrębie dotychczasowego Obszaru Górniczego „Jeziórko IV”.
2. Realizacja zbiornika retencyjnego „Krawce” na rzece Łęg.
3. Realizacja nowych odcinków wałów przeciwpowodziowych na rzece Łęg w sołectwie Krawce.

13.3. Obszary, dla których sporządzenie planów miejscowych jest obowiązkowe lub pożądane z uwagi na istniejące uwarunkowania.

13.3.1. Tereny Górnicze.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa się m.in. „obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów odrębnych”. Również z ustawy prawo geologiczne i górnicze wynika, że „Dla terenu górniczego sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru funkcjonalnego w trybie określonym odrębnymi przepisami, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej”. Z w/w przepisów wynika, że sporządzanie planu miejscowego jest obligatoryjne w odniesieniu do terenów górniczych, na których prowadzona jest eksploatacja kopalin podstawowych.

- **Na obszarze gminy Grębów obowiązek taki obejmuje Tereny Górnicze: "Jeziórko V", Jeziórko-Kosior" oraz "Grębów - Skóra".**

13.3.2. Parki krajobrazowe, rezerваты przyrody, obszary Natura 2000.

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody, parki krajobrazowe, rezerваты przyrody oraz obszary Natura 2000 wymagają opracowania planów ochrony. Z chwilą ustanowienia planu ochrony jego ustalenia są wiążące dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania. Na podstawie przepisów o ochronie przyrody ustala się obowiązek sporządzania mpzp dla w/w obszarów.

- **Na obszarze gminy Grębów obowiązek taki obejmuje:**
 - obszar Natura 2000 pn. "Puszcza Sandomierska".
- **Na obszarze gminy Grębów obowiązek taki może wystąpić z chwilą ustanowienia:**
 - "Parku Krajobrazowego Puszczy Sandomierskiej",
 - "Rezerwatu Przyrody "Stawy",
 - obszarów Natura 2000 pn. "Uroczyska Puszczy Sandomierskiej".

13.3.3. Zadania rządowe - służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym nałożyła na organy administracji rządowej obowiązek sporządzenia programów zadań rządowych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Programy te sporządzają ministrowie i centralne organy administracji rządowej; programy te podlegają zaopiniowaniu przez sejmik określonego województwa.

Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej prowadzi rejestr programów oraz występuje do właściwego marszałka województwa o wprowadzenie programu do planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Zadania rządowe i samorządu wojewódzkiego wynikające z w/w programów stanowią podstawę ich wprowadzania do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - po przeprowadzeniu negocjacji pomiędzy gminą, a marszałkiem województwa na temat warunków wprowadzenia tych zadań do planu miejscowego.

W przypadku braku zgody na wprowadzenie inwestycji, jako zadań rządowych, istnieje możliwość rozważenia ich podjęcia, jako zadań związanych z realizacją celów publicznych, jeżeli przewidywany byłby częściowy udział gminy w finansowaniu przedsięwzięcia (lub udział aportowy).

- **Do obszaru gminy Grębów odnoszą się następujące PONADLOKALNE CELE PUBLICZNE:**

1) Priorytety o charakterze ponadregionalnym:

przeprowadzenie przez obszar gminy odcinka projektowanej drogi ekspresowej Opatów - Nisko) drogi ekspresowej S-74.

2) Priorytety o charakterze regionalnym:

- a) utworzenie wielofunkcyjnego zbiornika wodnego "Krawce",
- b) realizacja nowych odcinków wałów przeciwpowodziowych na rzece Łęg,
- c) przebudowa drogi wojewódzkiej nr 871 Tarnobrzeg - Stalowa Wola,
- d) przebudowa drogi powiatowej nr 1116 R Alfredówka - Ciosy - Wydrza.

13.3.4. Zadania służące realizacji lokalnych celów publicznych.

Zadaniem dla realizacji celów publicznych - lokalnych jest w rozumieniu ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, każda działalność gminy wynikająca z ustaw, o ile wymaga ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu i jest finansowania w całości lub części z budżetu gminy. Dla obszarów przewidywanych dla realizacji lokalnych celów publicznych, gmina ma obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (obowiązek dotyczy obszarów przestrzeni publicznej obejmujących: drogi publiczne i place, budynki użyteczności publicznej, parki, skwery i zieleńce).

- **Dla obszaru gminy Grębów sformułowano następujące LOKALNE CELE PUBLICZNE:**

1) Priorytety rozwoju gminy o charakterze regionalnym:

- zmiana polityki gospodarczej w zakresie zakończenia realizacji eksploatacji siarki i wykorzystaniu terenów przemysłowych na cele rozwoju gospodarczego i terenów rekreacyjnych (po zakończonej rekultywacji),
- ochrona i właściwe gospodarowanie na obszarze systemu ekologicznego - prawnie chronionego,
- właściwe gospodarowanie w obrębie rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

2) Na obszarze gminy planuje się:

a) kontynuację rekultywacji terenów pogórnich siarki:

- utworzenie usługowo-produkcyjnego obszaru aktywności gospodarczej w obrębie Tarnobrzelskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości na obszarze likwidowanej kopalni siarki "Jeziórko";
- wykorzystanie terenów nie zainwestowanych,
- wykorzystanie terenów zainwestowanych i istniejących obiektów przemysłowych,
- likwidację zbędnych i zdewastowanych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej,
- uzbrojenie zrehabilitowanych terenów poeksploatacyjnych w sieć wodociągową i kanalizacyjną,

b) kontynuację przebudowy dróg gminnych, m.in.:

- przebudowę drogi gminnej nr 100223 R (od drogi woj. nr 871 do drogi pow. nr 1116),
- przebudowę drogi gminnej nr 100224 R - do terenów usługowo-przemysłowych
- przebudowę drogi gminnej nr 100226 R relacji Jeziórko - Żupawa,

- c) kontynuację modernizacji sieci wodociągowych oraz budowy sieci kanalizacyjnych,
- d) modernizację i remont placówek oświatowych,
- e) modernizację bazy placówek kultury,
- f) modernizację bazy sportowej.

14. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - SYNTEZA

14.1. Wytyczne wynikające z warunków ekofizjograficznych i kierunków gospodarczych.

Powiązanie możliwości rozwoju rolnictwa i osadnictwa z walorami przyrodniczo - krajobrazowymi oraz zachowanie prawidłowych proporcji i współzależności w obrębie tych grup strukturalnych – to główne cele polityki funkcjonalno-przestrzennej na obszarze gminy Grębów, w tym: wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zasad gospodarowania przestrzenią, zgodnych z wymaganiami zrównoważonego rozwoju i potrzebami ochrony przyrody.

14.2. Wytyczne wynikające z przepisów o ochronie środowiska oraz ustawy o ochronie przyrody:

1. nakazy, zakazy i ograniczenia obowiązujące dla istniejących pomników przyrody ożywionej; pomniki przyrody powinny być otoczone szczególną troską przez stosowanie odpowiednich zabiegów pielęgnacyjnych oraz ochronę przed uszkodzeniem;
2. tworzenie obszarów zieleni publicznej; ze względu na uznanie rekreacji za istotny element przyszłej gospodarki gminy, należy uznać spójny plan rewitalizacji zieleni na terenach zurbanizowanych za ważną inwestycję w jej przyszłość, zwiększającą zarówno atrakcyjność gminy, jak i jej pojemność turystyczną i rekreacyjną – należy zachęcać inwestorów do wprowadzania (odpowiedniej gatunkowo) zieleni wysokiej na tereny prywatne, zwłaszcza w przypadku planowania inwestycji z zakresu gastronomii, handlu, usług (szczególnie turystyczno-rekreacyjnych); wskazane jest również zakładanie terenów zieleni urządzonej oraz prowadzenie nasadzeń drzew i krzewów wzdłuż szlaków komunikacyjnych, gdzie mogą stanowić osłonę sąsiadujących terenów przed zanieczyszczeniami komunikacyjnymi oraz na terenach oświaty i sportowych;
3. zasady gospodarowania w strefach ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wody oraz w strefach ochrony sanitarnej urządzeń związanych z gospodarką wodną;
4. określenie zasad korzystania z zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, zapewnienie wystarczającej ilości dobrej wody dla mieszkańców i gospodarki, zapewnienie wymaganego reżimu ochronnego terenów w trakcie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego oraz w wydawanych pozwoleniach i decyzjach; ważnym aspektem ochrony wód jest zapobieganie ich zanieczyszczeniu przez rolnictwo – odpowiednie przechowywanie nawozów i środków ochrony roślin, uniemożliwiające ich przedostawanie się do wód oraz stosowanie ich zgodnie z zasadami bezpieczeństwa;
5. ochrona różnorodności przyrodniczej w gminie poprzez właściwą gospodarkę rolną i leśną oraz nadzór nad procesami inwestycyjnymi i urbanizacją – ukończenie procesu rekultywacji terenów przemysłu górniczego zlikwidowanej kopalni siarki "Jeziórko".

14.3. Wytyczne wynikające z przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz ustawy o lasach:

- 1) ograniczenia inwestycyjne na gruntach rolnych kl. I, II, III, w tym na kompleksach pszennych bardzo dobrych oraz trwałych użytkach zielonych bardzo dobrych i dobrych;
- 2) ochrona terenów leśnych przed dalszą degradacją, poprawa ich stanu zdrowotnego;
- 3) wskazanie terenów leśnych o szczególnych wartościach naturalnych – wyznaczenie w ich otoczeniu terenów wskazanych na dolesienia, na których obowiązywać będzie całkowity zakaz realizacji obiektów kubaturowych;
- 4) upowszechnianie wiedzy o prawidłowych, proekologicznych metodach prowadzenia gospodarki rolnej; wspieranie proekologicznej modernizacji gospodarstw, ograniczenia stosowania nawozów sztucznych i zastępowania ich nawozami naturalnymi;
- 5) ochrona korytarzy ekologicznych; nowe nasadzenia winny być zgodne z aktualnym stanem gatunkowym roślinności określonego terenu;
- 6) ochrona różnorodności biologicznej przed niewłaściwą polityką inwestycyjną poprzez zakaz zabudowy; utrzymanie jej optymalnego stanu na obszarach rolniczych, zieleni gminnej, oraz działkach prywatnych.

14.4. Wytyczne wynikające z ustawy o ochronie zabytków:

- 1) uzyskiwanie pozwoleń na podejmowanie wszelkich przedsięwzięć w obrębie i otoczeniu zabytków wpisanych do rejestru – z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
- 2) uzgadnianie wszelkich działań w obrębie i otoczeniu zabytków wpisanych do ewidencji (poza rejestrem) z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
- 3) nadzór archeologiczny wobec działań inwestycyjnych w obrębie stanowisk archeologicznych;
- 4) **podstawowe rodzaje działań w zakresie ochrony dóbr kultury:**
 - bezwzględna ochrona obiektów i zespołów zabytkowych znajdujących się w ewidencji zabytków - zarówno ochrona bezpośrednia, jak i widokowa - zgodnie z zapisami istniejących i przyszłych wskazań konserwatorskich,
 - zachowanie i utrzymanie historycznych układów (względnie ich fragmentów) przestrzennych (krajobrazowych),
 - zabezpieczenie zidentyfikowanych stanowisk archeologicznych oraz stworzenie warunków do prowadzenia dalszych badań archeologicznych na obszarze gminy,
 - umiejętne wykorzystanie obiektów zabytkowych dla celów turystycznych (w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków),
 - wprowadzanie we współczesnym budownictwie gabarytów, form, materiałów i detali przenoszących miejscowe tradycje,
 - kultywowanie zwyczajów i tradycji związanych z niematerialnymi dobrami kultury (obrzędy, strój, nazewnictwo),
 - wyznaczanie terenów budowlanych na obszarach historycznie związanych z osadnictwem,

- ochrona terenów historycznie pełniących odmienne funkcje;
- 5) kierunkowe działania w celu ochrony najcenniejszych zasobów środowiska kulturowego gminy:**
 - prawidłowe kształtowanie zabudowy;
 - utrzymanie historycznych układów osadniczych poszczególnych miejscowości,
 - zachowanie wiejskich przysiółków z ich lokalnym nazewnictwem,
 - zachowanie historycznej sieci drogowej,
 - ochrona wartościowych obszarów gminy przed ekspansją osadnictwa,
 - przeciwdziałanie zanikaniu obiektów zewidencjonowanych pod względem konserwatorskim i archeologicznym,
 - świadome kształtowanie przestrzeni poprzez ochronę dominant architektonicznych i krajobrazowych, punktów i dróg widokowych,
 - dbałość o stan zachowania sakralnych zabytków małej architektury (kapliczek, krzyży przydrożnych),
 - utrzymanie krajobrazu otwartego, charakteryzującego się wartościowymi powiązaniami,
 - kształtowanie współczesnego krajobrazu kulturowego w oparciu o tradycje historyczne – wszelkie prace w obrębie i otoczeniu obiektów wpisanych do rejestru zabytków mogą być prowadzone wyłącznie przez uprawnionych wykonawców, działających zgodnie ze sztuką konserwatorską – na podstawie pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

14.5. Wytyczne wynikające z lokalnych planów i prognoz:

- 1) komunikacja:**
 - realizacja lokalnych połączeń komunikacyjnych oraz niezbędnych połączeń ponadlokalnych.
- 2) infrastruktura techniczna:**
 - realizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
- 3) gospodarka wodna i ochrona środowiska:**
 - sanitacja obszaru gminy,
 - regulacja stosunków wodnych.
- 4) program rozwoju gminy:**
 - porządkowanie działalności usługowo-produkcyjnej z zachowaniem ochrony ekologicznej obszaru gminy – rozwój agroturystyki,
 - zalesianie gruntów nieprzydatnych dla rolnictwa i niekorzystnych dla urbanizacji.
- 5) planowanie przestrzenne:**
 - gospodarowanie przestrzenią przy pomocy mechanizmów planistycznych i decyzji administracyjnych, oraz kreowanie krótko- i długoterminowej polityki gminy – zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju.

14.6. Wytyczne wynikające z położenia gminy i związków z otoczeniem:

- ekstensywne kształtowanie zabudowy na obszarach przyrodniczo-czynnych,
- zachowanie strefy upraw polowych, jako źródła zaopatrzenia w żywność,
- tworzenie rezerw terenowych dla perspektywicznego rozwoju inwestycji.

14.7. Wytyczne wynikające z dotychczasowego sposobu zabudowy i zagospodarowania terenów:

- ograniczanie skłonności do intensyfikacji i wydłużania zabudowy wzdłuż ciągów drogowych,
- uwzględnienie specyficznych warunków naturalnych (tereny podmokłe wymuszające rozwój skierowany na tereny upraw rolnych i leśnych oraz potęgujący tradycyjną obudowę dróg zabudową,
- kontrola naturalnego procesu urbanizacji postępującego w centrum gminy oraz wzdłuż dróg lokalnych i ponadlokalnych.

14.8. Wytyczne wynikające ze zmiany sytuacji gospodarczej i znaczenia rynku pracy:

- powstawanie małych firm na bazie siedlisk rolniczych (rzemiosło, usługi, agroturystyka),
- rozbudowa i budowa sieci infrastruktury technicznej, modernizacja dróg,
- wyznaczenie skupisk pozarolniczych miejsc pracy obszarów aktywizacji gospodarczej.

14.9. Wytyczne wynikające ze zmiany sytuacji demograficznej:

- uwzględnienie wzrostu popytu na budownictwo - jednorodzinne, usługowe i rekreacyjne oraz produkcyjno-usługowe.

14.10. Wytyczne wynikające z wieloletnich programów rozwoju gminy:

- modernizacja dróg,
- wykorzystanie lokalnych zasobów wód podziemnych,
- budowa sieci wodociągowych,
- budowa zbiorczej kanalizacji sanitarnej.

14.11. Wytyczne wynikające z aktualnych aktów prawnych:

uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego aktualnych przepisów i rozporządzeń przy formułowaniu zasad polityki przestrzennej oraz zgodności z niniejszym "Studium".

14.12. Wytyczne wynikające z przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju różnych form użytkowania i zagospodarowania.

Analiza warunków naturalnych, ocena stanu i zmian zachodzących w środowisku oraz prognozy wynikające z przesłanek dotyczących rozwoju przedmiotowych jednostek administracyjnych, umożliwiły określenie przydatności poszczególnych terenów gminy Grębów dla określonych funkcji. W obrębie poszczególnych jednostek osadniczych (wsi) należy wskazać tereny koncentracji i dominacji określonych form istniejącego użytkowania i kierunków rozwoju i zagospodarowania terenów, w tym:

1) tereny intensywnego rozwoju:

- a) tereny koncentracji usług i mieszkalnictwa jednorodzinnego,
- b) tereny aktywizacji gospodarczej dla lokalizacji obiektów produkcji rolniczej i pozarolniczej,
- c) tereny zabudowy usługowej,
- d) tereny zabudowy jednorodzinnej,
- e) tereny zabudowy zagrodowej,
- f) inne tereny wielofunkcyjne;

2) tereny rekreacyjne – ograniczonego rozwoju:

- a) tereny rekreacji indywidualnej,
- b) tereny rekreacji zbiorowej,
- c) tereny agroturystyki,
- d) tereny sportu,
- e) inne tereny wielofunkcyjne;

3) tereny rolniczo-osadnicze – ograniczonego rozwoju z dopuszczeniem realizacji siedlisk i koncentracji osadniczych:

- a) tereny produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego (rolniczo-osadnicze),
- b) tereny aktywizacji gospodarczej dla lokalizacji obiektów produkcji rolniczej,
- c) inne tereny wielofunkcyjne;

4) tereny rolnicze – ograniczonego rozwoju z dopuszczeniem kontynuacji istniejących siedlisk osadniczych:

- a) tereny kompleksów łąkowych chronionych,
- b) tereny kompleksów rolnych chronionych;

5) tereny rolniczo-leśne – ograniczonego rozwoju z dopuszczeniem obiektów zw. z gospodarką rolną i leśną oraz wynikających z przepisów odrębnych:

- a) tereny rolne przeznaczone do zalesienia oraz z dopuszczeniem zalesienia,
- b) tereny zadrzewień,
- c) inne tereny wielofunkcyjne;

6) tereny leśne – chronione z dopuszczeniem obiektów zw. z gospodarką leśną oraz wynikających z przepisów odrębnych:

- a) kompleksy leśne w obrębie lasów gospodarczych,
- b) kompleksy leśne w obrębie lasów chronionych,
- c) tereny zadrzewień;

7) tereny wód powierzchniowych – chronione z dopuszczeniem prac konserwatorskich i zabezpieczających w obrębie linii brzegowej tych cieków oraz działań wynikających z przepisów odrębnych, w tym:

- a) tereny rzek i potoków,
- b) tereny zbiorników wielofunkcyjnych,
- c) tereny stawów rekreacyjnych oraz urządzeń rekreacji nadwodnej.

14.13. Wytyczne w zakresie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane ochronie środowiska naturalnego dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania i zachowania różnorodności biologicznej, w tym tereny szczególnej ochrony:

- 1) koncentracje form zagospodarowania łąkowo-wodnego z chronionymi gatunkami flory i fauny,
- 2) tereny leśne Puszczy Sandomierskiej i inne leśne,
- 3) tereny przeznaczone do zalesienia oraz zadrzewienia - pełniące funkcje ochronne,
- 4) korytarze ekologiczne rzek i potoków.

14.14. Wytyczne w zakresie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów i ich rolę w strukturze kulturowej obszaru, powinno być podporządkowane ochronie środowiska kulturowego dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania i zachowania różnorodności kulturowej, w tym tereny szczególnej ochrony:

- 1) koncentracje form zagospodarowania kulturowego,
- 2) cmentarze zabytkowe i wojenne,
- 3) stanowiska archeologiczne,
- 4) obiekty z ewidencji zabytków oraz wpisane do rejestru zabytków,
- 5) wartościowe obiekty kultury współczesnej.

14.15. Wytyczne i ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska oraz występowania zagrożeń i uciążliwości środowiska.

1) Tereny ochrony wartościowych zasobów środowiska:

- a) tereny rolne otwarte (bez zabudowy) wraz z cennymi kompleksami rolnymi i glebami klas I-IV, na których należy – w miarę możliwości – ograniczyć wszelką kubaturową działalność inwestycyjną, gdyż stanowią one bazę dla rozwoju rolnictwa, na cele nierolnicze powinny być przeznaczone nieużytki, a w przypadku ich braku grunty o najniższych klasach bonitacyjnych,
- b) gleby pochodzenia organicznego - mursze i torfy o dużej zawartości próchnicy; na glebach tych najczęściej zakładane są użytki zielone, w świetle przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych nie należy przeznaczać ich na cele nierolnicze,
- c) tereny lokalnej przestrzeni ekologicznej - chronione (zadrzewienia, zieleń śródpolna, obudowa biologiczna rzek i potoków),
- d) szczególnej ochronie podlegają - zgodnie z ustawą o lasach - kompleksy leśne posiadające status lasów ochronnych, co dotyczy powierzchni 4765 ha (74% ogólnej pow. lasów) - na obszarze gminy ustala się podporządkowanie funkcji produkcyjnej - funkcjom ochronnym,
- e) tereny lasów, w szczególności tereny Puszczy Sandomierskiej; gospodarka leśna winna być prowadzona z uwzględnieniem:
 - zapewnienia prawidłowego stanu zdrowotnego i sanitarnego,
 - preferowania naturalnych systemów odnowy lasów,
 - utrzymania naturalnych stosunków wodnych,
 - ograniczenia stosowania zrębów zupełnych;
- f) grunty klas niskich bonitacyjnie bezpośrednio przylegające do użytków leśnych i nie pozwalające na racjonalne prowadzenie gospodarki rolnej - należy przeznaczać do zalesienia.

2) Tereny występowania zagrożeń środowiska:

a) wewnętrzne:

kompleksy rolne, gdzie brak systemu kanalizacyjnego i wodociągowego wpływa na powstawanie zanieczyszczeń wielkoobszarowych;

b) zewnętrzne:

ponadlokalne korytarze infrastruktury technicznej wobec w których należy uwzględnić strefy ochronne (bezpieczeństwa) wynikające z obowiązujących przepisów odrębnych oraz uzgodnień z właściwymi instytucjami;

3) tereny występowania uciążliwości środowiska:

- a) zagrożenia osuwiskowe w otoczeniu brzegowym rzek i potoków,
- b) zagrożenia zalaniem wodami powodziowymi oraz podtopieniem;

4) tereny wymagające szczególnej ochrony przed hałasem:

- a) tereny mieszkaniowe,
- b) tereny rekreacyjno-wypoczynkowe,
- c) tereny związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;

5) bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne:

- a) na obszarze gminy nie występują obecnie zakłady produkcyjne powodujące znaczące zagrożenie chemiczne i biologiczne; czynnikiem zagrożenia chemicznego może być transport samochodowy substancji niebezpiecznych (np. paliw, środków ochrony roślin),
- b) na obszarze gminy występuje częściowe skażenie gleb i wód podziemnych na terenach zlikwidowanej kopalni siarki "Jeziórko";

6) poważne awarie i klęski żywiołowe:

- a) na obszarze gminy nie działają zakłady przemysłowe, których charakter wykorzystywanych technologii i zgromadzone na ich terenach materiały stwarzają poważne zagrożenie w związku z wystąpieniem awarii,
- b) obowiązkiem gminy jest egzekwowanie przepisów bezpieczeństwa w wydawanych decyzjach, oraz zapewnienie sprawnej łączności oraz dostępności terenów w przypadku konieczności prowadzenia akcji ratowniczej;

7) zagrożenie pożarowe:

- a) przeciwdziałanie wypalaniu traw oraz resztek upraw na polach – zadanie to łączy w sobie elementy egzekucji przepisów prawa, jak również edukacji ekologicznej oraz pielęgnacji zieleni,
- b) ochrona przeciwpożarowa lasów wchodzi w zakres obowiązków służb leśnych, niemniej należy kontynuować współpracę w tym zakresie, w celu koordynacji działań planistycznych, organizacyjnych, monitoringu, prewencji oraz wsparcia akcji ratowniczych;

8) ochrona przeciwpowodziowa:

- a) przy wyznaczaniu terenów budowlanych należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z zagrożenia powodziowego,
- b) należy prowadzić stały monitoring środowiska na terenach zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi i nie lokalizować na tych terenach zabudowy i instalacji związanych z wykorzystaniem lub magazynowaniem substancji niebezpiecznych,
- c) niezbędne jest zwiększanie retencji obszaru, odbudowa lasów, zadrzewienia i uprawy spowalniające odpływ powierzchniowy wód oraz ochrona terenów podmokłych,
- d) dla ochrony przed powodzią planowana jest budowa zbiornika retencyjnego "Krawce" oraz dodatkowych odcinków wałów przeciwpowodziowych na rzece Łęg,
- e) stosowanie ograniczeń w zainwestowaniu do czasu eliminacji zagrożeń poprzez realizację zabezpieczających inwestycji,

9) ochrona przeciwoświsłkowa:

- przy wyznaczaniu terenów budowlanych należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z zagrożeń denudacyjnych pojawiających się wzdłuż linii brzegowej rzek i potoków oraz na terenach pogórnich,

10) ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym:

- przy wyznaczaniu terenów budowlanych należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym - w pasach wzdłuż linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia;

11) ochrona cywilna, wynikająca z sąsiedztwa poligonu wojskowego:

- przy wyznaczaniu terenów budowlanych należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z lokalizacji poligonu wojskowego i zachować warunki bezpieczeństwa wynikające z przepisów odrębnych;

12) ochrona terenów zamkniętych i ich stref ochronnych:

- przy wyznaczaniu terenów budowlanych należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z lokalizacji terenów kolejowych oraz poligonu wojskowego - oraz warunki zagospodarowania na tych terenach i w ich otoczeniu wynikające z przepisów odrębnych.

14.16. Wytyczne i ograniczenia wynikające z konieczności przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji:

- przy wyznaczaniu terenów budowlanych należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z proekologicznego programu zagospodarowania terenów zlikwidowanej kopalni siarki "Jeziórko", którego celem jest utworzenie zrównoważonego środowiska dla wykorzystania w kierunkach: leśnym, rolnym, wodnym i rekreacyjnym (plaże, kąpieliska, ośrodki sportów wodnych).

15. SYNTEZA STUDIUM ORAZ UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

15.1. Podstawy formalno-prawne, cel i zakres opracowania.

1) "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów" opracowano:

- a) zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 647 oraz z aktualnie obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz decyzjami administracyjnymi,
- b) zgodnie z Uchwałą Nr XXXII/257/10 Rady Gminy Grębów z dnia 23 kwietnia 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów".

2) Zmiana Studium została dokonana w celu uzyskania zgodności z obowiązującymi przepisami:

- a) Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie wymaganego zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118, poz. 1233),
- b) Ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 647) - w szczególności w odniesieniu do przepisów art. 10 ust. 2 w/w ustawy,
- c) przepisami odrębnymi,
- d) decyzjami administracyjnymi dotyczącymi Terenów Górniczych „Jeziorko IV i V”.

3) Zakres "Studium" obejmuje:

- a) **w aspekcie obszarowym** – całą gminę Grębów w granicach administracyjnych o powierzchni 18 628 ha,
- b) **w aspekcie merytorycznym** – istotne dla funkcjonowania obszaru gminy Grębów zagadnienia, począwszy od demografii, poprzez informacje na temat rozwoju różnorodnych funkcji na obszarze gminy i odpowiadającym im formom użytkowania terenów, strukturę własności terenów, problemy związane ze stanem środowiska naturalnego i kulturowego oraz inne obszary problemowe; uwzględniono zakres najbardziej znaczących elementów powiązań obszaru z terenami otaczającymi – zarówno w aspekcie jednostek geograficznych, jak i elementów zainwestowania: powiązania komunikacyjne, ciągi infrastruktury technicznej, obszary i zespoły osadnicze oraz strefy ograniczeń i ochrony na obszarach o jednorodnych warunkach wspólnej polityki przestrzennej w celu ochrony istniejących zasobów środowiska oraz stworzenia warunków rozwoju nowych elementów zagospodarowania; dokonano podsumowania w postaci diagnozy stanu istniejącego oraz sformułowano zasady i określono kierunki rozwoju funkcjonalno – przestrzennego gminy.

15.2. Zawartość opracowania.

1) "Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów" złożone jest z części tekstowej i graficznej, na które składają się:

- a) Uchwała w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów”,
- b) Załączniki do uchwały:

- **rysunek Studium**, sporządzony na mapach topograficznych - w skali 1:15 000:

- załącznik nr 1 – „Uwarunkowania rozwoju Gminy – zagospodarowanie terenów, zasoby środowiska”;

- załącznik nr 2 – „Uwarunkowania rozwoju Gminy – infrastruktura techniczna”;

- załącznik nr 3 – „Kierunki rozwoju Gminy – przeznaczenie terenów, ochrona i kształtowanie środowiska”;

- załącznik nr 4 – „Kierunki rozwoju Gminy – infrastruktura techniczna”;

- załącznik nr 5 – **tekst Studium**, obejmujący:

cz. I – „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów” –

raport o stanie istniejącego zagospodarowania przestrzennego gminy zawierający analizę i diagnozę środowiska w granicach obszaru gminy oraz na tle środowiska powiatu tarnobrzesckiego i województwa podkarpackiego;

cz. II – „Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów” –

prognozy i hipotezy rozwoju gospodarczo-społecznego oraz kierunki i zasady rozwoju przestrzennego gminy wraz z syntezą aspektów funkcjonalnych w odniesieniu do poszczególnych jednostek strukturalnych (wsi) oraz obszarów funkcjonalnych sklasyfikowanych pod względem przydatności dla określonych funkcji – z uwzględnieniem aspektów ograniczeń i ochrony środowiska;

cz. III – „Historia rozwoju osadnictwa”;

- załącznik nr 6 – rozstrzygnięcia Rady Gminy Grębów o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu Studium.

2) W "Studium" dokonano aktualizacji w zakresie:

- a) **uwarunkowań rozwoju gminy** i czynników mogących naruszyć zasadę zrównoważonego rozwoju przedmiotowego obszaru,
- b) **kierunków rozwoju gminy** określonych w dotychczasowych przesądzeniach planistycznych wynikających ze "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów" uchwalonym Uchwałą Nr XVIII/152/01 Rady Gminy Grębów z dnia 7 czerwca 2001 r. wraz ze zmianą tego Studium, wprowadzoną Uchwałą Nr VIII/63/2007 Rady Gminy Grębów z dnia 7 września 2007 r., strategii, studiów, planów regionalnych, ponadlokalnych oraz lokalnych celów publicznych i obowiązujących planów miejscowych.

3) Zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 647) w "Studium" uwzględniono uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- a) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- b) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;

- c) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- d) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- e) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- f) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- g) potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
- h) stanu prawnego gruntów;
- i) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- j) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- k) występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
- l) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- ł) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- m) zadań służących realizacji ponadlokalnych i lokalnych celów publicznych;
- n) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

4) Zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 647) w Studium określono w szczególności:

- a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- c) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego;
- d) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- e) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- f) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- g) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- h) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, oraz obszary przestrzeni publicznej;
- i) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- j) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- k) obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych;
 - l) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny ochronny;
 - ł) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- m) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;

n) inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

5) Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów, ustalone w "Studium", obejmują w szczególności:

- a) uwzględnienie Obszaru i Terenu Górniczego "Jeziórko V" - w związku z wyłączeniem z obrotu prawnego Obszaru i Terenu Górniczego "Jeziórko IV",
- c) wyznaczenie nowych terenów mieszkaniowych, rekreacyjnych, usługowych oraz produkcyjnych - jednofunkcyjnych i wielofunkcyjnych,
- d) utworzenia strefy aktywności gospodarczej "Jeziórko",
- e) określenie przeznaczenia zrehabilitowanych terenów zlikwidowanej kopalni siarki "Jeziórko" oraz dalszych kierunków przekształceń i rekultywacji tych terenów,
- f) określenia terenów chronionych i wyłączonych z zabudowy,
- g) określenia terenów wymagających spełnienia szczególnych warunków zagospodarowania i identyfikacji tych warunków,
- h) uszczegółowienie kierunków rozwoju infrastruktury technicznej oraz kierunków rozwoju komunikacji drogowej i kolejowej w powiązaniu z zewnętrznym i wewnętrznym układem komunikacyjnym,
- i) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej oraz ochrony krajobrazu kulturowego - w dostosowaniu do obowiązujących przepisów,
- j) zasady ochrony środowiska naturalnego - przyrody i krajobrazu w dostosowaniu do obowiązujących przepisów, w szczególności wynikające z wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – OSO pn. "Puszcza Sandomierska",
- k) wskazanie obszarów przestrzeni publicznej,
- l) weryfikację obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

15.3. Zakres planowanych zmian na obszarze gminy Grębów.

- **Zakres planowanych zmian w obrębie kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy:**
 - rozwój osadnictwa w obrębie terenów dotychczas użytkowanych rolniczo,
 - rekultywacja i zagospodarowanie terenów likwidowanej kopalni siarki "Jeziórko",
 - modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej i komunikacji,
 - uporządkowanie gospodarki odpadami,
 - wprowadzenie nowych form ochrony środowiska przyrodniczego poprzez utworzenie rezerwatu przyrody "Stawy" oraz "Parku Krajobrazowego Puszczy Sandomierskiej",
 - dostosowanie funkcjonowania środowiska do statusu ochronnego gminy włączonej do sieci Natura 2000 - jako OSO - Obszar Specjalnej Ochrony - ptaków pn. Puszcza Sandomierska" oraz w aspekcie projektowanych obszarów pn. "Uroczyska Puszczy Sandomierskiej",
 - wprowadzenie "Gminnej Ewidencji Zabytków" i "Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami".

15.4. Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.

- **Struktura funkcjonalno-przestrzenna wynikająca z ustaleń planistycznych i strategii ponadlokalnych:**
 - ochrona najcenniejszych wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego.
 - umacnianie ośrodków gminnych w zakresie obsługi ludności i rolnictwa,
 - stymulowanie specjalizacji produkcji rolnej i rozwoju turystyki w dostosowaniu do warunków naturalnych środowiska.
- **Struktura funkcjonalno-przestrzenna wynikająca z ustaleń planistycznych i strategii lokalnych:**
 - poprawa efektywności struktur przestrzennych,
 - wspieranie restrukturyzacji funkcjonalno-przestrzennej,
 - restrukturyzacji centralnej – wielofunkcyjnego rozwoju administracyjnego, usługowego, oraz mieszkaniowego,
 - ochrona i kształtowanie zaplecza przyrodniczego, klimatycznego i rekreacyjnego gminy,
 - rozwój przemysłowo-gospodarczy oraz obszarów koncentracji rozwoju technologicznego.
- **Cele rozwoju i kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych - zachowanie:**
 - zrównoważonego rozwoju środowiska
 - ładu przestrzennego w sposobie zagospodarowaniu terenów,
 - ładu funkcjonalnego w strukturze przeznaczenia i użytkowania terenów,
 - nadrzędności interesu publicznego nad indywidualnymi interesami mieszkańców i podmiotów gospodarczych działających na obszarze gminy.
- **Strategiczne kierunki rozwoju:**
 - ochrony wartości środowiska naturalnego i kulturowego,
 - rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
 - rozwoju gospodarczego i przekształceń.
- **Kierunki zmian w strukturze administracyjnej gminy.**

Gmina Grębów utrzyma dotychczasowy podział administracyjny na 7 jednostek osadniczych (wsi): Grębów, Wydrza, Krawce, Stale, Jamnica, Żupawa oraz Poręby Furmańskie oraz dotychczasowy podział na 9 sołectw: Grębów, Zabrze, Zapolednik, Wydrza, Krawce, Stale, Jamnica, Żupawa oraz Poręby Furmańskie (administracyjnie sołectwa Zabrze i Zapolednik włączone zostały do miejscowości Grębów).
- **Kierunki zmian w strukturze funkcjonalnej gminy określa się poprzez rozlokowanie i wzajemne relacje przestrzenne 3 obszarów funkcjonalnych:**
 - północno-wschodniego obszaru rolnictwa i usług – RU,
 - centralnego obszaru mieszkalnictwa, produkcji i usług – MPU,
 - południowo-wschodniego obszaru rolnictwa i rekreacji – RT.

- **Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy obejmują:**
 - **wielofunkcyjny rozwój gminy** –
z zachowaniem i czynną ochroną środowiska naturalnego i kulturowego;
 - **utrzymanie i rozwój głównych funkcji Grębowa** –
centrum administracyjnego, ośrodka kultury oraz ośrodka obsługi I stopnia - usług publicznych i komercyjnych oraz ukształtowanie atrakcyjnej przestrzeni publicznej w rejonie Rynku i w obrębie węzła komunikacyjnego przy obwodnicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 871 Tarnobrzeg - Stalowa Wola, wiążącego centrum miejscowości z północną częścią gminy – rejonem Zabrze Górne;
 - **utworzenie strefy mieszkaniowo-usługowej** –
w obrębie historycznej osi kompozycyjnej gminy o przebiegu południkowym, którą tworzy ciąg: "Grębów - Nowy Grębów - Wydrza"; lokalne centra usługowe na tej osi, wymagające wzbogacenia programu wyposażenia, funkcjonują w Porębach Furmańskich i Zabrniu Górnym;
 - **utworzenie strefy usługowo-produkcyjnej** –
w obrębie historycznej osi kompozycyjnej gminy o przebiegu równoleżnikowym, którą tworzy ciąg "Stale - Jeziórko - Grębów - Jamnica"; lokalne centra produkcyjno-usługowe na tej osi - istniejące (w obrębie zabudowy przemysłowej zlikwidowanej kopalni "Jeziórko") wymagające rekultywacji i rewitalizacji – rejon "Stale-Jeziórko" oraz centra planowane – rejon "Grębów - Jeziórko", centra usługowe wiejskie na tej osi – Stale, Grębów, Jamnica;
 - **utworzenie strefy turystyczno-rekreacyjnej** –
w obrębie historycznej osi kompozycyjnej gminy o przebiegu południkowym, którą tworzy ciąg: "Grębów - Zapolechnik - Krawce"; lokalne centra o charakterze turystyczno-rekreacyjnym na tej osi, wymagające wzbogacenia programu wyposażenia, funkcjonują w Krawcach i Zapolechniku oraz funkcjonujące samodzielnie – Żupawa oraz Zabrze Górne.
- **Ośrodki obsługi gminy:**
 - **jednostki podstawowe - główne:** Grębów (ośrodek II stopnia),
 - **jednostki wspomagające:**
Stale oraz Jamnica, położone na głównej osi rozwoju - wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 871 Tarnobrzeg - Stalowa Wola (przy zewnętrznych granicach gminy);
 - **jednostki lokalne:** Żupawa, Poręby Furmańskie, Krawce
(samodzielne, położone poza główną osią rozwoju);
 - **jednostki strategiczne:**
 1. **bieguny rozwoju - ośrodki produkcyjno-usługowe**
(położone centralnie pomiędzy dwoma głównymi ośrodkami):
 - 1) "Jeziórko - Stale"
(obszar aktywności gospodarczej przewidziany do rewitalizacji);
 - 2) "Jeziórko - Grębów"
(obszar przewidziany do rozwoju aktywności gospodarczej),
 2. **ośrodki rekreacyjne:**
 - 1) na terenach w sąsiedztwie zespołów leśnych:
Krawce, Żupawa, przysiółki: Zabrze, Zapolechnik, Stale-Siedlisko
 - 2) na terenach pogórnich: "Grębów" oraz "Wydrza",
 3. **ośrodki mieszkaniowo-usługowe:** Grębów oraz Wydrza.
 4. **ośrodki powiązań komunikacyjnych z otaczającymi obszarami**
(położone przy zewnętrznej granicy gminy):

- 1) kolejowych - Poręby Furmańskie - Grębów,
- 2) drogowych - Stale, Poręby Furmańskie, Jamnica.

– **jednostki peryferyjne:**

- kompleksy leśne (Żupawa, przysiółek Zabnie, Grębów, Krawce),
- kompleksy rolne (Wydrza, Grębów),
- kompleksy łąkowe (Stale, Wydrza, Krawce, Jamnica),
- kompleksy wodne (zespół stawów hodowlanych w Jamnicy),
- wojskowe tereny zamknięte.

• **Osadnictwo.**

Zakres planowanych zmian zagospodarowania przestrzennego nie zmienia zasadniczo dotychczasowych kierunków rozwoju funkcjonalno-przestrzennego gminy. Zwiększono powierzchnię terenów budowlanych na cele mieszkaniowe, usługowe, przemysłowe i rekreacyjne z uwzględnieniem:

- naturalnych tendencji rozwojowych historycznie ukształtowanych jednostek osadniczych,
- uzbrojenia terenów,
- powiązań komunikacyjnych,
- zrekultywowanych terenów pogórniczych,
- prawnych form ochrony przyrody, krajobrazu naturalnego i kulturowego.

W zakresie rozwoju mieszkalnictwa przewiduje się dwa kierunki działań:

- adaptację, rehabilitację, modernizację, przebudowę i rozbudowę istniejących zasobów mieszkaniowych oraz realizację nowych zasobów,
- rozwój zabudowy mieszkaniowej, głównie jednorodzinnej w istniejących i projektowanych osiedlach, także w określonych rejonach wiejskich jednostek osadniczych.

• **Działalność gospodarcza.**

Na obszarze gminy prowadzona była intensywna działalność górnicza (eksploatacja złóż siarki), a obecnie - działalność usługowa i produkcyjna, realizowana przez różne podmioty gospodarcze. Przewiduje się możliwość realizacji - na terenach strefy aktywności gospodarczej "Jeziórko" realizacji większych obiektów handlowych. Budownictwo rozwija się dynamicznie i dotyczy wszystkich dziedzin gospodarki, tj. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej, usługowej, produkcyjnej oraz rekreacyjnej, w tym agroturystyki. Wiodącą dziedziną gospodarki nadal pozostaje rolnictwo. Dominują gospodarstwa indywidualne, o roślinno-zwierzęcym profilu produkcji.

• **Infrastruktura techniczna.**

W zakresie infrastruktury technicznej należy odnotować pozytywne zmiany. Uzupełniana jest sieć wodno-kanalizacyjna, elektroenergetyczna średnioprężna, gazociągi rozdzielcze i przyłącza oraz sieć telekomunikacyjna – w dostosowaniu do bieżących potrzeb. Przewiduje się przebudowę układu sieci magistralnych wysokiego napięcia 110 kV, których realizacja wynika z przeprowadzanej rekultywacji dawnych terenów górniczych.

Zaopatrzenie w wodę.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy pozostaną nadal wody i źródła powierzchniowe oraz wody wgłębne. Pobór wody następować będzie z lokalnych i zbiorczych studni kopanych i głębinowych oraz wodociągów komunalnych,

zasilanych z 3 komunalnych ujęć wody - "Studzieniec I" (obecnie nieczynne), "Studzieniec II" oraz "Klonowe". Użytkownikiem ujęć "Studzieniec I" i "Studzieniec II" jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Tarnobrzegu. Z tego ujęcia korzystać będą nadal mieszkańcy Tarnobrzega oraz zaopatrywane będzie, jak dotychczas - sołectwo Stale. W perspektywie, zaopatrzenie w wodę nadal odbywać się będzie z zasobów wód podziemnych – poprzez wodociągi komunalne oraz studnie kopane i głębinowe.

Gospodarka ściekowa.

Powstające na obszarze gminy ścieki bytowo-gospodarcze są odprowadzane różnymi systemami kanalizacyjnymi do sukcesywnie rozbudowywanej, nowoczesnej komunalnej oczyszczalni w Grębowie oraz do indywidualnych oczyszczalni ścieków i szamb. Gmina posiada kompletną koncepcję techniczną dla realizacji sieci kanalizacyjnej i wodociągowej – część projektów, w tym gminna oczyszczalnia ścieków – została zrealizowana.

Planuje się objęcie wszystkich koncentracji osadnictwa rozdzielczą siecią kanalizacyjną z doprowadzeniem ścieków do oczyszczalni. Poza zbiorczym, komunalnym systemem pozostaną zabudowania, do których doprowadzenie sieci będzie nieefektywne technicznie i nieuzasadnione ekonomicznie; docelowo – zostaną one wyposażone w indywidualne urządzenia oczyszczania ścieków.

Zaopatrzenie w gaz.

Gmina jest zgazyfikowana. Gaz wykorzystywany jest głównie do celów bytowych i grzewczych. Gazyfikacja obszaru gminy odbywa się w oparciu o sieć gazową - średnioprężną o dwóch głównych kierunków zasilania: od stacji redukcyjno-pomiarowej I^o Jamnica o przepustowości 1500 Nm³/h - zaopatrujący sołectwa Grębów, Wydrza, Krawce, Zabrze, Poręby Furmańskie, który połączony jest z układem średnioprężnym sołectwa Sokolniki i Furmany (gm. Gorzyce) oraz od strony południowej - z sołectwa Cygany (gm. Nowa Dęba), który zaopatruje wsie: Stale i Żupawa.

Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Obszar gminy Grębów obsługiwany będzie w dalszym ciągu przez Rejon Energetyczny Tarnobrzeg. Energia elektryczna dostarczana jest od strony GPZ 110/15 kV „Tarnobrzeg”, GPZ 110/15 kV „Stalowa Wola II Posanie” zasilający Rozdzielnię Sieciową 15 kV „Rozwadów” oraz GPZ 110/15 kV „Trześć”. Zasilanie energią elektryczną odbywać się będzie siecią średnich napięć 15 kV. Na obszarze gminy planuje się (na terenach produkcyjno-usługowych) podjęcie działalności wytwórczej w zakresie OZE -odnawialnych źródeł energii.

Obsługa telekomunikacyjna.

Usługi telekomunikacyjne w zakresie obsługi abonentów i eksploatacji sieci teletechnicznej w gminie pełni Rejon Telekomunikacji w Tarnobrzegu, który jest jednostką podrzędną Zakładu Telekomunikacji w Tarnobrzegu.

Gospodarka odpadami.

Gmina Grębów obsługiwana będzie przez istniejące składowisko odpadów komunalnych usytuowane w terenie pogórnym zlikwidowanej Kopalni Siarki „Jeziórko”. Jest jedynym składowiskiem odpadów komunalnych na obszarze powiatu tarnobrzegskiego. Okres składowania odpadów wynosić będzie ok. 20-25 lat w zależności od stosowanych systemów zagęszczania odpadów. Odbiorem odpadów komunalnych z obszaru gminy zajmuje się Gminny Zakład Komunalny w Grębowie oraz jednostki zewnętrzne. Prowadzony będzie - jak dotychczas, odbiór zarówno odpadów komunalnych zmieszanych – jak i selektywna zbiórka odpadów. W gminie funkcjonować w dalszym ciągu będzie Mobilny Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych.

Planuje się objęcie zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych 100 % mieszkańców gminy Grębów.

Ciepłownictwo.

W związku z zaprzestaniem wydobycia siarki i likwidacji Kopalni Jeziorko nastąpił proces likwidacji i demontażu sieci ciepłowniczej układu technologicznego kopalni, jak i magistrali ciepłowniczych od EC Stalowa Wola i z EC Olendry do Tarnobrzega. W EC Olendry zaprzestano produkcji ciepła i obiekt został przejęty przez prywatnego inwestora. Na obszarze gminy nie przewiduje się realizacji centralnych systemów ciepłowniczych. Ogrzewanie obiektów odbywać się będzie poprzez paleniska piecowe lub z indywidualnych kotłowni.

• Komunikacja.

Prawidłowe funkcjonowanie zewnętrznych i wewnętrznych powiązań komunikacyjnych gminy zapewniać będzie układ komunikacyjny, który stanowić będą w dalszym ciągu: droga wojewódzka nr 871, drogi powiatowe oraz drogi gminne. W zakresie komunikacji drogowej – lokalnej nie wystąpiły zasadnicze zmiany. Przewiduje się dalsze uzupełnienia sieci połączeń oraz modernizacje w obrębie dróg gminnych - lokalnych, dojazdowych i wewnętrznych.

W zakresie rozwoju komunikacji lokalnej planuje się:

- budowę dróg lokalnych i dojazdowych dla zapewnienia obsługi istniejących i planowanych terenów produkcyjno-usługowych,
- modernizacji istniejących dróg i ulic (przebudowy nawierzchni, zmian w organizacji ruchu, realizacja nowych odcinków i inne), w tym głównie dla zapewnienia obsługi nowych terenów zabudowy mieszkaniowej.

Niezbędna jest realizacja dróg obwodowych przy drodze wojewódzkiej nr 871 w obrębie tworzonej strefy aktywności gospodarczej "Jeziórko" oraz w Jamnicy.

W zakresie komunikacji drogowej – ponadlokalnej planowana jest dalsza modernizacja dróg powiatowych i wojewódzkiej oraz realizacja odcinka drogi ekspresowej S-74 – w przypadku wyboru wariantu przebiegającego przez obszar gminy Grębów (w części graficznej Studium wskazuje się wariant najbardziej korzystny dla obszaru gminy). W zakresie rozwoju komunikacji kolejowej – planowana jest modernizacja linii i przystanków kolejowych.

• Działalność górnicza.

Na obszarze gminy w latach ubiegłych - prowadzona była eksploatacja złoża siarki na obszarze górniczym „Jeziórko”. Metoda otworowa eksploatacji wywierała znaczący, niekorzystny wpływ na środowisko przyrodnicze. Objawiało się to głównie naruszeniem pierwotnych warunków hydrogeologicznych, emisją zanieczyszczeń atmosfery i środowiska wodnego, degradacją gruntów oraz całkowitym zniszczeniem środowiska biotycznego na terenach pól eksploatacyjnych. Obecnie - w/w działalność górnicza została zaniechana, natomiast prowadzona jest i dalej będzie lokalna eksploatacja kopalin pospolitych - surowców okruszowych (piasków).

• Regulacja stosunków wodnych.

Planuje się realizację zabezpieczeń przeciwpowodziowych:

- uzupełnienie obwałowań rzeki Łęg,
- realizacja zbiornika wodnego retencyjnego "Krawce",
- uzupełnienia i modernizacje sieci melioracyjnej.

- **Tereny zamknięte.**

Jednostka Wojskowa Nowa Dęba - Lipa w gminie Grębów obejmuje tereny leśne Puszczy Sandomierskiej w obrębie Lasów Państwowych - na obszarach wsi Grębów oraz Krawce. Planuje się dalsze utrzymanie poligonu wojskowego na w/w obszarze.

- **Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej oraz kierunki kształtowania funkcji kulturowych.**

W celu ochrony środowiska kulturowego należy prowadzić kontrolowaną urbanizację obszaru gminy oraz monitoring zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, nie dopuszczając do:

- wprowadzania elementów agresywnych w skali i formie, nie dostosowanych do charakteru lokalnej zabudowy;
- niszczenia obiektów i elementów tradycyjnych i charakterystycznych dla danego obszaru;

Podjęcie systematycznej ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej jest niezbędne dla kształtowania poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców gminy – niezbędne jest utworzenie Gminnej Ewidencji Zabytków oraz Gminnego Programu Ochrony Zabytków. Obowiązuje objęcie ochroną prawną – na podstawie ustawy o ochronie zabytków – stref ochrony krajobrazu kulturowego, obiektów i obszarów zabytkowych wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków oraz ewidencji, w tym również stanowisk archeologicznych, dóbr kultury współczesnej oraz wartości kulturowych - niematerialnych środowiska oraz nakaz objęcia ochroną, poprzez ustalenia planów miejscowych - innych, dotąd nie zewidencjonowanych, wartościowych obiektów i obszarów o wartościach historycznych i współczesnych.

- **Ochrona środowiska naturalnego - przyrody i krajobrazu oraz kierunki kształtowania funkcji przyrodniczych.**

W celu ochrony środowiska naturalnego należy prowadzić kontrolowaną urbanizację obszaru gminy, gospodarki rolnej i leśnej oraz monitoring zmian w środowisku naturalnym, nie dopuszczając do:

- wprowadzania działalności o niekorzystnym i niszczącym oddziaływaniu na środowisko
- niszczenia wartościowych obiektów i obszarów przyrodniczych.

Obowiązuje:

- utrzymanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej terenów o szczególnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, także pełniących ważne funkcje klimatyczne i izolacyjne (separacji przestrzennej terenów o konfliktowych funkcjach, wymiany powietrza) oraz hydrologiczne (zasilania i retencji wód powierzchniowych i podziemnych) w formie systemu ekologicznego gminy funkcjonującego w ramach powiązań ponadlokalnych, regionalnych i ponadregionalnych;
- ochrona prawna obszarów o szczególnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych (korytarzy ekologicznych związanych z siecią cieków wodnych, zespołów leśnych, lokalnych zadrzewień, parków i innych form zieleni urządzonej, użytków ekologicznych),
- poprawa jakości i zachowanie bezpieczeństwa ekologicznego środowiska gminy.

Podjęcie systematycznej ochrony terenów biologicznie czynnych oraz zalesianie terenów niekorzystnych dla wykorzystania rolniczego, bądź zabudowy, jest niezbędne dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju środowiska na obszarze gminy. Obowiązuje objęcie ochroną prawną - na podstawie ustawy o ochronie przyrody - terenów o udokumentowanych wysokich walorach środowiska przyrodniczego oraz nakaz objęcia ochroną, poprzez ustalenia miejscowych planów miejscowych, innych obiektów i terenów o walorach warunkujących funkcjonowanie środowiska naturalnego w systemie ekologicznym gminy (m. in. ustanowionych i potencjalnych obszarów ochrony Natura 2000).

[16. Uzasadnienie zawierające objaśnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń I zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów

Podstawą opracowania I zmiany Studium jest uchwała Rady Gminy Grębów Nr IV.21.2015 z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia I zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grębów (zmieniona uchwałą Nr V.33.2015 Rady Gminy Grębów z dnia 31 marca 2015 r.) dotycząca zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz dotychczasowego przeznaczenia terenów. Zmiana obejmuje 4 obszary wskazane na załączniku nr 1 „Uwarunkowania rozwoju Gminy – użytkowanie terenów, zasoby środowiska”, w tym:

- Obszar nr 1 obejmuje tereny rolne klasy V, tereny kolejowe Tk i tereny kopalne K położony w środkowej części miejscowości Stale przy drodze powiatowej nr 1114R,
- Obszar nr 2 obejmuje tereny rolne klasy V, drogi dr i tereny kopalne K położony w północnej części miejscowości Stale po północnej stronie drogi wojewódzkiej nr 871,
- Obszar nr 3, obejmuje użytki rolne klasy IV, V i VI, położony w miejscowości Grębów i Jeziórko po północnej stronie drogi wojewódzkiej nr 871,
- Obszar nr 4 obejmuje teren rolny położony w południowo - zachodniej części miejscowości Stale przy granicy gminy,

Zmiana ustaleń Studium w zakresie ww. obszarów dotyczy:

- wskazania nowego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 1MN w miejscowości Stale stanowiącego kontynuację i uzupełnienie istniejącego zainwestowania,
- wskazania terenu zabudowy usługowej 1U w miejscowości Stale przy drodze powiatowej nr 1114R stanowiącego możliwości powiększenia terenów inwestycyjnych miejscowości,
- wskazania nowych terenów działalności produkcyjnej – eksploatacji piasku 1PE i 3PE dla potrzeb budownictwa położonych w miejscowości Stale po północnej stronie drogi wojewódzkiej nr 871 oraz przy południowo - zachodniej granicy gminy,
- wskazania istniejącego terenu eksploatacji piasku 2PE - „**GRĘBÓW JEZIÓRKO – POLE I**” położonego w miejscowości Grębów i Stale po północnej stronie drogi wojewódzkiej nr 871,

Formułując ustalenia przedmiotowej zmiany studium wzięto pod uwagę przeprowadzoną ocenę stanu istniejącego zagospodarowania, rozpoznane uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz wnioski do zmiany studium.

W związku z powyższym przedmiotowe obszary otrzymują nowe preferowane przeznaczenie oznaczone symbolem cyfrowo - literowym: obszar nr 1 – teren **1MN** o powierzchni około 2,98 ha i teren **1U** o powierzchni około 0,35 ha, obszar nr 2 - teren **1PE** o powierzchni około 5,88 ha, obszar nr 3 – teren **2PE** o powierzchni około 7,36 ha, obszar nr 4 – teren **3PE** o powierzchni około 2,93 ha.

Przedmiotowa zmiana Studium poszerza rezerwę terenów zabudowy

mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej a także wskazuje tereny eksploatacji piasku dla potrzeb drogownictwa i budownictwa.

Zmiana Studium wprowadza dodatkowo uszczegółowienie ustaleń dla poszczególnych terenów, które będą stanowiły wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zmiana Studium wynika z konieczności uściślenia polityki przestrzennej gminy i dostosowania jej do realnych potrzeb i możliwości rozwoju przestrzennego gminy oraz społeczności lokalnej.

SYNTEZA

Zmiany wprowadzone I zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów zawarte są w części graficznej w skali 1:15 000 składającej się z :

- załącznika nr 1 – "Uwarunkowania rozwoju Gminy – użytkowanie terenów, zasoby środowiska",
- załącznika nr 2 – "Uwarunkowania rozwoju Gminy – infrastruktura techniczna";
- załącznika nr 3 – "Kierunki rozwoju Gminy – przeznaczenie terenów, ochrona i kształtowanie środowiska",
- załącznika nr 4 – "Kierunki rozwoju Gminy – infrastruktura techniczna",

oraz z części tekstowej stanowiącej jednolity tekst Studium składającej się z załącznika nr 5, obejmującego:

- część I – "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Grębów",
- część II – "Kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Grębów".

Projekt I zmiany studium został opracowany zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 poz. 199 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Nieujęte w I zmianie studium zagadnienia, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie występują na terenie Gminy Grębów, w granicach objętych zmianą studium. Dotyczy to w szczególności zagadnień, które nie występowały jako obowiązkowy zakres ustaleń studium zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym, a są to:

- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz obszary przestrzeni publicznej,
- obszary pomników zglądy i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zglądy (Dz. U. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.),
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji,
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

Zmiana studium wprowadza dodatkowo uszczegółowienie ustaleń dla obszarów objętych zmianą, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Przyjęte w projekcie I zmiany studium rozwiązania mają na celu pogodzenie w sposób optymalny wnioskowane przez właścicieli gruntów zagospodarowania terenów i występujące uwarunkowania środowiska przyrodniczego i kulturowego.]*

[17. Uzasadnienie zawierające objaśnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów

Podstawą opracowania II zmiany Studium jest uchwała Nr X.94.2015 Rady Gminy Grębów z dnia 23 listopada 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Zmiana studium dotyczy wskazania możliwości lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Powierzchnia terenu objętego ww. zmianą wynosi ok.0,42 ha.

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w miejscowości Żupawa. Teren położony jest po południowej stronie drogi powiatowej Nr 1094R relacji Furmany-Żupawa-Stale.

Teren objęty opracowaniem jest niezainwestowany stanowi tereny rolnicze – zakrzewione i zadrzewione; położony w sąsiedztwie terenów zabudowanych budynkami mieszkalnymi i gospodarczymi.

Znaczącą przesłanką uzasadniającą projektowane przeznaczenie wnioskowanego terenu na cele określone w projekcie zmiany studium jest fakt, że teren położony jest bezpośrednio przy drodze publicznej oraz uzbrojony jest w infrastrukturę techniczną.

Zmiana ww. studium wynika z korzystnego położenia przedmiotowego terenu w ogólnej strukturze funkcjonalno - przestrzennej gminy. Wprowadzenie nowych ustaleń w kierunkach zagospodarowania przestrzennego, pozwoli na możliwość opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

Formułując ustalenia przedmiotowej zmiany studium wzięto pod uwagę przeprowadzoną ocenę stanu istniejącego zagospodarowania, rozpoznane uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz złożone wnioski do studium.

Zmiany wprowadzone II zmianą w dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów zawarte są w:

- części tekstowej stanowiącej jednolity tekst Studium, obejmujący:
 - część I – „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Grębów”,
 - część II – „Kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Grębów”
- części graficznej:
 - Załącznik Nr 1 plansza - „Uwarunkowania rozwoju Gminy – użytkowanie terenów, zasoby środowiska” w skali 1:15 000 – wprowadzone oznaczenia, zgodnie z legendą, dotyczą obszaru objętego II zmianą Studium;
 - Załącznik Nr 3 plansza – „Kierunki rozwoju Gminy – przeznaczenie terenów, ochrona i kształtowanie środowiska” w skali 1:15 000 – wprowadzone zmiany polegają na oznaczeniu zasięgu II zmiany Studium oraz wskazaniu zgodnie z legendą następującego terenu:
 - terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 2MN.

Projekt II zmiany studium został opracowany zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2016r. poz. 778) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r.

w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118, poz. 1233).

Krajobraz występujący w granicach opracowania nie klasyfikuje się do krajobrazu szczególnie cennego, ze względu na wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe i jako taki nie wymaga określenia zasad i warunków jego ochrony.

Nieujęte w II zmianie studium zagadnienia, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie występują na terenie Gminy Grębów, w granicach objętych zmianą studium, dotyczy to w szczególności zagadnień:

- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz obszary przestrzeni publicznej,
- obszary pomników ząglady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów ząglady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.),
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji,
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

Zmiana studium wprowadza dodatkowo uszczegółowienie ustaleń dla obszarów objętych zmianą, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

II Zmianę Studium wyróżniono:

- w tekście - kolorem niebieskim oraz ujęciem w nawiasy z oznaczeniem numeru zmiany,
- na rysunkach - wprowadzając granice obszaru objętego II zmianą Studium kolorem niebieski oraz nowe sygnatury i numery wyróżniające je spośród innych obszarów.]²

[18. Uzasadnienie zawierające objaśnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń III zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów

Podstawą opracowania III zmiany Studium jest uchwała Rady Gminy Grębów Nr XXXI.211.2017 z dnia 28 lipca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia III zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grębów.

Opracowując III zmianę Studium wzięto pod uwagę przeprowadzoną ocenę stanu istniejącego zagospodarowania, rozpoznane uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz wnioski o zmianę studium.

Obszar objęty III zmianą Studium w całości jest własnością prywatną, obejmuje fragment działki ewidencyjnej nr 5260 o powierzchni około 1,05 ha (obręb ewidencyjny Stale), stanowiący grunty rolne klasy V obecnie nieużytkowane rolniczo. Obszar III zmiany Studium od południa przylega do pasa drogi wojewódzkiej nr 871. W pobliżu zachodniej granicy tego obszaru ale poza jej granicami przebiega linia elektroenergetyczna 220kV.

Celem opracowania III zmiany Studium było skorygowanie zasięgu strefy ochronnej (pasa technologicznego) od linii elektroenergetycznej 220kV Chmielów - Stalowa Wola w obszarze niniejszej zmiany Studium.

W pierwotnej wersji Studium w całym obszarze zmiany nr III Studium wskazany był teren produkcyjno-usługowy w strefach ochronnych (bezpieczeństwa) infrastruktury technicznej - linii elektroenergetycznych 110kV oraz 220kV oznaczony symbolem **P,U/IT**. Podstawową wytyczną dla tego terenu do planów miejscowych był zakaz realizacji zabudowy wynikający z jego położenia w strefie ochronnej (bezpieczeństwa) dla linii elektroenergetycznej 220 kV. Jednocześnie dla tego obszaru obowiązują ustalenia I zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Jeziórko IV” przyjętego Uchwałą Rady Gminy w Grębowie z dnia 7 września 2007 r. ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego Nr 110 z 17.12.2007r. poz. 2915, zgodnie z którym możliwa jest na tym obszarze realizacja zabudowy produkcyjnej, usługowej, w tym handlowej, składów i obsługi komunikacji. Zatem w celu doprowadzenia do spójności obowiązujących dokumentów planistycznych opracowano III zmianę Studium, która dostosowuje ustalenia studium do obowiązującego planu miejscowego w zakresie możliwości realizacji zabudowy. Działanie to przejawia się określeniem maksymalnego zasięgu strefy ochronnej (pasa technologicznego) w obszarze zmiany studium na maksymalnie 25 m od osi linii 220 kV znajdującej się poza obszarem opracowania. Ze względu na skalę opracowania studium zmniejszony zasięg strefy ochronnej nie jest widoczny na rysunku opracowania. Zatem zapis określający maksymalny zasięg strefy ochronnej na 25 m od osi linii 220 kV w obszarze III zmiany studium jest wystarczającą przesłanką do określenia graficznego strefy w tej szerokości na etapie planu miejscowego w skali dla niego właściwej.

Powyższa zmiana jest zgodna z wnioskiem zarządcy sieci, który wnioskuje o pozostawienie pasa technologicznego dla linii 220kV o łącznej szerokości 50 metrów, tj. po 25 metrów od osi linii w obie strony. Uwzględnienie wniosku zarządcy sieci jest zgodne

z ustaleniami ww. obowiązującego planu miejscowego. W związku z powyższym dokonano III zmiany Studium mającej na celu dostosowanie szerokości strefy ochronnej (pasa technologicznego) zgodnie z wnioskiem zarządcy sieci w sposób nie kolidujący z zapisami obowiązującego planu miejscowego.

Zmiana studium zachowa możliwość realizacji docelowych inwestycji związanych m.in. z rozwojem zakładu wytwarzającego kostkę brukową oraz prefabrykaty betonowe zlokalizowanego na tej samej działce ewidencyjnej w pobliżu wschodniej granicy obszaru III zmiany Studium.

III zmiana Studium nie zmienia przeznaczenia terenu, a jedynie koryguje zasięg strefy ochronnej (pasa technologicznego) od linii elektroenergetycznej 220kV. Wynikiem zmiany jest zatem pozostawienie obecnego kierunku rozwoju przy jednoczesnym dopuszczeniu realizacji zabudowy w odległości od 25 do 40 m od istniejącej linii elektroenergetycznej 220 kV w zakresie w jakim dotyczy obszaru zmiany nr III Studium. W obszarze III zmiany Studium wyznaczono teren zabudowy produkcyjno – usługowej oznaczony symbolem 1P,U, którego ustalenia obowiązują łącznie z pozostałymi wytycznymi zawartymi w studium.

Projekt III zmiany Studium został opracowany zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 poz. 1073 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).]³

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Bibliografia

1. **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grębów uchwalone Uchwałą Nr XVIII/152/01 Rady Gminy Grębów z dnia 7 czerwca 2001 r. wraz ze zmianą tego Studium, wprowadzoną Uchwałą Nr VIII/63/2007 Rady Gminy Grębów z dnia 7 września 2007 r.**
2. **Opracowanie ekofizjograficzne gminy Grębów - Kraków 2012 r.**
3. **Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:**
 - 1) **Terenu Górniczego „Jeziorko IV”** uchwalonego uchwałą Nr IV/23/99 Rady Gminy Grębów z dnia 09.03.1999 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Tarno-brzeskiego Nr 1999.13.605 - w części zmienionej uchwałą Nr VIII/62/2007 Rady Gminy Grębów z dnia 7 września 2007 r.;
 - 2) **„Grębów - Centrum”** uchwalonego uchwałą XVII/181/2001 Rady Gminy Grębów z dnia 28.12.2001 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 2003.7.148;
 - 3) **„Terenu obwodnicy miejscowości Grębów”** uchwalonego uchwałą Nr 111/28/02 Rady Gminy Grębów z dnia 30.12.2002 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 2002.09.127;
 - 4) **„Terenu stacji paliw „Auto-gaz” w Grębowie”** uchwalonego uchwałą Nr IV/43/2003r Rady Gminy Grębów z dnia 26.02.2003 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 2003.57.1170;
 - 5) **„Terenu zabudowy jednorodzinnej „Krawce-Południe”** uchwalonego uchwałą Nr XIII/104/08 Rady Gminy w Grębowie z dnia 27.03.2003 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 2008.36.965;
 - 6) **„Terenu zabudowy jednorodzinnej w Jamnicy”** uchwalonego uchwałą Nr XIII/105/08 Rady Gminy w Grębowie z dnia 27.03.2003 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 2008.36.966;
 - 7) **„Terenu Górniczego „Jeziorko IV”** uchwalonego uchwałą Nr IV/23/99 Rady Gminy Grębów z dnia 09.03.1999 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego Nr 1999.13.605 (brak aktualności);
4. **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Rzeszów - 2002 r.**
5. **Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Terenu Górniczego „Jeziorko IV” - 1999 r.**
6. **Studium zagospodarowania przestrzennego województwa tarnobrzieskiego, WBPP - 1998 r.**
7. **Strategia rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007-2020 Rzeszów - 2006 r.**
8. **Strategia rozwoju powiatu Tarnobrzieskiego na lata 2007-2020 Tarnobrzeg - 2006 r.**
9. **Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Grębów na lata 2007-2015**
10. **Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2009-2015 Forum mieszkańców wsi "SANŁEG" - Lokalna Grupa Działania**
11. **Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Poprzemysłowych Gminy Grębów**
12. **Program Ochrony Środowiska dla gminy Grębów na lata 2005-2015, Grębów - 2005 r.**

13. **Województwo Podkarpackie 2015 - dylematy decyzyjne, a proces rozwoju regionu.**
14. **Informacje z Urzędu Gminy w Grębowie.**
15. **Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla powiatu tarnobrzeskiego na lata 2004 – 2011 z uwzględnieniem niezbędnych działań do 2015 roku. Tarnobrzeg - 2004 r.**
16. **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzeg, Tarnobrzeg - 2010 r.**
17. **Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego - 2010 r.**
18. Stan środowiska w województwie tarnobrzeskim – PIOŚ -2010 r.
19. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce – PIG Warszawa -1998 r.
20. Ochrona przyrody i krajobrazu województwa tarnobrzeskiego – BSiPLP Łódź - 1988 r.
21. Program działań nad rozwojem ochrony przyrody i krajobrazu w województwie podkarpackim” – BULiGL Oddział Przemysłu -1999 r.
22. Stan środowiska w województwie podkarpackim – Biblioteka Monitoringu Środowiska Rzeszów - 2010 r.
23. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej – IUNG Puławy -1994 r.
24. Informacja o stanie i strukturze bezrobocia PUP -Tarnobrzeg.
25. Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 2010 rok – US Rzeszów
26. Polska w nowym podziale terytorialnym – GUS Warszawa -1998 r.
27. Powszechny Spis Rolny – US Tarnobrzeg -1997 r.
28. Rocznik statystyczny województwa Tarnobrzeskiego – 2010 r. US Tarnobrzeg.
29. Rocznik statystyczny województwa Tarnobrzeskiego – 2009 r. US Tarnobrzeg.
30. Warunki życia ludności w makroregionie południowo-wschodnim – zróżnicowania przestrzenne, CUP BPR Kraków -1996 r.
31. Centralne Biuro Projektowo-Badawcze Dróg i Mostów „Transprojekt”: Ruch drogowy 1985 – Warszawa -1987 r.
32. Biuro Projektowo-Badawcze Dróg i Mostów „Transprojekt”: Ruch drogowy 1990 r.– Warszawa -1992 r.
33. Biuro Projektowo-Badawcze Dróg i Mostów „Transprojekt”:
34. Ruch drogowy 1995 r. – Warszawa -1996 r.
35. Biuro Projektowo-Badawcze Dróg i Mostów „Transprojekt”: Prognoza ruchu na zamiejskiej sieci dróg krajowych do roku 2015 – Warszawa -1997 r.
36. J. Waławski: Kształtowanie zamiejskiej sieci drogowej. Wydawnictwa Komunikacji i Łączności – Warszawa -1984 r.
37. Towarzystwo Urbanistów Polskich – Sekcja Komunikacji: Zagadnienia komunikacyjne w planowaniu przestrzennym – Warszawa -1983 r.
38. A. Rudnicki, M. Dudek: Ocena celowości budowy obwodnicy drogowej – Drogownictwo 7/95.
39. Założenia polityki transportowej państwa na lata 2000 – 2015 dla realizacji zrównoważonego rozwoju kraju: Ministerstwo Transportu i Gospodarki Morskiej.
40. Dane dotyczące sieci elektroenergetycznych Najwyższych Napięć – Polskie Sieci Elektroenergetyczne – Wschód Spółka S.A. Radom.
41. Dane dotyczące sieci elektroenergetycznych Wysokich Napięć” – Rzeszowski Zakład Energetyczny.
42. Dane dotyczące sieci elektroenergetycznych Średnich Napięć” – Rejon Energetyczny Tarnobrzeg.
43. PN-E-05100-1 1998 r. – Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa.
44. Przepisy budowy urządzeń elektroenergetycznych – Instytut Energetyki 1980 r.

45. Dane dotyczące sieci i urządzeń telekomunikacyjnych pochodzą z Zakładu Telekomunikacji w Tarnobrzegu i operatorów telefonii komórkowej.
46. Mapa zasięgu telefonii komórkowej: Era GSM, Plus GSM, IDEA Centertel.
47. J. Bogdanowski: „Projekt standardowego opracowania problematyki ochrony wartości kulturowego krajobrazu i środowiska w studium do planu i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego”, Krajobrazy, 12(24), Warszawa -1996 r.
48. J. Kondracki: Geografia Polski. Mezoneiony fizyczno-geograficzne, Warszawa - 1994 r.
49. M. Dobrowolska: „Dzieje lasów, leśnictwa i drzewnictwa w Polsce”, Warszawa - 1965 r.
50. M. Dobrowolska: „Osadnictwo Puszczy Sandomierskiej między Wisłą i Sanem”, Krakowskie Odczyty Geograficzne, Nr 14, Kraków -1931 r.
51. M. Dobrowolska: „Przemiany środowiska geograficznego Polski do XV wieku”, Warszawa -1961r.
52. L. Mamalczuk: „Roślinność kotliny Sandomierskiej w późnym glacie i holocenie”, Kraków -1963 r.
53. M. Nowiński: „Zespoły roślinne Puszczy Sandomierskiej”, Lwów -1928 r.
54. „Szata roślinna Polski”, praca zbiorowa pod red. Wł. Szafera, Warszawa - 1959 r.
55. J. K. Kozłowski: „Z zagadnień paleolitu Polski południowo-wschodniej”, Rocznik Woj. Rzeszowskiego, III, Rzeszów -1960-61 r.
56. A. Talar: „Paleolit schyłkowy w południowo-wschodniej Małopolsce”, Rocznik muzeów woj. rzeszowskiego, I, Rzeszów - 1968 r.
57. L. Kozłowski: „Kultura łużycka a problem pochodzenia Słowian”, Pamiętnik IV Zjazdu Historyków Polskich w Poznaniu 1925, Lwów - 1926 r.
58. M. Gedl: „Ze studiów nad genezą i wczesną fazą grupy tarnobrzezkiej”, Archeologia Polski, XV/2, Wrocław - 1971 r.
59. K. Moskwa: Grupa tarnobrzezka kultury łużyckiej”, Materiały do Prehistorii Ziemi Polskich, Warszawa - 1971r.
60. K. Moskwa: Stan badań nad grupą tarnobrzezką kultury łużyckiej”, Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za lata 1968-1969, Rzeszów -1973.
61. K. Moskwa: „Epoka brązu i pierwsze stulecia epoki żelaza w zasięgu Puszczy Sandomierskiej”, Puszcza Sandomierska wczoraj i dziś, Rzeszów - 1980 r.
62. K. Moskwa: „Kultura łużycka w południowo-wschodniej Polsce”, - 1986 r.
63. A. Kunysz: „Hutnictwo prehistoryczne w widłach Wisły i Sanu”, Tradycje hutnicze w Puszczy Sandomierskiej”, Stalowa Wola - 1970 r.
64. A. Kunysz: „Puszcza Sandomierska we wczesnym średniowieczu”, Rocznik Województwa Rzeszowskiego, IV, Rzeszów -1966 r.
65. A. Kunysz: „Wczesnośredniowieczne osadnictwo w widłach Wisły i Sanu (VI-XIII w.)” Puszcza Sandomierska wczoraj i dziś, Rzeszów -1980 r.
66. R. Jamka: „Epoka żelaza w widłach Wisły i Sanu”, Rocznik Woj. Rzeszowskiego, IV, Rzeszów -1963 r.
67. R. Jamka: „Epoka żelaza w widłach Wisły i Sanu od ok. 400 r. przed n.e. do 600 r. n.e.”, Puszcza Sandomierska wczoraj i dziś, Rzeszów -1980 r.
68. A. Skowroński: „Z dziejów osadnictwa nad Wisłoką w XIV wieku”, Mediaevalia. W 30 rocznicę pracy naukowej Jana Dąbrowskiego, Warszawa -1960 r.
69. M. Skowroński: „Hutnictwo żelaza w Puszczy Sandomierskiej (na tle warunków naturalnych), Tradycje hutnicze w Puszczy Sandomierskiej, Stalowa Wola - 1970 r.
70. M. Skowroński: „Hutnictwo szkła i żelaza w Puszczy Sandomierskiej”, Biuletyn Muzeum Regionalnego, Kolbuszowa -1967/68 r.
71. B. Wołodarski: „Polityka ruska Leszka Białego”, Lwów -1925.

72. Z. Rauhut: „Studia i materiały do historii starożytnego i wczesnośrednio-wiecznego hutnictwa żelaza w Polsce”, Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa.
73. R. Krajewski: Sprawozdanie z inwentaryzacji złóż rud darniowych w 1934 r.”, Poz. Nauk. PIG, Nr 42, Warszawa -1935 r.
74. „Rzut oka na rudnie i bory w Galicji przez obywatela mieszkającego w górach karpackich”, Pamiętnik Lwowski, V, Lwów -1817 r.
75. B. Zientara: „Dzieje małopolskiego hutnictwa żelaznego XIV-XVII w.”, Warszawa - 1954 r.
76. T. Ładogórski: „Studia nad zaludnieniem Polski XIV wieku”, Wrocław 1958.
77. „Vetera Monumenta Poloniae Vaticana, acta camerae apostolicae”, I-II, ed. J. Ptaśnik, Cracoviae -1913-14 r.
78. J. Długosz: „Senioris Canonici Cracoviensis Liber beneficiorum Dioecesis Cracoviensis nunc primum e codice autographe editus”, Opera omnia, wyd. Aleksander Przeździecki, I-III, Kraków 1863-87 r.
79. K. Wolski: „Bartnictwo i posiecznictwo dorzecza Sanu w XV i XVI wieku”, Annales Universitatis Lublinensis, V/3, Lublin -1952 r.
80. J. Pazdur: „Hutnictwo żelaza w widłach Wisły i Sanu”, Tradycje hutnicze w puszczy sandomierskiej, Stalowa Wola - 1970 r.
81. J. Półciwarteł i K. Skowroński: „Puszcza Sandomierska w strategii polskich ruchów wolnościowych (do połowy XIX wieku)”, Puszcza Sandomierska wczoraj i dziś, Rzeszów - 1980 r.
82. „Summariusz prowentów starostwa sandomierskiego z 1589 r.”, w zbiorach Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie, k. 203-11 r.
83. ks. W. Gaj-Piotrowski: „Królewski zamek w Przyszowie w rejonie Rozwadowa”, Prace i materiały z badań etnograficznych, Rzeszów - 1979 r.
84. K. Dobrowolski: „Migracje wołoskie na ziemiach polskich. Pamiętnik V Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Warszawie”, Lwów - 1930 r.
85. „Księga kontraktów na dzierżawy dóbr i dochodów królewskich”, 1704-17 r. w zbiorach Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie, o/XVIII, rkps 80, k. 92.
86. B. Ratusiński: „Z dziejów kolonizacji Puszczy Sandomierskiej na przełomie XVIII i XIX stulecia”, Rocznik Województwa Rzeszowskiego, III, Rzeszów - 1963 r.
87. „Księga, w której zawierają się documenta sprawy między starostwem a ekonomią sandomierską o granice zachodzącej służące (XVI-XVII w.)”, w zbiorach Lwowskiej Państwowej Biblioteki Naukowej (byłe Ossolineum), rkps Ossol (4903) II, k. 66.
88. T. Ładogórski: „Studia nad zaludnieniem Polski XIV wieku”, Wrocław 1958.
89. R. Lepucki: „Działalność kolonizacyjna Marii Teresy i Józefa II w Galicji 1772-1790”, Lwów -1938 r.
90. J. Rawski, W. Rawski: „Miechocin. Kolebka Tarnobrzega”, Tarnobrzeg -1994, s. 60.
91. M. Juszczyk: „Zespół pałacowo – parkowy w Grębowie”, Sandomierz -1983 r. mps w zbiorach WO SOZ w Tarnobrzegu.
92. Karte des Konigreichs Galizien und Lodomerien 1778-1782 r.
93. Mapa szczegółowa województwa sandomierskiego zarządzona przez Karola de Perthees pułkownika wojsk koronnych i JKMcI Geografa -1791 r.
94. E. Kuropatnicki: „Geographia albo dokładne opisanie królestw Galicyi i Lodomeryi ...”, Przemyśl -1786 r.
95. R. Reinfuss: „Problem kultury ludowej Lasowiaków”, Puszcza Sandomierska wczoraj i dziś, Rzeszów -1980 r.
96. W. Pol: „Rzut oka na północne stoki Karpat”, Kraków -1851 r.
97. L. Tatomir: „Geografia Galicji”, Lwów -1874 r.

98. J. S. Bystroń: „Ugrupowania etniczne ludu polskiego”, Kraków -1925 r.
99. K. Ruszel: „Studia nad kulturą ludową Puszczy Sandomierskiej”, Rzeszów - 1978 r.
100. S. Lew: „Budownictwo wiejskie na północnym skraju Puszczy Sandomierskiej”, Prace i materiały z badań etnograficznych ośrodka mokrzyszowsko-grębowskiego w powiecie tarnobrzskim, Rzeszów -1968 r.
101. F. Furdyna: „Urządzenia do oświetlania wnętrza u Lasowiaków w widłach Wisły i Sanu od połowy wieku XIX po czasy dzisiejsze”, Lud, LIII, Wrocław-Poznań - 1969.
102. W. Jarecki: „Ludowy przemysł drzewny u Lasowiaków”, Prace i Materiały Etnograficzne, Wrocław - Kraków -1952 r.
103. „Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich”, pod. Red. B. Chlebowskiego, F. Sulimierskiego, W. Walewskiego, t. I-XV, Warszawa 1880-95 r.
104. W. Wiącek: „Stuletnia historia rozwoju szkół w powiecie tarnobrzskim”, Tarnobrzeg-Machów -1931 r.
105. Nowa Dęba. Informator - 1996 r. Myjak-Press.
106. Instrukcja Ośrodka Szkolenia poligonowego. JW Nowa Dęba.
107. **Wojewódzki program opieki nad zabytkami w woj. podkarpackim na lata i2010-2013 - Rzeszów - 2010 r.**